

DAN VOINEA

IMIGRANȚII ROMÂNII DIN STATELE UNITE
ALE AMERICII

DAN VOINEA

IMIGRANȚII ROMÂNI DIN
STATELE UNITE ALE AMERICII

Editura SITECH
Craiova, 2015

Corectura aparține autorului.

© 2015 Editura Sitech Craiova

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii. Orice reproducere integrală sau parțială, prin orice procedeu, a unor pagini din această lucrare, efectuate fără autorizația editorului este ilicită și constituie o contrafacere. Sunt acceptate reproduceri strict rezervate utilizării sau citării justificate de interes științific, cu specificarea respectivei citări.

© 2015 Editura Sitech Craiova

All rights reserved. This book is protected by copyright. No part of this book may be reproduced in any form or by any means, including photocopying or utilised any information storage and retrieval system without written permission from the copyright owner.

Editura SITECH face parte din lista editurilor românești de prestigiu, acreditate de fostul CNCIS, actual CNCS, prin CNATDCU, pentru Panelul 4, care include domeniile: științe juridice, sociologice, politice și administrative, științe ale comunicării, științe militare, informații și ordine publică, științe economice și administrarea afacerilor, științe psihologice, ale educației, educație fizică și sport.

Editura SITECH Craiova, România

Aleea Teatrului, nr. 2, Bloc T1, parter

Tel/fax: 0251/414003

E-mail: editurasitech@yahoo.com; sitech@rdsmail.ro

ISBN 978-606-11-4967-4

CUPRINS

INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I. VISUL AMERICAN. INTERPRETĂRI SOCIOLOGICE ALE MIGRAȚIEI INTERNAȚIONALE	12
I.1. FENOMENUL MIGRAȚIEI INTERNAȚIONALE	13
I.1. TEORII PRIVIND MIGRAȚIA INTERNAȚIONALĂ	14
I.1.1. TEORIA ECONOMIEI NEOCLASICE (MACRO ȘI MICRO)	15
I.1.2. NOUA ECONOMIE A MIGRAȚIEI	18
I.1.3. PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ SEGMENTATE	20
I.1.4. TEORIA SISTEMELOR MONDIALE	22
I.1.5. TEORIA REȚELELOR DE MIGRAȚIE	24
I.1.6. ABORDAREA SISTEMICĂ	26
I.1.7. CAUZALITATEA CUMULATIVĂ	28
I.1.8. TRANSNAȚIONALISMUL	30
I.2. STATELE UNITE ALE AMERICII - NAȚIUNEA IMIGRANȚILOR	33
CAPITOLUL II. ISTORICUL IMIGRAȚIEI ROMÂNILOR ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	40
II.1. PRIMUL VAL DE IMIGRAȚIE. FORMAREA PRIMELOR COMUNITĂȚI ROMÂNEȘTI DIN STATELE UNITE ALE AMERICII (1881-1928)	42
II.2. AL DOILEA VAL DE IMIGRAȚIE. (1929-1946)	52
II.3. AL TREILEA VAL DE IMIGRAȚIE. PERIOADA COMUNISTĂ (1947-1989)	56
II.4. UN NOU ÎNCEPUT. IMIGRAȚIA ROMÂNILOR DUPĂ 1990	61
CAPITOLUL III. STRUCTURA DEMOGRAFICĂ ȘI SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNITĂȚII ROMÂNEȘTI DIN STATELE UNITE ALE AMERICII. EVALUĂRI STATISTICE	69
III.1. ANALIZA PROCESULUI DE IMIGRAȚIE PRIN INTERMEDIUL DATELOR STATISTICE OFICIALE	72
III.2. RĂSPÂNDIREA TERITORIAL-GEOGRAFICĂ ȘI COMPETENȚA LINGVISTICĂ	76
III.3. STRUCTURA PE SEXE ȘI GRUPE DE VÂRSTĂ A POPULAȚIEI	86
III.4. FAMILIA ȘI GOSPODĂRIA	88
III.5. EDUCAȚIA	91
III.6. OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ	92
III.7. VENITURILE ȘI SITUAȚIA ECONOMICĂ A IMIGRANȚILOR ROMÂNI	95
III.8. LOCUINȚA ȘI PROPRIETĂȚILE ROMÂNILOR DIN SUA	102
CAPITOLUL IV. CERCETAREA SOCIOLOGICĂ A IMIGRANȚILOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII. DATE ȘI EVALUĂRI ACTUALE (2013)	112
IV.1. ARGUMENTAȚIA TEMEI DE CERCETARE	112
IV.2. CADRUL CONCEPTUAL AL CERCETĂRII	114

IV.3. IPOTEZELE CERCETĂRII	115
IV.4. METODOLOGIE	116
IV.5. EȘANTIONAREA CERCETĂRII	117
IV.6. REZULTATELE CERCETĂRII	120
IV.6.1. DATE SOCIO-DEMOGRAFICE	120
IV.6.2. FAMILIA	137
IV.6.3. VIAȚA ÎN ROMÂNIA	144
IV.6.4. MIGRAȚIA	151
IV.6.5. RELIGIE	168
IV.6.6. ECONOMIA	182
IV.6.7. MUNCA	195
IV.6.8. CONSUM INFORMAȚIONAL	201
IV.6.9. CAPITAL SOCIAL ȘI TOLERANȚĂ	203
IV.6.10. REPREZENTAREA SINELUI SOCIAL	217
IV.6.11. EGALITATEA DE ȘANSE	227
IV.6.12. POLITICĂ ȘI DEMOCRAȚIE	230
IV.7. CONCLUZIILE CERCETĂRII DE TEREN	256
 CAPITOLUL V. ELITELE ROMÂNEȘTI DIN SUA. PRINCIPALELE INSTITUȚII ÎNTEMEIATE DE IMIGRANȚII ROMÂNI	 258
V.1. TIPURI DE ELITE ALE ROMÂNILOR ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	258
V.2. INSTITUȚII ROMÂNEȘTI ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	261
V.2.1. BISERICI ROMÂNEȘTI DIN SUA	262
V.2.2. ORGANIZAȚII ROMÂNNO-AMERICANE	267
V.2.3. ASOCIAȚII ALE STUDENȚILOR ROMÂNI	270
V.2.4. MASS-MEDIA ROMÂNNO-AMERICANĂ	271
 CONCLUZII	 274
 BIBLIOGRAFIE	 278
 LISTĂ TABELE	 290
 LISTĂ GRAFICE	 296

INTRODUCERE

Studierea fenomenului migrației internaționale și a comunităților de imigranți este pe cât de importantă pe atât de dificilă. Migrația a fost importantă în toate epocile istoriei, însă în ziua de astăzi este mai însemnată ca niciodată – valoare dată de creșterea caracterului său internațional, global, de liberalizarea granițelor și a forței de muncă din multe state europene și evoluțiile sociale aduse de dezvoltarea accesului la internet, care au făcut din migrație un proces de masă, în care sunt implicați în fiecare an milioane de oameni, dar și de efectele pe care ea le are atât asupra țării de origine, cât și a țării de destinație. “Numărul total al migranților internaționali s-a dublat în ultimii 25 de ani. În primii 5 ani ai secolului XXI peste 25 de milioane de persoane au devenit migranți”.¹ Migrația externă este un fenomen puternic prezent în societatea românească post-decembristă, estimându-se că după anul 1989, când a avut loc deschiderea granițelor, peste 3 milioane de români au ales să emigreze², însă are o componentă istorică semnificativă – țările de destinație de astăzi fiind diferite de la începutul secolului trecut.

Răspândirea fenomenului migrației externe într-o societate este influențată de mai mulți factori, însă în migrația românească principalul rol l-a jucat factorul economic, secondat de cel social – românii au emigrat din cauza condițiilor dificile de trai din România, cu speranța unor câștiguri materiale mai mari și a unui confort social ridicat. Deși în ultimii ani numărul cetățenilor români plecați la muncă în străinătate a fost foarte ridicat, aceștia au preferat să aleagă destinații comode: țările europene în care pot obține permis de muncă foarte ușor, având avantajul cetățeniei europene în defavoarea Statelor Unite ale Americii – unde fluxurile de migrație sunt formate în principal din migrația istorică a românilor, pornită încă de la 1880.

Procesul de emigrație a fost influențat puternic în istoria migrației românilor de patru factori foarte importanți: legile referitoare la imigrație din Statele Unite ale Americii, situația economică a acesteia, legile românești privind emigrația (în special în perioada comunistă) și situația economică a României.

Studierea, din perspectivă sociologică, a migrației și a comunităților de imigranți ne permite să explorăm viața unei părți semnificative a societății românești, adesea pierdută din atenția spațiului social, mediatic și științific. Im-

¹ Khalid Khoser, *Why migration matters*, *Current History*, Aprilie 2009, pp. 147-153.

² Andrei Eduard Ciocănescu, *Migrația externă: de la țara de origine România, la țările de destinație din spațiul Uniunii Europene – scurtă analiză pentru anii 1998 – 2009*, *Revista Română de Statistică* nr.7/2001, p.2.

portanța emigranților este dată atât de numărul ridicat al acestora, cât și de efectele pe care plecarea acestora le produce. Aceste efecte pot fi negative: scăderea demografică, pierderea forței de muncă – calificată sau necalificată, în special în rândul tinerilor și problemele sociale aduse de rămânerea copiilor fără unul sau amândoi părinții, în grija familiei extinse. Efectele pot fi însă și pozitive pentru țara de origine: remitențele trimise de către emigranți au fost în anumite perioade foarte ridicate, scăderea șomajului, șansa tinerilor de a-și îmbunătăți posibilitățile viitoare cât și avantajele provenite de reîntoarcerea migranților cu economii, aptitudini dezvoltate, know-how și contacte internaționale.

Prin lucrarea de față am încercat o monografie a românilor din Statele Unite ale Americii, punând accentul pe o analiză a felului în care identitatea lor a evoluat, comparativ cu cea a românilor și cea a americanilor. Am încercat, pornind de la teoriile migrației și ale identității, să descopăr toate substraturile comunității românilor din Statele Unite ale Americii, pornind de la procesul migratoriu și de la informațiile despre viața lor din România – importante pentru a afla motivația din spatele deciziei de a emigra, la răspândirea acestora pe teritoriul Statelor Unite, obținerea datelor socio-demografice, a informațiilor despre componența și importanța familiei și a gospodăriei lor. Am urmărit analiza și a nivelului educațional al imigranților români, a religiozității și a evoluției credinței în rândul acestora dar și construirea unui profil din punct de vedere economic, luând în calcul veniturile acestora, locul de muncă pe care îl ocupă și proprietățile pe care le dețin, în România sau în Statele Unite ale Americii. Un rol important îl are și analiza valorilor și a atitudinilor acestora cu privire la muncă, egalitate de șanse, toleranță, politică, democrație, reprezentarea sinelui social, dar și capitalul social și consumul informațional al acestora. Cu ajutorul tuturor acestor direcții am dorit obținerea unui profil complet al imigrantului român din SUA, ce ne permite atât să aflăm mai multe despre numărul românilor și localizarea lor, cât și să îi înțelegem mai bine, să descoperim schimbările prin care aceștia au trecut în urma procesului de migrație.

Aceste schimbări sunt importante din perspectiva diferențelor majore dintre societatea americană și cea românească. Un factor foarte important îl au diferențele religioase - dacă “originalitatea spiritualității americane trebuie căutată în protestantism în care noua doctrină a Împărăției lui Dumnezeu este imediată și absolută și în care, responsabilitatea este ridicată pe primul plan al datorilor practice ale fiecărui creștin.”³, în rândul românilor substanța credinței este dată de ortodoxism – românii fiind definiți de puterea și valorile acestuia. Diferențele economice și educaționale sunt și ele foarte ridicate, iar valorile românilor și valorile americanilor sunt în general foarte diferite. Am ales să folosim *teoria structurilor sociale*, ce “se ocupă de cercetarea componentelor grupurilor și diverselor colectivități umane, de principiile alcătuirii lor, urmă-

³ Adrian Gorun. *Visul American despre democrație*, Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Litere și Științe Sociale, Nr. 2, 2012, p. 24.

rind să dezvăluie acele forțe interne care asigură coeziunea sau, dimpotrivă, care contribuie la descompunerea acestora”⁴, nu pentru a putea generaliza evoluția grupului nostru țintă, ci pentru a-l putea înțelege în profunzime.

Astfel, identitatea a fost analizată din perspectiva teoriei lui Berger și Luckmann, a construcționismului social, văzând în identitatea individului un subiect al luptei continue de afiliere la realități adesea conflictuale - aceștia aparținând totodată realității românești, americane, româno-americane, aflate într-o interacțiune continuă ce duce la instituționalizarea acestora, conferindu-le un sens și totodată o apartenență.

“Trebuie să ne orientăm atenția asupra unor forme ale societății prin care să-i înțelegem evoluția specifică. O asemenea dimensiune ne-o oferă posibilitatea studierii fenomenelor sociale ca și interacțiunii în care sunt implicați membrii unei comunități într-un mod organizat și funcțional determinați de scopuri, finalități, performanțe comune și influențați de factori naturali, economico-sociali, personali.”⁵

Am ales studierea comunității românilor din Statele Unite ale Americii din trei motive: primul - importanța acesteia din punct de vedere numeric – fiind, conform statisticilor oficiale, peste 464.539 de persoane și conform comunității românești peste un milion de cetățeni de origine română; al doilea - importanța acesteia din punct de vedere istoric – comunitatea românilor din SUA s-a dezvoltat în mod constant începând cu 1880, având astfel mai multe generații de cetățeni de origine română, în timp ce migrația către statele Uniunii Europene a luat amploare abia în ultimii 20 de ani; al treilea motiv este unul personal și are două componente: curiozitatea și afinitatea la visul și valorile americane, dar și experiența unei vizite în SUA din anul 2009, când am avut ocazia să cunosc un număr ridicat de imigranți, fiecare având o serie de experiențe și povești de viață extrem de interesante.

Înțelegem prin comunitatea românilor din Statele Unite ale Americii nu o comunitate bazată pe apartenență la același spațiu geografic, ci o comunitate a originii și identității, așa cum și unii cercetători o definesc:⁶ “<<comunitate>> desemnează o grupare umană caracterizată prin probabilitate sporită de unitate valorică a membrilor ei [...] dacă probabilitatea de unitate valorică este dată de similitudinile de status (rezidență, ocupație, vârstă, etnie etc.) se cheamă că avem de-a face cu comunități de tip <<etic>>”, așa cum poate fi cazul comunității românilor din Statele Unite ale Americii, care sunt uniți prin apartenența la o origine și valorile pe care aceștia le-au moștenit din țara de origine sau de la părinții de origine română.

Lucrarea este concepută pe trei axe – în partea teoretică am încercat o

⁴ Dumitru Otovescu (coord.), *Tratat de sociologie generală*, Editura Beladi, Craiova, 2010.

⁵ Dumitru Batâr, *Sociologia devianței*, Editura Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, Sibiu, 2011, p.16.

⁶ Dumitru Sandu, *Dezvoltare comunitară și regională*, Editura Polirom, 2005, p. 12.

analiză a literaturii de specialitate privind migrația, transnaționalismul, fenomenul migrației internaționale și a fluxurilor de migrație, în timp ce partea aplicativă joacă două roluri: unul descriptiv – prin analiza istoricului migrației și a datelor oficiale privind cetățenii de origine română ce se află astăzi în SUA, și unul explicativ – prin cercetarea de teren. Scopul urmărit prin analiza imigranților români din Statele Unite ale Americii este de a elabora o lucrare cu caracter omogen și științific atât a fenomenului migrației românilor în America, cât și a imigranților, a identității și a statusului lor social.

Obiectivul principal al cercetării este realizarea unei lucrări cu caracter monografic despre comunitatea românilor din Statele Unite ale Americii, urmărind totodată și o serie de obiective derivate: definirea identității românilor din SUA, în comparație cu cea a românilor și a americanilor, conturarea profilului imigranților români din perspectivă economică, profesională și socială – în scopul realizării unei monografii a acestei comunități; descoperirea felului în care rezidența în SUA influențează și reconturează valorile imigranților; identificarea nivelului de integrare al imigranților români în societatea americană; identificarea nivelului de implicare religioasă și frecvența transferului de la o religie la alta; analizarea identității din perspectiva limbii vorbite în familie.

Alte obiectivele ale prezentei lucrări au fost următoarele: cunoașterea istoricului migrației românilor în Statele Unite ale Americii; analizarea legăturii dintre evoluțiile din societatea românească și numărul celor ce au emigrat în Statele Unite ale Americii și a motivației acestora; cercetarea caracteristicilor sociale, demografice și economice ale românilor din Statele Unite ale Americii; analizarea valorilor românilor stabiliți în America, în comparație cu valorile românilor și ale americanilor; stabilirea unui profil identitar al acestora, având la bază o analiză a valorilor caracteristice ale acestora.

Pentru o cercetare eficientă și semnificativă a populației studiate, am ales realizarea unei cercetări cantitative, cât și a unei cercetări calitative, prin aplicarea unei serii de interviuri pentru a dobândi o cunoaștere în detaliu a problematicii studiate.

În acest sens, pentru cercetarea calitativă am utilizat metoda anchetei de opinie și tehnica aplicării chestionarului. Chestionarul a fost aplicat în două limbi, română și engleză, folosind tehnica CAPI / CASI – *Computer-assisted personal interviewing* – *Computer-Assisted Self Interviewing*, dar și cu ajutorul chestionarelor aplicate de către operator (în persoana autorului). Am ales folosirea chestionarelor aplicate pe calculator pentru a putea avea un număr mai ridicat de respondenți din rândul populației studiate și o distribuție pe cât posibil asemănătoare cu cea a imigranților români din SUA din punct de vedere al sexului, grupelor de vârste și a localizării pe state. Chestionarul a cuprins 72 de întrebări cu răspunsuri preformulate, având 53 de întrebări închise și 19 de tip matrice. La baza elaborării întrebărilor din chestionar au stat o serie de indicatori: profilul demografic, social și economic al imigranților, nivelul de educație, ocupația, atitudinea față de democrație, speranțele de viitor, istoricul procesului

de migrație, dar și motivația migrației, percepția economiei de piață și a libertății economice, viziunea privind egalitatea de gen, nivelul de încrederea al acestora, toleranța față de diverse grupuri sociale, gradul de fericire și gradul de sănătate, nivelul de integrare în societatea americană, identitatea raportată la comunitate, religiozitatea și obiceiurile acestora, apartenența organizațională, consumul informațional și competențele lingvistice, domiciliul din Statele Unite și fostul domiciliu din România.

Timpul mediu de completare a chestionarului a fost de 43 de minute și 32 de secunde pentru chestionarele aplicate online. Cercetarea a fost descărcată apoi pentru analiză în IBM SPSS Statistics 22, având un număr de 158 de variabile, din care trei nu au fost analizate: adresa de e-mail și cele două întrebări eliminatorii - dacă persoana are reședința în Statele Unite ale Americii și dacă este de origine română.

A doua metodă folosită pentru această cercetare a fost a aplicării interviurilor, pentru a dobândi o cunoaștere în profunzime a experienței imigranților români în Statele Unite ale Americii, utilizând interviul directiv, cu ajutorul ghidului de interviu atașat tezei. Am aplicat 18 interviuri la români stabiliți în New York, Washington DC și Chicago.

A treia metodă folosită a fost *“analiza documentelor sociale”*, a informațiilor statistice și nestatistice furnizate de instituții din Statele Unite ale Americii și din România – folosind pentru validarea răspunsurilor cercetării proprii comparații cu American Community Survey, US Census Bureau.

Eșantionul folosit pentru cercetarea cantitativă a fost de 634 de imigranți români ce locuiesc în Statele Unite ale Americii, având vârsta de peste 18 ani. Dată fiind metoda de aplicare, chestionarul a fost însă început de 1439 de persoane, însă rata de completare a fost de 44%. Timpul mediu de completare a fost de 43 minute și 32 secunde. Datele au fost colectate pentru chestionar în perioada 2 august 2013 - 10 octombrie 2013, în New York, Washington D.C și Illinois, dar și online, în timp ce interviurile au fost realizate în perioada 15 august 2013 – 1 octombrie 2013.

CAPITOLUL I

VISUL AMERICAN. INTERPRETĂRI SOCIOLOGICE ALE MIGRAȚIEI INTERNAȚIONALE

În acest capitol am urmărit trecerea în revistă a stadiului cunoașterii științifice în domeniul sociologiei migrației din perspectivă teoretică. Putem spune că am încercat să ofer cadrul teoretic de înțelegere a fenomenului migrației. Teoriile studiate privesc migrația atât la nivel macrosocial, cât și la nivel microsocial. În domeniul științelor sociale, nu există o singură teorie acceptată când este vorba de migrație, ci o serie de teorii apărute în mare parte izolat, cercetarea migrației fiind un proces interdisciplinar, implicând sociologia, economia, științele politice, dreptul, demografia, psihologia și chiar geografia.

Dumitru Sandu definește reușește o definiție a migrației din mai multe perspective:⁷ ca eveniment sociodemografic – deplasarea unei persoane, fie ea individuală sau colectivă, în afara comunității sale de rezidență; o serie de astfel de evenimente sunt definite drept un fenomen de migrație, iar procesul de migrație reprezintă ansamblul de schimbări pe care le supărti și le generează acest fenomen.

Migrația internațională constituie un fenomen foarte important. Numărul estimat de migranți internaționali este astăzi de 214 milioane de persoane, în creștere de la 150 de milioane în 2000.⁸ 3,1% din populația lumii este formată din cetățeni care au emigrat din țara în care s-au născut.

Pe lângă factorul demografic, este foarte important și factorul economic – 440 de miliarde de dolari sunt remitențele migranților, doar în anul 2010, în mijlocul crizei economice, din care 325 de miliarde de dolari au mers către țări în curs de dezvoltare.⁹

A fost propusă o varietate de modele teoretice pentru a explica de ce migrația internațională, și, deși fiecare în cele din urmă încearcă să explice același lucru, ele folosesc concepte, ipoteze și cadre de referință radical diferite. Deoarece volumul de studiu este foarte vast și o abordare exhaustivă a teoriilor migrației ar fi imposibilă, am ales să prezint teoriile abordate în literatura inter-

⁷ Dumitru Sandu, *Fluxurile de migrație în România*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1984, p. 20.

⁸ United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA), *Trends in International Migrant Stock: The 2008 Revision*, disponibil la <http://esa.un.org/migration/ndex.asp?panel=1>

⁹ World Bank, *Migration and Remittances Factbook 2011*, disponibil la <http://go.worldbank.org/QGUCPJTOR0>,

națională de către Massey, Arango și alții¹⁰, clasificare folosită în literatura științifică din România și de alți¹¹ cercetători¹² ai fenomenului migrației. Am adăugat, de asemenea, prezentarea migrației din perspectiva transnaționalismului, o orientare teoretică ce se regăsește în plin proces de definire și pe care o consider deosebit de importantă în contextul actual de accelerare a procesului de globalizare.

Teoriile clasice ale migrației, elaborate de primii teoreticieni în domeniul migrației – Ravenstein și Lee - nu vor fi tratate în lucrarea de față, acestea făcând obiectul unor studii deja publicate, inclusiv în țara noastră.¹³ Deși ele au un rol foarte important din perspectivă istorică și au adus numeroase contribuții privind înțelegerea și vocabularul migrației, modelul push-pull și cel gravitațional sunt, în 2013, umbrite de teorii mult mai complexe.

Raportul prezintă astfel opt modele teoretice, comentate în relație cu situația curentă a migrației internaționale: teoria economiei neoclasice (atât micro, cât și macro), noua economie a migrației, piața forței de muncă segmentate, teoria sistemelor mondiale, teoria rețelelor de migrație, abordarea sistemică a migrației, cauzalitatea cumulativă și transnaționalismul.

I.1. Fenomenul migrației internaționale

Teoriile dezvoltate pentru a înțelege procesele contemporane ale migrației internaționale postulează mecanisme cauzale care operează la niveluri foarte diferite de analiză. Deși propunerile, presupunerile și ipotezele ce pot fi extrase din fiecare punct de vedere teoretic nu sunt prin natura lor contradictorii, ele totuși au implicații diferite în cercetarea migrației.

Numărul din ce în ce mai mare al migranților la nivel internațional, dificultatea de a controla și prezice felul în care fluxurile de migrație vor evolua au crescut aprecierea acordată fenomenului din perspectiva cercetării științifice.

Toate cele opt modele teoretice prezentate în raportul de față - teoria economiei neoclasice (micro și macro), noua economie a migrației, piața forței de muncă segmentate, teoria sistemelor mondiale, teoria rețelelor de migrație, abordarea sistemică a migrației, cauzalitatea cumulativă și transnaționalismul – oferă răspunsuri la realitățile contemporane ale procesului migrației internaționale, însă nu suntem în măsura de a evalua care dintre acestea este corect.

¹⁰ Douglas Massey, Joaquin Arango, Graeme Hugo, Ali Kouaouci, Adela Pellegrino, Edward J. Taylor, *Worlds in motion. Understanding international migration at the end of the millennium*, Editura Clarendon Press, Oxford, 1998.

¹¹ Monica Constantinescu, *Teorii ale migrației internaționale*, Sociologie Românească, Nr. 3-4, 2002, pp. 93-114.

¹² Adrian Otovescu, *Românii din Italia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 70.

¹³ A se vedea, de exemplu, Aurel Drăguț, *Teorii despre migrație*, Viitorul social, 1978, Monica Constantinescu, *op. cit.*, Adrian Otovescu, *Românii din Italia*, *op. cit.*

Modelele și tendințele actuale în domeniul imigrației sugerează că o înțelegere completă a proceselor migratorii internaționale nu va fi atinsă cu ajutorul unei singure discipline sau a unui singur nivel de analiză. Astfel, migrația trebuie analizată din mai multe perspective, la mai multe niveluri și pornind de la diferite ipoteze. Căutarea unei teorii unice, capabilă să explice atât cauzele, cât și efectele migrației internaționale, la nivel economic, social, cultural și politic, atât la nivelul individului cât și la nivelul societății, pare în acest moment o sarcină dificilă, dar nu imposibilă. “Se poate spune că majoritatea teoriilor privind migrația internațională pot fi combinate împreună. Model factorilor de atracție și respingere ar putea fi una dintre sugestiile de integrare a teoriilor într-un singur model. Acest model integrat de teorii ar putea dezvălui motivele pentru migrație, la nivel mai amplu dar și mai adânc. Modelul propus poate fi folosit ca model integrat și complex care caută să înțeleagă teoriile de migrație, precum și motivele principale de migrație, analizându-le în profunzime pe bază factorilor push-pull”.¹⁴

1.2. Teorii privind migrația internațională

Explicarea migrației naționale și internaționale a constituit o preocupare constantă pentru sociologi și economiști de la începutul secolului trecut, odată cu apariția proceselor moderne de migrație în masă. Dacă legile migrației ale lui Ravenstein¹⁵ se preocupau în 1885 de problema migrației în interiorul unei singure țări, având ca bază datele statistice din recensământul englez, Lee introduce o teorie a migrației ce ține cont și de factorii internaționali și abilitatea persoanelor de a își schimba țara în 1966, teoria factorilor de atracție și respingere.¹⁶ Teoriile moderne ale migrației sunt însă mult mai evoluat și țin cont de un număr mult mai ridicat de factori, fie că vorbim aici de contextul internațional, factorii economici, sociali, culturali sau legislativi. Vom prezenta mai jos principalele teorii ale migrației internaționale și diferențele dintre acestea, însă lucrul pe care toate îl au în comun este întrebarea la care încearcă să răspundă: care sunt motivele pentru care oamenii aleg să migreze dintr-o țară în alta, ținând cont că migrația este un proces anevoios, ce adesea impune foarte multe sacrificii din punct de vedere individual și social.

Lipsa unei teorii unificate a migrației, care să explice atât viziunea țărilor de origine cât și a celor de destinație, dar și a migranților, este sesizată de Castles. “Studiul migrației internaționale a fost, de obicei, împărțit în două corpuri, mai degrabă separate de anchetă socială științifică: în primul rând, cercetarea privind factorii determinanți, procesele și tiparele migrației; și, în al doilea

¹⁴ Vilnante Kumpikaite, Ineta Zickute, *Synergy of Migration Theories: Theoretical Insights*, *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics*, 23(4), 2012, p. 392.

¹⁵ E.G. Ravenstein, *The laws of migration*, *Journal of the Statistical Society of London*, Vol. 48, No. 2, 1885, pp. 167-235,

¹⁶ Everett Lee, *A theory of migration*, *Demography*, Vol. 3, No. 1., 1966, pp. 47-57.

rând, cercetarea privind modalitățile în care migrația aduce schimbări atât în societățile de trimitere, cât și în cele de primire.”¹⁷

O teorie unificată a migrației ar trebui să ia forma unui cadru conceptual larg, care poate ajuta la integrarea analizelor proceselor de migrație specifice de către diferitele discipline ale științelor sociale. Totuși, acest cadru nu poate utiliza diferite abordări teoretice în mod arbitrar prin alegerea părților care se potrivesc și excluderea celor care nu o fac. Un cadru conceptual trebuie să fie capabil de adaptarea tuturor factorilor și interacțiunilor care modelează un proces migrator dat.¹⁸ Motivele pentru care oamenii aleg să emigreze sunt foarte variate, iar posibilitățile pe care aceștia le au ca țări de destinație sunt și ele foarte numeroase. Există un număr ridicat de categorii de migranți, însă există două categorii majore: cei voluntari și cei involuntari.¹⁹ În analiza noastră vom lua în calcul doar teoriile migrației voluntare.

Puterea migrației de a efectua schimbări, fie în regiunile exportatoare sau importatoare de migranți depinde în principal de trei factori.²⁰ a) numărul persoanelor implicate; de) durata mișcării; c) compoziția sa de clasă.

Vom analiza în cadrul teoriilor migrației prezentate felul în care acești factori sunt explicați de fiecare cadru teoretic și care sunt variabilele care îi influențează.

1.2.1. Teoria economiei neoclase (macro și micro)

Dezvoltarea economică și evoluția tot mai rapidă a proceselor sociale au dus în secolul XXI la o intensificare puternică a migrației atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Precursorul teoriei neoclase, W. Arthur Lewis, a elaborat un sistem al economiei duale care joacă un rol important în dezvoltarea migrației, economii care tind să migreze spre o stare de echilibru și cu ajutorul procesului migraționist. Această teorie a venit însă nu ca o explicație a procesului migratoriu, ci ca un model de dezvoltare economică.²¹

La nivel macro, conform teoriei neoclase, diferențele reale dintre veniturile din două țări dau naștere la două fluxuri care încearcă stabilirea unui echilibru internațional prin care veniturile ajung la un nivel apropiat în ambele state. Jennissen identifica două componente ale acestui flux: “Primul este un

¹⁷Stephen Castles, *Twenty-First-Century Migration as a Challenge to Sociology*, Journal of Ethnic and Migration Studies, 33:3, 2007, p. 352.

¹⁸Stephen Castles, *Understanding Global Migration: A Social Transformation Perspective*, Journal of Ethnic and Migration Studies, 36:10, 2010, p. 1575.

¹⁹Peter Meilaender, *Toward a Theory of Immigration*, Editura Palgrave Macmillan, New York, 2001, p. 10.

²⁰Alejandro Portes, *Migration and Social Change: Some Conceptual Reflections*, Journal of Ethnic and Migration Studies, 36:10, 2010, p. 1545.

²¹Joaquin Arango, *Explaining Migration: A Critical View*, International Social Science Journal, Nr. 52, 2000, p. 284.

flux de forță de muncă cu calificare redusă de la țările cu o salarizare redusă către țări cu salarii mari. Al doilea este un flux de capital din țările cu salarii ridicate către țările cu salarii mici.”²² Teoretic, în momentul în care acest echilibru este atins în ambele fluxuri, migrația capitalului uman ar trebui să se oprească, considerând astfel migrația internațională drept un proces limitat în timp. „Fluxurile de migrație internațională devin, în concepția susținătorilor acestei teorii, mecanismele de echilibrare ale deficiențelor interne de pe piața forței de muncă la nivel global”²³

Diferențele între fluxurile de migrație între diferite țări pot fi explicate astfel cu ajutorul diferențelor între venituri și condiții sociale. Analiza la nivel macro este importantă pentru a descoperi în ce fel diferențele între țări pot modifica opțiunile individuale, dar și felul în care opțiunile individuale ale persoanelor sculpează procesul migratoriu dintre țări.

Excesul forței de muncă într-o anumită țară poate duce la scăderea salariilor, iar această forță de muncă este obligată să se orienteze spre o altă piață, unde există un deficit de forță de muncă, și, prin urmare, și un nivel mai ridicat al veniturilor. Observăm astfel că țările care au un șomaj mai ridicat și sunt mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic sunt și țările care exportă în general emigranți,

Massey identifică cinci caracteristici care definesc teoria economiei neoclasice de restul teoriilor privind migrația: ²⁴

- migrația internațională a muncitorilor este cauzată de diferențele de venituri dintre țări;
- eliminare acestor diferențe va duce la echilibru, iar migrația nu va mai continua în absența lor;
- migrația înalt calificată este guvernată de un alt set de reguli, iar fluxul este adesea invers față de migrația muncitorilor necalificați;
- piețele de muncă sunt mecanismele principale prin care migrația este indusă, iar restul factorilor sunt secundari;
- controlul fluxurilor de migrație trebuie făcut prin reglementarea sau influențarea pieței muncii fie în țara de origine, fie în cea de destinație.

Deși această teorie este folosită pentru a explica migrația internațională, aceasta este mult mai potrivită pentru a explica migrația în interiorul țării sau în interiorul unor zone fără alte bariere, cum ar fi Uniunea Europeană – unde libera circulație este posibilă, iar restricțiile care sunt impuse asupra fluxurilor de migrație în mod normal la nivel internațional nu există.

Migrația este totuși un fenomen individual, indiferent de avantajele, posibilitățile sau barierele existente la nivel macro.

²² Roel Jennissen, *Economic theories of international migration and the role of immigration policy*, accesat la 17 Ianuarie 2013 la <http://epc2006.princeton.edu/papers/60112>, p.1.

²³ Monica Constantinescu, *op. cit.*, p. 95.

²⁴ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, Vol. 19, Nr. 3, 1993, p. 434.

Astfel, la **nivel micro**, individual, în calitate de actor rațional, care încearcă, conform teoriei economiei neoclasice, să dobândească un venit mai bun și, prin el, o creștere a calității vieții, este singurul care poate declanșa un act de migrație.

Astfel, “rezultă că migranții vor tinde să aleagă destinații în care se așteaptă la beneficii nete, venituri mai mari, după ce a analizat toate alternativele disponibile. În măsura în care implică suportarea anumitor costuri, cu scopul de a culege profituri mai mari din munca unei persoane, migrația constituie o formă de investiție în capitalul uman”²⁵

Un rol foarte important la nivel micro îl are însă nu doar potențialul venit obținut, ci și șansele ca un individ să își găsească locul de muncă prognozat. Migranții ilegali au șanse mult mai mici să își găsească un loc de muncă bine plătit, iar acest factor este luat în calcul la momentul luării unei decizii. În plus, în unele țări de destinație, imigranții sunt în general plătiți mai puțin decât cetățenii nativi. Acest lucru este mai evident în țările în care se observă o suprasaturație de imigranți, precum Statele Unite ale Americii pentru imigranții mexicani și chinezi sau Italia și Spania pentru imigranții români – aceștia sunt dispuși din cauza diferenței foarte ridicate de venituri și a lipsei calificării să accepte slujbe pe care nativii nu le doresc sau nu le-ar face la un salariul care se oferă. Acest argument este adesea adus în dezbatere de către persoanele care critică imigranții și susțin limitarea migrației, spunând că ei ocupă locurile de muncă ale cetățenilor țării de destinație.

Massey identifică și la nivel micro o serie de concluzii diferite față de cele macro.²⁶ Dacă la nivel macro este importantă diferența de venituri între cele două țări, la nivel micro este important venitul potențial. Capacitățile individuale ale fiecărei persoane relative la țara de destinație, fie că vorbim aici de educație, experiență, limba vorbită, vor crește șansele ca un individ să migreze. Unei persoane de origine română care nu vorbește limba engleză îi va fi foarte dificil să se integreze în societatea americană, în timp ce unei persoane de origine mexicană, datorită rețelelor de sprijin și a răspândirii limbii, îi va fi mult mai ușor. Massey observă și că evoluția tehnologică, care a dus la scăderea costului migrației și la creșterea potențialelor beneficii, va crește probabilitatea migrației, dar și că indivizii dintr-o țară, în funcție de caracteristicile de mai sus, vor avea înclinații foarte diferite de a migra. El observă că totalitatea fluxurilor de migrație între două țări este dată de suma mișcărilor individuale având la bază o analiză cost-beneficiu făcută de fiecare migrant. În plus, dacă țara de destinație prezintă și o atracție psihologică și socială, așa cum Statele Unite ale Americii reușesc să o facă prin intermediul visului american, costurile migrației ar putea fi negative, caz în care ar fi nevoie de o diferență de venituri negativă pentru a opri migrația dintre două țări.

²⁵ Joaquin Arango, *op. cit.*, p. 285.

²⁶ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*, *op. cit.*, p. 435.

Individul nu este însă întotdeauna rațional, iar această teorie presupune că indivizii vor alege întotdeauna să emigreze doar din rațiuni economice și nu iau în calcul atât posibilitățile de depășire a barierelor, cât și motivele culturale. Românii care au plecat în Statele Unite ale Americii nu au plecat doar pentru a avea venituri mai mari și nici măcar pentru un nivel de trai mai ridicat. Aceștia, având un nivel de instrucție foarte ridicat, puteau opta spre orice altă țară – însă diverse motive i-au făcut să aleagă SUA – visul american, legăturile de rudenie, existența unor rețele de sprijin – în ciuda barierelor ridicate de distanța foarte mare și de legislația americană privind imigrația.

"Mai mult decât atât, tendința de a migra depinde de aspirațiile oamenilor, un element care este de obicei ignorat de modelele neoclasice, structuraliste și push-pull, în care nevoile se presupun cumva că ar fi constante, dar sunt esențiale în explicarea migrației."²⁷

1.2.2. Noua economie a migrației

Teoria noilor economii ale migrației a apărut în anii 1990 ca un răspuns critic la teoria neoclasică a migrației, considerată drept prea limitată și rigidă pentru a putea răspunde la realitățile moderne ale migrației internaționale, maximizarea avantajului economic nefiind singurul factor luat în calcul de migranți. Decizia migrației adesea nu este luată individual, ci în unități sociale, cum ar fi familia, gospodăria sau chiar la nivelul întregii comunități.²⁸ Această teorie, atribuită în general lui Oded Stark, afirmă că migranții nu doresc neapărat maximizarea veniturilor în termeni absoluți, ci relativ la celelalte gospodării din grupul lor de referință. Importanța acordată diferențelor între venituri este astfel mai redusă, apărând în schimb rolul grupului social.

„În cadrul noii perspective, decizia de migrație aparținând familiei / gospodăriei face parte din strategia de minimizare a riscului (legat de pierderea venitului, șomaj etc.) prin diversificarea surselor de venit (banii trimiși acasă de migranți – termenul în engleză <<remittances>>). <<Soluția>> migrației este legată de funcționarea imperfectă la destinație a mecanismelor / instituțiilor care în țările dezvoltate minimizează riscurile asupra veniturilor gospodăriei (asigurările private, piața de credit sau programele guvernamentale).”²⁹

Gospodăriile reușesc adesea să își gestioneze mult mai bine riscurile bunăstării economice, prin intermediul diviziunii muncii și a veniturilor, iar Massey ne arată că în țările dezvoltate, riscurile de scădere ale veniturilor gospodă-

²⁷ Hein de Haas, *Migration and Development: A theoretical perspective*, Editura COM-CAD, Bielefeld, 2007, p.24.

²⁸ Thomas Faist, *A Review of Dominant Theories of International Migration*, in, Thomas Faist (coord.), *The Volume and Dynamics of International Migration and Transnational Social Spaces*, Editura Oxford Scholarship Online, Oxford, 2011, p. 40.

²⁹ Monica Constantinescu, *op. cit.*, p.98.

riei sunt în general minimizate printr-o serie de factori:³⁰ piața de asigurări a veniturilor, asigurări sociale, piețe la termen dezvoltate, asigurarea de somaj, investiții în piețe de capital etc.

Noutatea principală adusă însă de noua economie a migrației rămâne punerea familiei, a gospodăriei sau a celorlalte unități sociale în centrul procesului migratoriu, individul nefiind autonom în luarea deciziilor. Procesul de emigrație poate fi privit în cadrul unei familii drept o metodă de scădere a riscurilor, de diversificare a veniturilor, fiind situații în care migrația poate avea loc chiar fără diferențe de venituri. Astfel, felul în care familia sau gospodăria își justifică necesitatea emigrării nu mai este limitat la factorii economici, iar migrația internațională nu se oprește neapărat în momentul în care dezechilibrul între venituri din cele două țări este eliminat. De asemenea, aceeași presupusă creștere absolută a veniturilor va avea efecte diferite asupra gospodăriilor aflate la un nivel diferit pe scala distribuțiilor veniturilor sau care se află în comunități cu venituri diferite.³¹ Astfel, o familie care câștigă în România în medie 4000 lei / lună va fi diferit afectată de un potențial salariu de \$6000 / lună în Statele Unite ale Americii față de una care câștigă 10000 lei / lună.

Familia joacă un rol pivotal în procesul migratoriu, atât ca posibil factor de susținere – ajutând adesea individul cu capitalul financiar necesar pentru a putea migra, dar și foarte des ca motivație intrinsecă din spatele procesului migratoriu. Reîntregirea familială este adesea unul dintre motivele cele mai puternice pentru care indivizii pot alege să migreze, iar acest lucru este observat mai ales la nivel istoric în migrația românilor și în special la etnicii evrei care au plecat spre Statele Unite ale Americii, sau la etnicii sași și șvabi din Transilvania. Acest lucru este evidențiat și în migrația modernă română către Italia și Spania, unde migranții au pornit inițial individual, aducându-și pe rând restul familiei – soț, soție, copii în noua lor țară. Însă, această explicație este validă doar în cazurile persoanelor care dispun de sprijinul acestor structuri sociale – lăsând deoparte un segment important – persoanele individualiste, fără o familie sau gospodărie, dar și cele care aleg să migreze, nu datorită, ci în ciuda experienței din grupul social restrâns. Dacă reintegrarea familiei reușește să explice o parte din fluxurile de migrație, această teorie reușește să excludă complet întregi segmente de populație care sunt conduse de alte motivații. “Gospodăriile, de asemenea, nu migrează împreună, ci mai degrabă trimit unul sau mai mulți membri ai gospodăriei ca migranți”³², ulterior stabilind un pod de legătură spre țara în care aceștia au emigrat, ce poate duce fie la perpetuarea migrației fie la bunăstarea economică a gospodăriei cu ajutorul banilor primiți de la emigrant.

Multe din studiile privind migrația nu încearcă o analiză structurală a

³⁰ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, *op. cit.*, p.436.

³¹ Ibidem

³² Jessica Hans-Zanker, *Why do people migrate? A review of the theoretical literature*, working paper, Maastricht Graduate School of Governance, Maastricht, 2008, p. 12.

fenomenului, ci sunt specifice unei anumite culturi. În ciuda evoluției semnificative a metodologiei și a mijloacelor de colectare a datelor, unii autori consideră că noile teorii ale migrației nu sunt semnificativ mai bune decât legile lui Ravenstein. “A fost vreuna din legile sale infirmată? Dacă da, care? Dacă nu, de ce nu? Sunt tautologice sau sunt încă valabile?”³³, se întreabă Tobler. Arango este și el critic față de această teorie: “Este îndoielnic dacă ingredientele distincte care alcătuiesc noua economie a migrației sunt suficient țesute și integrate logic pentru a constitui o teorie coerentă, sau dacă nu este mai mult decât o variantă critică, sofisticată, a teoriei neo-clasice. În orice caz, dacă ceva diminuează serios valoarea noilor economii ale migrației aceasta nu este atât de mult posibil lipsa de autonomie teoretică, ci aplicabilitatea sa limitată.”³⁴

1.2.3. Piața forței de muncă segmentate

Deși atât teoria economiei neoclasică, cât și noua economie a migrației oferă explicații diferite la originile și natura migrației internaționale, ambele sunt eminentamente modele de decizie la nivel micro, existând diferențe doar la nivelul unității care ia decizia (individ sau gospodărie), factorul care se dorește maximizat sau minimizat (riscul sau veniturile) și teoria privind piețele economice.³⁵ Teoria pieței forței de muncă segmentate se orientează însă motivația intrinsecă a migrației ca necesitate a forței de muncă în societățile industriale moderne.

Cea mai mare contribuție la această teorie o are Piore, care argumenta că migrația internațională este cauzată de necesitatea permanentă de forță de muncă bazată pe imigrație care este intrinsecă în structura economică a societăților moderne dezvoltate.

„Patru factori joacă un rol fundamental în crearea nevoii de forță de muncă imigrantă: inflația structurală, constrângerile ierarhice ale motivației, dualismul economic și modificările demografice ale rezervei forței de muncă.”³⁶ Astfel, în literatura de specialitate se identifică două piețe distincte, duale, de forță de muncă: un sector primar, în care se regăsesc slujbele foarte bine plătite, care oferă beneficii, o siguranță a locului de muncă, dar în același timp necesită o pregătire foarte bună, și un sector secundar, cu locuri de muncă ce necesită o calificare redusă, sunt instabile, riscante sau foarte dificile din punct de vedere fizic, și unde sunt și salarii mai scăzute decât există în sectorul primar. Acest sector secundar este în general cel în care noii imigranți se integrează, el nefiind foarte atractiv pentru cetățenii unei țări, dar, datorită diferenței de veni-

³³ Waldo Tobler, *Migration: Ravenstein, Thornwaite and beyond*, Urban Geography, Volume 16, Issue 4, 1995, p.6

³⁴ Joaquin Arango, *op. cit.*, p. 288.

³⁵ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, *op. cit.*, p. 440.

³⁶ Monica Constantinescu, *op. cit.*, p. 100.

turi totuși semnificative față de țara de origine, devine atractiv pentru imigranți. Locurile de muncă sunt astfel ocupate de aceștia, imigranții jucând un rol pozitiv în evoluția societății de destinație. Există însă situații în care migrația nu este una necalificată, precum migrația românilor în Statele Unite ale Americii, unde vorbim de un grup foarte bine calificat, un adevărat fenomen de migrație a creielor (*brain-drain*). Acest lucru poate fi explicat însă și de un deficit de forță de muncă în sectorul primar, valabil în perioada curentă în domeniul slujbelor IT din Statele Unite ale Americii, politică încurajată de sistemul de vize H1B la nivelul statului american, vize acordate doar cetățenilor foarte bine pregătiți, dispuși să ocupe locuri de muncă pentru care nu au fost găsiți specialiști în societatea americană. În plus, programele gen work & travel care s-au dezvoltat în legătura România – Statele Unite ale Americii în ultimii ani sunt o exemplificare perfectă a acestei teorii – un grup încă necalificat (studenți) ocupă în fiecare vară peste 10.000 de slujbe necalificate în SUA, lucrând în baruri, restaurante și hoteluri.

Tinerii sunt, de asemenea, una dintre cele mai afectate categorii sociale de către fenomenul somajului, iar acest lucru, cuplat cu adaptabilitatea lor mai ridicată și cu faptul că, în general, la terminarea studiilor, aceștia nu au rădăcini puternice în societate, sunt și principala categorie de vârstă care alege calea migrației.

“Cercetătorii nu ar trebui să acorde o atenție numai agregării unor variabile pe piața forței de muncă, cum ar fi salariul și diferențele în ocuparea forței de muncă, dar ar trebui să ia în considerare structura internă și segmentarea piețelor forței de muncă, precum și relevanța caracteristicilor socio-economice individuale, esențiale în decizia de migrație”.³⁷

Piața forței de muncă nu este un sistem perfect, închis, iar salariile nu sunt definite strict prin relația dintre cerere și ofertă – ci ele oferă un anumit statut social și sunt dependente de ocupație, experiența și angajator. Există în plus și o serie de reglementări în anumite state care influențează salariul, cum ar fi taxele și salariul minim pe economie.

Angajatorii care doresc atragerea forței de muncă pentru slujbe necalificate, inferioare ierarhic, nu o pot face doar prin creșterea salariilor, care are perturbă, în concepția lui Massey, relația dintre status și remunerație. Dacă salariile sunt crescute la nivelul inferior, vor exista presiuni ca ele să fie crescute și la celelalte niveluri ierarhice.³⁸ În plus, unele persoane nu sunt motivate strict de venituri, ci există indivizi motivați și de statutul social sau alți factori motivați – un exemplu fiind în acest caz situația profesorilor din România, care se confruntă cu dificultatea unor venituri foarte mici, dar se bucură de o puternică recunoaștere din punct de vedere social. Astfel, dorința indivizilor de a intra în

³⁷ Hein de Haas, *op. cit.*, p.14.

³⁸ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, *op. cit.*, p. 441

învățământ este foarte ridicată, iar numărul de locuri de muncă este limitat, iar acest lucru nu este reflectat în salariile acestora. Imigranții se confruntă însă cu o altă problemă – aflându-se într-o țară nouă, fără a avea în general un statut social stabilit, își stabilesc o țintă a veniturilor pentru a-și atinge un nivel social dorit, fiind însă dispuși și adesea obligați să parcurgă toată ierarhia ocupațională pentru a reuși. Din această cauză aceștia aleg să ocupe locuri de muncă foarte slab plătite comparativ cu țara de destinație, considerate plătite față de țara de origine, iar suprasaturarea pieței de muncă cu astfel de emigranți poate duce la o scădere a salariilor muncitorilor necalificați. Această situație, de suprasaturare a pieței muncii cu imigranți, a dus adesea și la tensiuni sociale, nativii fiind nemulțumiți de ce consideră ei că ar fi o concurență incorectă ce duce la scăderea generală a salariilor.

Forța de muncă migratoare, atunci când este utilizată cu un rol de "înlocuitor", are o mai mare predilecție pentru a trage în jos atât nivelul salariilor, cât și al șomajului, în timp ce atunci când este folosită cu un rol "complementar", aceste efecte nu sunt observate.³⁹

Dualismul economic este generat în economiile moderne de dualitatea inherentă dintre forța de muncă și capital. Capitalul, fiind un factor fix de producție, poate sta neutilizat în situații de cerere scăzută, însă costurile acestuia nu sunt astfel eliminate. Locurile de muncă însă sunt variabile, iar acestea pot fi vacante atunci când cererea scade, transmitând costul șomajului către angajați.⁴⁰ În sistemele economice moderne este căutat un echilibru între acești doi factori, în care angajatorii încearcă maximizarea capitalului la un cost minim cu forța de muncă, indiferent de cerere, iar angajații doresc maximizarea veniturilor și o stabilitate cât mai ridicată a acestora.

1.2.4. Teoria sistemelor mondiale

Teoria sistemelor mondiale, construită în jurul lucrărilor lui Wallerstein și dezvoltată ulterior de Portes și Sassen, explică procesul migrației internaționale cu ajutorul structurii pieței mondiale care s-a dezvoltat cu începutul secolului al XVI-lea, iar influența transmisă de societățile capitaliste moderne către țările de la periferie, adesea necapitaliste, creează o populație cu un grad de mobilitate ridicat, care este predispusă la emigrare.

Conform teoriei sistemelor mondiale, migrația internațională este "rezultatul natural al perturbărilor și dislocațiilor care apar inevitabil în procesul dezvoltării capitaliste."⁴¹ Astfel, când pământul, materia primă și munca din regiunile periferice intră în influența și controlul piețelor, sunt inevitabil generate

³⁹ Allan Findlay, Alistair Geddes, David McCollum, *International Migration and Recession*, Scottish Geographical Journal, 126:4, 2010, p. 303.

⁴⁰ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, *op. cit.*, p. 441.

⁴¹ Ibidem

fluxuri de migrație, o parte din aceștia care s-au desfășurat întotdeauna internațional.⁴²

Astfel, teoria sistemelor mondiale se bazează pe accesul statelor cu economii dezvoltate la resursele primare ale țărilor care se află în sfera lor de influență, în special când vorbim de țări cu un sistem economic deficient. Pentru a evita scăderea profiturilor în momentul în care salariile cresc și pentru a obține beneficii adiționale, țările centrale se extind spre cele de periferie în căutarea de resurse - materie primă și forță de muncă ieftină.

Evoluția tehnologică în agricultură, în special agricultura mecanizată și accesul la produse chimice de îmbunătățire a recoltelor, a dus la o discrepanță de productivitate semnificativă între țările dezvoltate și cele care practică agricultură de subzistență, iar oferirea de plăți pentru agricultori pentru a cultiva anumite recolte perturbă sistemul normal de cerere și ofertă.⁴³

Massey consideră la fel de importantă și materia primă, care necesită forță de muncă plătită și, în sistemul piețelor globale moderne, necesită metode industriale de extracție. Relațiile sunt asimetrice și în cadrul forței de muncă, a legăturilor materiale, a legăturilor ideologice și a dezvoltării urbane concentrate în orașe globale.

Teoria sistemelor mondiale este mai mult decât o teorie a migrației, fiind considerată o teorie general istorică, aplicabilă doar la nivel global, în care migranții sunt văzuți ca niște “pioni pasivi”⁴⁴ pe tabla de șah a marilor puteri iar procesul global este direcționat de logica acumulării capitalului. Ea este formulată ex ante și se află în contradicție cu evoluția recentă a fluxurilor de migrație din perioada modernă, care evoluează paralel cu procesul globalizării.

Persoanele dezrădăcinate din țara de origine care aleg să emigreze o fac nu doar către țări din centrul sistemului mondial, iar acestea nu sunt singurele persoane care se implică în actul migrației.

Deși putem vorbi de o acumulare a capitalului uman către țările puternic dezvoltate prin intermediul fenomenului de migrație a creierelor, unica explicație nu este cea istorică. Există o migrație puternică în perioada modernă către state dezvoltate recent, care nu ar fi considerate în mod normal de centru, cum ar fi Emiratele Arabe Unite, cât și un puternic proces de migrație în perioada modernă dinspre țări dezvoltate spre țările în curs de dezvoltare, unde companiile și-au extins prezența.

“Rolul jucat de factorii invocați de sistemul mondial în migrație este indiscutabil, dar invocarea lor pare mai degrabă a descrie realitatea lumii contemporane în măsura în care posibilitatea de a explica ratele diferențiate de migrație (la nivelul țării de origine) este redusă la elemente strict particulare (de genul

⁴² Douglas S. Massey, *International migration and economic development in comparative perspective*, Population and development review, No. 14, 1989, pp. 383-414.

⁴³ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, op. cit., p. 445.

⁴⁴ Ibidem

legături coloniale, staționarea trupelor armate ale puterilor din centru, flux intens de investiție de capital economic).⁴⁵

Deși această teorie încearcă și explicarea migraționist la nivel macro, ea nu răspunde la întrebările privind motivația individuală a migranților și a felului în care ei ajung să meargă pe drumul anevoios al migrației și a posibilităților acestora de integrare în societățile de destinație.

1.2.5. Teoria rețelelor de migrație

Una dintre teoriile importante care privesc migrația din punct de vedere sistemic este teoria rețelelor de migrație. Faist identifică trei caracteristici importante ale acestui tip de teorie:⁴⁶ acestea presupun că sistemele de migrație stabilizează contextul în care mobilitatea are loc și influențează decizia individului de a migra sau nu, se concentrează asupra procesului din cadrul sistemului de migrație și, în contextul unor factorilor importanți cum ar fi inegalitatea economică dintre state, politicile de imigrație și emigrație ale acestora, indivizii, gospodăriile și familiile dezvoltă strategii bivalente: fie de adaptare, fie de migrație.

Noțiunea rețelelor de migrație are o tradiție îndelungată, apărând în teoriile sociale încă de la opera lui Thomas și Znaniecki, *Țăranul polonez în Europa și America. Monografia unui grup de imigranți*. Acestea joacă, din perspectiva sociologiei moderne, un rol fundamental în înțelegerea și explicarea migrației.

“Rețele de migrație pot fi de definite ca seturi de relații interpersonale care leagă migranți sau retromigranți cu rudele, prietenii sau conaționali de acasă. Ei transmit informații, acordă asistență financiară, facilitează ocuparea forței de muncă și acomodarea, și acordă sprijin în diferite forme. În acest sens, se reduc costurile și incertitudinea migrației și, prin urmare, se facilitează. Rețelele pot induce, de asemenea, migrația, prin efectul demonstrativ.”⁴⁷

Legăturile între migrant și rețea nu sunt obligatoriu de rudenie, ci simpla apartenență socială la grupul de imigranți poate fi adesea suficientă. Un exemplu viu al rețelelor de migrație îl constituie forumurile imigranților și grupurile de socializare înființate în special pe facebook de către aceștia, unele având până la zeci de mii de membri care le pot oferi în orice moment ajutor nou veniților sau chiar și celor care se gândesc să emigreze. Există sute de astfel de grupuri pe rețelele de socializare, în general grupate pe orașe sau state - *Români în New York*, un grup al românilor din New York unde principalele discuții sunt referitoare la locuri de muncă și posibilități de cazare, *Români în Atlanta, Georgia*, *Viitorul român*, *Români în străinătate*, *Români în SUA*, *Români în/din Florida*, *Români în Chicago*, dar și în alte state – spre exemplu *Romani in UK*

⁴⁵ Monica Constantinescu, *op. cit.*, p. 104.

⁴⁶ Thomas Faist, *A Review of Dominant Theories of International Migration*, *op. cit.*, p. 42.

⁴⁷ Joaquin Arango, *op. cit.*, p. 291.

(*Românians in UK*). Dezvoltarea accesului la internet și apariția rețelelor de socializare online au permis trecerea de la rețele de migrație clasice, în care era necesară cunoașterea directă a celor de peste graniță, la noile rețele de migrație, în care orice poate lua contact direct, rapid și gratuit cu comunitățile din diaspora.

Exemplul însă cel mai bun prin care teoria rețelelor de migrație poate fi verificată este cel al cartierelor etnice din marile orașe. În New York, dacă ar fi să ignorăm arhitectura și am lua în calcul doar limba în care sunt scrise semnele stradale și denumirile firmelor, Chinatown poate fi confundat cu un cartier autentic chinezesc, în care găsești cu ușurință imigranți stabiliți de zeci de ani în SUA, de primă sau chiar a doua generație, care nu vorbesc deloc limba engleză. Aceștia nu pot fi însă considerați neintegrați - au fost asimilați perfect de comunitatea lor, însă comunitatea lor este Chinatown, nu New York.

În plus, rețelele de migrație au un caracter de autoperpetuare – cu cât rețeaua este mai dezvoltată, cu atât costurile migrației – fie ele economice sau sociale – sunt mai scăzute, iar imigranților le este mai ușor să se adapteze, lucru ce duce la creșterea numerică a fluxului de migrație, sporind numărul membrilor rețelei.

„Cu toate acestea, un număr tot mai mare de imigranți într-o locație crește oferta de lucrători cu caracteristici similare și scade salariile, ca urmare a concurenței suplimentare”⁴⁸, lucru care la un momentat va duce la un echilibru între dezavantajele și beneficiile migrației.

Rețelele de migrație pot fi considerate o formă de capital social, în măsura în care acestea sunt privite ca relații sociale care permit accesul la alte bunuri de importanță economică, cum ar fi ocuparea forței de muncă sau salarii mai mari.⁴⁹

Bourdieu definea capitalul social drept „suma totală a resurselor actuale sau potențiale, care sunt legate de posesia unei rețele durabile de relații mai mult sau mai puțin instituționalizate de cunoștință reciprocă și de recunoaștere - sau, cu alte cuvinte, apartenența la un grup - care oferă fiecărui dintre membrii săi susținerea capitalului deținut de colectivitate, o <<acreditație> care le dă dreptul la credit, în diferitele sensuri ale cuvântului”.⁵⁰

Identificăm o similaritate puternică între teoria rețelelor de migrație și definiția capitalului social, atât prin factorii care sunt implicați – rețeaua, indivizii, legăturile dintre aceștia – cât și apartenența la o rețea comună, indiferent de locul în care se află. Migranții care dispun de un capital social mai ridicat au în mod tradițional șanse mult mai mari să se integreze în comunitatea din care fac parte, atunci când vorbim de comunități neomogene etnic, în ciuda faptului că

⁴⁸ Thomas Bauer, Gil Epstein, Ira N. Gang, *What are Migration Networks?*, IZA Discussion Paper No. 200, 2000, p. 3, disponibil la <http://ftp.iza.org/dp200.pdf>.

⁴⁹ Ibidem

⁵⁰ Pierre Bourdieu, *The forms of capital*, în J. Richardson (coord.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, Editura Greenwood, New York, 1986, pp. 248-249.

ei păstrează o legătură mai puternică față de țara de origine, cu tradițiile și obiceiurile sale. Ca dezavantaj evidențiat de prezenta teorie, pe fondul procesului imigrației, indivizii pot rupe și transforma tradițiile dacă acestea sunt destul de departe de țara lor de origine, dar ar putea fi controlate din nou în comunitatea migrantilor.

Massey concluzionează analiza teoretică a rețelelor de migrație prin identificarea a șase caracteristici definitorii ale acestora:⁵¹

- după ce a pornit, migrația internațională tinde să se extindă cu trecerea timpului până când legăturile din rețeaua țării de origine sunt atât de extinse, încât orice individ care dorește să migreze o poate face, punct în care migrația se restrânge;
- dimensiunea fluxului de migrație dintre două țări nu este strict legată de disparitatea veniturilor sau rata șomajului, influențele acestora fiind progresiv micșorate de scăderea costurilor și a riscurilor migrației aduse de dezvoltarea rețelelor;
- prin dezvoltarea rețelelor, procesul migrației internaționale devine independent de factorii care au cauzat-o inițial, fie ei individuali sau structurali, devenind ea însăși un factor.

Teoria rețelelor de migrație nu reușește să explice felul în care aceste rețele apar în momentul în care un nou flux de migrație ia naștere și care sunt motivele pentru care în unele comunități acestea joacă un rol mai important, iar în altele individualismul este mai prezent;

- datorită apariției și dezvoltării rețelelor, migrația devine mai puțin selectivă în termeni socio-economici și mai reprezentativă față de comunitatea sau societatea de origine;
- guvernele nu pot controla fluxurile de migrație, pentru că rețelele de migrație nu se află sub influența lor;
- politicile de imigrație de reunificare a familiei întăresc rețelele de migrație și nu restrâng dimensiunea fluxurilor.

1.2.6. Abordarea sistemică

Primul studiu al migrației din perspectivă sistemică a fost realizat de Mabogunje în anii 1970 privind migrația rural – urban din Africa de Vest, care a construit un model cu cinci componente: mediul, migrantul, subsistemele de control, modalitățile de ajustare și circuitul de feedback. Conceptul va fi dezvoltat și în situația migrației internaționale la începutul anilor 1990 de către Kritz și Zlotnik⁵², având ca fundament studierea migrației internaționale din

⁵¹ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*. Population and Development Review, *op. cit.*, p. 450.

⁵² Hania Zlotnik, *Empirical identification of international migration systems*, in M. Kritz, L. Lim, H. Zlotnik (coord.), *International migration systems – a global approach*, Editura Clarendon Press, Oxford, 1992, p. 2.

punct de vedere al sistemelor spațiale definite de fluxurile de migrație, punând accent și pe structurarea geografică a acestor fluxuri.

„Intenția abordării este de a surprinde complexitatea actuală a fenomenului prin includerea simultană în explicație a factorilor care intervin la diverse niveluri (nivel macro, meso și mai puțin, deși intenția există, micro), acționând în diverse contexte (economic, politic, social și demografic), într-o perspectivă temporală care ia în considerare elemente de natură istorică și modificările intervenite în cadrul inițial în care migrația apare (inclusiv ca rezultat al dezvoltării acesteia).”⁵³

Migrația este astfel, în viziunea abordării sistemice, nu un eveniment singular, ci un proces dinamic constituit dintr-o serie de evenimente legate în timp, în cadrul unui sistem. În cadrul acestui sistem, există factori care influențează toate aceste evenimente, atât în cadrul țărilor exportatoare de migranți, cât și în cel al țărilor care îi atrag – factorii de atracție, factorii de respingere, posibilele beneficii, dar și eventualele riscuri, șansele migranților de maximizare a veniturilor și posibilităților sunt factori care nu doar influențează procesul migrației, dar, se influențează și între ei.

Abordarea sistemică afirmă că apariția fluxurilor de migrație internațională este influențată puternic și de legăturile politice, economice și culturale dintre țările cu potențiali emigranți și cele ce îi pot primi, iar fluxul se dezvoltă semnificativ doar în momentul apariției rețelelor de migranți.

“Analiza rețelelor postulează astfel că un model țesut de relații și poziții are un efect special asupra acțiunilor anumitor migranți potențiali care s-au treziți prinși în aceste rețele existente în familii, cartier și comunitățile locale”⁵⁴, iar această influență se poate transforma în dorința de acțiune privind migrația.

Putem identifica ușor o serie de sisteme de migrație distincte în emigrația românilor după anii 1990, existând diferențe semnificative între specializarea și motivația românilor care au emigrat în Statele Unite ale Americii și Germania față de cei care au plecat în Spania sau Italia.

Sistemele migrației internaționale nu sunt însă independente, ci afectează atât societățile expeditoare, cât și societățile primitoare, astfel încât analiza migrației nu poate fi făcută distinct de contextul economic, social, istoric și politic în care aceasta are loc. “Pentru o înțelegere corectă a legăturilor și a mecanismelor de feedback dintre migrație și dezvoltare este necesară studierea comunității întregi de migranți, inclusiv nonmigranții, precum și contextele regionale și locale concrete și spațiile transnaționale în care ei trăiesc.”⁵⁵ O bună înțelegere a acestor factori este esențială în înțelegerea motivației migranților și în posibilitatea de a prognoza viitoare fluxuri de migranți.

„Teoria sistemelor de migrație oferă mari promisiuni pentru integrarea

⁵³ Monica Constantinescu, *op. cit.*, p. 110.

⁵⁴ Thomas Faist, *A Review of Dominant Theories of International Migration*, *op. cit.*, p. 54.

⁵⁵ Hein de Haas, Hein, *op. cit.*, p. 35.

nu numai a diferitelor tipuri de migrație - interne, internaționale, de întoarcere etc. ci, de asemenea, pentru integrarea unei game largi de discipline și paradigme”.⁵⁶ Migrația modernă nu mai poate fi studiată doar din perspectivă economică sau sociologică, ci este nevoie de o abordare interdisciplinară, care să includă o cercetare atât a rațiunilor economice, cât și a contextului socio-politic ce fundamentează hotărârile individuale, dar și a efectelor pe care acest proces le are asupra societății.

Pentru a putea teoretiza liber, avem nevoie de a delimita înțelegerea noastră a migrației de nevoia de a ține cont de tot ceea ce înseamnă narațiuni specifice în termeni de timp și spațiu.⁵⁷

Predicția corectă a fluxurilor de migrație se dovedește însă foarte dificilă în situația în care folosim doar abordarea sistemică, în special datorită complexității ridicate a acestora și a multitudinii de factori implicați.

1.2.7. Cauzalitatea cumulativă

Teoria cauzalității cumulative, identificată inițial de Myrdal, în contextul *efectelor contracurent* puse în mișcare de dezvoltare inegală din zonele subdezvoltate⁵⁸ și dezvoltată ulterior de Massey, susține că migrația internațională tinde să se autosustină și să se dezvolte în timp, făcând mobilitățile viitoare mai probabile.

„Cauzalitatea este cumulativă în sensul că fiecare act de migrație modifică contextul social în care deciziile de migrație subsecvente sunt făcute, în mod normal, într-un fel care crește șansele unor migrații viitoare”⁵⁹.

Putem considera că teoria cauzalității cumulative este una care împrumută idei din toate celelalte teorii ale migrației pentru a încerca elaborarea unui cadru teoretic complet de analiză a migrației. Massey identifică șapte feluri în care migrația este afectată în mod cumulativ:⁶⁰

- a) expansiunea rețelelor de migranți – fiecare migrant nou ajută la creșterea rețelei de migranți și, așa cum susține teoria rețelelor de migrație, acest lucru duce la scăderea costurilor și eliminarea riscurilor migrației;
- b) distribuția veniturilor – identificată în noua economie a migrației, importanța gospodăriei în strategia de diversificare a riscurilor și a

⁵⁶ Russel King et. al, *Internal and International Migration: Bridging the Theoretical Divide*, Manuscris nepublicat, Sussex Centre for Migration Research, University of Sussex, 2008, p. 29.

⁵⁷ Adrian Favell, *Rebooting migration theory, Interdisciplinarity, Globality, and Post-disciplinarity in Migration Studies*, in Caroline Brettell, James F. Hollifield, (coord.), *Migration Theory: Talking Across Disciplines*, Editura Routledge, New York, 2007, p. 271.

⁵⁸ Joaquin Arango, *op. cit.*, p. 292;

⁵⁹ Douglas Massey et al, *Worlds in motion. Understanding international migration at the end of the millenium*, Editura Calredon Press, Oxford, 1998, p. 45.

⁶⁰ Idem, p. 46.

veniturilor absolute este una din cauze; observarea că alte familii apropiate social își cresc veniturile substanțial prin migrație încurajează și alte persoane să emigreze⁶¹;

- c) distribuția pământului – un scop important al migranților din comunitățile rurale este achiziția de pământ, adesea nu ca mijloc de producție, ci drept obiect de prestigiu social sau asigurare de pensionare. Acest lucru este observat și în migrația necalificată românească, unde un număr ridicat de emigranți au investit sume semnificative de bani în cumpărarea sau refacerea locuințelor din țară, în ciuda faptului că ele sunt nefolosite. Scăderea producției posibile duce la creșterea presiunii emigrării în rândul celor rămași acasă;
- d) organizarea producției agricole – când emigranții folosesc totuși terenul cumpărat anterior, dispunând de capital financiar mai ridicat, în general utilizează metode moderne, cu productivitate mult mai ridicată decât a localilor, ducând la capitalizarea agriculturii și, prin efectul acesteia, la perpetuarea migrației;
- e) cultura migrației – când fenomenul migrației se dezvoltă într-o comunitate, are loc o schimbare pozitivă față de valorile și a percepția culturală a posibilității viitoarelor migrații. O persoană care a reușit să emigreze va da pe viitor dovadă de un factor de mobilitate mult mai ridicat, iar exemplul ei de reușită îi poate determina și pe ceilalți să emigreze. Acest lucru poate fi observat în anumite comunități rurale românești, unde întregi sate au fost depopulate prin emigrarea persoanelor apte de muncă;
- f) distribuția capitalului uman – migrația fiind eminamente un proces selectiv, care inițial implică persoanele foarte motivate, productive și adesea cu un nivel ridicat de instrucție, aceasta poate duce la scăderea calității capitalului uman din zona de origine; acumularea de capital uman în zonele de destinație ce are loc în același timp cu epuizarea ei din zonele de origine duce la încurajarea procesului migratoriu;
- g) etichetarea socială – în țările de destinație, când un număr suficient de imigranți este implicat într-o anumită ocupație, aceasta este etichetată drept slujbă pentru imigranți, iar lucrătorii nativi sunt mai puțin doritori să le ocupe. În general, este vorba de slujbe plătite mai prost, care nu necesită o calificare ridicată, un exemplu fiind faimoasele *limpieza* de origine română din societatea spaniolă, sau, mai recent, exemplul bonei filipineze având ca societate de destinație chiar România;

Continuarea procesului cumulativ este evident limitată în timp, neputând continua la nesfârșit din cauza structurii finite a populației. Rețelele ajung la un

⁶¹ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*, op. cit., p.451.

punct de saturație dacă procesul de migrație se întinde pe o perioadă destul de lungă de timp.⁶² La un moment dat, pierderea accelerată a forței de muncă din țara de origine va duce la creșterea salariilor, iar prin asta la scăderea presiunii de a emigra.

1.2.8. Transnaționalismul

Conceptul de transnaționalism a apărut ca o manifestare a globalizării și a declinului relevanței granițelor dintre state. Țările au pierdut din controlul schimburilor socio-culturale, politice, economice și religioase, în defavoarea grupurilor sociale transnaționale.

“Ideea de imigrant evocă imaginea unei rupturi permanente, a dezrădăcinării, a abandonării unor tipare vechi și a învățării dureroase a unei noi limbi și culturi. Suntem confrunțați cu un nou tip de populație migratoare, alcătuită din acele rețele, activități și tipare ale vieții care cuprind atât societățile de acasă, cât și pe cele din țara gazdă. Viețile acestei populații transcend granițele țărilor și aduc cele două societăți într-un singur câmp social.”⁶³

Evoluția civilizației moderne a permis noilor generații de imigranți să rămână conectați la realitățile țărilor de origine. De la activități de implicare socială prin ONG-uri, până la organizarea de mișcări politice menite să destabilizeze status quo-ul din țara lăsată în urmă, un număr tot mai ridicat de imigranți ajung să trăiască vieți duble, să vorbească două limbi și să se bucure de statuturi sociale total diferite în țările de care sunt legați. “Practicile migranților transnaționali trebuie analizate ținând cont de mobilitate și stabilitate deoarece acești doi factori creează comunitățile transnaționale.”⁶⁴

Transnaționalismul apare ca o extindere a teoriei rețelelor de migrație, putându-se observa dezvoltarea de adevărate comunități transnaționale. Portes limitează aria de interes a studiului activităților transnaționale la “cele care au loc recurent peste granițe și necesită utilizarea unei cantități semnificative de timp de către părțile implicate. Printre actorii implicați se pot număra guverne naționale, corporații multinaționale, dar și indivizi modești precum imigranții sau apropiații lor din țările de origine. Aceste activități nu se limitează la spectrul economic, ci includ inițiative politice, culturale și religioase.”⁶⁵

Transnaționalismul este înrădăcinat în sistemul capitalist global⁶⁶,

⁶² Massey, Douglas et al, *Worlds in motion. Understanding international migration at the end of the millenium*, op. cit., p.45.

⁶³ Glich Schiller, Basch Nina, Blanc Linda, Cristina Szantos, *Transnationalism: A new analytic framework for understanding migration*, Annals of the New York Academy of Sciences, 1992, p. 1.

⁶⁴ Wedad Andrada Quffa, *The Phenomenon Of Transnationalism From The Perspective Of International Migration*, Studies on Literature, Discourse and Multicultural Dialogue, Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, Mureș, 2013, p. 393.

⁶⁵ Alejandro Portes, *Conclusion: Towards a new world – The origins and effects of transnational activities*, Ethnic and Racial Studies, Vol 2, Number 22, 1999, p. 464.

⁶⁶ Glich Schiller, Basch Nina, Blanc Linda, Cristina Szantos, op. cit., p. 8.

forțele pieței fiind cele care generează relațiile complexe dintre jucători, pornind de la nevoile acestora --financiare, de libertate de expresie sau de practicare a unei religii. Este imposibilă detașarea conceptului de transnaționalism de cel de globalizare, unul din efectele de bază ale capitalismului modern.

Piața liberă este necesară, dar nu suficientă pentru declanșarea activităților transnaționale. Thomas Faist definește trei condiții necesare pentru dezvoltarea acestuia:⁶⁷

a) Imigranții provin din țări instabile, în curs de dezvoltare. În acest caz, atenția acestora va rămâne îndreptată spre procesul de stabilizare și construire a unei societăți solide în țara din care provin;

b) Imigranții sunt discriminați și obțin foarte dificil succesul în țările gazdă. Izolarea generată de această situație poate duce ușor la o dublă realitate pentru imigrant - acesta având nevoie să își păstreze statutul pe care îl avea acasă;

c) Există oportunități de activism politic inexistente în țara de origine. Oprimarea spiritului civic și a convingerilor politice în țara de origine reprezintă o sursă majoră de frustrare pentru mulți imigranți.

Steven Vertovec a definit șase abordări cu privire la transnaționalism⁶⁸:

1) *morfologia socială*, care transformă vechea diaspora în comunități transnaționale;

2) *conștiința* determinată de identificarea duală sau multiplă drept cetățean al unor anumite țări;

3) *reproducerea culturală* determinată de procese complexe de amestec și fluiditate culturală;

4) *distribuția de capital* care se realizează în rețea, nu doar de la țara gazdă la țara de origine;

5) *implicarea politică* prin formarea unui spațiu de comunicare global, susținut de noile tehnologii și

6) *(re)construirea caracterului local* prin transferul de practici și înțelegeri între puncte istorice și geografice specifice.

Impactul transnaționalismului a fost studiat de către A. Portes, care trage concluzia că atât țările-gazdă, cât și cele de origine au de câștigat de pe urma acestei activități. Din perspectiva țărilor-gazdă, transnaționalismul permite imigranților cu origini modeste să aibă acces la slujbe ce le permit promovarea și accesul la pătura de mijloc a societății. În același timp, imigranții pot dobândi respect de sine și un scop în viață. Pentru țările de origine, efectele benefice nu sunt doar cele financiare, ci și cele politice și culturale⁶⁹.

Faist consideră că “perspectiva transnațională a intereselor naționale și a

⁶⁷ Thomas Faist, *Towards a political sociology of transnationalization. The state of the art in migration research*, European Journal of Sociology / Archives Européennes de Sociologie, Vol. 45, 2004, p. 351.

⁶⁸ Steven Vertovec, *Transnationalism*, Editura Routledge, New York, 2009, pp. 5-12.

⁶⁹ Alejandro Portes, *Conclusion: Towards a new world – The origins and effects of transnational activities*, op. cit., pp. 471-475

identităților naționale poate susține, concura cu sau chiar provoca congruența oamenilor, teritoriului și a autorității într-un stat.”⁷⁰ Migranții sunt văzuți astfel ca agenți de dezvoltare a statelor, în special prin ajutorul adus de fluxurile de bani, cunoștințe și idei, care pot avea un efect pozitiv atât în țara de emigrație, cât și în cea de imigrație. Migrația nu trebuie să fie un proces în care există un învingător și un perdant, ci, dacă este gestionată corect, poate aduce avantaje pentru toate părțile implicate.

Imigranții sunt expuși unor valori noi și unui sistem dezvoltat, mai puțin corupt. Mulți imigranți ajung să depună eforturi pentru ca aceleași rigori să fie transpuse în țara pe care au părăsit-o. “Perspectiva transnațională cu privire la interesele naționale poate sprijini, concura sau chiar contesta consistența unui popor, a unui teritoriu sau a unui stat.”, susține T. Faist.⁷¹

Spațiile sociale transnaționale⁷² sunt o combinație de legături, roluri în rețele și organizații și rețele de organizații care se întind pe suprafața a mai multor state, ce se transformă printr-un constant proces social dinamic de transfer de capital, fie el uman, intelectual sau material. În această viziune, migranții reprezintă capitalul uman al rețelelor transnaționale, bagajul de cunoștințe, experiența și educația acestora reprezintă capitalul intelectual, iar capitalul economic este reprezentat în general de fluxul în direcție inversă migrației adus de remitențe.

Pe de altă parte, studiile asupra comunităților transnaționale realizate de Ludger Pries nu au găsit nici un tipar sau traiectorie comună pe parcursul dezvoltării indivizilor. Imigrația poate avea efecte variate, în funcție de deciziile și strategiile gospodăriei și cele individuale, de noroc, perioada temporală și efectele de grup. Transnaționali nu au libertate de acțiune, este de părere Pries, ci orizontul lor de așteptări și activități se întinde între regiunea pe care au părăsit-o și cea în care s-au stabilit.⁷³

Mulți imigranți, care au reușit să își mobilizeze cu succes capitalul social al rețelelor de migrație, ajung adesea într-un mediu ostil, unde posibilitățile de adaptare și de obținere a cetățeniei sunt reduse. Oportunitățile prezentate de visul migrației sunt adesea infirmate de realitatea socială descoperită în țara de destinație⁷⁴, situație cuantificabilă prin componentele retromigrației. O mare parte din imigranți nu reușesc să se adapteze și sunt forțați fie să revină în țara

⁷⁰ Thomas Faist, *Migrants as Transnational Development Agents: An Inquiry into the Newest Round of the Migration-Development Nexus*, Population, Space and Place, Nr. 14, 2008, p. 36.

⁷¹ Thomas Faist, *Towards a political sociology of transnationalization. The state of the art in migration research*, op. cit., p. 356.

⁷² Thomas Faist, *Transnationalization in international migration: implications for the study of citizenship and culture*, Ethnic and Racial Studies, Vol 23 (2), 2000, p. 191.

⁷³ Pries Ludger, *Determining the Causes and Durability of transnational Labour Migration between Mexico and United States: Some Empirical Findings*, International Migration Review, Vol 42 (2), 2004, pp. 29-31.

⁷⁴ Richard Staring, *Flows of People: Globalization, Migration, and Transnational Communities*, în Don Kalb et. al, *The ends of Globalization. Bringing society back in*, Editura Rowman & Littlefield Publishers Inc., New York, 2000, p. 213.

de origine, fie să migreze din nou către o nouă destinație. Dacă în ziua de astăzi procesul migratoriu către Statele Unite ale Americii este unul constant, iar nivelul retromigrației este scăzut datorită politicilor legislative dificile din SUA privind imigrația, la începutul secolului al XIX-lea a existat un întreg val de imigranți temporari – așa-zisa generație *mia și drumul*, zeci de mii de români care au traversat Atlanticul în condiții foarte dificile, pe vapoare adesea periculoase și supraaglomerate, având ca scop acumularea de suficient capital financiar pentru a se putea întoarce acasă - o mie de dolari și banii de drum. Această situație este observată și în rândul imigranților contemporani români din Spania, Italia și Marea Britanie, unde mobilitatea este foarte ridicată datorită libertății de circulație și de muncă aduse de aderarea la Uniunea Europeană. Fostul spațiu transnațional european poate fi văzut, datorită integrării piețelor de capital și de muncă, ca un spațiu național, în care cetățenii sunt încurajați să migreze de lipsa existenței barierelor.

I.3. Statele Unite ale Americii - națiunea imigranților

În anul 2013, numărul migranților internațional a ajuns, la nivel mondial, la 232 de milioane, de la 175 de milioane în anul 2000 și 154 în anul 1990. Migranții reprezintă în anul 2013 3.2% din populația la nivel mondial, față de 2.9% în 1990,⁷⁵ iar Statele Unite ale Americii reprezintă una dintre țările cu cel mai mare număr de imigranți: între 1990 și 2013 aproape 23 de milioane de persoane, echivalentul a un milion în fiecare an⁷⁶.

Statele Unite ale Americii este una din țările cu o bogată istorie în domeniul migrației internaționale, fiind considerată cea mai importantă țară de primire în istoria modernă. La baza faimoasei Statui a Libertății stă dovadă a acestui lucru poezia Noul Colos, scrisă de Emma Lazarus: *“Trimiteți pe-ai voștri sărmani, oropsiți, pe cei în genunchi suspinând “Libertate!” , pe voi, fără casă, de-acasă goniți, săraci ce-a lor țară nu-i mai încap. Făclia speranței vă cheamă, veniți!”*. Portul din New York a reprezentat unul din cele mai importante puncte de intrare în SUA, la Ellis Island sosind în ultimele două secole milioane de imigranți, din toate țările lumii, de diverse culori, etnii sau credințe. Imigranți care au fost primiți în Statele Unite ale Americii cel mai adesea cu brațele deschise. Și care au pus bazele unor adevărate rețele de migrație: “un important factor practic ce facilitează deciziile migranților trecuți și prezenți să își părăsească țările a fost disponibilitatea de rețele de sprijin transnaționale create de imigranții în cursul călătoriilor transfrontaliere.”⁷⁷

⁷⁵ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, *The number of international migrants worldwide reaches 232 million*, Population Facts, No. 2 / 2013, Septembrie 2013, p.1.

⁷⁶ Idem

⁷⁷ Eva Morawska, *A Sociology of Immigration. (Re)Making Multifaceted America*, Editura Palgrave Macmillan, London, 2009, p. 16.

În martie 1882, Congresmanul american Edward K. Valentine s-a ridicat înaintea colegilor săi din Camera Reprezentanților și a oferit opinia sa cu privire la proiectul de lege privind restricția imigrației chineze ce se afla sub considerare. Imigranții chinezi, susținea el, au fost o amenințare la munca, societatea, și chiar civilizația americană. "Poarta trebuie să fie închisă!",⁷⁸ a strigat acesta, începând astfel epoca restricției imigrației americane, ajunsă la apogeu printr-o lege ce discrimina prin stabilirea unor cote de imigrație în funcție de țara de origine – Legea Imigrației din 1924.

Peste 80 de ani mai târziu, John F. Kennedy, unul din susținătorii efectelor benefice ale imigrației, scria în cartea intitulată chiar *O națiune a imigranților*: "Acesta a fost secretul Americii: o națiune de oameni cu memoria proaspătă a tradițiilor vechi, care au îndrăznit să exploreze noi frontiere, oameni dornici să construiască o nouă viață pentru ei înșiși, într-o societate spațioasă, care nu restrânge libertatea de alegere și acțiune."⁷⁹

Spre deosebire de alte părți ale globului, colonizarea continentului American s-a întâmplat într-un fel calculat și continuu, fiecare văzând din noul continent o nouă speranță – un tărâm al făgăduinței – visul american. Totuși, "punctul de vedere al unui process de asimilare uniformă prin care diferite grupuri trec în timpul diferitelor generații ca o condiție prealabilă pentru avansarea lor socială și economică este din ce în ce neverosimil. Astăzi, întâlnim milionari din prima generație care vorbesc o engleză ruptă, primari de origine străină în orașe mari, ingineri aeronautici imigranți și oameni de știință în centrele de cercetare ale națiunii. Există, de asemenea, la cealaltă extremă, cei care nu pot să facă primul pas către asimilare, din cauza nesiguranței adusă de un statut juridic incert".⁸⁰

Cercetătorii identifică în istoria imigrației din Statele Unite ale Americii patru perioade distincte:⁸¹

- *Primul val*, perioada colonială, pornit la începutul secolului al XVII-lea, când Anglia încerca stabilirea unor serii de colonii pe coasta de este a Americii, în căutarea de piețe noi pentru produsele lor.
- *Al doilea val* începe în 1815 și este caracterizat de dominația irlandezilor ca principali imigranți, alături de germani.
- *Al treilea val* de imigrație începe în a opta decadă a secolului XIX, perioadă caracterizată de cele mai mari fluxuri de migrație transatlantică, peste 32 de milioane de europeni trecând Oceanul între 1860 și 1933.

⁷⁸ Erika Lee, *A Nation of Immigrants and a Gatekeeping Nation: American Immigration Law and Policy*, p. 1 în Reed Ueda (coord.), *A Companion To American Immigration*, Editura Blackwell Publishing, Malden, MA, 2006.

⁷⁹ John F. Kennedy, *A Nation of Immigrants – Revisited and Enlarged Edition*, Editura HarperCollins, New York, 2008, p.2.

⁸⁰ Alejandro Portes, Ruben G. Rumbaut, *Immigrant America. A Portrait. Third edition, revised expanded and updated*, Editura University of California Press, Los Angeles, 2006, p. 13.

⁸¹ Sorin-Ștefan Maha, *The migration of europeans to the United States at the middle of the 19th century – the irish and german wave*, CES Working Papers, III, (4), 2011, p. 556.

- *Al patrulea val* se delimitează prin schimbarea Legii Imigrației din 1965, când, pentru prima dată, apare posibilitate de reîntregire a familiei pentru imigranții mexicani.

Statele Unite ale Americii anului 2014 sunt produsul a trei secole de imigrație continuă, provenită din toate colțurile globului, a sute de culture diferite, unite sub o singură umbrelă – a Visului American, a speranței de mai bine, de reușită. Cu peste 318.892.103 locuitori estimați în iulie 2014⁸², SUA este al patrulea cel mai populat stat la nivel mondial, însă primul din perspectiva de atracție a imigranților. Vom încerca pe parcursul acestei lucrări să aflăm care sunt motivele pentru care toți acești oameni își doresc să imigreze în această țară, în general, și de ce un număr foarte mare de români aleg SUA drept destinație, în pofida distanței foarte mari. O viziune, ușor poetică, îi aparține tot lui Kennedy: “Au fost, probabil, la fel de multe motive pentru a imigra în America cât au existat oameni care au venit. A fost o decizie extrem de personală. Cu toate acestea, se poate spune că trei mari – persecuția religioasă, opresiunea politică și dificultățile economice – au servit drept motive principale pentru migrația în masă către țărmurile noastre. Ei răspundeu, în felul lor, la angajamentul Declarației de Independență:.. Promisiunea de "viață, libertate și căutare a fericirii””⁸³

Conform unor estimări, peste o sută de milioane de americani își pot urmări originile lor din Statele Unite la un bărbat, femeie, sau copil al cărui nume apare în cartea de înregistrare din marea camera de registre a Ellis Island.⁸⁴

Astfel, conform Recensămintelor efectuate între 1900 și 200 și Sondajului Comunităților Americane din 2010, la nivelul anului 1900 în Statele Unite existau 10,3 milioane de imigranți, reprezentând 13,6% din totalul populației, în 1910 aceștia au crescut la 13,5 milioane, 14,7% din locuitorii SUA, urmând apoi să scadă treptat până în 1970, când au ajuns la 9,6 milioane de imigrați, doar 4,7% din totalul populației. În alt optulea deceniu, numărul și proporția acestora a început să crească, ajungând la 12,9% din totalul populației, peste 40 de milioane de imigranți în 2010.

Există însă state în cadrul SUA în care proporția imigranților este mult mai ridicată: în California ei reprezintă conform recensământului din 2010 mai mult de 27,2% din populație, în New York – 22,2% și New Jersey – 21,0%, Nevada – 18,8% sau Hawaii – 18,2%.⁸⁵ Acest lucru este cauzat de dorința majorității imigranților de la începutul secolului XXI, care se stabileau în proporție

⁸² Central Intelligence Agency, *The World Factbook*, 2014.

⁸³ John F. Kennedy, *op. cit.*, p. 6.

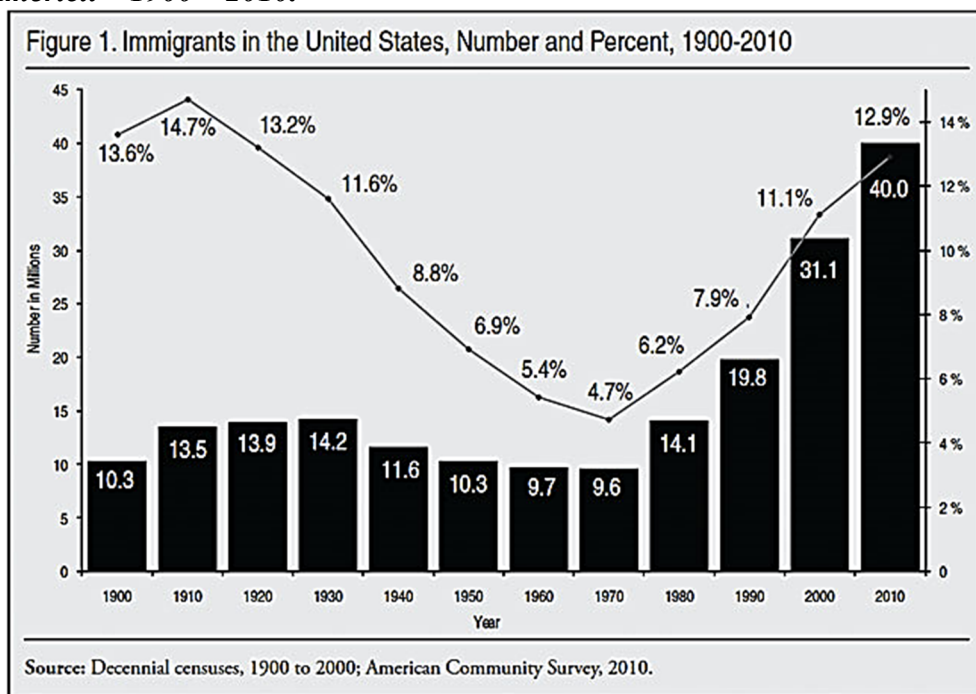
⁸⁴ Nancy Foner, *In a New Land. A Comparative View of Immigration*, Editura New York University Press, New York și Londra, 2005, p. 207.

⁸⁵ Steven A. Camarota, *Immigrants in the United States, 2010: A Profile of America's Foreign-Born Population*, Center for Immigration Studies, 2012, <http://www.cis.org/2012-profile-of-americas-foreign-born-population>, accesat la 21 decembrie 2014.

de 63% în șase state: California, New York, Texas, New Jersey, Florida, și Illinois.⁸⁶

Conform aceluiași studiu, cei mai mulți noi imigranți din Statele Unite au sosit din Mexic – 11,746,539, China, Hong Kong și Taiwan – 2,167,849, India – 1,796,467, Filipine – 1,766,501 și Vietnam – 1,243,785.⁸⁷ România se află pe locul 40, cu 153,918 de imigranți, dintr-un total de 39,955,854. “Unul dintre cele mai mari fluxuri de migranți internaționali, indiferent dacă se măsoară în cifre absolute, ca procent din populația țării de origine, sau ca un procent din populația țării de primire este fluxul de persoane născute în Mexic ce au emigrat spre Statele Unite. Până în 2003, 10,2 milioane de mexicani, sau aproape 9% din populația mexicană, imigraseră în Statele Unite. Imigranții mexicani formau 28,3% din totalul persoanelor de origine străină care locuiesc în Statele Unite și 3,6% din totalul populației SUA.”⁸⁸

Figura 1. Numărul și procentul imigranților din Statele Unite ale Americii – 1900 – 2010.

Sursa: <http://www.cis.org/2012-profile-of-americas-foreign-born-population>

⁸⁶ David M. Reimers, *Migrants to America Since 1986*, p. 21 in Barry R. Chiswick, *Immigration: Trends, Consequences and Prospects for the United States*, Editura JAI Press, Oxford, 2008.

⁸⁷ Idem

⁸⁸ George J. Borjas, *Mexican Immigration to the United States*, Editura University of Chicago Press, Chicago and London, 2007, p. 1.

În plus, conform celor mai credibile estimări, în anul 2000, peste 20% din toți migranții internaționali din lume locuiau în Statele Unite ale Americii.⁸⁹ Acest influx puternic de imigranți a dus la o puternică evoluție a Statelor Unite și la o amplă diversificare culturală și socială. Iar acest lucru reușește să modeleze aspectul atât al țărilor de origine, cât și al țărilor de destinație prin schimbările pe care le generează. Identitatea națională americană a fost, de-a lungul timpului, modelată și extinsă, pentru a acomoda nou veniții, însă libertățile și drepturile acestora au fost mai degrabă obținute de ei decât acordate, nu fără tensiune sau conflicte sociale. Însă, “din secolul XVIII identitatea națională americană este în devenire – un stereotip, poate, însă nu mai puțin adevărat - și acest proces continuă.”⁹⁰

Pentru sute de ani, oamenii au fost atrași de America, în căutarea libertății și a prosperității economice, aducându-și, pe lângă aptitudini, și limba, religia și obiceiurile lor. Fiecare imigrant, fiecare cultură a adus o contribuție unică la viața americană, la societatea americană. Foarte puține țări au o populație atât de diversificată precum o au Statele Unite ale Americii, o adevărată societate multirasială și multiethnică. “Așa cum Statele Unite s-au prezentat în mod tradițional drept un refugiu pentru imigranți, așa s-a mândrit națiunea cu istoria de primire a refugiaților politici.”⁹¹

Motivele de atracție către Statele Unite ale Americii sunt variate și puternice: existența unei culturi a imigrației și a integrării imigranților în societate, politica de promovare a visului american - și anume, credința că orice om, dacă muncește suficient, poate să reușească în viață - ca modalitate de atracție a imigranților, puternica dezvoltare economică și libertatea de acces pe piața economică, disponibilitatea unor locuri de muncă bine plătite și posibilitatea unui nivel de trai ridicat, chiar și pentru cei ce dețin slujbe necalificate, dominația SUA la nivel mondial în educație și cercetare, prezența celor mai mari companii în economia americană, cea mai puternică bursă etc.

Toate acestea și multe altele pot reprezenta un miraj pentru posibili imigranți, ce au în față însă două obstacole majore: dificultatea emigrației și barierele impuse – fie ele sociale sau legale. Legislația americană privind imigrația a fost foarte permisivă până în 1924, aproape oricine putând imigra. În acel an, “Congresul a promovat o lege prin care limita numărul imigranților la 100,000 pe an. În 1965, numărul acestora a fost crescut la 290,000, iar în 1986, aceștia au relaxat și mai mult regulamentele privind imigrația, în special pentru cei din Cuba și Haiti. Noua lege din 1990 permitea la un număr de 1,5 milioane de imigranți legali să se stabilească în SUA. De atunci, mai mult de jumătate

⁸⁹ Khalid Koser, *International migration. A very short introduction*, Editura Oxford University Press, New York, 2007, p. 2.

⁹⁰ Rudolph T. Vecoli, *The Significance of Immigration in the Formation of an American Identity*, *The History Teacher*, Vol 30, No. 1, 1996, p. 24.

⁹¹ Richard T. Schaefer, *Sociology, 5th edition*, Editura McGraw-Hill, New York, 2005, p. 300.

de milion de persoane au imigrat ilegal în Statele Unite în fiecare an.“⁹² Unele estimări situau, conform datele din Recensământul din 2000, numărul acestor imigranți ilegali la peste 10,2 milioane, majoritatea lor fiind mexicani.⁹³ În total, "stocul străin", definit ca cei născuți în afara Statelor Unite ale Americii și urmașii lor imediați (așa-numita a doua generație), a fost estimat la 55.9 milioane și a reprezentat o cincime din totalul populației.⁹⁴ Massey avertizează că numărul persoanelor ce au imigrat ilegal este puternic subestimat în Statele Unite ale Americii, „statisticile constituind o subevaluare a nivelului real al imigrației nedocumentate”.⁹⁵

Din perspectiva originilor populației, majoritatea locuitorilor Statelor Unite sunt de origine europeană, aproximativ 75% conform recensământului din 2010.⁹⁶

Unii cercetători văd imigrația americană dintr-o duală, cu rădăcini adânci în psihicul național: pe de-o parte, America iese în evidență în rândul țărilor vestice prin generozitatea cu care își primește imigranții, și, în același timp, are o „față neagră a imigrației, un impuls anti-imigranți cu suflet josnic care a cuprins națiunea, în special în perioade de criză sau de stres social”⁹⁷.

Prezența unui număr foarte ridicat de imigranți ilegali a dus la o întreagă serie de dezbateri pro și contra imigrație în cadrul societății americane, fiind considerată una dintre cele mai aprinse teme ale anilor 2000. “Dacă în prima parte a secolului XXI susținătorii unor politici de imigrație mai deschise erau în ofensivă, acum ei se află în defensivă iar cei care încearcă restricționarea imigrației au captat centrul atenției.”⁹⁸ În noiembrie 2014, Președintele Barack Obama a anunțat un plan de acțiuni prin care le va permite la peste 45% din imigranții ilegali să lucreze legal în Statele Unite ale Americii, măsură anunțată printr-un discurs foarte puternic: “Astăzi, sistemul nostru de imigrație este stricat. Și toată lumea o știe. Familiile care intră în țara noastră în mod corect și respectă regulile îi privesc pe alții care nu țin seama de ele. Proprietarii de afaceri care le oferă angajaților salarii bune și beneficii văd cum concurenții lor

⁹² W. Scott Ingram, *Immigration to the United States: Japanese Immigrants*, Editura Facts on File, New York, 2005, p. 8.

⁹³ Kevin E. Deardorff, Lisa M. Blumberman, *Evaluating Components of International Migration: Estimates of the Foreign-Born Population by Migrant Status in 2000*, Population Division, Working Paper Series No. 58; U.S. Bureau of the Census, Decembrie 2001, Tabelul 2.

⁹⁴ Herbert S. Klein, *A Population History of the United States*, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 2004, p. 227.

⁹⁵ Douglas S. Massey, *The New Immigration and Ethnicity in the United States*, Population and Development Review, Vol. 21, No. 3, 1995, p. 639.

⁹⁶ Rodney P. Carlisle, *Multicultural America: Volume VI: The European Americans*, Editura Infobase Publishing, New York, 2011, p. 171.

⁹⁷ Kevin R. Johnson, *Opening the Floodgates. Why America Needs to Rethink Its Borders and Immigration Laws*, Editura New York University Press, New York, 2007, p. 2.

⁹⁸ Aristide R. Zolberg, *A Nation by Design. Immigration policy in the Fashioning of America*, Editura Harvard University Press, Cambridge, MA, 2008, p. 390.

exploatează imigranții fără acte, plătindu-i mult mai puțin. Toți ne simțim ofenșați de oricine culege recompensele traiului din America fără a își asuma responsabilitățile de a locui în America. Și imigranții fără acte care doresc cu disperare să îmbrățișeze aceste responsabilități nu pot vedea altă opțiune decât să rămână ascunși, riscând astfel ca familiile lor să fie sfâșiate.”⁹⁹ Acest discurs marchează trecerea la o nouă etapă în istoria imigrației americane – ale cărei caracteristici le vom descoperi într-un viitor apropiat, însă efectele benefice ale imigrației sunt net vizibile în societate americană. Conform unui raport al IOM, “imigranții au reprezentat aproape o treime din creșterea PIB-ului Statelor Unite ale Americii între 2000 și 2007”.¹⁰⁰

De cealaltă parte, România avea, în anul 2010, un stoc de emigrați de 2,8 milioane de persoane, reprezentând 13,1% din populația țării. În rândul persoanelor calificate, rata de emigrație era în anul 2000 de 11,8%.¹⁰¹ Iar una din principalele țări de destinație pentru emigrația calificată o reprezintă Statele Unite ale Americii¹⁰², care sosesc aici în principal în două moduri: pentru reunificarea familiei sau ca profesioniști. SUA nu mai este alegerea românilor care au resurse umane și capitale scăzute, ci a persoanelor educate, cu abilități profesionale deosebite, care sosesc în America având deja un loc de muncă asigurat.¹⁰³

Teoria capitalului uman corelează adaptarea economică a imigranților cu nivelul de educație al acestora, fiind, alături de durata reședinței din Statele Unite, cel mai important factor al adaptării și rezultatelor economice ale imigranților.¹⁰⁴

⁹⁹ Barack Obama, *Remarks by the President in Address to the Nation on Immigration*, 20 noiembrie 2014.

¹⁰⁰ International Organization for Migration, *World Migration Report 2011*, Geneva, 2011, p. 29.

¹⁰¹ World Bank, *Migration and Remittances Factbook 2011 – 2nd edition*, World Bank, Washington D.C., 2011, p. 210.

¹⁰² International Organization for Migration, *Migration in Romania: A Country Profile 2008*, Geneva, 2008, p. 21.

¹⁰³ Mihaela Robilă, *Characteristics of Eastern European Immigration in the United States*, *Journal of Comparative Family Studies*, 39, 4, 2008, ProQuest Central, p. 548.

¹⁰⁴ Idem, p. 550.

CAPITOLUL II

ISTORICUL IMIGRAȚIEI ROMÂNILOR ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII

În 1748 a avut loc prima atestare a unui român în Statele Unite ale Americii. Părintele Samuil Damian, preot al Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania, a călătorit în Maryland, Carolina de Nord și Virginia, discutând printre altele și cu Benjamin Franklin despre electricitate.¹⁰⁵

Știm, de asemenea, că au existat români care au luptat în Războiul Civil, cei mai cunoscuți fiind Generalul George Pomutz, care a condus Regimentul 15 din Iowa, și căpitanul Nicholas Dunca, care a fost rănit mortal în bătălia de la Cross Keys, Virginia.¹⁰⁶

Fluxul de migrație al românilor către America a început să se contureze însă la sfârșitul secolului al XIX-lea, identificându-se patru etape distincte ale migrației:

1. **Primul val de migrație.** Formarea comunităților românești în Statele Unite ale Americii (1881 - 1928)
2. **Al doilea val de migrație.** Marea criză (1930 - 1946)
3. **Al treilea val de migrație.** Perioada comunistă (1947 - 1989)
4. **Al patrulea val de migrație.** Perioada postdecembristă (1990 - prezent)

Distincția în aceste patru etape nu este una aleatorie, fiind precizate, întrucât există diferențe mari între cele patru perioade atât referitoare la compoziția socială predominantă a imigranților, la numărul acestora, cât și referitor la motivația acestora de a emigra.

Informațiile istorice referitoare la migrație nu sunt întotdeauna de încredere, însă, din acest motiv, vom folosi mai multe surse de date pentru a ilustra o imagine clară asupra evoluției acestei comunități și vom utiliza informațiile referitoare la numărul de persoane care au obținut reședință legală permanentă, conform *U.S. Department of Homeland Security*, dar și datele oferite de *U.S. Bureau of the Census* în urma recensămintelor efectuate la fiecare zece ani, începând cu anul 1900. Deoarece datele oferite de acest ultim departament în perioada apropiată celui de-Al Doilea Război Mondial sunt considerate inexacte, pentru acel interval de timp le vom utiliza pe cele oferite de *Geospatial and*

¹⁰⁵ Eugene S. Raica, Alexandru T. Nemoianu, *History of the "United Romanian Society" - Istoria Societății "Unirea Românilor"*, Editura The Society, Southfield, Michigan, 1995, p. 26.

¹⁰⁶ Vladimir Wertsman, *The Romanians in America, 1748-1974: a chronology & factbook*. Editura Oceana Publications, New York, 1975, p. 57

Statistical Data Center al Universității din Virginia.

Procesul de imigrație a fost influențat puternic în istoria migrației românilor de patru factori foarte importanți: legile referitoare la imigrație din Statele Unite ale Americii, situația economică a acesteia, legile românești privind emigrația (în special în perioada comunistă) și situația economică a României.

Astfel, până spre sfârșitul secolului al XIX-lea, imigranții nu aveau nici o barieră de intrare în SUA. Ulterior, o serie de legi referitoare la imigrație, în 1875, 1903 sau 1917, au limitat numărul persoanelor ce puteau imigra, în funcție de o serie de criterii, fie ele fizice, morale sau economice. În 1921 a fost aprobată Legea Cotei – Părți („*Quota Act*”), ce limita imigrația la 3% din totalul populației străine aflate în acel moment în SUA, în funcție de grupul național de origine. Această lege a favorizat țările care aveau deja o populație semnificativă în Statele Unite, în defavoarea „noilor imigranți”, precum cei din România.

Legea s-a modificat după cel de-Al Doilea Război Mondial, fiind introdus un sistem de preferințe în funcție de rudenie și calificări profesionale, însă cotele au fost păstrate până la 1965, când o nouă reformă a legilor imigrației a dus la eliminarea cotelor în funcție de origine și la punerea accentului pe reînțregirea familiei și trecerea în legalitate a cetățenilor deja aflați în SUA.

Legea Imigrației din 1990 a menținut libertatea de imigrație pentru reînțregirea familiei, însă a impus restricții pentru muncitorii necalificați, acordând prioritate persoanelor foarte bine pregătite, ce doreau să lucreze în SUA și antreprenorilor. În plus, a fost introdus programul de Loterie a Vizelor, cunoscut drept *Diversity Visa*, ce urmărea creșterea fluxurilor de migrație dinspre țările slab reprezentate în Statele Unite ale Americii, printre care se afla și România.

Comparând cu Spania, unde în ultimii ani, din cauza recesiunii economice, fluxul de imigranți români a scăzut și comunitatea românilor deține cea mai mare proporție din rândul cetățenilor străini din Spania (903.964 de români la 31 martie 2012), comunitatea din SUA este una relativ restrânsă.¹⁰⁷

Deși Statele Unite ale Americii reprezintă una din țările cu cel mai mare număr de imigranți, acestea devenind, începând cu secolul al XIX-lea, “o națiune a imigranților”, iar românii, în număr de 464.539 în 2011, reprezintă 0,13% din cei 356.932.300 de locuitori ai Statelor Unite, fiind, din punct de vedere numeric, a 36-a comunitate de imigranți ca dimensiune, conform cifrelor oficiale.

Iar, ca efecte pentru România, în țările aflate în curs de dezvoltare, “cercetătorii nu se mai axează doar pe cercetarea regiunilor de imigrație ci și pe legăturile dintre emigrație și dezvoltarea regiunilor de emigrație”¹⁰⁸, de la transferurile de capital cu sens invers, la pierderea unei părți bine pregătite a populației, în general din rândul tinerilor.

¹⁰⁷ Cristina Ilie, *Comunitatea românilor din Spania*, Editura Universității din București, București, 2014, p.87;

¹⁰⁸ Victor Piche, *Contemporary Migration Theories as Reflected in their Founding Texts*, Population-E, 68 (1), 2013, p. 150.

II.1. Primul val de imigrație. Formarea primelor comunități românești din Statele Unite ale Americii (1881-1928)

Românii nu au făcut parte din primele valuri de imigrație din Statele Unite ale Americii, anterioare anilor 1880, aceștia fiind clasificați de către Comisia pentru Imigrație (*Immigration Commission*), începând cu 1911, drept “noi imigranți”, din această grupă făcând parte persoanele sosite din Austro-Ungaria, Bulgaria, Grecia, Italia, Muntenegru, Polonia, Portugalia, România, Rusia, Serbia, Spania, Siria și Turcia, spre deosebire de “vechii imigranți”, ce au venit din țări ca Anglia, Irlanda, Scoția, Țara Galilor, Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Olanda, Norvegia, Suedia și Elveția.¹⁰⁹

Etapa dinaintea Primului Război Mondial, generația “*mia și drumul*”, a avut ca semne distinctive compoziția socială predominant țărănească și faptul că majoritatea imigranților erau din provincii românești, Ardeal, Banat, Bucovina, aflate în vremea respectivă sub ocupație străină.¹¹⁰ Putem distinge trei grupuri de români, diferențiate în funcție de cultura zonelor de origine: românii din Vechiul Regat – sosiți începând cu 1890, cei din Transilvania – ce au imigrat în SUA după 1896 și românii macedoneni, kutzo-vlahi din Grecia sau Turcia, stabiliți anterior în România, ultimii sosiți în noua lume, după 1903.

Datele oferite de A. Egyed arată că în 14 ani (1899-1913) au plecat din Transilvania spre America 222.977 de persoane. Eșalonat, procesul se prezintă astfel: între 1899-1904 28.491, între 1905-1907 alte 91.405, iar între 1908-1913 – 103.081. După cum foarte ușor se poate constata, rata cea mai înaltă a emigrației a fost atinsă în intervalul 1905-1907. Distribuția pe regiuni istorice indica emigrarea a 57.288 de persoane din Crișana și Maramureș, 70.299 din Banat, 95.390 din Transilvania.¹¹¹

Tabelul 1. Persoane stabilite în Statele Unite care au declarat drept ultimă țară de rezidență România – 1881 – 1920

Perioada	Număr persoane
1880 - 1889	5.842
1890 - 1899	6.808
1900 - 1909	57.322
1910 - 1919	13.566
1920 - 1929	67.810
Total	151.348

Sursa: United States. Department of Homeland Security. *Yearbook of Immigration*

¹⁰⁹ Henry Pratt Fairchild, *Immigration, a world movement and its American significance*, Editura. Macmillan Co., New York, 1925, p. 128.

¹¹⁰ Alexandru Nemoianu, *Cuvinte despre românii-americani. Vol 1*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1997, p. 21

¹¹¹ Akos Egyed, *Problema emigrării țărănimii din Transilvania la începutul secolului XX*, extras din Acta Musei Napocensis VII, Cluj, 1971, p. 372.

Statistics: 2010. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, Office of Immigration Statistics, 2011

În această perioadă, 151.348 de români s-au stabilit legal în Statele Unite, iar în fiecare an aceștia soseau în număr mai mare, cu excepția perioadei apropiate Primului Război Mondial. Astfel, dacă în deceniul 1880-1889 au imigrat doar 5.842 de români, în 1890 - 1899 numărul acestora a crescut la 6.808, numărul imigranților crescând cu 16,5%. Cea mai importantă creștere a avut loc însă în deceniul următor, când 57.322 de români s-au stabilit în SUA, cu 842% mai mulți față de perioada anterior analizată.

Din cauza Primului Război Mondial, urmează o perioadă de încetinire a migrației românilor în lume, între 1910 și 1919, resimțită și în SUA, numărul imigranților fiind de doar 13.566 de persoane, de 4,2 ori mai puțin decât în deceniul precedent.

97% din imigranții români din Statele Unite, în perioada 1895 și 1920, erau muncitori necalificați și adesea semi-analfabeți.¹¹² La sosirea în Statele Unite ale Americii, imigranții se stabileau adesea în așa-zise internate, deținute în general de alți români, unde pentru o sumă modestă găseau casă și masă și stăteau printre persoane cunoscute. Activitatea culturală nu a fost însă ignorată complet, iar în 1903 apare primul ziar românesc, *Tribuna*, un cotidian publicat în Cleveland.

Numărul imigranților a fost mult mai mare – de peste 180.000 – însă o mare parte din ei au ales să se întoarcă în țara natală sau au fost înregistrați ulterior ca și cetățeni.

*“Mulți bărbați au obținut destui bani pentru a reveni în România să își plătească datoriile și să cumpere terenuri, nu ca să scape din agricultură, ci pentru a-și îmbunătăți poziția lor socială. Într-adevăr, peste două treimi din cei care au ajuns în Statele Unite între 1900 și 1925 au revenit în România, mai ales după primul război mondial și după reformele funciare din România din 1921, care le oferea acestora dreptul la proprietate.”*¹¹³

După cel de-Al Doilea Război Mondial are loc o nouă explozie a numărului imigranților români, între 1920 - 1929 înregistrându-se cea mai mare migrație a românilor către SUA – peste 67.810 de români au ales să își părăsească țara natală în speranța unui viitor mai bun, majoritatea, în prima parte a deceniului. Legea “*Quota Act*”, privind limitarea numărului de imigranți, ce a intrat în vigoare în 1924, permitea doar 603 de imigranți din România în fiecare an.

¹¹² Vicki Albu, *Thousand Dollars and Home Again?: Romanian Women's Influence on the Immigrant Experience in South St. Paul, Minnesota, 1900 – 1925*, Major paper, University of Minnesota, 2008, p. 9.

¹¹³ Stephan Thernstrom et al, *Harvard Encyclopedia of American Ethnic Groups*, Editura Belknap Press, Cambridge, MA, 1980, p. 880.

Figura 2. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1900

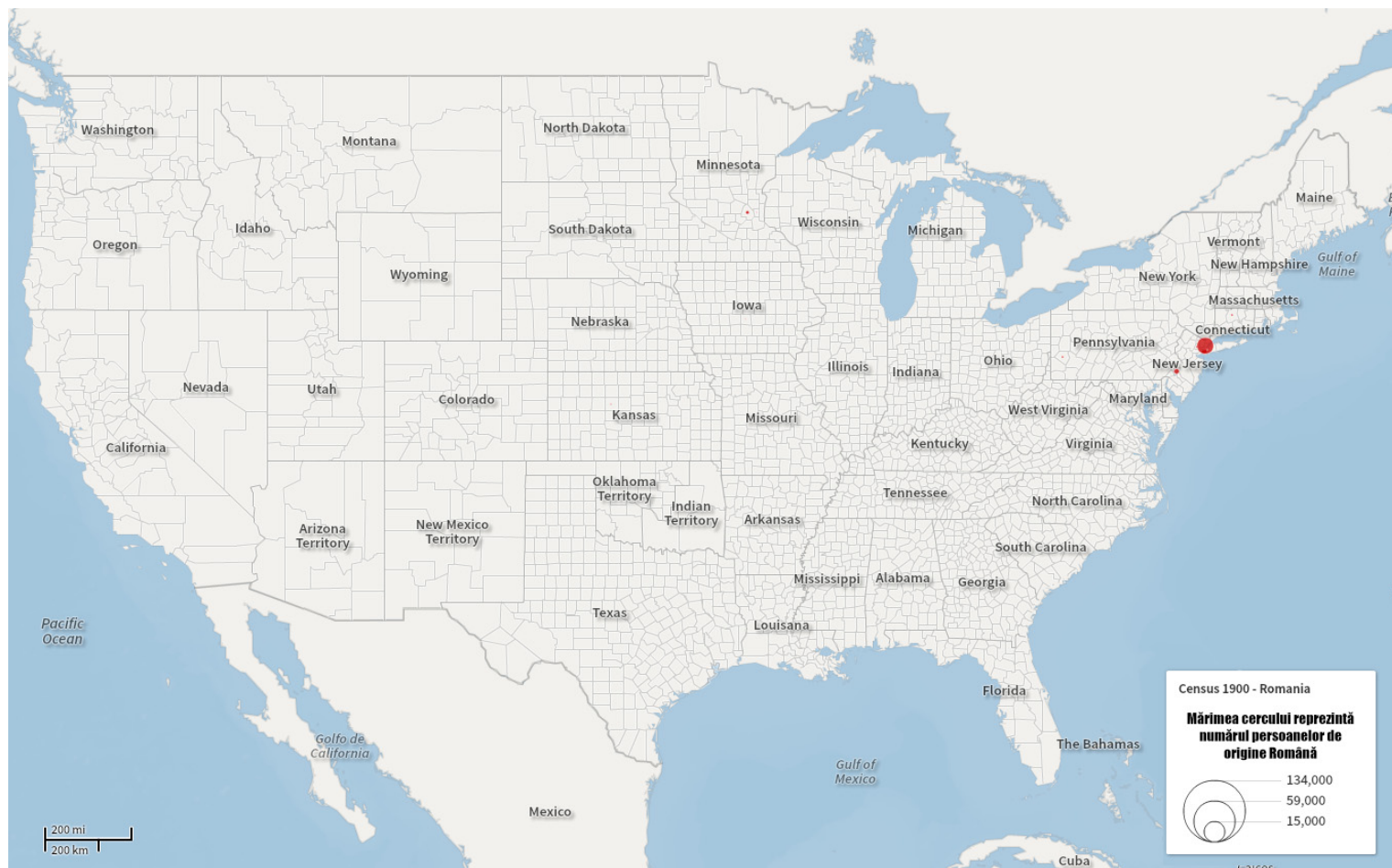

Figura 3. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1910

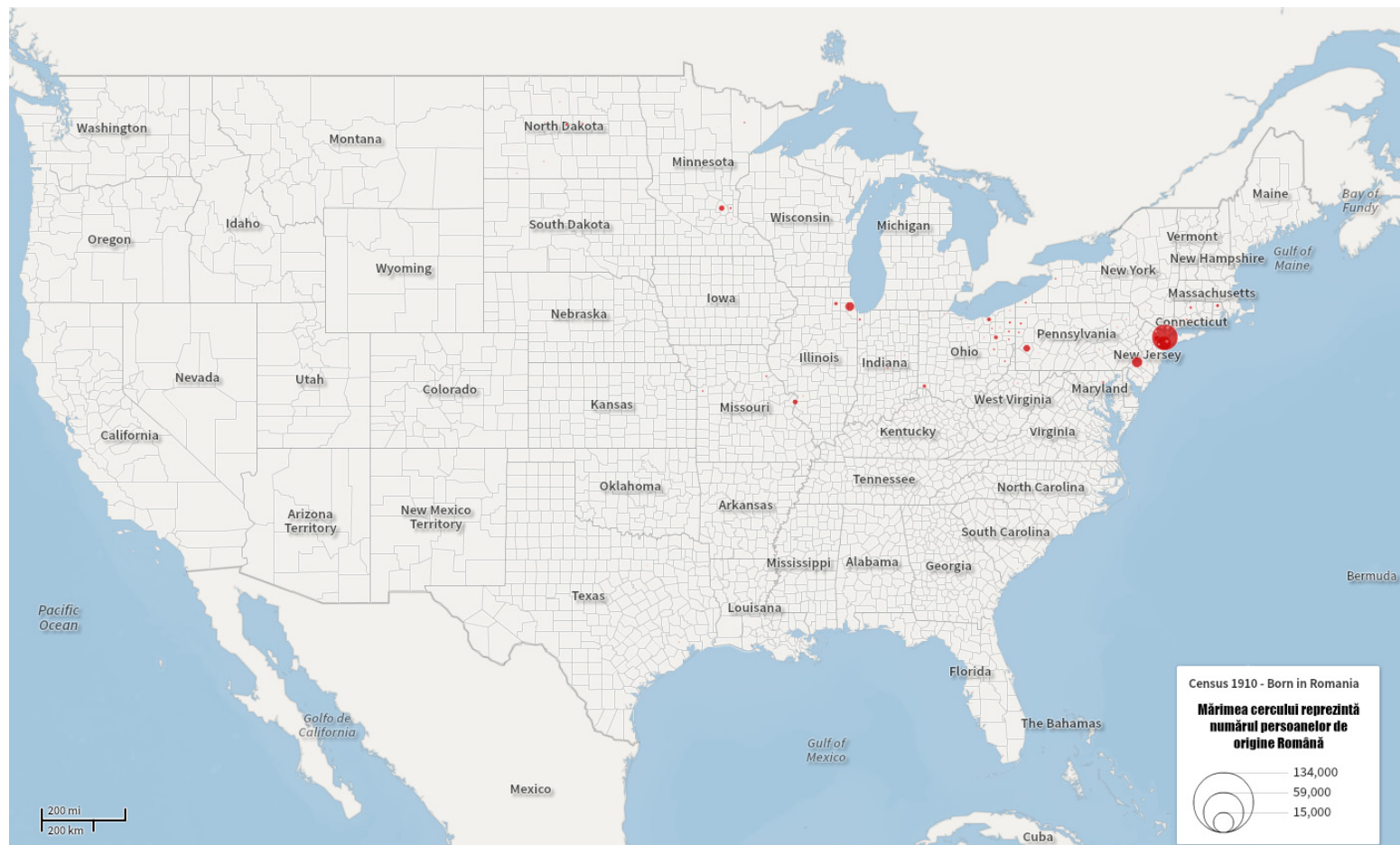
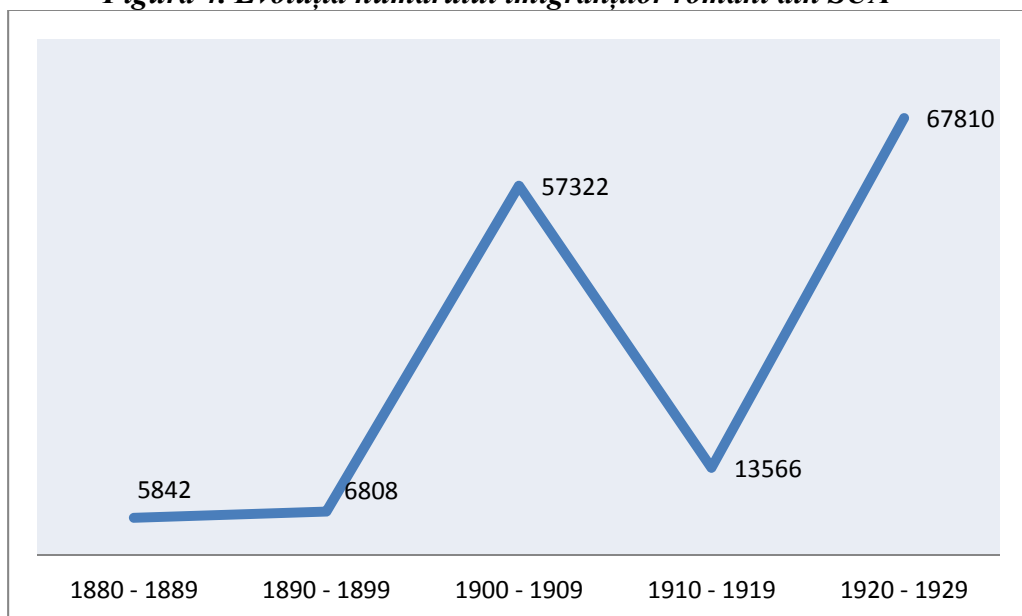

Figura 4. Evoluția numărului imigranților români din SUA

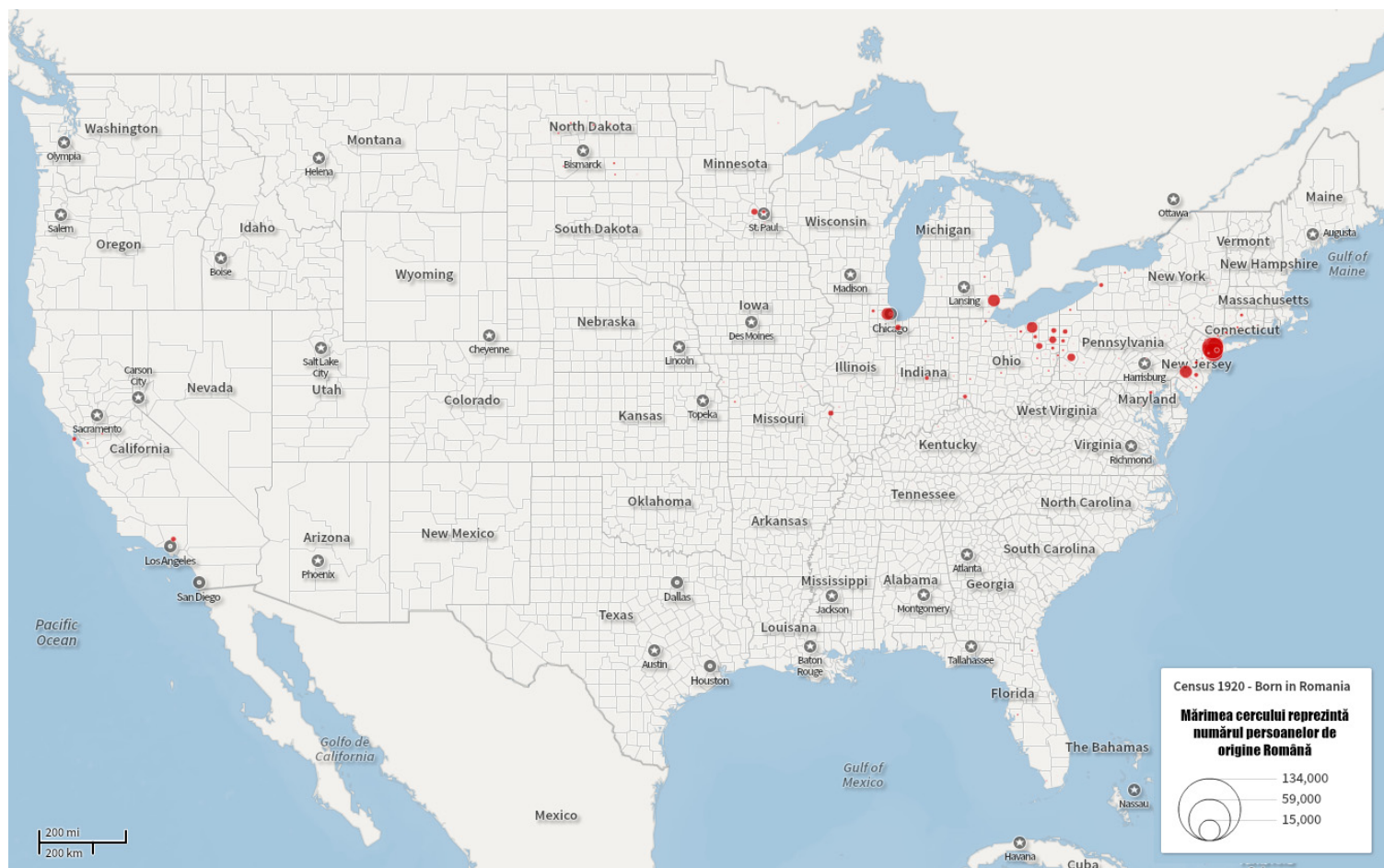

Sursa: United States. Department of Homeland Security. *Yearbook of Immigration Statistics*: 2010. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, Office of Immigration Statistics, 2011.

În perioada interbelică românii din Statele Unite ale Americii reprezentau cel mai mare grup de români aflați în diaspora: „Nu exista alt loc pe suprafața globului, în afară de hotarele regatului, — în care Românii, cetățeni ai țării, sa fie în mai mare număr, nu există în nici o altă țară un grup mai mare de Români, care să-și păstreze mai bine caracterul lor național, credința lor, obiceiurile etc, sau în care o colonie românească să se fi manifestat mai mult din punct de vedere național ca în America de Nord, — Statele Unite și Canada. Țin de la început să fac această diferență, fiindcă în România aceste două state sunt de multe ori privite ca unul și același. În realitate însă ce mare diferență! Emigranții români, deși aproape toți din aceeași țară, ca să nu zic din același sat, — deși toți s'au exilat mănâți de aceleași nevoi, cu aceeași tendință și speranță, deși aproape toți au același punct de destinație, odată debarcați apucă pe drumuri diferite!”¹¹⁴

¹¹⁴ Șerban Drutzu, *Românii în America*, Editura Tipografia S. Alexandru, Chicago, 1922, p.9.

Figura 5. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1920

După recensământul de la 1920, în statul New York se aflau 40.053 de români, dintre care peste 38.000 se regăseau în orașul New York. Astfel, statele care au fost preferate de către emigranții români au fost New York, Ohio, Pennsylvania, Illinois, Michigan, New Jersey, Indiana, Minnesota și California, state recunoscute la momentul respective în special pentru industriile lor, de producție sau de extracție, unde puteau găsi de lucru fără să fie nevoie să știe limba engleză.

Tabelul 2. Locuitori ai Statelor Unite ale Americii născuți în România.

Perioada	1900	1910	1920
Număr persoane	15.032	65.923	102.823

Sursa: U.S. Bureau of the Census, *Region and Country or Area of Birth of the Foreign-Born Population, With Geographic Detail Shown in Decennial Census Publications of 1930 or Earlier: 1850 to 1930 and 1960 to 1990*, disponibil la <http://www.census.gov/population/www/documentation/twps0029/tab04.html>

Totuși, Șerban Drutzu menționează că în datele statistice furnizate de recensămintele din 1900, 1910 și 1920 nu sunt cuprinși românii care au devenit cetățeni americani și nici evreii-români, pe care acesta îi estimează la peste 75.000.

Deoarece datele statistice ce sunt disponibile pentru perioada analizată nu sunt perfecte, vom încerca să le confirmăm prin folosirea de date similare din mai multe surse.

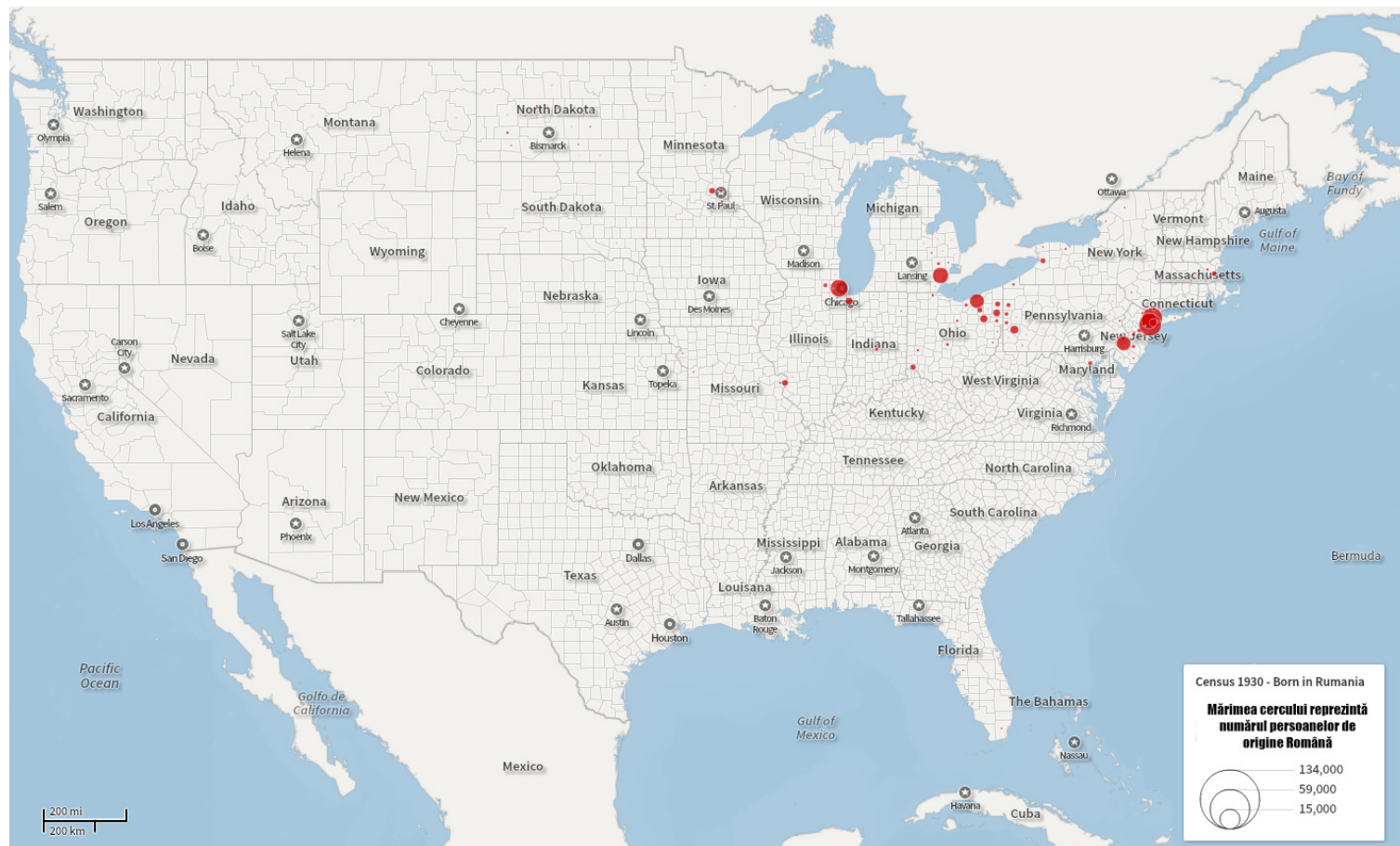
Tabelul 3. Persoane ce se declară de origine română.

Perioada	1900	1910	1920	1930
Număr persoane	17.031	116.009	98.008	149.308

Sursa: University of Virginia, Geospatial and Statistical Data Center: *Historical Census Browser*, disponibil la <http://mapserver.lib.virginia.edu/collections/>, accesat la 14.10.2012.

Astfel, observăm că deși numărul declarat al românilor din SUA diferă față de cei ce au declarat ca ultimă țară de rezidență România, variația este nesemnificativă.

Figura 6. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1930

Tabelul 4. Locuitori ai Statelor Unite ale Americii născuți în România.

Perioada	1930
Număr persoane	146.393

Sursa: U.S. Bureau of the Census, *Region and Country or Area of Birth of the Foreign-Born Population, With Geographic Detail Shown in Decennial Census Publications of 1930 or Earlier: 1850 to 1930 and 1960 to 1990*, disponibil la <http://www.census.gov/population/www/documentation/twps0029/tab04.html>

Cauzele migrației, folosind teoria lui Lee privind factorii de atracție și de respingere, au fost identificate și clasificate de Gârdan și Eppel:¹¹⁵

Astfel, factorii de respingere au evidențiat un amalgam de aspecte referitoare la țara de origine, România - demografice, factori economici, politici, sociali și psihologici, puternic interconectate. Factorul demografic a fost unul major, în special în Transilvania: a existat o creștere rapidă a populației din această provincie, ca urmare a ratei ridicate a natalității. O mare parte a istoricilor consideră că emigrarea românilor în America a fost, în esență, un fenomen economic. În acea perioadă, proprietatea asupra pământului era rar întâlnită, oamenii fiind nevoiți să lucreze terenurile marilor latifundiați, pentru a se putea întreține. Așa-zisul proletariat agricol, reprezentat de majoritatea populației rurale, a fost puternic afectat de scăderea prețurilor de cumpărare a produselor agricole și de creșterea șomajului, generată de progresul tehnologic. În plus, majoritatea acestor familii practicau o agricultură de subzistență, neavând bani în numerar. Lipsa unor proiecte economice de anvergură la nivel național a alimentat inexistența capacității de absorbție a forței de muncă de la sate ce se afla în căutarea unei vieți mai bune. Factorii de respingere de natură politică au fost și ei foarte importanți – în special pentru românii din Transilvania, aflată încă sub dominație austro-ungară. „Procesul de maghiarizare impus de aceștia a fost foarte extrem și a inclus limitarea drepturilor electorale, folosirea limbii maghiare la toate nivelurile sistemului de învățământ, cenzura presei, procesele împotriva jurnaliștilor români, interzicerea culturii naționalist-românească și a manifestărilor politice.”¹¹⁶ Putem menționa, de asemenea, implicațiile psihologice determinate de răspândirea considerabilă de știri despre America și succesul celor stabiliți acolo, ce trăiau “visul american”.

Trebuie să ținem însă cont și de factorii de atracție ai perioadei respective – condițiile economice atractive oferite de Statele Unite ale Americii, a cărei economie se afla într-o continuă creștere, propaganda pentru emigrarea în cealaltă parte a Atlanticului, susținută de companiile de navigație, campaniile de recrutare desfășurate de companiile de imigrație, scrisorile trimise acasă de cei

¹¹⁵ G Gârdan, M Eppel, *The Romanian Emigration to the United States*, Journal for the Study of Religions and Ideologies 11, no. 32, 2012, p 259.

¹¹⁶ Idem, p.260

care au plecat, donațiile făcute de guvern către biserici, școli, ziare și asociații culturale. Istoria dezvoltării economice și industriale a “noii lumi” a fost presărată cu perioade de incredibilă creștere și prosperitate, urmate, de obicei, de vremuri de criză economică. Creșterea numărului de imigranți este strâns legată de perioadele de înflorire economică, când forța de muncă este insuficientă. Posibilitatea de a lucra în Statele Unite ale Americii era pentru țărănul român șansa de a scăpa de sărăcie, iar acest lucru era exploatat la maximum de către agențiile de imigrare și de către navigatori, care vindeau visul unui succes ușor și garantat, cel mai adesea prin minciună. Mirajul se spulbera însă la scurt timp după debarcarea în porturile americane, însă rezistența românilor și adaptabilitatea acestora le-au permis să reușească în acel mediu dificil, departe de familie și de ce ei încă numeau patrie.

Tabelul 5. Numărul de imigranți români admiși în Statele Unite ale Americii, în funcție de sex și distribuție pe procente, 1899-1928.

Perioada	Români admiși în funcție de sex			Distribuție în procente		
	Total	Bărbați	Femei	Total	Bărbați	Femei
1899-1910	82.704	75.238	7.466	100.0	91.0	9.0
1911-1920	54.974	43.601	11.377	100.0	79.3	20.7
1921-1928	12.144	6.076	6.068	100.0	50.0	50.0
Total	149.822	124.915	24.911	100.0	83.4	16.6

Sursa: Annual Report of the Commisioner General of Immigration și Report of The Immigration Comission.¹¹⁷

Examinând distribuția în funcție de sex, observăm că din 149,822 de imigranți români admiși în Statele Unite ale Americii, 83,4% erau bărbați și doar 16,6% femei. În rândul pionierilor, în perioada 1899-1910, numărul bărbaților era chiar mai ridicat – 91% dintre aceștia erau bărbați. Migrația a început să se “feminizeze” odată cu depășirea perioadei de acomodare a primilor imigranți români și cu formarea primelor rețele de migrație. Astfel, în 1911-1920, procentul femeilor din totalul imigranților a crescut până la 20,7%, în continuare numărul lor fiind mult mai mic decât cel al bărbaților. În perioada 1921-1928, distribuția în funcție de sex a românilor admiși în SUA este identică – 50% femei, 50% bărbați.

¹¹⁷ Christine Galitz Aughi. *A Study of Assimilation among the Romanians in the United States*, Columbia University Press, New York, 1929, p.33.

II.2. Al doilea val de imigrație (1929-1946)

Cel de-al doilea val al migrației românilor către Statele Unite ale Americii este dificil de delimitat foarte clar, acesta nefiind unul consistent. „*Emigranții români aparținând celui de-al doilea val erau, mai ales, rude sau prieteni ai celor stabiliți de mai multă vreme în America și, deși o marte parte a lor s-a îndreptat tot către agricultură, trebuie notat, totuși, că mulți au reușit să obțină și unele slujbe bine plătite în comerț sau în profesii care le-au îngăduit să intre în rândurile clasei de mijloc*”.¹¹⁸

După Primul Război Mondial, numărul românilor care au emigrat spre Statele Unite a scăzut dramatic, scădere menținută până după cel de-Al Doilea Război Mondial. Astfel, între 1930 și 1939, nu au imigrat decât 5264 de români, în timp ce între 1940 și 1949, doar 1254 de români s-au stabilit în SUA.

Între 1921 și 1939, numărul românilor care intră în Statele Unite a scăzut din mai multe motive. În urma Primului Război Mondial, Transilvania, Bucovina, Basarabia și alte regiuni, aflate sub stăpânire străină, au devenit, oficial, parte din România, oprind astfel emigrarea pentru un timp. Marea Criză din 1929 adaugă declinului noilor imigranți români către Statele Unite; cifrele în materie de imigrație ajung la cel mai scăzut nivel la începutul celui de-Al Doilea Război Mondial. Românii care au reușit să imigreze în această perioadă, cu toate acestea, sunt studenți, profesioniști și alte categorii bine pregătite de cetățeni, care au adus mai târziu contribuții notabile la societatea americană.

Tabelul 6. Persoane stabilite în Statele Unite ce au declarat ca ultima țară de rezidență România - 1930 – 1949

Perioada	Număr persoane
1930 - 1939	5.264
1940 - 1949	1.254
Total	6.518

Sursa: United States. Department of Homeland Security. *Yearbook of Immigration Statistics*: 2010. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, Office of Immigration Statistics, 2011.

Astfel, dacă la 1930 datele oficiale arată că 146.393 de locuitori ai Statelor Unite ale Americii se declarau de origine română, în această perioadă numărul acestora scade la 117.579 în 1940 și chiar până 94.526 în 1950. Cauzele principale ale acestei scăderi au fost atât reîntoarcerea unui număr de imigranți în România, cât și diminuarea numărului populației în mod natural.

¹¹⁸ Petrișor Ionel Dumitrescu, *Comunitățile românești din afara granițelor țării*, Teză de doctorat, Universitatea din București, 2010, p.9.

Tabelul 7. Numărul persoanelor ce se declară de origine română.

Perioada	1940
Număr persoane	117.579

Sursa: University of Virginia, Geospatial and Statistical Data Center: *Historical Census Browser*, disponibil la <http://mapserver.lib.virginia.edu/collections/>, ultima accesare 14.10.2012.

O notă a Secției de Relații Externe a CC al PRM din 3 februarie 1947 estimează numărul românilor din SUA la 140.000 „dintre care 40.000 la New York, majoritatea negustori și liberi profesioniști, 50.000 la Detroit, majoritatea ardeleni, muncitori în fabricile de automobile; 20.000 la Cleveland, tot vreo 20.000 la Chicago și cam 10.000 în California, de profesii diverse: negustori, meseriași, muncitori, fermieri. Intelectuali și slujbași la stat sunt puțini...”¹¹⁹

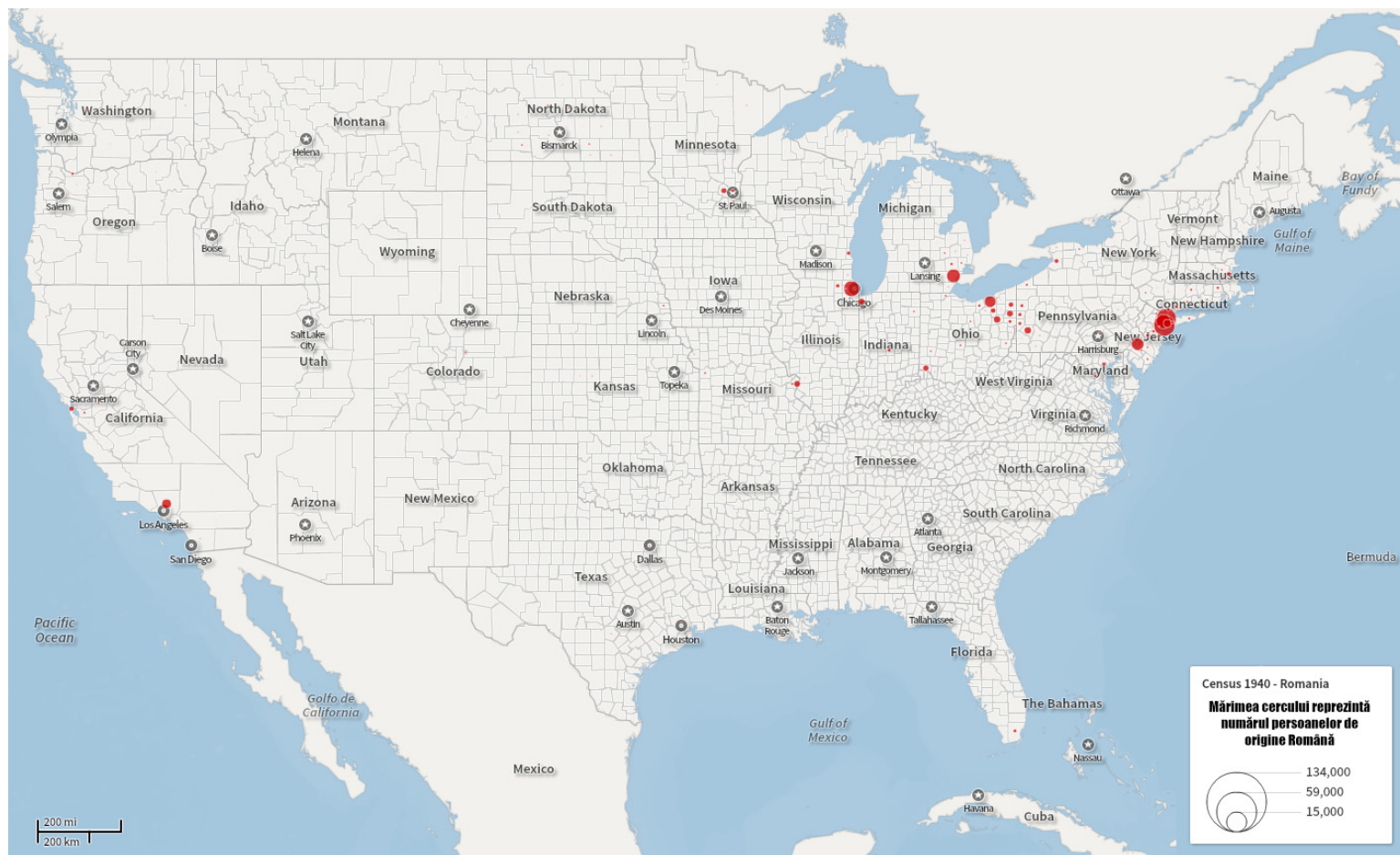
Tot în această perioadă apar și se dezvoltă o serie de societăți culturale, puternice în comunitatea românească – *Uniunea Jună*, ce reprezenta tinerii români, *Uniunea și Liga* – o organizație de stânga aflată în Detroit ce publica ziarul *Românul American* și *Alianța Românilor pentru Democrație*, ce tipărea *America*, fiind considerat cel mai răspândit ziar românesc din SUA, cu peste 3.000 de abonați. Mai exista și *Asociația Americanilor de Descendență Română*, ce publica ziarul *New Pioneer*, primul ziar românesc în limba engleză. Rolul bisericii în diaspora românilor din America era și el foarte important, ea însăși publicând un ziar numit *Solia*.

Conform unui sondaj efectuat în 1940,¹²⁰ românii din Statele Unite erau împărțiți în următoarele grupuri etnice: 42.318 (46,5%) – români; 39.187 (33,8%) – evrei; 22.724 (19,6%); 22.724 (19,6%) – sași din Transilvania; 6.956 (6,0%) – maghiari și 4.753 (4,1%) se declarau de altă etnie. 90% din aceștia sunt concentrați în zone urbane, lucrând în fabrici sau mici întreprinderi. Doar 5% din aceștia, concentrați în Montana, Wyoming, Dakota de Sud și Dakota de Nord, se ocupau de agricultură și îngrijirea turmelor de animale.

¹¹⁹ Secția de Relații Externe a CC al PRM din 3 februarie 1947, *NOTĂ: Românii din America*.

¹²⁰ Vladimir Wertsman, *op. cit.*, p. 59.

Figura 7. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1940

Analizând locul imigranților români în societatea americană la 1946, regăsim un semnal de alarmă: *“Elementul românesc al poporului nostru se dezintegrează. Peste o generație sau două, nu îl vom mai putea identifica. Este foarte ușor de observat ce se întâmplă acum cu românii de a doua generație. Acești tineri au uitat limba română; s-au rupt de linia lor de demarcație etnică, o depășesc, se căsătoresc și întemeiază familii în alte comunități de o natură mult mai eterogenă.”*¹²¹ Dar de ce ar fi aceștia interesați de societatea românească? Din ce motiv și-ar dori ei să păstreze obiceiurile vechii lumi, obiceiurile românești? Ei erau cetățeni americani, adesea născuți și educați în spiritul american.

Majoritatea românilor care au imigrat în Statele Unite în secolele XIX și XX au intrat în țară prin portul New York, Insula Ellis fiind principalul loc de sosire al imigranților. Din cei 117.579 de români ce se aflau în SUA în 1940, mai mult de o treime – 40.655 au rămas în New York. Românii din New York veneau în special din vechiul regat și erau în general mai bine pregătiți decât cei din alte orașe americane.¹²²

Referindu-ne la viața spirituală a coloniștilor români din Statele Unite, încă de la începutul secolului, comunitățile românești au început să creeze societăți culturale și sociale și să înființeze parohii românești ortodoxe și greco-catolice. Același studiu menționat mai sus observa că, în funcție de religie, românii erau împărțiți în trei denominații principale: de religie ortodoxă – între 30.000 și 35.000; catolică – între 10.000 și 12.000; baptiști – între 2.000 și 3.000 de români. Cea mai veche biserică român-ortodoxă în America de Nord este “Sf. Nicolae” din Regina, ridicată în anul 1902. Puțin mai târziu, în Boian, Alberta, a fost construită Biserica cu hramul “Sfânta Maria”, apoi în 1904 biserica “Adormirea Maicii Domnului”, Cleveland, Ohio, iar în 1906 Biserica “Sfântul Gheorghe”.

Pentru că în perioada interbelică, numărul lor ajunsese la peste 50, s-a cerut Bisericii mamă să trimită preoți misionari, în același timp, subliniindu-se nevoia unei organizări ierarhice locale. Drept urmare, primul reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române pe pământ american a fost Prea Sfinția Sa Episcop Policarp Morusca.

În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, el a fost chemat în țară, iar după instaurarea dictaturii comuniste, nu i s-a mai permis să se reîntoarcă în SUA. O parte din credincioșii ortodocși de pe continentul american nu au recunoscut noul reprezentant al Patriarhiei de la București. După mai mulți ani de frământări, în 1952, s-a conturat ideea scindării bisericii române în două părți: Episcopia Misionară a Patriarhiei Române și Episcopia Americii de Nord și a Canadei.

¹²¹ Idem, p. 79.

¹²² Idem, p. 64.

II.3. Al treilea val de imigrație. Perioada comunistă (1947-1989)

În perioada comunistă, migrația românilor către Statele Unite a fost caracterizată de schimbarea motivației de emigrare de la una predominant economică la una politică, o atitudine de protest împotriva regimului comunist. Visul american nu mai este doar cel al oportunității economice, ci se transformă într-o reverie a libertății.

Literatura de specialitate consideră perioada 1947-1989 fie drept un val unitar, părere la care am achiesat, fie două valuri distincte – în perioada dintre 1945 – 1955, având loc primul val de emigrație de după cel de-Al Doilea Război Mondial, iar între 1955 și 1989 este identificat un al doilea val de emigrație, cu un și mai puternic caracter anti - comunist.

Consider însă că asemănările dintre cele două perioade sunt semnificativ mai mari decât diferențele, iar motivația politică se păstrează pe parcursul întregii perioade. Factorii determinanți nu sunt cei de atracție față de Statele Unite ale Americii, ci respingerea sistemului comunist. Această respingere s-a manifestat, într-adevăr, cu putere diferită, de-a lungul întregii dominații comuniste din România.

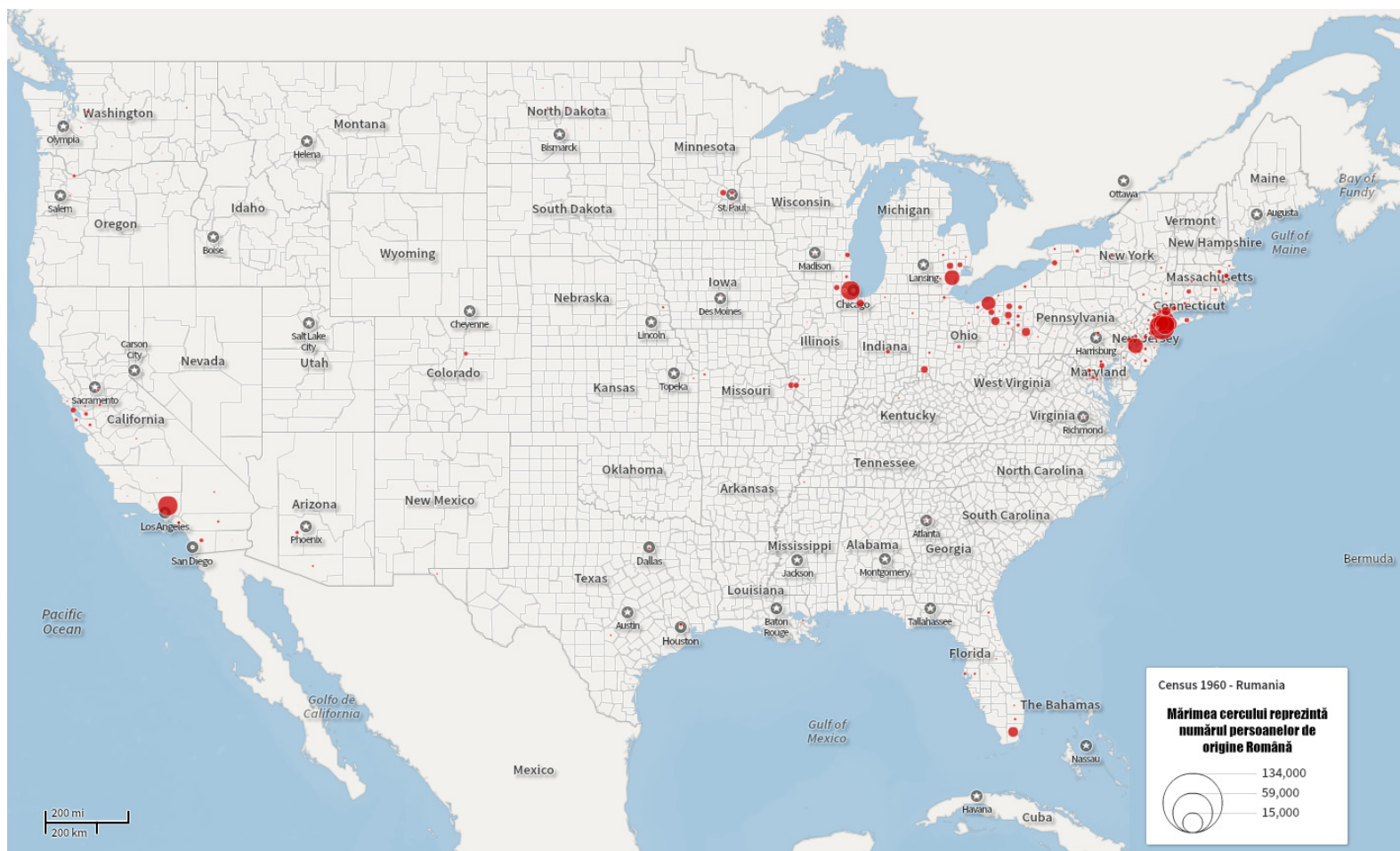
Majoritatea românilor care emigrează în această perioadă către SUA aveau un nivel de instrucție foarte ridicat, proveneau din mediul urban și urmau integrarea în piața muncii în domeniile pentru care erau deja formați. Aceștia reprezentau persoane politice, profesioniști și întreprinzători, studenți, fugiți de iminenta persecuție politică, de o condamnare nedreaptă și o nejustificată privare de libertate.

Totodată, “ [...] *anti - comuniștii care s-au așezat după al doilea război în comunitatea românilor-americieni au scos în evidență contrastul și deosebirea de esență care exista între sistemul american și caracterul național-creștin al instituțiilor româno-americe, pe de o parte, și sistemul impus în România prin trupe sovietice, pe de altă parte.* ”¹²³

Numărul acestora a crescut treptat, pe măsură ce regimul comunist se înrădăcina mai puternic în România. Între 1950 și 1959, doar 914 de români au reușit să imigreze în Statele Unite, în timp ce în perioada următoare, numărul acestora se dublează, ajungând la 2.339 între 1960 și 1969.

¹²³ Alexandru Nemoianu, *op. cit.*, p. 22.

Figura 8. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1960

Mobilitatea română ar putea fi cu ușurință redusă la câteva forme de migrație înainte de 1989:¹²⁴ dizertarea disidenților (ilegal, sau, foarte rar, cu voia securității), schimburi de muncă, sub controlul strict al securității, micul trafic de graniță, turismul organizat în alte țări comuniste, migrația etnică și mobilitățile studențești, în special pentru elitele partidului comunist.

Tabelul 8. Persoane stabilite în Statele Unite ce au declarat ca ultima țară de rezidență România - 1947 – 1989

Perioada	Număr persoane
1950 - 1959	914
1960 - 1969	2.339
1970 - 1979	10.774
1980 - 1989	24.753
Total	38.780

Sursa: United States. Department of Homeland Security. *Yearbook of Immigration Statistics*: 2010. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, Office of Immigration Statistics, 2011

Numărul imigranților români a continuat să crească cu fiecare an – între 1970 și 1979 stabilindu-se 10.774 de români în SUA. În deceniul următor, numărul acestora ajunge la 24.753. Astfel, de 27 de ori mai mulți români au reușit să imigreze în SUA în ultimul deceniu comunist din istoria României față de primul deceniu comunist.

„După o perioadă de dezgheț post-stalinistă, regimul comunist din România și-a intensificat, din nou, latura represivă, astfel că, după 1970, chiar până la sfârșitul deceniului următor, se constată sosirea celui de-al patrulea val de emigranți din România.

*Mulți dintre aceștia își petrecuseră copilăria și adolescența sub regimul comunist. Avuseseră acces la școli, erau informați despre ce se petrecea în lume și cunoșteau neajunsurile sistemului comunist. Persecutați de îndată ce îndrăzneau să spargă, prin criticile lor, carapacea festivă a propagandei oficiale, ei au ales calea refugiului.”*¹²⁵

¹²⁴ Sebastian Lăzăroiu, *Migration Trends in Selected Applicant Countries. Volume IV-Romania. More 'Out' than 'In' at the Crossroads between Europe and the Balkans*, International Organization for Migration, Geneva, 2003, p. 6.

¹²⁵ Petrișor Ionel Dumitrescu, *op. cit.*, p.9.

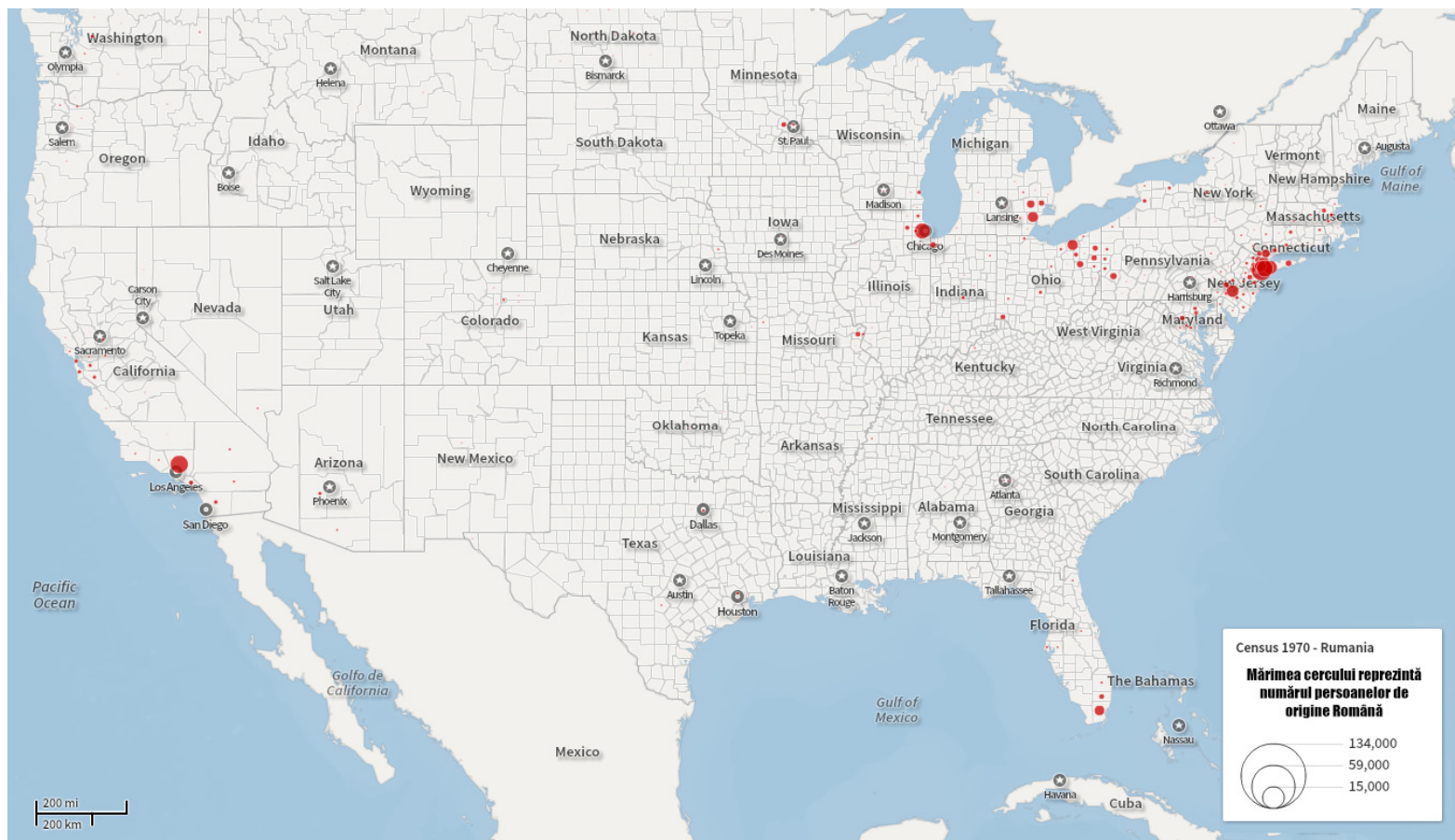
Tabelul 9. Numărul locuitorilor ai Statelor Unite ale Americii născuți în România

Perioada	1950	1960	1970	1980	1990
Număr persoane	94.526	84.575	70.687	66.994	91.106

Sursa: U.S. Bureau of the Census, *Region and Country or Area of Birth of the Foreign-Born Population, With Geographic Detail Shown in Decennial Census Publications of 1930 or Earlier: 1850 to 1930 and 1960 to 1990*, disponibil la <http://www.census.gov/population/www/documentation/twps0029/tab04.html>

În această perioadă începe și dezvoltarea unei identități distincte româno-americane, românii ce au emigrat în această perioadă aflându-se nu într-o stare de “diaspora”, ci într-una de “exil”.

Figura 9. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1970

II.4. Un nou început. Imigrația românilor după 1990

Cercetările sociologice și statisticile oficiale atestă că România constituie una dintre țările cu un volum semnificativ de emigranți. În statisticile Organizației Mondiale pentru Migrație sunt consemnate câteva date semnificative, referitoare la migrația de după 1990: „12% din totalul populației României a călătorit în străinătate pentru turism, 4% pentru muncă și 1% pentru studii, precum și faptul că migrația permanentă nu depășește procentul de 3-5%.”¹²⁶. A avut loc atunci o creștere semnificativă a migrației internaționale.¹²⁷ Peste 53% dintre românii-americiani care nu s-au născut în Statele Unite au venit după 1980. După revoluția din decembrie 1989, mii de noi imigranți, de toate vârstele, s-au stabilit în Statele Unite ale Americii, iar nou veniți (legal și ilegal) continuă să intre în țară. Eliminarea restricțiilor de călătorie impuse de regimul comunist, dorința a mii de oameni să se reunească cu rudele și prietenii lor americani, ca și condițiile economice precare din România au fost stimulente puternice pentru a sosi în America, spre un nou început în viață. Printre nou veniții se regăsesc profesioniști, foști deținuți politici și alții care au fost dezamăgiți de noua conducere a României. De asemenea, mulți turiști români au decis să rămână în America. Mulți dintre acești imigranți vorbesc engleză și s-au acomodat relativ bine, chiar dacă ei au ocupat, la început, locuri de muncă mai prost plătite decât cele cuvenite lor datorită experienței și a calificării. Cu toate acestea, alții nu au reușit să se integreze în societatea americană sau să își găsească un serviciu și au ales să se întoarcă în România.

Tabelul 10. Persoane stabilite în Statele Unite ce au declarat ca ultima țară de rezidență România - 1990 – 2010

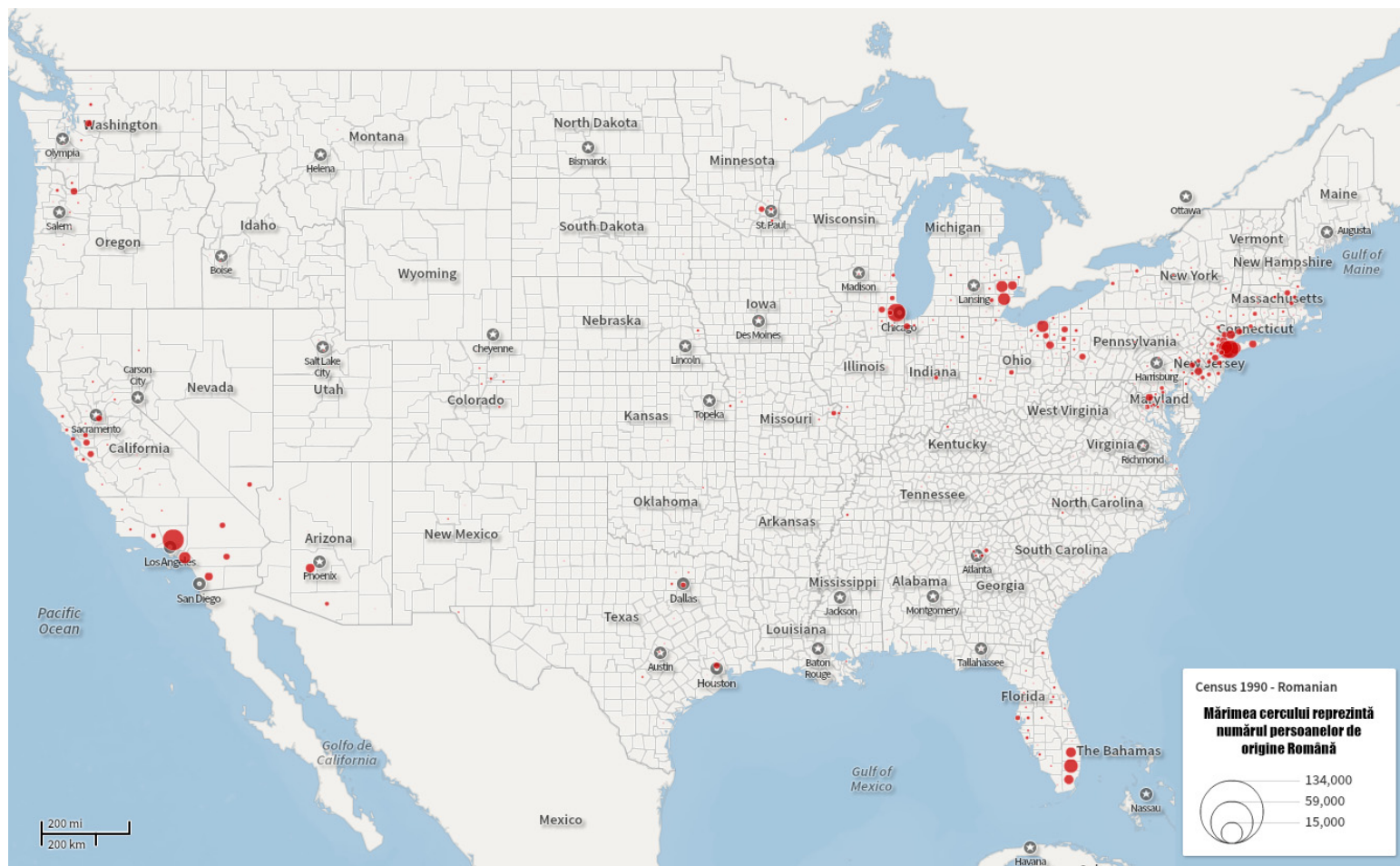
Perioada	Număr persoane
1990 - 1999	48.136
2000 - 2009	52.154
2010	3.735
Total	104.025

Sursa: United States. Department of Homeland Security. *Yearbook of Immigration Statistics*: 2010. Washington, D.C.: U.S. Department of Homeland Security, Office of Immigration Statistics, 2011

¹²⁶Ana Bleahu, *Fenomenul migrației externe în rândul tinerilor din România*, Revista Calitatea Vieții, I.C.C.V., București, nr. 3 -4, 2004 apud Radu Riza, *Imigrația românilor în Franța – teză de doctorat*, Școala Doctorală de Sociologie, Universitatea din Craiova, Craiova, 2012, p. 134.

¹²⁷Dumitru Sandu, Cosmin Radu, Monica Constantinescu, Oana Ciobanu, *A Country Report on Romanian Migration Abroad: Stocks and Flows After 1989, Study for www.migrationonline.cz*, Multicultural Center Prague, 2004, p. 18.

Figura 10. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 1990

După 1989 are loc o creștere fulminantă a numărului de imigranți români în SUA, în perioada 1990-1999 sosind în număr de 48.136. Numărul se menține relativ constant și, în perioada 2000-2009, se observă o ușoară creștere, până la 52.154 de imigranți. “Până în anul 1989 regimul politic a interzis emigrația externă, cu excepția câtorva țări arabe și a celor din blocul comunist pe perioade determinate de muncă. Direcțiile de emigrare spre țările occidentale și Statele Unite ale Americii au fost strict limitate, iar numărul emigranților a fost foarte redus. Există un număr de emigranți ilegali care s-au expus unor riscuri majore pentru a trece frontiera de stat fără aprobarea instituțiilor de stat ale acestor vremuri. Majoritatea emigranților clandestini au solicitat azil politic în baza Convenției de la Geneva, la care statul român era parte.”¹²⁸

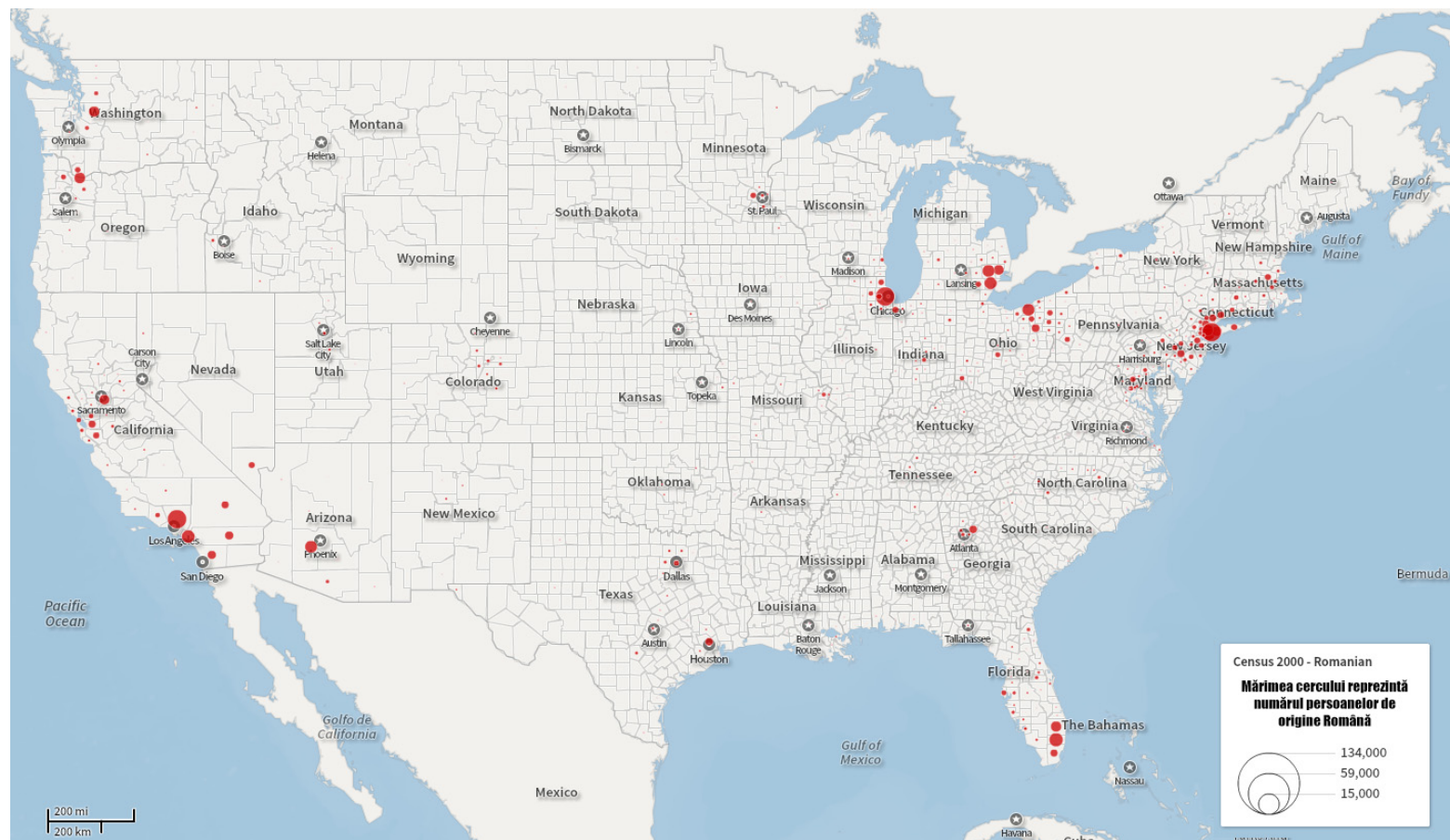
Astfel, românii ajung în 2011 la un număr de 464.539 de persoane, ce reprezintă 0,13% din cei 356.932.300 de locuitori ai Statelor Unite, fiind, din punct de vedere numeric, a 36-a comunitate de imigranți conform cifrelor oficiale. Aceștia sunt împărțiți uniform în cele patru regiuni, 115.547 în Regiunea de Nord-est, 124.628 în Regiunea de Centru-Vest, 104.263 în Regiunea de Sud și 123.718 în Regiunea de Vest. Dintre aceștia, 296.439 au declarat că sunt născuți pe teritoriul american, provenind din strămoși emigranți, în timp ce restul de 168.046 au fost născuți în afara teritoriului Statelor Unite, mai mult de o treime din ei nefiind, în acest moment, cetățeni americani (58.445). Din totalul celor născuți în afara SUA, 36,4% au sosit după anul 2000, 34,2% între 1990 și 1999 și 29,4% în perioada regimului comunist, înainte de 1989.

Una dintre principalele trăsături ale acestui val de migrație este diversitatea foarte ridicată pe vârste (20-70 de ani) și profesii, majoritatea de natură intelectuală, dar și o parte legate de diverse meserii. Românii din Statele Unite sunt organizați în peste 50 de asociații și fundații, înființate în jurul centrelor urbane, ce au o comunitate românească mai mare ca număr. Există asociații culturale, profesionale (medici, studenți, presă, oameni de afaceri) și comunitare. Activitățile acestora se desfășoară pe bază de voluntariat. O activitate impresionantă o au asociațiile studențești, peste 24 la număr.

Cu privire la posibilitățile de informare, românii din SUA beneficiază de peste 40 de instituții de media (fie că vorbim aici de ziare, radio, TV sau portali online). Există o serie de magazine și restaurante românești, cât și magazine online cu produse alimentare românești. În Statele Unite, există astăzi peste 40 de biserici românești, fie ele ortodoxe, catolice, penticostale, baptiste sau evanghelice, în Illinois, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Michigan, Indiana, Minnesota, Missouri, New Jersey și Ohio.

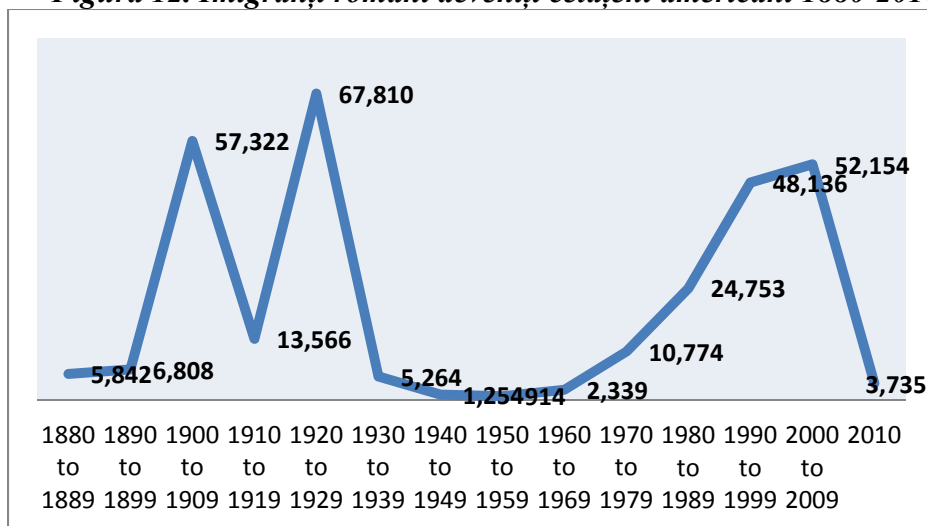
¹²⁸ Riza, Radu, *op. cit.*, p. 133;

Figura 11. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform recensământului din 2000

Massey et al.¹²⁹ afirmă că în epoca modernă există patru perioade ale migrației internaționale. Prima perioadă, cuprinsă între anii 1500 și 1800, este *perioada mercantilă*, caracterizată de migrația europenilor care au colonizat teritorii întinse din America, Africa, Asia și Oceania. În această perioadă a avut loc și migrația forțată a milioane de africani luați ca sclavi pentru plantațiile din America. A urmat *perioada industrială*, din anul 1800 până în anul 1925, când peste 48 de milioane de oameni din statele europene industrializate au migrat către continentul american și Oceania, dar mai ales către SUA. În timpul crizei economice din perioada interbelică și în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial a existat o perioadă limitată a migrației. Aceasta s-a datorat restricțiilor statelor industrializate (care au suferit cel mai mult) împotriva imigranților din timpul Marii Crize și limitării din cauza războiului a migrației la refugiați și la transferul de populație. Începând cu anii '60, asistăm la perioada post - industrială a migrației, când imigrația a devenit un fenomen global, implicând foarte multe state, iar Europa, dintr-o sursă a emigrației, a devenit un teritoriu preferat de imigranții care veneau din țările Lumii a Treia. Dacă înainte de 1925, 85% din migrația internațională avea Europa ca punct de plecare, în perioada post - industrială a migrației Europa devine mai degrabă o țintă a migrației pentru imigranți din Africa, Asia și America Latină. În anii de după cel de-al Doilea Război Mondial a existat și o migrație intracontinentală dinspre țările din sud: Italia, Spania, Portugalia și Grecia, unde exista o ofertă relativ mare de forță de muncă (*intensive in labor*) către țările cu un capital mai dezvoltat (*intensive in capital*) ca Germania, Franța, Belgia, Olanda și Suedia.

Figura 12. Imigranți români deveniți cetățeni americani 1880-2010

Sursa: US Census Bureau

¹²⁹ Douglas Massey et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*, op. cit., pp. 431-466.

Numărul persoanelor care au emigrat dinspre România către Statele Unite ale Americii a trecut în ultimele două secole prin perioade puternice de fluctuație, cu creșteri semnificative și foarte rapide - în 1890 - 1899 au emigrat 6.806 de persoane, în timp ce între 1900 și 1909 numărul acestora a fost de 57,322 – dar și scăderi la fel de neașteptate – între 1920 și 1929 – 67.810 de români, iar în deceniul următor doar 5.264. Motivele acestor fluctuații au fost, în principal, economice (Marea Criză în SUA, creșterea economică în perioada interbelică din România) și politice (Primul război mondial, Al doilea război mondial, Regimul comunist instaurat în România).

Cea mai mare grupare de comunități românești, numărând fiecare câteva zeci de mii de persoane, se află în statele din nord-est- New York, New Jersey, Pennsylvania, Ohio, Michigan, Illinois, zone de destinație ale primelor valuri de imigranți români, începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea. California, cu peste 60.00 de români¹³⁰ și Florida, destinații mai recente de imigrare a celor veniți din România și de reșezare a unor români americani din valurile anterioare de imigrare, cunosc o dinamică aparte a comunității româno-americane, ajungând să se plaseze pe locurile doi și după New York, în privința numărului de membri. În ultimii ani, s-au constituit comunități românești care se află într-un proces de consolidare și de creștere numerică, în state precum Oregon, Washington, Georgia, Texas, Arizona. În fapt, comunități românești există în toate statele S.U.A., chiar dacă, în unele cazuri, de dimensiuni foarte mici.¹³¹

Plecarea unui număr atât de mare de cetățeni români conduce la o serie de probleme grave pentru România. Analizând pe termen lung, anumiți cercetători determină că efectele sociale și economice ale emigrației masive sunt negative:¹³²

- diminuarea numărului contribuabililor la bugetul statului;
- deficitul forței de muncă;
- declinul demografic prin deteriorarea structurii pe vârstă a populației;
- absorbția eventualilor emigranți întorși în țara în sectorul ilegal sau informal;
- creșterea divorțialității și a nupțialității;
- accentuarea disparităților comunitare și regionale de pe teritoriul României, satele și județele sărace devenind tot mai sărace în comparație cu cele ce au beneficiat de banii trimiși acasă de migranți;
- diminuarea volumului remitențelor, ca urmare a reducerii tot mai frecvente a legăturilor cu țara, în urma strămutării întregii familii în străinătate;
- există domenii grav afectate de migrația masivă a forței de muncă, precum sănătatea, învățământul și cercetarea.

¹³⁰ Dan-Valeriu Voinea, *A demographic portrait of Romanian immigrants In California*, Social Sciences and Education Research Review, Nr. 1, 2014, p. 70.

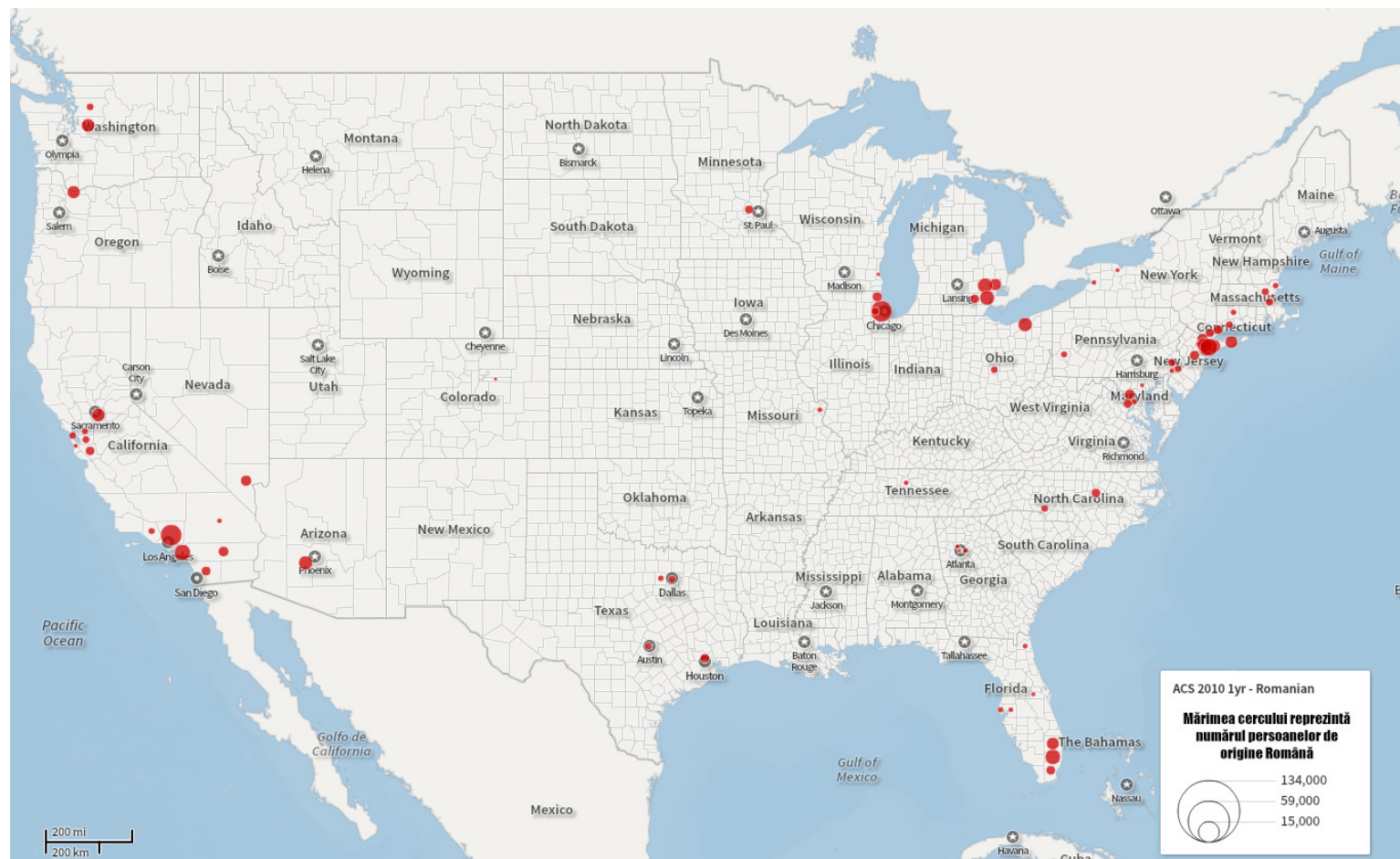
¹³¹ <http://washington.mae.ro/node/286>

¹³² Cristina Ilie, *op. cit.*, p.74.

Acest lucru este însoțit de și cauzează un fenomen accentuat de scădere a populației, care are însă mai mulți factori:¹³³ declinul economic general, un fapt care a determinat scăderea productivității, reducerea consumului de energie a pieței interne și pierderea de importante segmente ale pieței externe, investiții și restructurări ale agenților economici neprofitabili, declinul de mobilitate a forței de muncă, determinat de efectele constrângerilor aduse de criza care afectează întreaga economie globală.

¹³³ Gabriela Motoi. *L'occupation de la force de travail et le manque de main d'œuvre en Roumanie*, Revista Universitară de Sociologie, Anul IV, nr. 1, 2008, pp. 89-95.

Figura 13. Numărul persoanelor de origine română din Statele Unite ale Americii conform American Community Survey 2010

CAPITOLUL III

STRUCTURA DEMOGRAFICĂ ȘI SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNITĂȚII ROMÂNEȘTI DIN STATELE UNITE ALE AMERICII.

EVALUĂRI STATISTICE

Pentru a afla mai multe informații despre românii din Statele Unite ale Americii, vom face o analiză a celui mai cuprinzător studiu al comunităților din SUA, efectuat de Biroul de Recensământ al Guvernului American (*US Census Bureau*), Sondajul Comunităților Americane (*American Community Survey*).

American Community Survey este un studiu statistic național, obligatoriu, cu desfășurare continuă, ce sondează un procent mic din populație în fiecare an, oferind comunităților informațiile de care au nevoie pentru a planifica investiții și servicii.

“Informațiile și datele generate de acest studiu ajută la determinarea modului în care mai mult de 400 de miliarde dolari din fonduri federale și de stat sunt distribuite în fiecare an”¹³⁴ în Statele Unite ale Americii.

“Biroul de Recensământ selectează un eșantion aleatoriu de adrese pentru a fi incluse în ACS. Fiecare adresă are aproximativ o șansă de 1 la 480 de a fi selectată în fiecare lună, și nici o adresă nu ar trebui să fie selectată mai mult de o dată la fiecare cinci ani. Biroul de Recensământ expediază chestionare la aproximativ 295.000 de adrese pe lună în Statele Unite.”¹³⁵ Acesta este un număr mic de gospodării, luând în calcul că există mai mult de 180 de milioane de adrese în Statele Unite ale Americii și o persoană care primește instrucțiuni ACS probabil nu va găsi un vecin sau un prieten care să le fi primit de asemenea.

Pentru a colecta informațiile, Biroul de Recensământ notifică oamenii stabiliți la o adresă că au fost selectați pentru a participa la ACS, iar, în scurt timp, instrucțiunile de completare a sondajului online sunt trimise prin poștă. În Puerto Rico și unele zonele greu accesibile din SUA, un singur chestionar de hârtie este trimis prin poștă. Cei implicați sunt rugați să completeze sondajul on-line sau să trimită chestionarul completat pe hârtie înapoi la Biroul de Recensământ. Dacă biroul nu primește un studiu finalizat în termen de câteva săptămâni, se va trimite prin poștă un chestionar de hârtie suplimentar.

Acest studiu își propune analizarea profilului socio-demografic al imi-

¹³⁴ US Census Bureau, *What is the American Community Survey*, http://www.census.gov/acs/about_the_survey/american_community_survey/, ultima accesare 26.07.14.

¹³⁵ US Census Bureau, *American Community Survey – Information Guide*, ACS-331(C)(2013), U.S. Department of Commerce, 2013, p. 8.

granților români din Statele Unite ale Americii. Pentru datele folosite în acest raport am folosit și cel mai important studiu efectuate de U.S. Census Bureau - Biroul Recensământului Statelor Unite ale Americii: Recensământul populației din anul 2010 (*2010 Census SF 4 Sample Data*). Aceste studii includ toate persoanele care au declarat că Statele Unite ale Americii constituie țara lor de reședință, indiferent de locul în care s-au născut. Chestionarul folosit include, printre altele, întrebări referitoare la țara de origine, nivelul de educație atins, limbile cunoscute, nivelul veniturilor, structura familiei, ocupație. Studiul este reprezentativ pentru întreaga populație a Statelor Unite ale Americii.

În această parte de cercetare, am folosit metoda analizei statistice pentru a obține o primă sursă de informații, alături de metoda comparativă, pentru a le putea pune în context, raportând datele despre româno-americani la cele despre populația generală a SUA, dar și la comunități de imigranți români din SUA și din alte țări.

Pentru a analiza doar populația ce se declară de origine română am utilizat microdatele puse la dispoziție de biroul de statistică, folosind un fișier agregat cu toate datele colectate în perioada 2008 – 2012 (5 ani), ce conține 221 de variabile proprii și alte 32 de variabile generate pentru această cercetare din cele anterioare. Selecția a fost făcută după variabilele ANCESTR1D și ANCESTR2D, unde valoarea acestora era POPGROUP Romanian (144-147). Astfel, am analizat răspunsurile tuturor persoanelor care au declarat că au, ca primă sau secundă opțiune, origine română. Numărul total al cazurilor analizate, respondenți de origine română, a fost de 23.091 – fiind vorba de 4.87% din cele 474,209 de persoane de origine română stabilite în Statele Unite ale Americii.

Există două cauze ce duc la creșterea numărului de imigranți – prima, media de vârstă a imigranților poate fi diferită, dar apar și diferite fluctuații ale natalității și mortalității, nivelul fertilității în cazul imigranților fiind de asemenea diferit.¹³⁶

Tabelul 11. Anul colectării datelor pentru American Community Survey

Anul	Procent
2008	19,9
2009	21,8
2010	19,7
2011	19,6
2012	19,0
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 *American Community Survey*, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

¹³⁶ Barry Edmonston, *The Contribution of Immigration to Population Growth*, pp. 31-32 in Thomas Salzmann, Barry Edmonston, James Raymer (coord.), *Demographic Aspects of Migration*, Editura VS Verlag, Germania, 2010.

După cum putem observa, datele au fost colectate uniform – 19,9% în 2008, 21,8% în 2009, 19,7% în 2010, 19,6% în 2011 și 19,0% în 2012.

Tabelul 12. Metoda de colectare a datelor – American Community Survey

	Procent
Poștă	59,7
CATI/CAPI	40,3
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Referitor la metoda de colectare a datelor, 59,7% au fost completate pe hârtie și apoi trimise prin poștă, în timp ce 40,3% au preferat o metodă de răspuns asistată de calculator. Statele Unite ale Americii reprezintă una din țările cu cel mai mare număr de imigranți, aceasta devenind începând cu secolul al XIX-lea “o națiune a imigranților”. Românii, în număr de 474.209 în 2012, reprezintă 0,134% din cei 353.014.421 de locuitori ai Statelor Unite, cum am mai afirmat anterior, fiind, din punct de vedere numeric, a 36-a comunitate de imigranți, conform cifrelor oficiale.

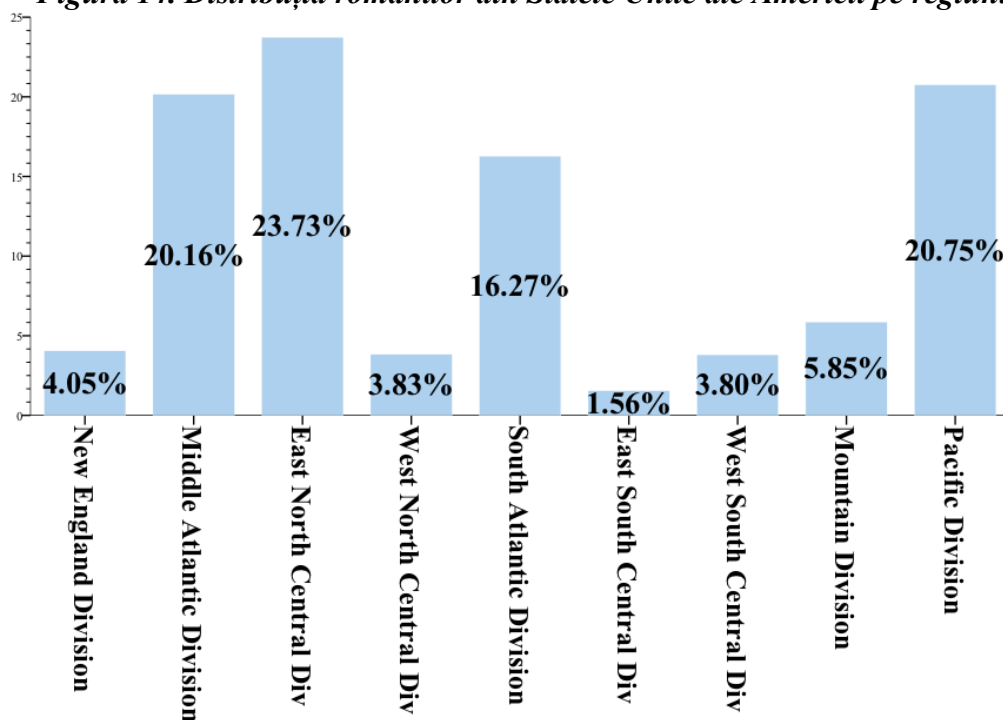
Tabelul 13. Distribuția românilor din Statele Unite ale Americii pe regiuni

	Număr	Procent
New England	19.200	4,0
Middle Atlantic	95.590	20,2
East North Central	112.548	23,7
West North Central	18.154	3,8
South Atlantic	77.145	16,3
East South Central	7.378	1,6
West South Central	18.036	3,8
Mountain	27.764	5,9
Pacific	98.394	20,7
Total	474.209	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Regiunile cele mai populate de români sunt regiunea Nord-Estului Central, unde se regăsesc 112.548 (23,7%), cea a Pacificului – cu 98.394 români (20,7%) și regiunea Atlanticului Mijlociu – 95.590 (20,2%). În aceste trei regiuni locuiesc 64,6% din totalul românilor din SUA. La polul opus, cei mai puțini români sunt în Sud-Estul Central – 7.378 (1,6%), Sud-Vestul Central – 18,036 (3,8%) și Nord-Vestul Central – 18,154 (3,8%). Există diferențe majore și între fiecare stat, chiar în cadrul aceleiași zone, pe care le vom analiza ulterior.

Figura 14. Distribuția românilor din Statele Unite ale Americii pe regiuni

III.1. Analiza procesului de imigrație prin intermediul datelor statistice oficiale

Dintre aceștia, 173.188 sunt născuți pe teritoriul american, provenind din strămoși emigranți, în timp ce 107.764 au fost născuți în afara teritoriului Statelor Unite, dar au fost naturalizați, dobândind cetățenie, iar mai mult de o treime din ei, 34,5%, nu sunt în acest moment cetățeni americani (59.676). În plus, 5.748 – reprezentând 3,3%, au fost născuți în afara Statelor Unite, dar având părinți de origine română ce dobândiseră deja cetățenia.

Cetățenia este, de fapt, o calitate a unei vieți sociale comune și a unui comportament civilizat.¹³⁷ Accesul la cetățenie trebuie văzut ca un drept al mi-granților, imediat ce trec de pragurile impuse, nu drept ceva garantat pe motive discriminatorii de stat.¹³⁸

¹³⁷ Adrian Favell, *Philosophies of Integration: Immigration and the Idea of Citizenship in France and Britain*, Editura Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2001, p. 100.

¹³⁸ Oliver Schmidtke, Saima Ozcurumez, *Of States, Rights, and Social Closure. Governing Migration and Citizenship*, Editura Palgrave Macmillan, New York, p. 24.

Tabelul 14. Numărul de ani de când se află în Statele Unite ale Americii

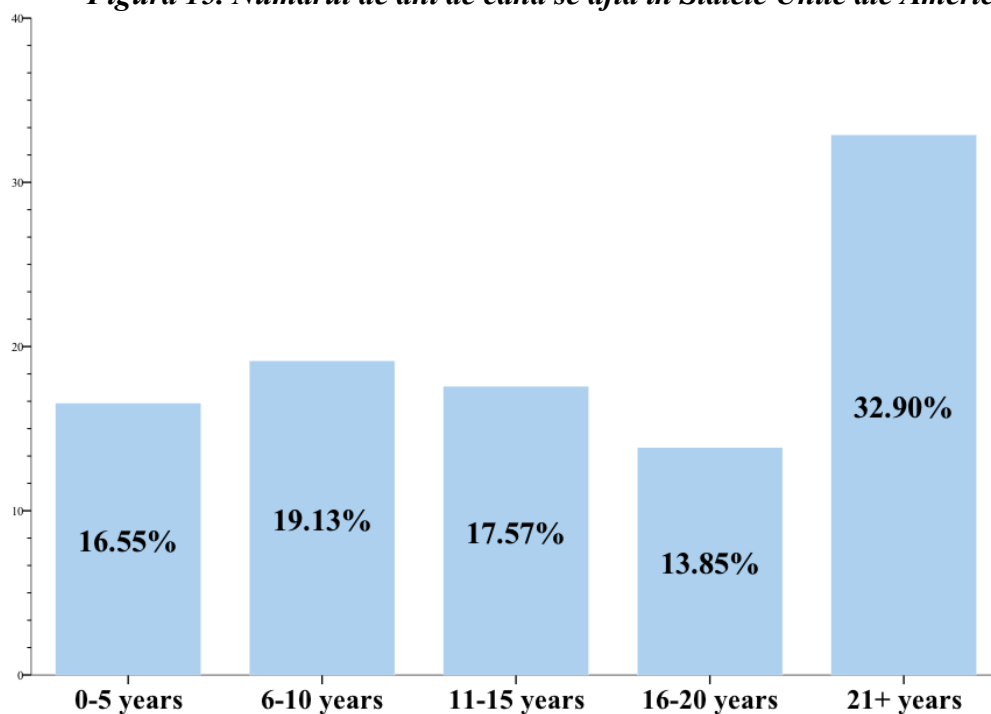
	Număr	Procent
0-5 ani	28.703	16,5
6-10 ani	33.188	19,1
11-15 ani	30.483	17,6
16-20 ani	24.018	13,8
21+ ani	57.057	32,9
Total	173.449	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147)

Din totalul celor născuți în afara SUA, 16,5% au sosit în ultimii 5 ani, 19,1% se află de 6 – 10 ani în America, 17,6% de 11 – 15 ani și doar 13,8% acum 16 – 20 de ani. Cea mai mare parte, 32,9% au venit în urmă cu mai mult de 21 de ani.

Oamenii uneori susțin că creșterea că diferențelor legale dintre cetățeni și rezidenți este o modalitate benefică de a stimula naturalizarea.¹³⁹ - idem p.28.

Figura 15. Numărul de ani de când se află în Statele Unite ale Americii

¹³⁹ Oliver Schmidtke, Saime Ozcurumez, *op. cit.*, p. 28.

Deoarece doar 36,5% dintre românii din SUA sunt imigranți de primă generație, putem observa o pierdere a dorinței de a vorbi limba română – 59,4% declară că în acest moment vorbesc în familie doar limba engleză, în timp ce doar 32,0% afirmă că vorbesc în casă română, în timp ce restul 8,6% o altă limbă (cele mai răspândite fiind ebraica, rusa și spaniola).

Tabelul 15. Perioada în care au imigrat în Statele Unite ale Americii

	Număr	Procent
Înainte de 1928	301.034	63,5
1929 - 1946	984	0,2
1947 - 1989	54.416	11,5
1990 - 2000	64.269	13,6
2000 - 2010	51.027	10,8
2010 și după	2.479	0,5
Total	474.209	100

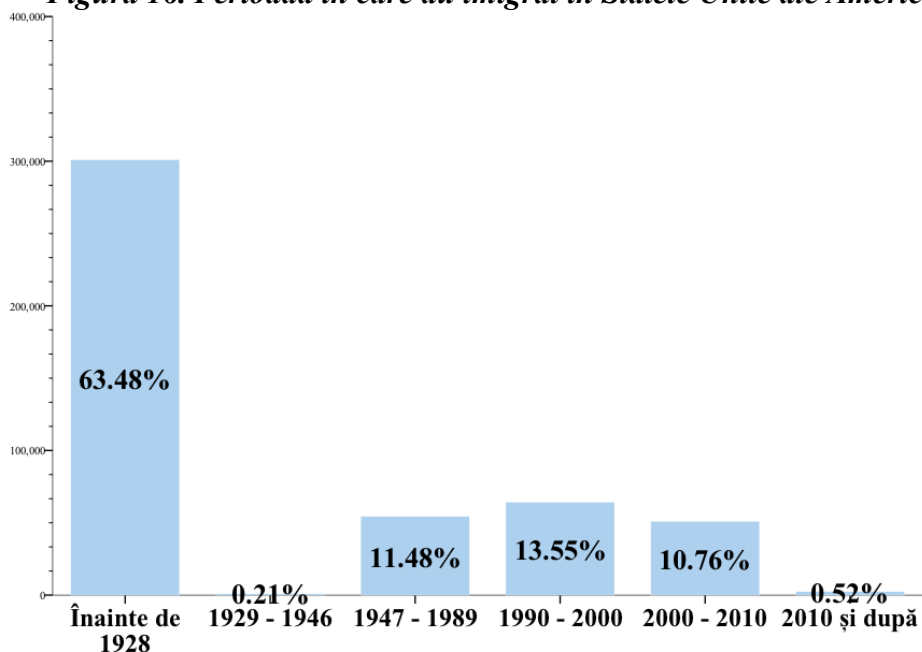
Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Coridorul de migrație România – Statele Unite ale Americii este unul deschis acum mulți ani, spre deosebire de coridoarele moderne cu Spania, Italia și Marea Britanie.

Majoritatea românilor stabiliți în Statele Unite ale Americii au ajuns aici înainte de 1928 – peste 63,5% sau 301.034 de persoane. Între 1929 și 1946, din cauza războiului mondial, au imigrat doar 0,2% dintre românii care se află acum în SUA.

Între 1947 și 1989, au reușit să scape din ghearele regimului comunist 11,5% dintre românii din America – 54.416 persoane. Și după căderea regimului comunist procesul imigraționist a continuat – între 2000 și 2010 au sosit peste 51.027 de români în SUA, 10,8% din populația existentă, iar între 2010 și 2014, doar 0,5% sau 2.479 persoane.

Figura 16. Perioada în care au imigrat în Statele Unite ale Americii

Unul dintre cele mai importante procese în viața oricărui imigrant, în general, și imigrant în Statele Unite ale Americii, în special, îl constituie dobândirea cetățeniei. Peste 107.764 de români care se află acum în Statele Unite ale Americii au dobândit cetățenie americană din 1900 până acum.

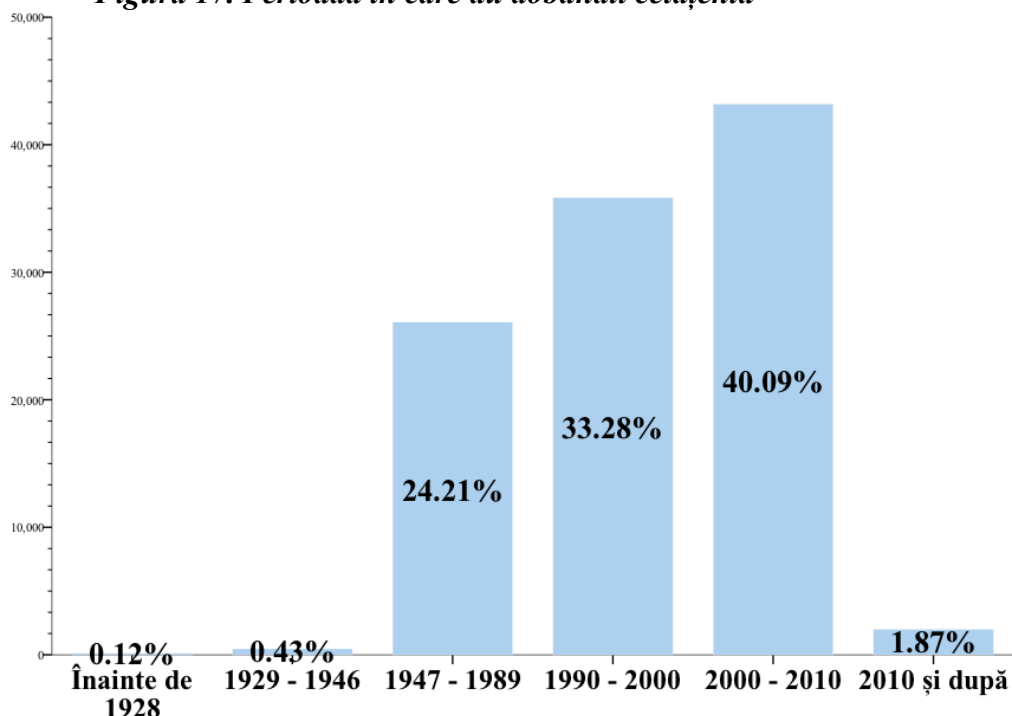
Tabelul 16. Perioada în care au dobândit cetățenia

	Număr	Procent
Înainte de 1928	124	0,1
1929 - 1946	468	0,4
1947 - 1989	26.086	24,2
1990 - 2000	35.867	33,3
2000 - 2010	43.206	40,1
2010 și după	2.013	1,9
Total	107.764	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Doar 0,1% au dobândit cetățenia înainte de 1928, în timp ce 0,4% au fost naturalizați între 1929 și 1946. Între 1947 și 1989 au obținut statutul de cetățean american 24,2% dintre aceștia – 26.086 de români. Între 1990 și 2000 au reușit același lucru încă 35.867 de persoane, respectiv 33,3% din totalul românilor care au obținut cetățenie. Între 2000 și 2010 avem cel mai mare număr de români care reușesc obținerea cetățeniei – 43.206 sau 40,1% din total, în timp ce după 2010 au reușit doar 2013 persoane.

Figura 17. Perioada în care au dobândit cetățenia

III.2. Răspândirea teritorial-geografică și competența lingvistică

Comunitatea imigranților români din SUA este întinsă pe întreg teritoriul țării, însă răspândirea ei nu este unitară.

Statele Unite sunt împărțite, din punct de vedere al organizării administrativ-teritoriale, în 50 de state și un district federal. În 48 dintre acestea regăsim o comunitate importantă de româno-americani. Printre statele cu cel mai mare număr de români se află, în 2012, California, cu 68,694 persoane, reprezentând 14,5% din total, New York - 11,8% sau 55.744 persoane, urmate de Illinois – 36.716 – 7,7% , Florida 36.140 – 7,6%, Michigan – 32.566 sau 6,9%, Ohio cu 30.227 de români sau 6,37% din totalul acestora, New Jersey, cu 20.449, reprezentând 4,3%, Pennsylvania – 19.397 – 4,1%), în toate aceste comunități fiind cel puțin 15.000 de persoane de origine română. La polul opus, există multe state în care numărul imigranților români este sub 1000: Dakota de Nord, unde sunt doar 234, Alaska - 709, District of Columbia – cu doar 903, Hawai – 977, Mississippi – 163, Montana – 701, Vermont – 731, Dakota de Sud – 423, Virginia de Vest – 673 și Wyoming cu 302.

Tabelul 17. Răspândirea pe state a persoanelor de origine română în SUA

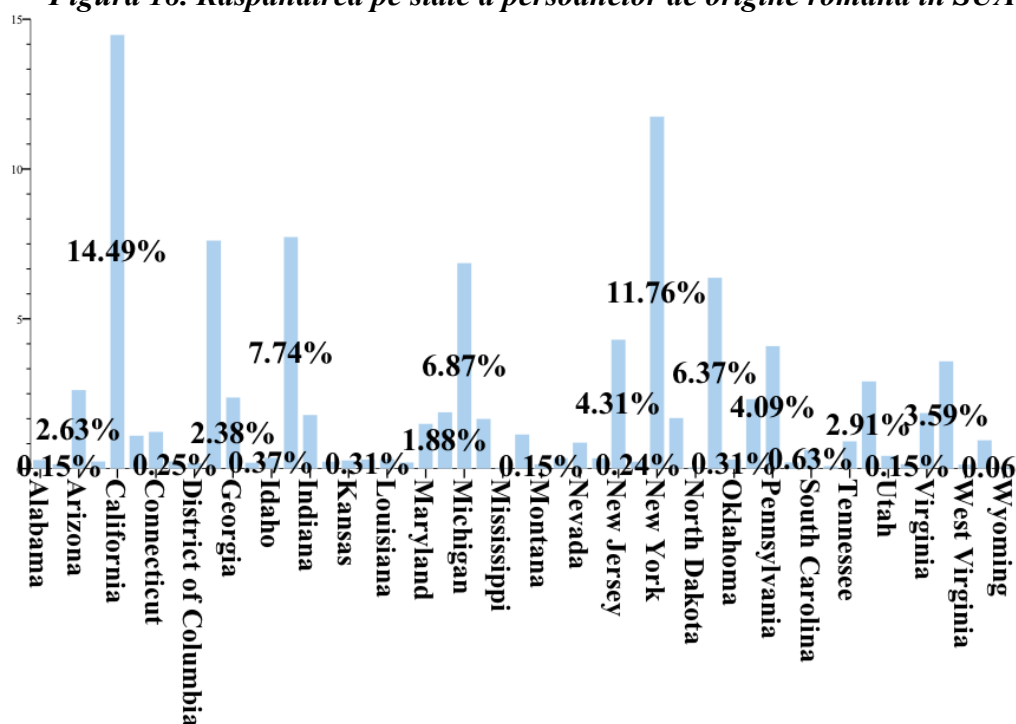
Stat	Număr	Procent
Alabama	1.401	0,3
Alaska	709	0,1
Arizona	12.459	2,6
Arkansas	1.165	0,2
California	68.694	14,5
Colorado	5.230	1,1
Connecticut	5.839	1,2
Delaware	1.191	0,3
District of Columbia	903	0,2
Florida	36.140	7,6
Georgia	11.291	2,4
Hawai	977	0,2
Idaho	1.772	0,4
Illinois	36.716	7,7
Indiana	8.525	1,8
Iowa	1.096	0,2
Kansas	1.323	0,3
Kentucky	1.448	0,3
Louisiana	1.579	0,3
Maine	1.002	0,2
Maryland	7.107	1,5
Massachusetts	8.924	1,9
Michigan	32.566	6,9
Minnesota	7.932	1,7
Mississippi	163	0,0
Missouri	5.432	1,1
Montana	701	0,1
Nebraska	1.714	0,4
Nevada	4.150	0,9
New Hampshire	1.671	0,4
New Jersey	20.449	4,3
New Mexico	1.119	0,2
New York	55.744	11,8
North Carolina	8.017	1,7
North Dakota	234	0,0
Ohio	30.227	6,4
Oklahoma	1.480	0,3
Oregon	11.008	2,3
Pennsylvania	19.397	4,1
Rhode Island	1.033	0,2
South Carolina	2.998	0,6
South Dakota	423	0,1
Tennessee	4.366	0,9
Texas	13.812	2,9

Utah	2.031	0,4
Vermont	731	0,2
Virginia	8.825	1,9
Washington	17.006	3,6
West Virginia	673	0,1
Wisconsin	4.514	1,0
Wyoming	302	0,1
Total	474.209	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

O confirmare a acestei distribuiri geografice o reprezintă felul în care organizațiile guvernamentale românești își desfășoară activitatea în Statele Unite ale Americii. La ultimele alegeri prezidențiale au fost organizate secții de votare în mai multe state americane: patru în Illinois, trei în California, două în Texas și câte una în New York, Arizona, Carolina de Nord, Connecticut, Washington D.C., Florida, Georgia, Ma-sachusetts, Michigan, Minnesota, Missouri, Ohio, Oregon, Pennsylvania și Washington.

Figura 18. Răspândirea pe state a persoanelor de origine română în SUA

Aceste secții de votare au fost organizate fie în cadrul instituțiilor oficiale românești – ambasada și consulatele, iar în statele care nu dispun de o prezență oficială, în biserici. Observăm astfel și aici că unul din țesuturile de bază ale comunității românești din Statele Unite ale Americii îl constituie biserica.

Majoritatea românilor care se află în acest moment în Statele Unite sunt cetățeni nativi, fiind născuți în SUA și reprezintă 62,2% din totalul comunității. Restul de 37,8% au fost născuți în altă țară și au imigrat în Statele Unite. Dintre aceștia, 107.664 (62,3%) au fost naturalizați prin dobândirea cetățeniei, în timp ce 59.676 – 34,4% nu au în acest moment cetățenie americană, iar 5.748 – sau 3,3%, au fost născuți în afara Statelor Unite, dar având părinți de origine română ce dobândiseră deja cetățenia.

Tabelul 18. Locul nașterii al românilor din Statele Unite ale Americii (peste 1000 de persoane)

	Persoane	Procent
România	142.089	30,0
New York	61.420	13,0
California	32.514	6,9
Ohio	30.336	6,4
Michigan	26.422	5,6
Illinois	24.255	5,1
Pennsylvania	18.003	3,8
Moldova	14.196	3,0
New Jersey	13.227	2,8
Indiana	8.491	1,8
Florida	8.410	1,8
Minnesota	6.016	1,3
Washington	5.712	1,2
Texas	5.339	1,1
Massachusetts	5.118	1,1
Oregon	4.739	1,0
Georgia	4.048	0,9
Maryland	3.711	0,8
Connecticut	3.688	0,8
Missouri	3.638	0,8
Virginia	3.501	0,7
Arizona	3.467	0,7
Canada	3..269	0,7
Wisconsin	2.708	0,6
Colorado	2.430	0,5
Israel / Palestina	2.146	0,5
Tennessee	2.016	0,4
Iugoslavia	1.743	0,4
District of Columbia	1.741	0,4
Nebraska	1.521	0,3
North Carolina	1.496	0,3
Ucraina	1.336	0,3
West Virginia	1.278	0,3

—	Rhode Island	1.258	0,3
	Idaho	1.190	0,3
	Iowa	1.036	0,2
	Alt loc	20.701	4.36
	Total	474.209	100.0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Doar 30%, sau 142.089 din americanii care se declară de origine română sunt născuți în România. Se poate constata că procesul migratoriu către Statele Unite ale Americii este unul de lungă durată, cu o istorie puternică și flux continuu.

Un număr foarte ridicat de româno-americani, 61.420, sunt născuți în statul New York – 13,0%, în timp ce pe locul doi regăsim California cu 32.514 de cetățeni – 6,9%. În Ohio sunt născuți 6,4% dintre românii din SUA – 30.336 de persoane, în timp ce în Michigan trăiesc 26.442 de persoane, ce au cel puțin un părinte de origine română – 5,6%. Aceste state sunt cele spre care a avut loc imigrația istorică a românilor, reușind construirea unor comunități puternice.

Și Illinois este unul dintre statele în care s-a născut un număr mare de cetățeni de origine română – 24.255 de persoane sau 5,1% din totalul populației româno-americane.¹⁴⁰ 3,8% sunt născuți în Pennsylvania – peste 18.003 de persoane.

În mod interesant, 14.196 de persoane, care se declară de origine română, sunt născute în Moldova – reprezentând 3% din total. Aceștia au ales să se autodefinească drept români, deși aveau opțiunea la completarea chestionarului să utilizeze termenul de *moldovean*.

În New Jersey și Indiana sunt născute 13.227 de persoane (2,8%) de origine română, respectiv 8.491 sau 1,8%.

Biroul de recensământ colectează în prezent date privind originea, folosind studiul de față, Sondajul Comunităților Americane (American Community Survey sau ACS). Întrebarea ACS cu privire la origine este "*What is your ancestry or ethnic origin?*" – Care este ascendența dumneavoastră sau originea etnică? – furnizând totodată și exemple ale unor grupuri etnice. Zona de răspuns conține două câmpuri în care respondenții își pot trece originile cu care se identifică.

Pentru studiul de față am analizat persoanele care s-au identificat de origine română, indiferent de ordinea aleasă – ca primă origine sau a doua origine. Astfel, 72,5% au declarat drept ca primă opțiune faptul că sunt de origine română, în timp ce 27,5% au declarat acest lucru ca a doua opțiune.

¹⁴⁰ Dan-Valeriu Voinea, *Analysis Of The Socio-Demographic, Cultural And Economic Status Of Romanian Immigrants In Illinois*, Studies on Literature, Discourse and Multicultural Dialogue, Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, Mureș, 2013, p. 121.

Tabelul 19. Originea etnică a românilor din SUA – prima opțiune

	Număr	Procent
Română	343.683	72,5
Rusă	29.146	6,1
Germană	18.620	3,9
Poloneză	13.997	3,0
Ungară	9.918	2,1
Italiană	9.674	2,0
Irlandeză	9.296	2,0
Engleză	5.485	1,2
Austriacă	2.508	0,5
Ucraineană	2.205	0,5
Franceză	1.758	0,4
Greacă	1.659	0,3
Scoțiană	1.543	0,3
Mexicană	1.514	0,3
Lituaniană	1.405	0,3
Altă origine	21.798	4,6
Total	474.209	100.0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Din total, 343.683 de persoane au raportat drept primă origine, cea română – sau 72,5% din grupul analizat, în timp ce 6,1% au declarat, drept primă origine rusă, 3,9% germană și 3% poloneză. 2,1% dintre românii din Statele Unite ale Americii provin din ascendenți unguri, față de 2% italieni sau irlandezi. Doar 1,2% sunt, ca primă origine, din vechiul regat – Anglia.

Tabelul 20. Originea etnică a românilor din SUA – a doua opțiune

	Număr	Procent
Nu au raportat o a doua origine	258.453	54,5
Română	130.701	27,6
Germană	13.663	2,9
Rusă	10.270	2,2
Irlandeză	7.129	1,5
Ungară	6.890	1,5
Poloneză	6.563	1,4
Engleză	5.198	1,1
Italiană	3.651	0,8
Austriacă	2.459	0,5
Franceză	2.250	0,5
Americană	1.857	0,4
Lituaniană	1.730	0,4
Ucraineană	1.646	0,3

Olandeză	1.433	0,3
Scoțiană	1.369	0,3
Greacă	1.078	0,2
Altă origine	17.869	3.8
Total	474.209	100.0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

A doua origine nu a fost raportată de 54,5% dintre româno-americani – sau 258.453 de persoane, aceștia fiind născuți din doi părinți de origine română. Astfel, 45,5% dintre românii din Statele Unite ale Americii au cel puțin un ascendent care are o altă origine etnică decât cea românească.

Al doilea cel mai important grup în cadrul celei de-a doua origini etnice o reprezintă germanii – cu 2,9%, rușii – 2,2% și irlandezii – 1,5%. Persoanele de origine româno-maghiară reprezintă doar 1,5%, în timp ce româno-polonezii din Statele Unite compun 1,4% din totalul populației. 1% se declară româno-italieni.

Observăm că o mare parte din români fac parte din familii de origine mixtă, aceștia reușind să se integreze mult mai ușor cu alte categorii de imigranți – ruși, germani, polonezi, italieni sau irlandezi – decât cu cetățenii de origine americană.

De asemenea, faptul că 258.453 de persoane declară drept unică origine cea română, în timp ce din totalul populației studiate doar 142.083 de persoane sunt născute în România, ne face să credem că ne confruntăm cu o anumită izolare a comunității românești față de alte comunități și cu o preferință de a își desfășura viața tot în cadrul acestei comunități, de a nu depăși granițele familiarului.

Unul dintre cei mai importanți factori identitari ai unei comunități de imigranți este felul în care își păstrează limba de origine și felul în care asimilează limba țării în care ei se stabilesc.

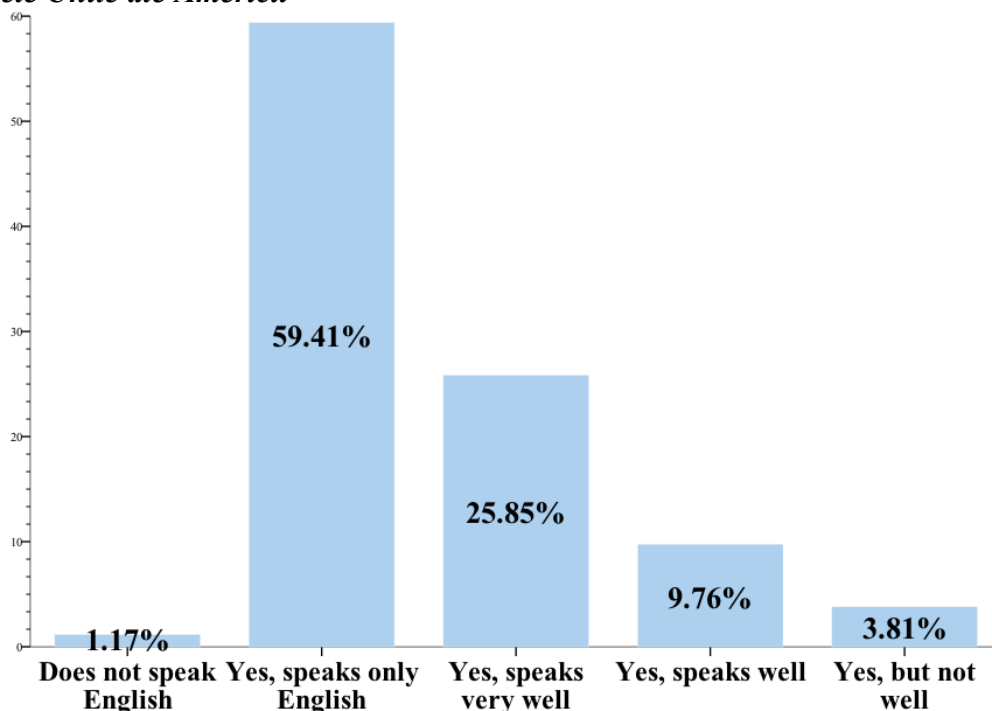
Tabelul 21. Însușirea limbii engleze la românii din Statele Unite ale Americii

	Procent
Nu vorbesc limba engleză	1,2
Vorbesc doar limba engleză	59,4
Vorbesc foarte bine limba engleză	25,8
Vorbesc bine limba engleză	9,8
Vorbesc engleza, dar nu foarte bine	3,8
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Din datele prezentate reiese că 59.41% dintre românii stabiliți în Statele Unite ale Americii declară că vorbesc numai limba engleză, cel mai probabil numărul acestora fiind mai mare în rândul celor trecuți de prima generație și a cetățenilor americani. 25,8% declară că vorbesc foarte bine limba engleză și 9,8% că o vorbesc bine. 3,8% din aceștia spun că vorbesc limba engleză, dar nu foarte bine. Numărul celor care nu vorbesc deloc limba engleză este foarte mic, ei reprezentând doar 1,2% din totalul grupului studiat.

Figura 19. Însușirea limbii engleze la comunitatea românilor din Statele Unite ale Americii

Constatând diferențe semnificative între grupele de vârstă, am hotărât analiza lor separat. Astfel, în grupul între 5 și 17 ani, 64,2% vorbesc numai limba engleză, în timp ce doar 35,8% vorbesc și altă limbă, cel mai probabil limba română. 29,8% declară că vorbesc limba engleză foarte bine, 4% că o vorbesc bine și doar 1,3% nu foarte bine. 0,6% nu vorbesc limba engleză.

Tabelul 22. Însușirea limbii engleze la comunitatea românilor din Statele Unite ale Americii, analizată pe grupe de vârstă

	Nu vorbesc limba engleză	Vorbesc doar limba engleză	Vorbesc foarte bine engleză	Vorbesc bine engleză	Vorbesc engleză nu foarte bine	Total
0 - 5 ani	3,3%	62,6%	23,9%	7,5%	2,7%	100%
5 - 17 ani	0,6%	64,2%	29,8%	4,0%	1,3%	100%
18 - 24 ani	0,1%	59,7%	33,1%	6,1%	1,1%	100%
25 - 44 ani	0,2%	49,0%	36,2%	12,0%	2,7%	100%
45 - 64 ani	0,7%	63,0%	19,2%	12,5%	4,7%	100%
peste 65 de ani	4,9%	67,7%	10,5%	8,5%	8,4%	100%

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

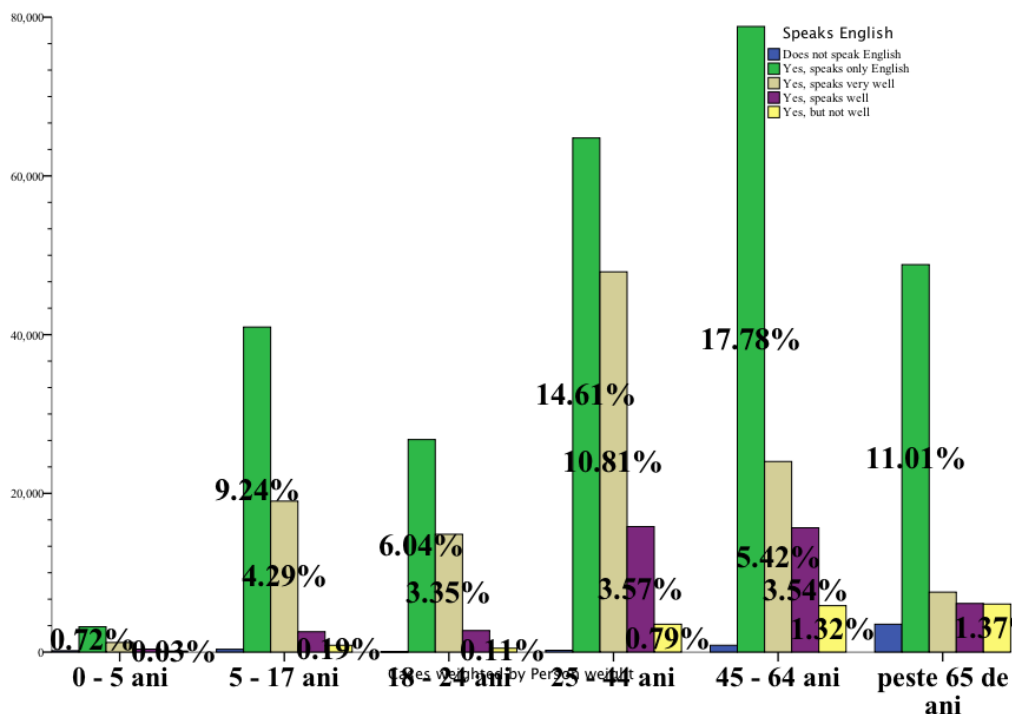
În segmentul 18 - 24 de ani, numărul celor care nu vorbesc deloc limba engleză este cel mai mic – 0,1%, totodată 59,7% vorbind numai limba engleză, 33,1% vorbesc foarte bine limba engleză, iar 6,1% declară că o vorbesc bine. Acesta este grupul de vârstă unde regăsim cele mai puține persoane care vorbesc prost engleză – 1,1%.

Românii, ce au între 25 și 44 de ani, sunt cei care au reușit să își păstreze cel mai mult competența lingvistică în alte limbi, inclusiv română – doar 49,0% vorbesc doar limba engleză, reprezentând minoritatea. 0,2% nu vorbesc deloc limba engleză, iar 48,2% vorbesc limba engleză foarte bine sau bine. Numai 2,7% declară că vorbesc prost limba engleză.

Grupul de vârstă 45 – 64 de ani se încadrează și el în cel cu vorbitori preponderent doar de limba engleză – 63,0%, în timp ce 19,2% vorbesc foarte bine și 12,5% vorbesc bine. 4,7% declară că nu vorbesc foarte bine limba engleză, iar 0,7% nu o vorbesc deloc.

O surpriză o aduc persoanele de peste 65 de ani, având în același timp procentul cel mai mare de nevorbitori ai limbii statului național, limba engleză – 4,9% , cel mai mare segment care nu vorbește bine limba engleză – 8,4%, cât și, la polul opus, procentul cel mai mare de vorbitori doar de engleză – 67,7%. Vorbesc foarte bine limba engleză 10,5% dintre aceștia și bine 8,5%.

Figura 20. Însușirea limbii engleze la comunitatea românilor din Statele Unite ale Americii, analizată pe grupe de vârstă

În rândul celor născuți în afara țării, cu părinți americani, 0,8% nu vorbesc limba engleză, în timp ce 1,5% nu vorbesc foarte bine. 54,2% vorbesc doar limba engleză, în timp ce 34,1% vorbesc foarte bine limba engleză. 9,4% vorbesc bine limba engleză.

Cetățenii naturalizați și-au păstrat cunoștințele lingvistice din țara de origine, așa cum este de așteptat – doar 19,6% declară că vorbesc doar limba engleză. Aceștia sunt însă vorbitori foarte buni de limba engleză – 49,3%, iar 22,5% vorbesc bine. Doar 7,2% declară că nu vorbesc bine limba engleză și 1,4% nu vorbesc deloc limba țării în care ei locuiesc.

Din cele trei grupuri principale în care limbile din Statele Unite ale Americii au fost divizate – native, coloniale sau ale imigranților – româna aparține ultimului.¹⁴¹

¹⁴¹ Domnita Dumitrescu, *Romanian in Contact with English in the United States: In the footsteps of Cuban-American Spanish?* In Elaine S. Brooks, Eliza M. Ghil and S. George Wolf (coord.), *Romance Studies Today: In Honor of Beatriz Varela*, Editura Juan de la Cuesta, Newark, Delaware, 2004, p. 162.

Tabelul 23. Însușirea limbii engleze la comunitatea românilor din Statele Unite ale Americii, analizată în funcție de cetățenie

	Nu vorbesc limba engleză	Vorbesc doar limba engleză	Vorbesc foarte bine engleză	Vorbesc bine en- gleză	Vorbesc engleză nu foar- te bine	Total	
Născut în afara țării, părinți americani	0,8%	54,2%		34,1%	9,4%	1,5%	100%
Cetățean naturalizat	1,4%	19,6%		49,3%	22,5%	7,2%	100%
Fără cetățenie	5,0%	10,3%		47,2%	24,6%	12,9%	100%

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

În rândul celor fără cetățenie regăsim cei mai mulți nevorbitori de engleză 5,0% cât și grupul cel mai mare ce vorbesc prost limba engleză – 12,9% . 10,3% vorbesc doar limba engleză, iar 47,2% vorbesc foarte bine și 24,6% bine.

Izolarea lingvistică este definită de către US Census Bureau ca existența într-o gospodărie în care toți membrii în vârstă de peste 14 ani vorbesc o altă limbă decât limba engleză și, de asemenea, vorbesc engleza nu foarte bine (de exemplu, au dificultăți cu limba engleză). Doar 8,0% dintre americanii de origine română se află în această situație, în timp ce 92,0% trăiesc fără a fi izolați din punct de vedere lingvistic.

III.3. Structura pe sexe și grupe de vârstă a populației

Referindu-ne la împărțirea pe sexe în rândul românilor din SUA, bărbații reprezintă 48,0%, în timp ce femeile predomină cu 52,0%, fiind mult mai bine reprezentate.

Caracteristicile legate de vârstă constituie indicatori importanți ai potențialului rol pe care o comunitate îl poate avea în societatea în care se află. Astfel, vârsta medie în rândul populației analizate este de 39,1 de ani, cu 2,5 ani mai înaintată decât media la nivelul populației generale.

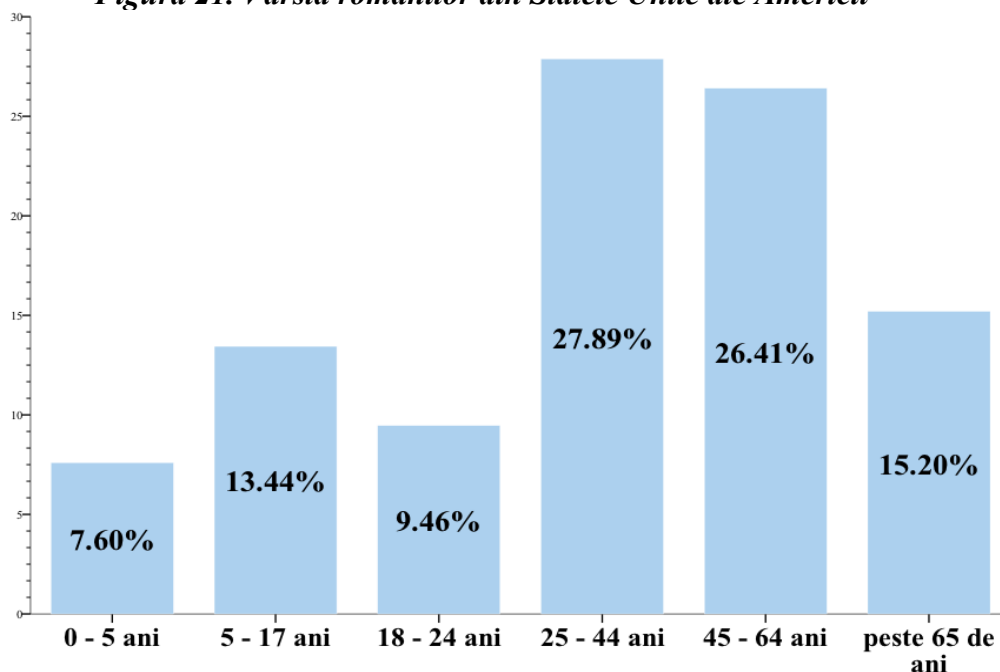
Tabelul 24. Vârsta românilor din Statele Unite ale Americii

	Procent
0 - 5 ani	7,6
5 - 17 ani	13,4
18 - 24 ani	9,5
25 - 44 ani	27,9
45 - 64 ani	26,4
peste 65 de ani	15,2
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

21% dintre românii stabiliți în SUA au sub 18 ani, în timp ce 15,2% au peste 65 de ani, numărul persoanelor aflate în grupele de vârstă “dependente” nefiind foarte ridicat. 9,5 Dintre aceștia au între 18 și 24 de ani, în timp ce cei mare grup este cel al celor între 25 și 44 de ani - 27,9%. 26,4% din aceștia au între 45 și 64 de ani.

Figura 21. Vârsta românilor din Statele Unite ale Americii

Începând cu anul 1990, ACS conține și date privind dizabilitățile persoanelor. 4,1% dintre româno-americani suferă de dificultăți cognitive, având, din cauza unei probleme fizice, mentale sau emoționale, dificultăți de memorie, concentrare sau de luare a deciziilor. 6,1% întâmpină dificultăți locomotorii, cu

dificultăți grave de mers pe jos sau urcat al scărilor. 5,3% consideră ca nu pot să trăiască independent, din cauza unei probleme fizice, mentale sau emoționale, cu dificultăți în a face comisioane singuri, cum ar fi de a vizita cabinetul unui medic sau mersul la cumpărături. Peste 2,7% nu au posibilitatea de a se autoîngriji, având probleme atunci când trebuie să se spele sau să se îmbrace singuri. 1,7% suferă de deficiențe de vedere, fiind orbi sau având un grad sporit de dificultate în a vedea, chiar și atunci când poartă ochelari de vedere. 3,2% dintre româno-americani au dificultăți grave legate de auz sau sunt surzi.

III.4. Familia și gospodăria

În cadrul acestei comunități, gospodăria tipică este compusă din 2,43 persoane, în timp ce o familie are în medie 3,06 persoane. Gospodăriile sunt organizate în proporție de 68% de tip familial și 32% de tip nefamilial.

Tabelul 25. Tipul gospodăriei româno-americane

	Procent
Cuplu căsătorit - gospodărie familială	68,0
Bărbat cap de familie, fără soție prezentă	3,9
Cap de familie de sex feminin, fără soț prezent	9,8
Bărbat cap de familie, locuiește singur	4,9
Bărbat cap de familie, nu locuiește singur	3,3
Cap de familie de sex feminin, locuiește singură	7,0
Cap de familie de sex feminin, nu locuiește singură	3,0
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Un procent foarte mic dintre gospodăriile, 3,9%, au drept cap de familie un bărbat, fără soție prezentă, în timp ce 9,8% din gospodăriile au drept cap de familie o femeie, fără soț prezent.

Gospodăriile ce au cap de familie bărbat, ce locuiește singur, reprezintă 4,9% din comunitate, în timp ce 3,3% nu locuiesc singuri, iar 7% au cap de familie o persoană de sex feminin, ce locuiește singură și 3,0% o femeie care nu locuiește singură.

Numărul mediu de cupluri căsătorite într-o gospodărie este de doar 1,02.

Tabelul 26. Starea civilă a românilor din SUA

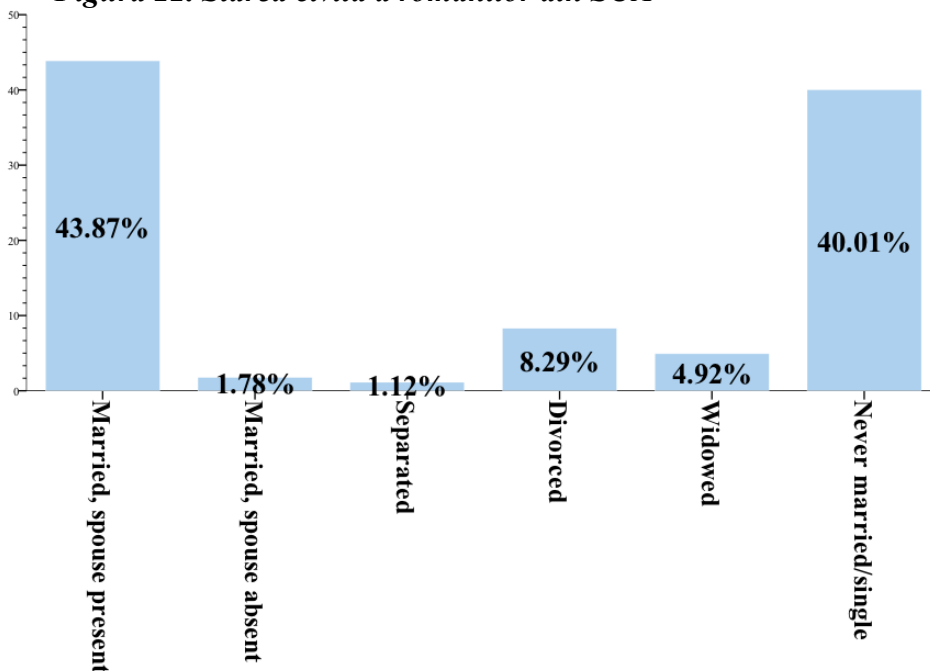
	Procent
Căsătorit, cu soț(ie) prezentă	43,9
Căsătorit, fără soț(ie)	1,8
Separat	1,1
Divorțat	8,3
Văduv	4,9
Necăsătorit	40,0
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Referindu-ne la starea civilă, 45,7% din cele 388.199 de persoane, care au împlinit 15 ani sunt căsătorite, în timp ce 40% nu s-au căsătorit niciodată. 8,3% s-au declarat divorțați, 4,9% văduvi și 1,1% separați. 0,8% dintre românii de origine română stabiliți în SUA au trecut printr-un eveniment familial nefericit în ultimul an, devenind văduvi, iar 1,1% au divorțat în ultimul an. Pe de altă parte, 5,1% din familii au avut în ultimul an un copil.

Observăm aici și o puternică diferență între cele două sexe – 45,6% dintre bărbați sunt căsătoriți, față de doar 42,3% dintre femei. Din cauza speranței mai mari de viață, 7,7% din femei sunt văduve, față de 1,9% din bărbați. În plus, numărul persoanelor divorțate este mult mai mare în rândul femeilor – 24.570 (10,0%) față de 14.756 bărbați (6,5%). Media numărului de căsătorii este de 0,75.

Figura 22. Starea civilă a românilor din SUA

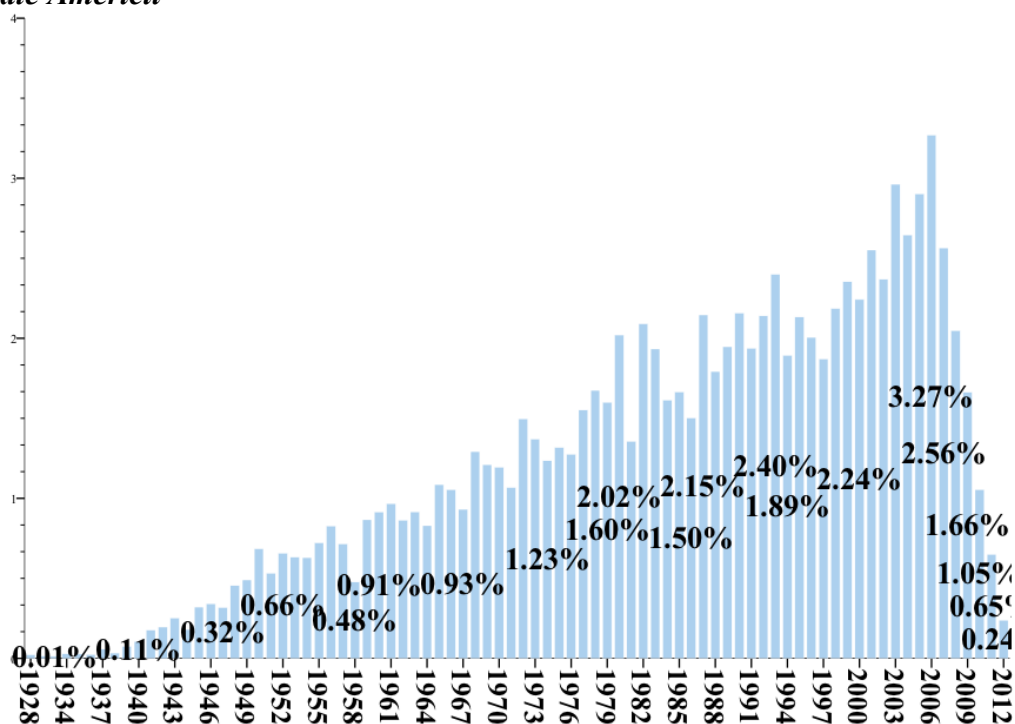

Această diferență este observată în general în rândul imigranților, fiind posibile diferite explicații:

“Măsura în care această diferență este adusă de speranța de viață mai scurtă a sexului masculin, lăsând un număr excesiv de femei văduvite în urmă, sau indusă sociologic din cauza faptului că femeile imigrante rămase fără partener, deoarece bărbații imigranți mai în vârstă aleg să se căsătorească cu femei născute nativ, în timp ce femeile din grupul lor de imigranți nu au sau nu doresc posibilitatea reciprocă de a se căsătorii cu bărbații născuți în America, ar fi un subiect interesant de urmărit.”¹⁴²

Anul mediu de căsătorie este 1985, în timp ce mediana se situează la anul 1989.

Figura 23. Evoluția căsătoriilor în rândul românilor din Statele Unite ale Americii

Interesant de observat este că, în timp ce 40% nu au fost niciodată căsătoriți, 47,5% dintre români au fost căsătoriți o singură dată, iar 10,4% au fost căsătoriți de două sau mai multe ori. 2,1% s-au căsătorit de trei sau mai multe ori.

¹⁴² Center for Migration Studies, *Socio-demographic characteristics of New York's foreign-born residents*, Volume 4, 1992: pp. 75–94. doi: 10.1111/j.2050-411X.1992.tb00644.x

Tabelul 27. Numărul căsătoriilor

	Procent
Nu se aplică	40,0
O singură dată	47,5
De două ori (sau mai mult)	10,4
De trei ori (sau mai mult)	2,1
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

III.5. Educația

Din datele statistice oficiale rezultă că 118.275 de persoane în vârstă de peste 3 ani sunt înscrise în sistemul educațional, 6,6% la nivel preșcolar (creșă), 4,4% la nivel de grădiniță, în timp ce în școala elementară (clasele 1-8) se regăsesc 35%. Cei care urmează un liceu (clasele 9-12) reprezintă 19,1%. Cel mai mare segment însă îl reprezintă educația universitară, unde urmează cursuri 31.193 de români stabiliți în SUA (26,4%) la nivel de licență și 10.155 (8,6%) la nivel de master sau doctorat.

25,9% dintre românii din SUA urmează în acest moment un anumit tip de școală, 19,1% fiind într-o instituție publică de educație, în timp ce 6,8% sunt înscrși la o instituție privată. 74,1% nu urmează în acest moment niciun program academic. Nivelul de instrucție în rândul comunității românești din SUA este unul destul de ridicat. 92,7% din persoanele de peste 25 de ani au cel puțin studiile liceale terminate, în timp ce 46,8% au obținut cel puțin diploma de licență.

Tabelul 28. Nivelul de studii al românilor din Statele Unite ale Americii

	Număr	Procent
N/A	18.344	3,9
Nici o școlarizare finalizată	14.292	3,0
Creșă / Preșcolar	6.346	1,3
Grădiniță	5.019	1,1
Clasa 1	5.292	1,1
Clasa 2	5.504	1,2
Clasa 3	5.340	1,1
Clasa 4	6.846	1,4
Clasa 5	5.630	1,2
Clasa 6	6.624	1,4
Clasa 7	6.658	1,4
Clasa 8	9.926	2,1
Clasa 9	8.207	1,7
Clasa 10	9.848	2,1
Clasa 11	9.540	2,0

Clasa a 12-a, fără diplomă	5.598	1,2
Diplomă de liceu	72.118	15,2
GED sau acreditare alternativă	8.135	1,7
Colegiu, dar mai puțin de 1 an	20.533	4,3
Unul sau mai mulți ani de credite de colegiu, fără diplomă	56.147	11,8
Diplomă de asociat	24.009	5,1
Diplomă de licență	87.447	18,4
Diplomă de master	46.259	9,8
Diplomă profesional dincolo de o diplomă de licență	18.708	3,9
Diplomă de doctorat	11.839	2,5
Total	474.209	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Nivelul ridicat de instrucție al grupului studiat este dovedit și de faptul că 9,8% dintre românii stabiliți în SUA au dobândit cel puțin o diplomă de masterat, în timp ce 2,5% au reușit obținerea unui doctorat.

Putem observa o ușoară diferență de educație între sexe, în special în domeniul universitar, unde 10,3% din femei au o diplomă de master față de 9,1% din bărbați, în timp ce la nivel doctoral, 3,2% bărbați au studii doctorale, față de 1,8% din femei.

III.6. Ocuparea forței de muncă

Referitor la gradul de ocupare al forței de muncă, 385.265 de persoane de origine română aflate în Statele Unite ale Americii au împlinit vârsta de 16 ani. 66,3% dintre ei se află în acest moment pe piața forței de muncă, 66% în domeniul civil și doar 0,3% în domeniul militar.

Tabelul 29. Ocuparea forței de muncă în rândul românilor din SUA

	Număr	Procent
Au loc de muncă și lucrează	228.142	59,2
Au loc de muncă, nu lucrează	5.336	1,4
Forțele armate	815	0,2
Șomeri	21.373	5,5
Nu se află pe piața luncii	129.599	33,6
Total	385.265	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Rata șomajului în cadrul comunității românești este de doar 5,5%, față de 7,0% în 2012, la nivelul întregii populații a Statelor Unite.¹⁴³

¹⁴³ <http://data.bls.gov/timeseries/LNS14000000>, accesat la 13.10.2013

Tabelul 30. Săptămâni lucrate în ultimul an

	Procent
1-13 săptămâni	7,6
14-26 săptămâni	5,6
27-39 săptămâni	7,3
40-47 săptămâni	6,6
48-49 săptămâni	2,5
50-52 săptămâni	70,3
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

În ultimul an, 70,3% dintre românii din Statele Unite ale Americii au lucrat între 50 și 52 de săptămâni, beneficiind de mai puțin de două săptămâni de zile libere. 2,5% au lucrat între 48 și 49 de săptămâni, în timp ce 6,6% au muncit între 40 și 47 de săptămâni. Un program foarte lejer l-au avut 7,3%, lucrând între 27 și 39 de săptămâni, 5,6% - ce au muncit între 14 și 26 săptămâni și 7,6% - mai puțin de 13 săptămâni. Media numărului de ore lucrate pe săptămână este de 21,28.

Aproape 69% din aceștia au lucrat în ultimul an, în timp ce 8,0% au lucrat în ultimii 5 ani. 23,4% nu au lucrat deloc.

Referindu-ne la sectoarele în care aceștia își desfășoară activitatea, putem observa că din cele 227.915 persoane angajate, 49,7% lucrează în management, afaceri, știință sau profesii liberale. Pe locul doi se situează vânzările și munca de birou, cu 19,8%, iar pe locul trei, locurile de muncă în domeniul serviciilor – 15,9%. Doar 7,6% dintre românii din SUA lucrează în producția sau transportul de materiale, și 7% în construcții sau extracția de resurse naturale.

Tabelul 31. Românii din SUA. Ocupația pe domenii de activitate.

Ocupația	Absolut / %
Populația civilă ocupată cu vârsta de peste 16 ani	227.915
Management, afaceri, știință, arte și meserii	49,7%
Vânzări și muncă de birou	19,8%
Servicii	15,9%
Producția și transportul de materiale	7,6%
Resursele naturale, construcții, întreținere	7,0%

Sursa: US Census Bureau, 2012 American Community Survey 1-Year Estimates, fișier de date S0201: Romanian (144-147) selected population profile in the United States

Cu privire la categoria muncitorilor, 63,6% dintre românii din SUA lucrează în cadrul unei firme în domeniul privat, în timp ce 12,1% pentru guver-

nul american. 10% lucrează pe cont propriu, fără a avea însă o companie înregistrată. 5,4% au propria afacere, iar 8,6% sunt angajați la o organizație non-profit. Restul de 0,4% lucrează în cadrul familiei, fără a fi plătiți.

Putem observa astfel că predomină locurile de muncă în domenii specializate, ce necesită o calificare relativ înaltă, spre deosebire de alte comunități de români, din Spania sau Italia, unde principalele ocupații disponibile pentru români sunt în construcții sau agricultură, în general ilegale. Conform unui Sondaj LTS, coordonat de Dumitru Sandu, plecările temporare pentru lucru în străinătate, în rândul persoanelor de 15-64 ani, s-au finalizat în perioada 2002 – 2006 cu munca în următoarele domenii: 16% agricultură, 28% construcții, 28% menaj și doar 26% altele.

„Majoritar, persoanele care au fost la lucru au muncit ilegal. Dacă în perioada 1990-1995 ponderea celor care au lucrat clandestin din totalul migraților pentru muncă era de 34%, după 2001, ponderea respectivă crește la 53%. Tentativele de legalizare a statutului pe perioada plecării au fost în creștere, dar ponderea celor care declară că au eșuat în încercările respective este și ea în creștere. Ocuparea în străinătate este predominant în construcții, pentru bărbați, și în cadrul gospodăriei, la activitățile menajere, pentru femei. Acest gen de activitate a înregistrat o creștere substanțială, de la 7% în perioada 1996-2001 la 28% după 2001. Munca ilegală este practică mai ales de către menajere (78%) și de către agricultori (56%). Românii au lucrat clandestin mai ales în Turcia și în Italia. Ocuparea legală este specifică pentru cei care au mers în Germania, Grecia, Israel, Canada și Statele Unite. Ocuparea în Spania a fost preponderent ilegală, dar cu un decalaj între legal și ilegal mai mic decât în cazul celor plecați în Italia sau în Turcia.”¹⁴⁴

Tabelul 32. Românii din SUA. Ocupație.

Ocupația	Procent
Agricultură, silvicultură, pescuit și vânătoare, precum și minerit	0,4%
Construcții	5,4%
Manufactură	9,4%
Comerț cu ridicata	2,2%
Comerț cu bucata	8,8%
Transport, depozitare și utilități	4,3%
Media și informații	3,1%
Finanțe și asigurări, precum și imobiliare, închirieri și leasing	8,3%
Servicii profesionale, științifice și management, precum și administrative și de gestionare a deșeurilor	13,9%
Servicii educaționale, precum și asistență medicală și asistență socială	26,7%

¹⁴⁴ Dumitru Sandu (coord.), *Locuirea temporară în străinătate – Migrația economică a românilor: 1990-2006*, Fundația pentru o Societate Deschisă, București, 2006, p. 25

Ocupația	Procent
Artă, divertisment, agrement și servicii de cazare și alimentație	8,9%
Alte servicii (cu excepția administrației publice)	5,0%
Administrația publică	3,6%
Total	100%

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Domeniul în care românii americani își desfășoară cel mai des activitatea este cel al serviciilor educaționale, precum și asistență medicală și asistență socială – 26,7% dintre ei activând în această arie. 13,9% lucrează în servicii profesionale, științifice și management, administrative și de gestionare a deșeurilor, iar 8,8% lucrează în comerț. Doar 0,4% sunt angajați în agricultură, silvicultură, pescuit, vânătoare sau minerit.

III.7. Veniturile și situația economică a imigranților români

Venitul median pe gospodărie în 2012, în cazul românilor din SUA, a fost de \$64,056, cu 7,6% mai mare față de venitul median de \$59.502 / gospodărie la nivelul întregii populații. 28,4% dintre români beneficiază de venituri din asigurări sociale, cu o medie de \$18.742, iar 4,0% beneficiază de un supliment la acesta destinat persoanelor cu venituri mici, în vârstă sau cu dizabilități, ce le aduce în medie \$9.436. 2,3% dintre aceștia primesc și venituri de asistență publică în numerar, cu o valoare medie de \$4.929.

Tabelul 33. Venitul anual total al gospodăriei

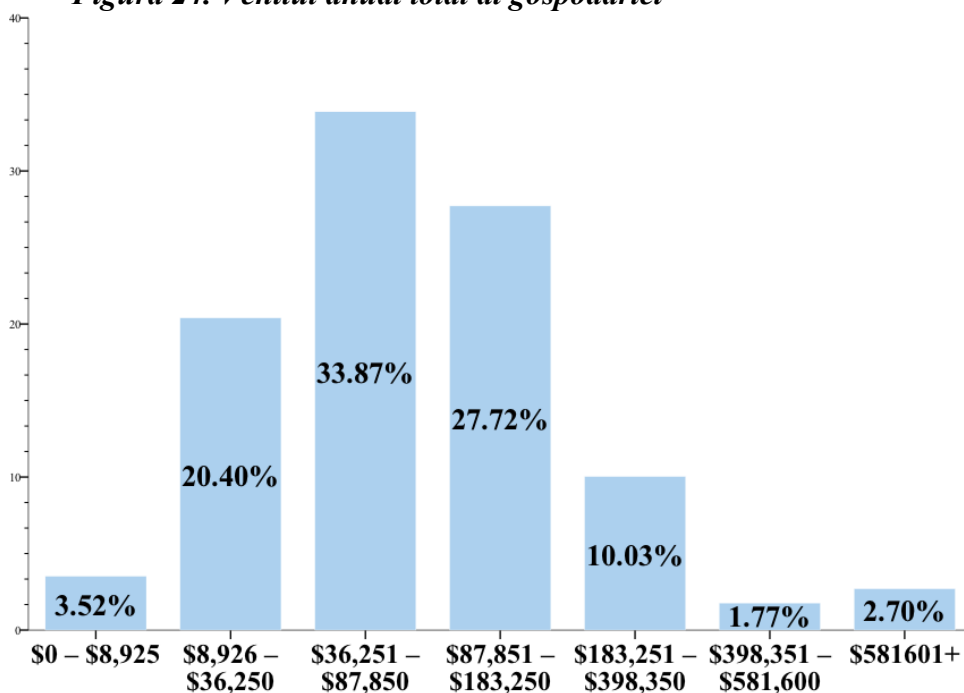
	Procent
\$0 – \$8.925	3,5
\$8.926 – \$36.250	20,4
\$36.251 – \$87.850	33,9
\$87.851 – \$183.250	27,7
\$183.251 – \$398.350	10,0
\$398.351 – \$581.600	1,8
\$581.601+	2,7
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

3,5% dintre gospodăriile românilor stabiliți în Statele Unite ale Americii câștigă sub \$8.925 pe an, în timp ce 20,4% câștigă între \$8.926 și \$36.250 pe an. Cea mai semnificativă categorie este cea a gospodăriilor cu venituri între \$36.251 și \$87.850 – 33,9% din total, în timp ce 27,7% au venituri chiar mai mari – între \$87.851 și \$183.250. În categoria gospodăriilor cu venituri ridicate

intră 10%, câștigând între \$183.251 și \$398.250. Doar 1,8% câștigă între \$398.351 și \$581.600, în timp ce 2,7% câștigă peste \$581.601 / an.

Figura 24. Venitul anual total al gospodăriei

Veniturile medii din pensie ajung la \$27.096, însă pot fi suplimentate în anumite cazuri. Doar 15,9% beneficiază în acest moment de venituri din pensii.

Tabelul 34. Românii din SUA. Venituri / familie în ultimele 12 luni (2012, în dolari)

Tipul familiei	USD
Familie	73.938
Familie – cuplu căsătorit	87.809
Familie - cap de familie bărbat, fără soție prezentă	57.539
Familie - cap de familie femeie, fără soț prezent	39.101

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Analizând venitul median în cadrul diferitelor componente a familiei, observăm discrepanțe foarte mari. Dacă valoarea mediană a veniturilor unei familii formată dintr-un cuplu căsătorit, așa cum sunt 83,0%, se situează la \$87.809, aceasta scade semnificativ până la \$57.539 pentru familiile unde cap de familie este un bărbat, însă fără a avea o soție prezentă (4,7% din familii).

Situația este mai dramatică în rândul celor 12,3% familii de soții-singure, unde venitul median este de \$39.101, cu 55.47% mai puțin decât în primul caz.

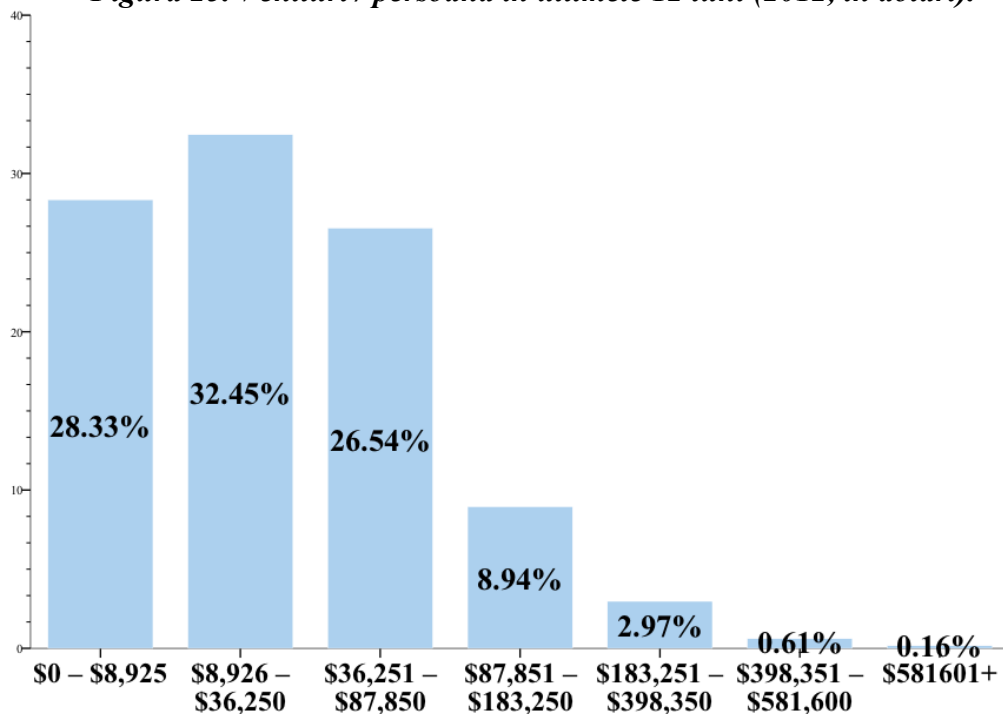
Tabelul 35. Venituri / persoană în ultimele 12 luni (2012, în dolari)

	Procent
\$0 – \$8,925	28,3
\$8,926 – \$36,250	32,5
\$36,251 – \$87,850	26,5
\$87,851 – \$183,250	8,9
\$183,251 – \$398,350	3,0
\$398,351 – \$581,600	0,6
\$581,601+	0,2
Total	100

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

28.3% dintre românii stabiliți în America au venituri de sub \$8.925 / an, în timp ce 32,5% câștigă între \$8.926 și \$36.250. Tot aici observăm că aceștia câștigă în proporție de 26,5% între \$36.251 și \$87.850, o sumă suficientă pentru un nivel de trai foarte bun.

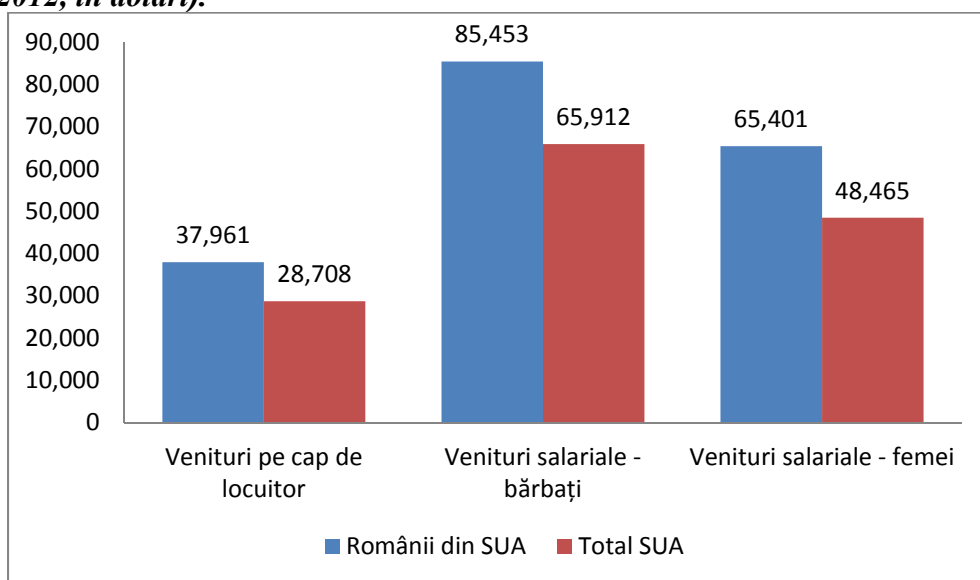
Figura 25. Venituri / persoană în ultimele 12 luni (2012, în dolari).

Există un număr destul de mare de români-americani cu venituri personale ridicate – 8,9% câștigă între \$87.851 și \$183.250 pe an, în timp ce 3% câștigă între \$183.251 și \$398.350. Doar 0,8% câștigă mai mult de \$398.351 / an.

Observăm că românii stabiliți în Statele Unite au o situație economică mai bună decât americanul mediu, venitul pe cap de locuitor în rândul comunității româno-americane fiind în 2012 de \$37.961, în timp ce la nivelul întregii populații acesta era de doar \$28.708. Diferența se menține și atunci când analizăm veniturile salariale pentru lucrătorii full-time, pe parcursul unui an. Dacă un român de sex masculin, stabilit în SUA, a câștigat în medie \$85.453 în 2012, bărbatul american mediu a câștigat doar \$65.912, cu 23,46% mai puțin.

Figura 26. Românii din SUA. Venituri / persoană în ultimele 12 luni (2012, în dolari).

Diferența se păstrează și în cazul sexului frumos: o femeie de origine română a câștigat în medie \$65.401 în 2012, cu doar \$511 mai puțin decât bărbatul mediu la nivelul populației americane, față de \$48.465 pentru femeia medie. Diferența de venit între sexe se păstrează la un nivel asemănător, femeile câștigând în general cu 27.29% mai puțin, cele din comunitatea română câștigă cu doar 24% decât bărbații din aceeași cohortă, dar, așa cum am spus, aproape la același nivel ca bărbații din populația generală.

Un alt important indicator economic în Statele Unite ale Americii este posibilitatea de a avea acces la asigurare medicală. Doar 13,9% dintre românii stabiliți în SUA nu dispun de asigurare medicală, în timp ce 86,1% sunt acoperiți de asigurare medicală. 70,8% au asigurare privată, în timp ce 29,2% nu dispun de aceasta.

Referitor la felul în care își achiziționează asigurarea, 57,9% au asigurare de sănătate prin angajator sau sindicat, în timp ce 42,1% nu au. 15,6% dintre

româno-americani își cumpără direct propriul plan de asigurare, în timp ce 1,5% beneficiază de asigurare de sănătate prin sistemul TRICARE, un program al Sistemului de Sănătate în Departamentului de Apărare al Statelor Unite, ce oferă beneficii de sănătate civile pentru personalul militar, pensionari militari, precum și persoanelor aflate în întreținerea acestora, inclusiv unor membri ai componenței rezerviștilor.

Un total de 26,4% dintre americanii de origine română beneficiază de asigurare de sănătate prin sistemul public.

12,8% beneficiază de acest lucru prin programul MEDICAID, un program de îngrijire socială a sănătății pentru familiile și persoanele cu venituri și resurse reduse, cea mai mare sursă de finanțare pentru servicii medicale și legate de sănătate pentru persoanele cu venituri mici din Statele Unite ale Americii.

Sănătatea a 16,2% dintre românii din America este asigurată cu ajutorul programului MEDICARE, un program național de asigurări sociale, administrat de guvernul SUA din 1966, care garantează accesul la asigurări de sănătate persoanelor ce au împlinit 65 de ani, care au lucrat și au plătit accesul la acest sistem, tinerilor cu dizabilități, cât și persoanelor care suferă de o boală renală în stadiu terminal sau ALS.

Doar 1,4% dintre româno-americani dispun de asigurare medicală prin sistemul VA – Departamentul de Probleme ale Veteranilor al Guvernului american, ce acoperă numai persoane care au servit în armata activă, serviciul naval sau aerian și nu au fost excluși din armată în urma unor acțiuni neacceptabile moral sau legal (*dishonorable discharge*). Foarte interesant aici este de observat că 5,9% din populația română are statut de veteran.

Tabelul 36. Numărul și perioada activă a veteranilor

	Număr	Procent
După 2001	2.423	10,4
1990 - 2001	2.541	10,9
1980 - 1990	2.329	10,0
1975 - 1980	1.609	6,9
Vietnam – 1961 - 1975	8.171	34,9
1955 - 1964	4.545	19,4
Coreea – 1950 - 1953	3.288	14,1
1947 - 1950	570	2,4
Al doilea război mondial – 1939 - 1945	3.473	14,8
Altă perioadă	171	0,7
Total	23.398	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Cetățenii de origine română fac parte din armata americană încă de la 1890. Din serviciul militar activ au făcut parte după 2001 peste 2.423 de americani de origine română și 2.541 între 1990 și 2001. Între 1980 și 1990 au fost

înrolați 2.329 de cetățeni, în timp ce între 1975 și 1980 au mers în armată 1.609. Cel mai mare număr de veterani de origine română îl găsim în perioada războiului din Vietnam, între 1961 și 1975 – 8.171 de persoane. Între 1955 și 1964, au făcut parte din corpul armat 4.545 de români, în timp ce la războiul din Coreea au participat 3.288. Între 1947 și 1950, 570 de români au fost înrolați în serviciul activ. Cea mai importantă perioadă din punct de vedere istoric rămâne ce a celui de-al doilea război mondial, în care au luptat pentru libertate 3.473 din românii care locuiesc acum în Statele Unite ale Americii.

Nu doar veniturile sunt mai ridicate în cadrul comunității imigranților români din SUA, ci și rata sărăciei este mai mică față de cea la nivel național. Dacă 11,7% din totalul familiilor americane sunt considerate sărace, în cazul familiilor românești doar 8,5% intră în această categorie. Aceeași tendință se păstrează și atunci când discutăm despre rata sărăciei la nivelul persoanei, unde 15,9% dintre americani sunt considerați săraci, însă doar 11,9% dintre româno-americani.

Tabelul 37. Ratele sărăciei pentru familii și pentru persoane pentru care nivelul de sărăcie este determinat în rândul imigranților români

	Procent
Toate familiile	8,5%
Cu copii sub 18 ani în rudenie	12,0%
Doar cu copii sub 5 ani în rudenie	13,4%
Familie – cuplu căsătorit	6,1%
Cu copii sub 18 ani în rudenie	7,7%
Doar cu copii sub 5 ani în rudenie	7,7%
Familie - cap de familie femeie, fără soț prezent	24,8%
Cu copii sub 18 ani în rudenie	33,3%
Doar cu copii sub 5 ani în rudenie	52,2%
Toate persoanele	11,9%
Sub 18 ani	15,6%
Cu copii sub 18 ani în rudenie	15,5%
Cu copii sub 5 ani în rudenie	18,6%
Doar cu copii între 5 și 17 ani în rudenie	14,1%
18 ani și peste	10,9%
Între 18 și 64 de ani	11,3%
65 de ani și peste	9,4%
Persoane în familie	9,7%
Indivizi fără grad de rudenie de peste 15 ani	20,8%

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Cele mai afectate de sărăcie sunt însă familiile în care femeia este cap de familie – 24,8% dintre acestea trăiesc în sărăcie, iar problema se înrăutățește când acestea au în rudenie un copil de sub 18 ani – rata sărăciei ajungând la 33,3% și putând crește până la un alarmant 52,5% atunci când au în rudenie un copil de până în 5 ani.

Tabelul 38. Starea de sărăcie și nativitatea imigranților de origine română

	Persoane	%
Venituri în ultimele 12 luni sub nivelul de sărăcie:	45.857	9,97%
<i>Nativi:</i>	<i>28.717</i>	<i>62,62%</i>
Născuți în Statele Unite ale Americii	28.083	61,24%
Născuți în afara Statelor Unite ale Americii	634	1,38%
<i>Născuți în străinătate:</i>	<i>17.140</i>	<i>37,38%</i>
Cetățeni naturalizați	8,592	18,74%
Fără cetățenie	8,548	18,64%
Venituri în ultimele 12 luni peste nivelul de sărăcie:	413.761	90,02%
<i>Nativi:</i>	<i>21.925</i>	<i>65,72%</i>
Născuți în Statele Unite ale Americii	267.692	64,70%
Născuți în afara Statelor Unite ale Americii	4.233	1,02%
<i>Născuți în străinătate:</i>	<i>141.836</i>	<i>34,28%</i>
Cetățeni naturalizați	90.885	21,97%
Fără cetățenie	50.951	12,31%

Sursa: U.S. Census Bureau, *2006-2010 American Community Survey*, fișier de date B17025: Poverty status in the past 12 months by nativity - POP-GROUP Romanian (144-147)

Încercând să aflăm dacă există vreo legătură între starea de sărăcie și nativitate, observăm că în rândul persoanelor care în ultimele 12 luni au avut venituri sub nivelul de sărăcie, persoanele născute în străinătate, dar care nu au dobândit cetățenie reprezintă 18.64% din total, în timp ce în rândul celor cu venituri mai mari reprezintă doar 12.31%.

III. 8 Locuința și proprietățile românilor din SUA

Totuși, doar 9,2% din respondenți au declarat că primesc timbre pentru produse alimentare, faimoasele „food stamps” sau SNAP, un program guvernamental prin care se oferă asistență pentru cumpărarea alimentelor persoanelor cu venituri mici sau fără venituri ce trăiesc în Statele Unite ale Americii. 90,8% dintre românii din SUA nu sunt eligibili pentru acest program, de care beneficiază peste 40 de milioane de americani.

Tabelul 39. Dreptul de proprietate asupra locuinței

	Procent
Deținută fără obligație	16,1
Deținută cu ipotecă sau împrumut	53,6
Cu chirie, fără bani	1,3
Cu chirie, plătit	29,1
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Analizând dreptul de proprietate asupra unităților de locuință, observăm că 16,1% dintre românii din Statele Unite ale Americii erau proprietari pe locuința lor, fără a avea nici un fel de ipotecă sau credite bancare, în timp ce 53,6% erau proprietari, dar locuința era ipotecată sau era cumpărată în urma unui împrumut. 30,4% locuiesc cu chirie.

Aceștia s-au mutat în locuința actuală în proporție de 14,8% în ultimele douăsprezece luni, 6,7% cu un an în urmă, 20,2% cu 2-4 ani în urmă, 20,1% acum 5-9 ani, în timp ce 20,1% ocupă aceeași locuință de 10-19 ani. Doar 9,3% locuiesc în aceeași casă de 20-29 de ani, și 8,8% de mai mult de 30 de ani.

Tabelul 40. Chiria brută lunară plătită de românii din Statele Unite ale Americii

	Procent
\$0 - \$100	0,1
\$101 - \$500	6,3
\$501 - \$1.000	34,0
\$1.001 - \$2.500	53,9
\$2.501 - \$5.000	5,8
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Cheltuielile cu chiria reprezintă o parte foarte mare din totalul cheltuielilor fiecărei persoane stabilite în Statele Unite ale Americii. În rândul imigranților de origine română, 5,8% cheltuiesc între \$2.501 și \$5.000 pe lună pentru chirie, în timp ce 53,9% plătesc între \$1.001 și \$2.500 pentru a își închiria locuința. Doar 34,0% au reușit să obțină o casă cu un cost între \$501 și \$1.000, în timp ce costul de închiriere a 6,4% dintre români este de sub \$500. Suma medie plătită pentru chirie este de \$1.262 / lună, în timp ce mediana este de \$1.114 / lună.

Situația economică a 6,2% din grupul studiat este puțin mai delicată – aceștia au fost nevoiți să recurgă la o a doua ipotecă, în timp ce 20,2% au obținut un împrumut de capitaluri proprii. 1,6% au avut nevoie de ambele metode de finanțare.

Tabelul 41. Valoarea plății lunare pentru prima ipotecă

	Procent
\$0 - \$100	0,4
\$101 - \$500	6,9
\$501 - \$1.000	23,4
\$1.001 - \$2.500	53,6
\$2.501 - \$5.000	14,1
\$5.001 - \$1.0000	1,6
Total	100,0

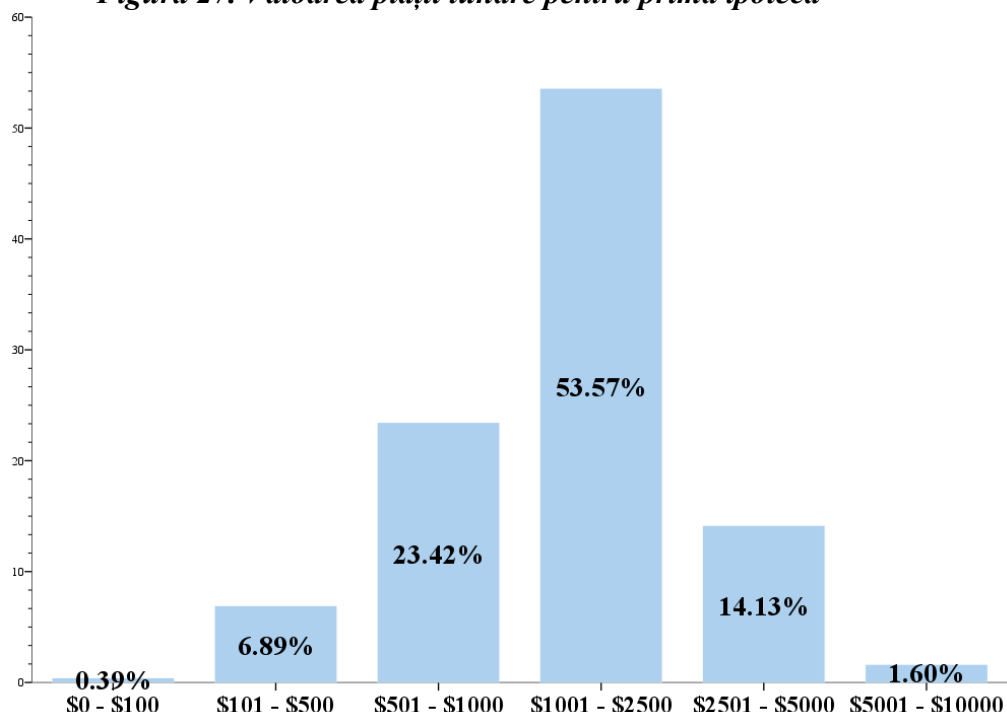
Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Sumele datorate de aceștia către bănci nu sunt foarte mari. Media se află la \$1.622 pe lună, în timp ce mediana este de \$1341. Totuși, în rândul persoanelor care au o ipotecă, 0,4% plătesc mai puțin de 100 de dolari pe lună pentru prima ipotecă, 6,9% plătesc între 101 și 500 de dolari, în timp ce 23,4% plătesc între 501 și 1.000 de dolari. Întâlnim sume semnificative la 53,6% din populație – aceștia plătesc între 1.001 și 2.500 de dolari pe lună pentru a-și achita ipoteca, în timp ce 14,1% plătesc între 2.501 și 5.000 de dolari. Doar 1,6% depășesc \$5001 pe lună.

Când vorbim de a doua ipotecă, valoarea plăților lunare este și mai mică. 7,1% plătesc între \$0 și \$100 pe lună, în timp ce majoritatea - 57,5% plătesc între \$101 și \$500. Media este la \$484 pe lună, iar mediana la \$356. 25,5% plătesc între \$501 și \$1000 pe lună. Doar 9,7% dintre persoanele ce au o a doua ipotecă au cheltuieli foarte ridicate – între \$1.001 și \$10.000 pe lună.

Plata ipotecii include impozitele pe proprietate pentru 60,9% dintre persoanele care au o ipotecă, în timp ce 39,1% plătesc separat taxele de proprietate.

Figura 27. Valoarea plății lunare pentru prima ipotecă

O altă cheltuială semnificativă cu privire la proprietăți o constituie costurile referitoare la asigurări. Acestea sunt și ele adesea acoperite de costurile cu ipoteca, pentru 49,9% dintre românii stabiliți în SUA. 50,1% își plătesc separat asigurarea pentru bunuri.

Tabelul 42. Costul anual de asigurare a bunurilor

	Procent
\$0 - \$100	9,2
\$101 - \$500	17,0
\$501 - \$1.000	39,7
\$1.001 - \$2.500	27,8
\$2.501 - \$5.000	5,0
\$5.001 - \$10.000	1,3
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Costul anual de asigurare a bunurilor este proporțional cu valoarea locuinței și, prin urmare, și cu valoarea plății lunare a primei ipoteci. Vom observa că avem aproximativ aceeași structură – 9,2% din populația grupului studiat plătesc între \$0 și \$100 pe an pentru a-și asigura locuința, în timp ce 17,0% plătesc între \$101 și \$500 pe an. Un număr foarte mare de români, 39,7%, plătește între \$501 și \$1000 pe an pentru a beneficia de asigurare pentru bunurile deținute. Doar 27,8% au cheltuieli mari sau foarte mari cu asigurările, plătind între \$1001 și \$2500 pe an pentru a-și asigura proprietățile. Peste \$2501 pe an plătesc doar 6,3% din aceștia.

Media plății pentru asigurare este de \$1000 pe an, în timp ce mediana se află la \$750. O altă sursă foarte importantă de cheltuieli pentru orice familie de imigranți o constituie cheltuielile cu electricitatea.

Tabelul 43. Cheltuieli anuale cu electricitatea

	Procent
\$0 - \$1.000	32,5
\$1.001 - \$2.500	45,3
\$2.501 - \$5.000	16,3
\$5.001 - \$10.000	5,9
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2010-2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

5,9% dintre românii stabiliți în SUA întrebuințează anual între \$5.001 și \$10.000 pentru plata facturilor de curent electric. 16,3% plătesc în fiecare an între \$2.501 și \$5.000, în timp ce cea mai mare parte, 45,3%, între \$1.001 și \$2.500. Consumul de electricitate este un mod prin care poate fi măsurată, în epoca tehnologiei, civilizația unui grup de persoane. Doar 0,1% dintre românii stabiliți în SUA plătesc mai puțin de \$100 pentru electricitate. Media este de \$1.672 / an, iar mediana o regăsim la \$1.320.

Tabelul 44. Combustibilul folosit pentru încălzirea domiciliului

	Procent
Niciun combustibil utilizat	0,6
Gaz utilitar din conducte subterane care deservește cartierul	60,9
Gaz îmbuteliat, la rezervor sau GPL	2,3
Electricitate	27,8
Ulei combustibil, kerosen, alți combustibili lichizi	6,7
Cărbune sau cocs	0,1
Lemn	1,1
Energie solară	0,0
Alt combustibil	0,4
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Pentru a-și încălzi locuința, 60,9% dintre românii stabiliți în America folosesc gaz utilitar, furnizat de o companie de utilități prin intermediul conductelor subterane care deservește cartierul, în timp ce 27,8% recurg la încălzirea electrică. Doar 1,1% folosesc lemnul pentru a își încălzi locuința, în timp ce 2,3% folosesc gaz îmbuteliat, la rezervor sau GPL. Din păcate, energia solară ca metodă de încălzire a locuinței este practic inexistentă în cadrul comunității românești.

Tabelul 45. Cheltuieli anuale cu încălzirea casei

	Procent
\$0 - \$1.000	4,1
\$1.001 - \$2.500	3,0
\$2.501 - \$5.000	1,9
\$5.001 - \$10.000	91,0
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2010-2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Cheltuielile cu încălzirea locuinței reprezintă și ele un procent semnificativ din bugetul fiecărei persoane. 91% dintre românii din America plătesc între \$5.001 și \$10.000 pe an pentru a menține confortul termic al casei lor, în timp ce doar 1,9% plătesc între \$2.501 și \$5.000 și 3% între \$1.001 și \$2.500. Numai 4,1% plătesc mai puțin de \$1.000 pe an. Media cheltuită pe an este de \$1.285, în timp ce mediana o găsim la \$810.

Tabelul 46. Cheltuieli anuale cu apa

	Procent
\$0 - \$1000	56,5
\$1001 - \$2500	10,6
\$2501 - \$5000	0,9
\$5001 - \$10000	32,1
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2010-2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Media cheltuielilor anuale cu apa în gospodărie este de numai \$613, în timp ce mediana este la \$510. 56,5% dintre americanii de origine român[dau până în \$1.000 pe an pentru a-și achita apa, în timp ce 10,6% plătesc între \$1.001 și \$2.500. Peste 32,1% au o factură anuală ce se regăsește între \$5.001 și \$10.000.

Pentru că transportul cu mașina personală este necesar și foarte răspândit, o cheltuială semnificativă în bugetul oricărei familii o constituie cheltuielile cu combustibilul, care în medie sunt de \$1.216 / persoană / an. Mediana este de

\$852. Astfel, 34,6% dintre persoanele ce își alimentează mașina plătesc până în \$1.000 pe an, 19,9% între \$1.001 și \$2.500, în timp ce numai 6% utilizează între \$2.501 și \$5.000 / an pentru combustibil.

Tabelul 47. Cheltuieli anuale cu combustibil

	Procent
\$0 - \$1.000	34,6
\$1.001 - \$2.500	19,9
\$2.501 - \$5.000	6,0
\$5.001 - \$10.000	39,5
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2010-2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Cea mai mare parte a românilor, 39,5%, achiziționează combustibil de o sumă între \$5.001 și \$10.000 pe an.

Din păcate, doar 2,0% dintre români folosesc spațiile pe care le au în proprietate sau în chirie cu scop comercial – restul de 98,0% fiind folosite pe post de locuințe sau în alte scopuri non-comerciale.

Tabelul 48. Structura unităților de locuință

	Procent
1 unitate	70,6%
2-4 unități	7,5%
5 sau mai multe unități	20,0%
Casă mobilă, RV, barcă	1,9%
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Privind structura unităților de locuință ocupate, observăm că 70,6% dintre românii din America locuiesc în clădiri cu o singură unitate, de comandă sau atașată – acestea fiind în general case, 20,0% în locuințe cu mai mult de 5 unități, echivalente unor blocuri de locuințe, indiferent de dimensiuni. 7,5% ocupă locuințe în cadrul unor structuri cu 2-4 unități rezidențiale în componență, iar 1,9% locuiesc într-o casă mobilă, barcă sau vehicul de agrement.

Locuințele acestora au în medie 4.09 dormitoare, cele mai comune fiind cele cu două dormitoare – 21,8%, trei dormitoare – 35,8% și patru dormitoare – 23,9%. Numărul mediu de camere în gospodărie este de 6.29, cu o mediană apropiată – 6, în timp ce doar 0,9% din aceștia au domiciliul în reședințe cu o singură cameră (garsoniere).

Tabelul 49. Numărul de familii în gospodărie

	Procent
1 familie	89,6
2 familii	8,2
3 sau mai multe familii	2,1
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

Numărul mediu de familii care locuiesc într-o gospodărie este de 1.14. 89,6% dintre româno-americani locuiesc în gospodării cu o singură familie, în timp ce doar 8,2% locuiesc în gospodării cu două familii. Doar 2,1% locuiesc în gospodării compuse din mai mult de 3 familii.

Acestea sunt împărțite în 5,7% din cazuri pe 3 sau mai multe generații din aceeași familie, în timp ce majoritatea – 54,0% sunt locuințe cu două generații. În doar 40,3% din cazuri trăiește o singură generație în locuință.

Gospodăria tipică în Statele Unite ale Americii este din o familie cu 3.03 persoane, din care 0.49 sunt copii. 20,7% din locuințe au un singur membru al familiei prezent, în timp ce 26,0% sunt formate din două persoane. 18,6% din case sunt locuite de trei persoane, în timp ce 18,2% au cel puțin patru locuitori din aceeași familie. Numai 16,5% din locuințe au cinci sau mai mulți rezidenți.

72,3% dintre familii nu au niciun copil în locuință, față de 14,0% care au un singur copil. Numai 9,3% au doi copii, în timp ce 2,7% au trei copii. 1,8% din familii cuprind și patru sau mai mulți copii.

Referindu-ne la vechimea locuințelor în care trăiesc românii din SUA, 12,6% dintre aceștia trăiesc într-o construcție ridicată înainte de 1939, în timp ce doar 5% într-o construcție din perioada 1940 – 1949. În această perioadă a fost ridicat un număr foarte mic de clădiri, din cauza celui de-al doilea război mondial activitatea tuturor industriilor, inclusiv cea a construcțiilor, fiind îndreptată spre domeniul militar.

Tabelul 50. Vechimea locuințelor românilor din SUA

	Procent
înainte de 1939	12,6
1940-1949	5,0
1950-1959	11,7
1960-1969	11,6
1970-1979	15,1
1980-1989	12,4
1990-1999	14,6
2000-2009	16,7
După 2010	0,3
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

În locuințe construite între 1950 și 1959 locuiesc 11,7%, în timp ce în construcții ridicate între 1960 și 1969 își au domiciliul 11,6% din persoanele din grupul țintă. 15,1% locuiesc în construcții edificate între anii 1970 și 1979, în timp ce 12,4% în case construite în perioada 1980 – 1989.

Vechimea construcțiilor de locuințe este relativ echilibrat distribuită, neexistând diferențe majore între perioade. Observăm că 14,6% dintre români locuiesc într-o casă construită între 1990 și 1999, în timp ce 16,7% (cel mai mare procent) într-o casă modernă, construită în ultimii 15 ani.

Valoarea mediană a celor 188.045 de locuințe pe care românii din Statele Unite le dețin este de \$253.700, cu \$81.400 mai mare decât mediana unităților de locuit din SUA. Aceștia au cheltuieli medii lunare legate de proprietate de \$609 în caz că imobilul nu este ipotecat, și \$1.889 atunci când imobilul este ipotecat. Pe de altă parte, mediana chiriei pentru cele 61.648 de locuințe care sunt închiriate de românii americani este de \$1,079.

Tabelul 51. Valoarea locuințelor românilor din Statele Unite ale Americii

	Procent
\$0 – \$100,000	12,8
\$100,001 – \$250,000	37,0
\$250,001 – \$500,000	31,7
\$500,001 – \$750,000	10,0
\$750,001 – \$1,000,000	5,0
\$1,000,001 – \$1,500,000	1,7
\$1,500,001+	1,8
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Romanian (144-147).

12,8% dintre români trăiesc în locuințe ce au o valoare de mai puțin de \$100.000, în timp ce valoarea locuinței a 37,0% dintre aceștia este între \$100.001 și \$250.000. Foarte comune în rândul acestora sunt și locuințele ce valorează între \$250.001 și \$500.000, reprezentând 31,7%. Doar 18,5% dintre români locuiesc în construcții cu o valoare mai mare de \$500.000.

Din punct de vedere al mobilității rezidențiale, 85,1% dintre românii rezidenți au declarat că locuiau în aceeași casă, iar 13,6% au declarat că locuiau în o altă casă în Statele Unite. Gradul de mobilitate teritorială nu este unul foarte ridicat, doar 2,6% mergând în ultimul an într-un alt ținut, dar în același stat, 2,8% mutându-se dintr-un stat în altul și 1,3% întorcându-se înapoi din străinătate.

O particularitate interesantă este legată de felul în care românii aleg să meargă la serviciu, dobândind foarte repede obiceiurile tipic americane - din cele 222.574 de persoane ocupate, 79,6% ajung la locul de muncă folosind mașina personală, în timp ce 7,5% folosesc transportul comun și doar 3,8% merg

pe jos. 7,3% dintre aceștia au declarat că lucrează acasă. Acest lucru este influențat de faptul că timpul mediu de transport până la locul de muncă este de 27 de minute, însemnând aproape o oră „pierdută” în fiecare zi de lucru doar pentru a face naveta.

89,7% dintre români circulă singuri cu mașina atunci când merg la lucru, în timp ce 8,5% merg împreună cu o altă persoană. Doar 1,1% conduc însoțiți de alte două persoane, și 0,2% de mai mult de două.

Tabelul 52. Autovehicule disponibile în gospodărie

	Procent
1 autovehicul disponibil	25,1
2	43,2
3	17,0
4	5,3
5	1,3
6 +	0,7
Niciun autovehicul disponibil	7,5
Total	100,0

Sursa: U.S. Census Bureau, 2008 - 2012 American Community Survey, Selecție după POPGROUP Românian (144-147).

Acest lucru este explicat prin faptul că doar 7,5% dintre românii stabiliți în SUA nu dețin un automobil, datorită distanțelor foarte mari între locul de muncă și locuință. Majoritatea orașelor din Statele Unite ale Americii sunt distribuite pe orizontală, iar zonele de locuințe sunt separate de zonele comerciale și de cele industriale. Excepție fac orașele foarte mari și puternic dezvoltate, cum ar fi New York-ul, ce dispun de un transport în comun foarte bine dezvoltat. Atât pentru americanul tipic, cât și pentru românii de peste Ocean, posesia propriului automobil este o parte a visului american, o expresie a libertății personale, a libertății de mișcare pe care orice cetățean o are.

În lumea de astăzi, accesul la anumite facilități este considerat un simbol al civilizației – omul modern neputând să își imagineze viața fără frigider, televizor, telefon sau instrumente moderne de gătit.

99,2% dintre imigranții români dispun de facilități de bucătărie sau de gătit, incluzând un aragaz, cuptor sau o sobă de gătit, în timp ce 0,8% trăiesc fără a avea acces în gospodărie la acestea. Totodată, numai 0,5% dintre românii din SUA nu au în locuință un frigider sau un alt fel de instalație frigorifică.

99,5% au acces la apă curentă – atât caldă, cât și rece – și la o chiuvetă cu robinet în cadrul casei lor, în timp ce 2.225 de români, sau 0,5%, nu au cadă de baie sau duș.

Dacă în România, în anul 2009, conform Eurostat, 43% din locuințe nu aveau toalete (locul I în Europa), doar 0,5% din imigranții români nu au disponibile instalații sanitare complete și toaletă în casă.

Accesul la telefon este disponibil pentru 98,8% dintre aceștia, doar 1,2% locuind izolat de cel mai modern și răspândit mijloc de comunicare.

Comunitatea românească din Statele Unite ale Americii este una foarte importantă, nu doar din punct de vedere numeric. Deși în 2012 se aflau 474.209 persoane de origine română în SUA, reprezentând doar 0,13% din populația țării, iar alte alte statistice neoficiale indică peste un milion de persoane, românii stabiliți în Statele Unite au o situație economică mai bună decât americanul mediu, fapt explicat prin nivelul de instrucție foarte ridicat.

În plus, predomină locurile de muncă în domenii specializate, ce necesită o calificare relativ înaltă, spre deosebire de alte comunități de români - din Spania sau Italia, unde principalele ocupații disponibile pentru români sunt în construcții sau agricultură.

În anul 1929, la susținerea tezei de doctorat, Christine Galitzi Avghi spunea despre românii-americani că aceștia "constituie un grup pitoresc, rezistent, de proaspăt creați americani despre care, în general, se cunosc prea puține."¹⁴⁵ Din păcate și în acest secol despre româno-americani s-a vorbit mult prea puțin.

¹⁴⁵ Christine Galitzi Aughi, *op. cit.*, p.7.

CAPITOLUL IV

CERCETAREA SOCIOLOGICĂ A IMIGRANȚILOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII. DATE ȘI EVALUĂRI ACTUALE (2013)

IV.1. Argumentația temei de cercetare

Migrația românilor în Statele Unite ale Americii reprezintă un fenomen de larg interes datorită numărului ridicat al persoanelor de origine română stabilite în SUA în ultimele două secole. Conform statisticilor oficiale din recensământul Statelor Unite ale Americii, în prezent sunt peste 464.000 de persoane de origine română stabilite în America, însă reprezentatii comunităților românești susțin că numărul acestora este mult mai mare – depășind peste 1 milion de persoane, dacă includem toți descendenții imigranților. Această estimare este susținută și de Ambasada României în Statele Unite ale Americii: “Numărul de români care trăiesc în SUA este stimat la circa 1 milion de persoane, ținând cont de următoarele aspecte: declararea originii la recensământ nu este obligatorie, fluxul de imigrări din România continuă, iar mulți dintre cei stabiliți în SUA nu au dobândit încă cetățenia americană”.¹⁴⁶

Dimensiunea comunității românilor din Statele Unite ale Americii poate fi măsurată și prin comparație cu alte comunități diasporice românești importante. Cei mai mulți emigranți români îi regăsim în Italia, unde avem oficial 823.100 de români¹⁴⁷, în Spania, unde se aflau în 2011 peste 798.104 de români¹⁴⁸, în timp ce în Statele Unite ale Americii regăsim a treia cea mai importantă comunitate românească din punct de vedere al dimensiunii – cu peste 464.000 de persoane.

Nu doar numărul acestora este semnificativ în evaluarea importanței comunității românilor din SUA – ci și istoricul acestui proces migratoriu – când ne referim la românii de peste Ocean, vorbim despre cel mai vechi proces de emigrație din istoria modernă a României, un flux de migrație constant în direcția România – SUA început la 1880 și continuat și în ziua de astăzi, cu perioade de declin și perioade de creștere, evidențiate în capitolul II.

¹⁴⁶ Ambasada României la Washington, *Comunitatea română*, disponibil la <http://washington.mae.ro/node/286>, ultima accesare 4 august 2014.

¹⁴⁷ Istituto Nazionale di Statistica. *Gli stranieri al 15° Censimento della popolazione - Dec 23 2013*, disponibil la http://www.istat.it/it/files/2013/12/Notadiffusione_stranieri_20122013.pdf, ultima accesare 12 iulie 2014.

¹⁴⁸ Instituto Nacional de Estadística, *Population and Housing Censuses 2011*, disponibil la http://www.ine.es/en/prensa/np788_en.pdf, ultima accesare 12 iulie 2014.

Suntem de părere însă că estimările ambasadei și ale membrilor comunității românești sunt reale doar în situația în care includem și persoanele integrate perfect în societatea românească, trecuți de a doua sau a treia generație – care adesea nu se mai identifică cu identitatea de români, ci se consideră și sunt considerați de semenii lor drept americani. Acest lucru ne face să punem o serie întrebări, la care vom încerca să găsim un răspuns mai târziu: Cum definim un individ drept român? Care este pragul la trecerea căruia aceștia devin americani și cât de repede îl depășesc? Sunt imigranții români din Statele Unite ale Americii mai apropiați de români sau de americani din punct de vedere identitar, al valorilor lor?

Cercetătorii ne spun că imigrantul “tinde către modelul cultural al țării în care a imigrat, renunțând la modelul culturii sale originare. Evaluarea și compararea sunt făcute de către imigrantul asimilat cu comportamentele și modurile de viață ale societății în care s-a integrat, refuzând orice referire la vechile modele. În acest fel el își pierde identitatea sa etnică și culturală adoptând o altă identitate, originată în cultura societății în care s-a integrat”.¹⁴⁹ Este oare această pierdere completă a vechii culturi necesară pentru o bună integrare?

Identitatea imigranților și asimilarea au fost și ele de un interes esențial pentru științele sociale, în special pentru sociologie. Cercetări de teren privind imigrația românilor în Statele Unite ale Americii, identitatea și asimilarea acestora nu au mai fost făcute de la lucrarea lui Christine Avghi Galitzi din 1929, *A study of assimilation among the Roumanians in the United States*. “Secolul 21 pare a fi epoca globalizării și a tipurilor schimbătoare. În acest context al schimbărilor profunde și accelerate, indivizii, grupurile și comunitățile, fie ele mici sau mari, își caută cu teamă și speranță propria identitate.”¹⁵⁰, lucru observat în special în comunitățile de imigranți.

Cercetarea de față are două direcții principale, care, privite în ansamblu, ne pot dezvălui mai multe despre românii din SUA.

Prima direcție este referitoare la procesul de migrație, încercând să aflăm mai multe despre motivele pentru care cetățenii români au ales să emigreze, de ce au ales SUA și nu altă țară pentru a imigra, în ce perioadă a vieții lor au emigrat, care era calificarea și starea lor civilă a acestora la momentul emigrării și multe altele.

A doua direcție este dată de identitatea românilor din Statele Unite ale Americii, privită ca un ansamblu al valorilor acestora, analizate în comparație cu cele din studiul World Values Survey referitoare la România și Statele Unite ale Americii. „*Examinarea migrației internaționale prin prisma abordărilor teoretice răspunde prioritar unor exigențe științifice, pe când cercetarea de*

¹⁴⁹ Constantin Schifirneț, *Sociologie, ediția a 3-a*, Editura comunicare.ro, București, 2003, p. 41.

¹⁵⁰ Silviu Coposescu, *Aspects of identity construction in the context of globalization*, Bulletin of the Transylvania University Brasov, Vol. 4 (53), No.2, 2011, p. 19.

teren urmărește manifestările concrete ale fenomenului de pe o anumită arie teritorială și, ca atare, e subordonată unor scopuri aplicative și finalități, care țin, în principal, de fundamentarea politicilor publice”¹⁵¹, iar cercetarea de față își propune să fundamenteze viitoare politici publice în domeniul păstrării identității românilor de peste hotare și a emigrației românilor către Statele Unite ale Americii.

IV.2. Cadrul conceptual al cercetării

“Informațiile și datele de care are nevoie sociologia – pentru a ființa ca știință și formă specifică de cunoaștere a realității sociale – sunt recoltate în două moduri principale: prin cercetări proprii și prin valorificarea rezultatelor oferite de alte discipline socio-umane.”¹⁵²

În spațiul conceptual al acestei cercetări au fost luate în calcul mai multe aspecte și domenii de cercetare relevante atât pentru studiul proceselor migratorii, cât și pentru cel al identității imigranților:

- Literatura de specialitate referitoare la domeniul migrației;
- Literatura de specialitate în domeniul identității sociale și culturale a indivizilor;
- Literatura istorică privind migrația românilor în Statele Unite ale Americii
- Legislația națională a Statelor Unite ale Americii în privința imigrației;
- Datele statistice emise de Institutul Național de Statistică privind numărul emigranților români
- Recensământul Statelor Unite ale Americii, elaborat de US Census Bureau
- Studiul Comunităților Americane, elaborat de US Census Bureau
- Datele statistice publicate de EUROSTAT privind migrația românilor în lume
- Sondajul Valorilor Mondiale, Valurile 1-6 1981-2014, elaborat de World Values Survey Association
- Articole publicate atât în presa din România, cât și în media comunității româno-americane
- Grupurile de discuții online ale românilor din Statele Unite ale Americii

¹⁵¹ Adrian Otovescu, *Migrația internațională* în Dumitru Otovescu (coord.), *Tratat de sociologie generală*, Craiova, Editura Beladi, 2010, pp. 609-651.

¹⁵² Dumitru Otovescu, *Sociologie generală, Ediția a III-a*, Craiova, Editura Beladi, 2006, p. 82.

IV.3. Ipotezele cercetării

Definim ipoteza drept “*legătura afirmată, dar nedemonstrată încă, între două variabile*”¹⁵³ ce pot fi „verificate prin cercetare de teren, fiind propoziții afirmative ori negative sau formulări de genul <<dacă... atunci>>, <<cu cât... cu atât>>”¹⁵⁴.

Pornind de la aceste definiții, vom încerca să conturăm ipotezele de lucru și să definim obiectivele cercetării.

Prima ipoteză este că românii din Statele Unite ale Americii au o identitate mai apropiată de cea a americanilor decât de a românilor, din perspectiva valorilor.

Obiectivul principal este, prin urmare, stabilirea identității românilor din SUA, în comparație cu cea a românilor și a americanilor.

A doua ipoteză este că, datorită procesului migratoriu și a integrării în societatea americană, imigranții români și-au păstrat valorile tradiționale, dar au evoluat de la valori de supraviețuire către valori de auto-exprimare.

Obiectivul se referă la descoperirea felului în care rezidența în SUA influențează și reconturează valorile imigranților.

A treia ipoteză este că migrația către Statele Unite este diferită de cea către țările europene, fiind vorba de un proces de migrație a creierelor și nu a forței de muncă necalificate.

Obiectivul în acest caz este aflarea profilului imigranților români, din perspectivă economică și profesională.

A patra ipoteză este că românii din SUA sunt foarte bine integrați în comunitățile locale americane.

Obiectivul este identificare nivelului de integrare a imigranților români în societatea americană.

A cincea ipoteză se referă la religiozitatea românilor din SUA: integrarea în societatea americană a presupus păstrarea religiozității, deși aceasta s-a făcut prin schimbarea religiei imigranților.

Obiectivul este identificarea nivelului de implicare religioasă și frecvența transferului de la o religie la alta.

A șasea ipoteză este: dacă aceștia au o identitate a valorilor asemănătoare cu a americanilor, atunci își vor asuma și limba lor în mediul familial.

Obiectivul este analizarea identității prin intermediul limbii vorbite în familie.

¹⁵³ Ioan Mihăilescu. *Sociologie generală. Concepte fundamentale și studii de caz*, Editura Polirom, Iași, 2003, p. 33.

¹⁵⁴ Dumitru Otovescu, *Sociologie generală, op. cit.*, p. 86.

IV.4. Metodologie

Pentru o cercetare eficientă și semnificativă a populației studiate, am ales realizarea unei cercetări cantitative, cât și a unei cercetări calitative, prin aplicarea unei serii de interviuri pentru a dobândi o cunoaștere în detaliu a problematicii studiate.

În acest sens, pentru cercetarea cantitativă am utilizat metoda anchetei de opinie și tehnica aplicării chestionarului. Acesta a fost elaborat după următorul plan „definirea temei care face obiectul cercetării, precizarea publicului, elaborarea chestionarului, pilotarea chestionarului în vederea precizării validității și fidelității sale, culegerea datelor de teren prin interviuarea populației din eșantion, prelucrarea datelor.”¹⁵⁵

Chestionarul a fost aplicat în două limbi, română și engleză, folosind tehnica CAPI / CASI – *Computer-assisted personal interviewing* – *Computer-Assisted Self Interviewing*, dar și cu ajutorul chestionarelor aplicate de către operator (în persoana autorului). Am ales folosirea chestionarelor aplicate pe calculator pentru a putea avea un număr mai ridicat de respondenți din rândul populației studiate și o distribuție pe cât posibil asemănătoare cu cea a imigranților români din SUA din punct de vedere al sexului, grupelor de vârste și a localizării pe state.

Chestionarul a cuprins 72 de întrebări cu răspunsuri preformulate, având 53 de întrebări închise și 19 de tip matrice. Timpul mediu de completare a chestionarului a fost de 43 de minute și 32 de secunde pentru chestionarele aplicate online. Cercetarea a fost descărcată apoi pentru analiză în IBM SPSS Statistics 22, având un număr de 158 de variabile, din care trei nu au fost analizate: adresa de email și cele două întrebări eliminatorii - dacă persoana are reședința în Statele Unite ale Americii și dacă este de origine română.

A doua metodă folosită pentru această cercetare a fost cea a aplicării interviurilor, pentru a dobândi o cunoaștere în profunzime a experienței imigranților români în Statele Unite ale Americii, utilizând interviul directiv, cu ajutorul ghidului de interviu atașat tezei. Am aplicat 18 interviuri la români stabiliți în New York, Washington DC și Chicago.

A treia metodă folosită a fost “*analiza documentelor sociale*”¹⁵⁶, a informațiilor statistice și nestatistice furnizate de instituții din Statele Unite ale Americii și din România – folosind pentru validarea răspunsurilor cercetării proprii comparații cu American Community Survey, US Census Bureau.

¹⁵⁵ Ștefan Buzărnescu, *Rolul sondajelor în cercetarea opiniei publice* în Dumitru Otovescu (coord.), *Tratat de sociologie generală*, op. cit., p. 212.

¹⁵⁶ Septimiu Chelcea, Ioan Mărginean, Ion Cauc, *Cercetarea sociologică. Metode și tehnici*, Editura Destin, Deva, 1998, pp. 331-374.

IV.5. Eșantionarea cercetării

Studierea unui grup de imigranți ridică o serie de probleme de natură practică și metodologică, iar studiarea unui grup de imigranți într-o țară de dimensiunile Statelor Unite ale Americii este foarte dificilă. Românii din SUA sunt răspândiți pe întreg teritoriul Statelor Unite ale Americii și nu locuiesc în enclavă, așa cum fac alte grupuri de imigranți (precum chinezii și irlandezii), făcând astfel cercetarea lor pe teren aproape imposibilă, din rațiuni practice și financiare.

Cercetarea online ne-a permis să ajungem la un număr mult mai mare de români decât am fi putut face prin aplicarea personală a chestionarului, în timp ce aplicarea personală în cele trei state: New York, District of Columbia și Illinois ne-a permis să verificăm și corectitudinea datelor optiune online.

Eșantionul folosit pentru cercetarea cantitativă a fost de 634 de imigranți români ce locuiesc în Statele Unite ale Americii, având vârsta de peste 18 ani. Dată fiind metoda de aplicare, chestionarul a fost început de 1.439 de persoane, însă rata de completare a fost de 44%. Timpul mediu de completare a fost de 43 minute și 32 secunde.

Datele au fost colectate pentru chestionar în perioada 2 august 2013 - 10 octombrie 2013, în New York, Washington D.C și Illinois, dar și online, în timp ce interviurile au fost realizate în perioada 15 august 2013 – 1 octombrie 2013.

Limitele cercetării. Am identificat două posibile probleme cu privire la cercetare: înaintea desfășurării cercetării, știam că aplicarea chestionarelor preponderent online va duce la o suprareprezentare a persoanelor care folosesc calculatorul – am încercat să minimizăm acest lucru prin desfășurarea sondajului pe o perioadă mai lungă, promovarea lui în media românească și româno-americană și a grupurilor online, dar și cu ajutorul unui chestionar dinamic, împărțit pe 10 pagini, pentru a putea fi mai ușor de completat.

A doua problemă am observat-o după analiza datelor: cei sosiți recent sunt mult mai bine reprezentați decât cei care au venit în urmă cu mai mult timp sau sunt de a doua generație.

Tabelul 53. Structura eșantionului cercetării – împărțirea pe state

Stat	Număr români ACS	Procent ACS	Eșantion urmărit	Eșantion realizat	Procent realizat	Diferență ACS / Studiu propriu
Alabama	1.401	0,30%	2	5	0,80%	0,51%
Alaska	709	0,15%	1	2	0,32%	0,17%
Arizona	12.459	2,63%	12	14	2,25%	-0,38%
Arkansas	1.165	0,25%	2	1	0,16%	-0,08%
California	68.694	14,49%	61	72	11,58%	-2,91%

Stat	Număr români ACS	Procent ACS	Eșantion urmărit	Eșantion realizat	Procent realizat	Diferență ACS / Studiu propriu
Colorado	5.230	1,10%	5	15	2,41%	1,31%
Connecticut	5.839	1,23%	6	4	0,64%	-0,59%
Delaware	1.191	0,25%	2	4	0,64%	0,39%
District of Columbia	903	0,19%	1	6	0,96%	0,77%
Florida	36.140	7,62%	33	47	7,56%	-0,06%
Georgia	11.291	2,38%	11	15	2,41%	0,03%
Hawai	977	0,21%	1	1	0,16%	-0,05%
Idaho	1.772	0,37%	2	2	0,32%	-0,05%
Illinois	36.716	7,74%	33	52	8,36%	0,62%
Indiana	8.525	1,80%	8	4	0,64%	-1,15%
Iowa	1.096	0,23%	1	1	0,16%	-0,07%
Kansas	1.323	0,28%	2	0	0,00%	-0,28%
Kentucky	1.448	0,31%	2	1	0,16%	-0,14%
Louisiana	1.579	0,33%	2	1	0,16%	-0,17%
Maine	1.002	0,21%	1	0	0,00%	-0,21%
Maryland	7.107	1,50%	7	14	2,25%	0,75%
Massachusetts	8.924	1,88%	8	51	8,20%	6,32%
Michigan	32.566	6,87%	29	22	3,54%	-3,33%
Minnesota	7.932	1,67%	8	5	0,80%	-0,87%
Mississippi	163	0,03%	1	1	0,16%	0,13%
Missouri	5.432	1,15%	5	7	1,13%	-0,02%
Montana	701	0,15%	1	0	0,00%	-0,15%
Nebraska	1.714	0,36%	2	2	0,32%	-0,04%
Nevada	4.150	0,88%	4	6	0,96%	0,09%
New Hampshi- re	1.671	0,35%	2	3	0,48%	0,13%
New Jersey	20.449	4,31%	19	23	3,70%	-0,61%
New Mexico	1.119	0,24%	1	1	0,16%	-0,08%
New York	55.744	11,76%	50	73	11,74%	-0,02%
North Caroli- na	8.017	1,69%	8	25	4,02%	2,33%
North Dakota	234	0,05%	1	0	0,00%	-0,05%
Ohio	30.227	6,37%	27	19	3,05%	-3,32%
Oklahoma	1.480	0,31%	2	3	0,48%	0,17%
Oregon	11.008	2,32%	10	10	1,61%	-0,71%

Stat	Număr români ACS	Procent ACS	Eșantion urmărit	Eșantion realizat	Procent realizat	Diferență ACS / Studiu propriu
Pennsylvania	19.397	4,09%	18	27	4,34%	0,25%
Rhode Island	1.033	0,22%	1	1	0,16%	-0,06%
South Carolina	2.998	0,63%	3	9	1,45%	0,81%
South Dakota	423	0,09%	1	0	0,00%	-0,09%
Tennessee	4.366	0,92%	4	8	1,29%	0,37%
Texas	13.812	2,91%	13	21	3,38%	0,46%
Utah	2.031	0,43%	2	1	0,16%	-0,27%
Vermont	731	0,15%	1	0	0,00%	-0,15%
Virginia	8.825	1,86%	8	22	3,54%	1,68%
Washington	17.006	3,59%	16	16	2,57%	-1,01%
West Virginia	673	0,14%	1	1	0,16%	0,02%
Wisconsin	4.514	0,95%	4	4	0,64%	-0,31%
Wyoming	302	0,06%	1	0	0,00%	-0,06%
Total	474.209	100%	446	634	100%	

Pentru a obține o imagine cât mai clară a comunității românilor din Statele Unite ale Americii, am stabilit o eșantionare pe state după datele American Community Survey, încercând să avem o distribuție reprezentativă în funcție de locație a respondenților noștri. Ne-am propus inițial un eșantion non-probabilistic de 446 de respondenți, ajungând la 634 pentru o mai bună reprezentativitate a acestuia.

Observăm în tabelul de mai sus că există un număr foarte mic de state care nu sunt deloc reprezentate – cum ar fi South Dakota – pentru că numărul românilor din statele respective este foarte scăzut – doar 423 în exemplul dat. Am reușit însă chestionarea românilor din aproape toate statele care fac parte din Statele Unite ale Americii, iar diferențele dintre numărul propus conform eșantionării în baza American Community Survey și chestionarele completate sunt minore.

Tabelul 54. Structura eșantionului cercetării – împărțirea pe sex

Sex	Număr români ACS	Procent ACS	Eșantion urmărit	Eșanti- on rea- lizat	Procent realizat	Diferență ACS / Studiu propriu
Bărbați	227.620	48,00%	215	277	44,61%	-3,39%
Femei	246.589	52,00%	232	344	55,39%	3,39%
Total	474.209	100,00%	447	634	100,00 %	

Observăm că eșantionul are o eroare de doar 3.39% atunci când vorbim de distribuția în funcție de sex în rândul populației imigranților români din Statele Unite ale Americii.

Tabelul 55. Structura eșantionului cercetării – împărțirea pe grupe de vârstă

Grupe de vârstă	Număr români ACS	Procent ACS	Eșantion urmărit	Eșantion realizat	Procent realizat	Diferență ACS / Studiu propriu
18 - 25 ani	45.050	12,03%	54	57	8,99%	-3,03%
26 - 45 ani	132.304	35,32%	157	409	64,51%	29,19%
45 - 64 ani	125.191	33,42%	149	141	22,24%	-11,18%
peste 65 de ani	72.080	19,24%	86	27	4,26%	-14,98%
Total	374.625	100,00%	446	634	100,00%	

Toate grupele de vârstă au fost reprezentate în cercetarea noastră, existând însă o suprareprezentare majoră a segmentului 26-45 de ani, care deși reprezintă 35.32% din locuitorii SUA, ei sunt 64.51% din respondenții noștri. Pentru a elimina această diferență, am folosit funcția de ponderare furnizată de SPSS.

Tabelul 56. Limba completării chestionarului

Opțiuni	Frecvența	Procent
Limba engleză	31	4,9
Limba română	603	95,1

Doar 4,9% din chestionare au fost completate în limba engleză, în timp ce 95,1% au fost completate în limba română.

IV.6. Rezultatele cercetării

IV.6.1. Date socio-demografice

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 5: CARE ESTE SEXUL DUMNEAVOASTRĂ?

Tabelul 57. Sexul

	Procent
Masculin	44,6
Feminin	55,4
Total	100

55,4% dintre respondenții chestionarului aplicat în rândul românilor din Statele Unite ale Americii sunt femei, în timp ce 44,6% sunt de sex masculin. Feminizarea migrației a devenit, începând cu secolul XIX, un fenomen tot mai accentuat.

Relația dintre migrație și gen a fost accentuată odată cu creșterea necesității forței de muncă feminine și cu creșterea numărului de slujbe în domeniul serviciilor. “Această schimbare provine din creșterea numărului oportunităților în orașe – din punct de vedere al veniturilor, al disponibilității slujbelor accesibile femeilor, alături de accesul la îngrijire medicală și educație pentru copii, în același timp cu scăderea profitabilității agriculturii”.¹⁵⁷

În Statele Unite ale Americii, națiunea care a fondat mișcarea feministă și a fost în avangarda promovării drepturilor femeii și a egalității de șanse, putem vorbi de existența unor șanse egale pentru femei, fie ele și de origine română, de a avea acces la educație și locuri de muncă.

Dificultățile apar în momentul în care persoanele sosite în America nu au imigrat legal și nu au drept de muncă - carte verde sau cetățenie, slujbele “cu banii jos” (*cash on hand*) fiind disponibile mai mult într-un domeniu preponderent masculin – construcții, însă existând totuși un număr destul de mare și în sectorul feminin – fie că vorbim de slujbe de curățenie, îngrijire (întâlnite însă mult mai des în Europa) sau, cel mai adesea, de slujbe în industria horeca (hoteli, restaurante, baruri).

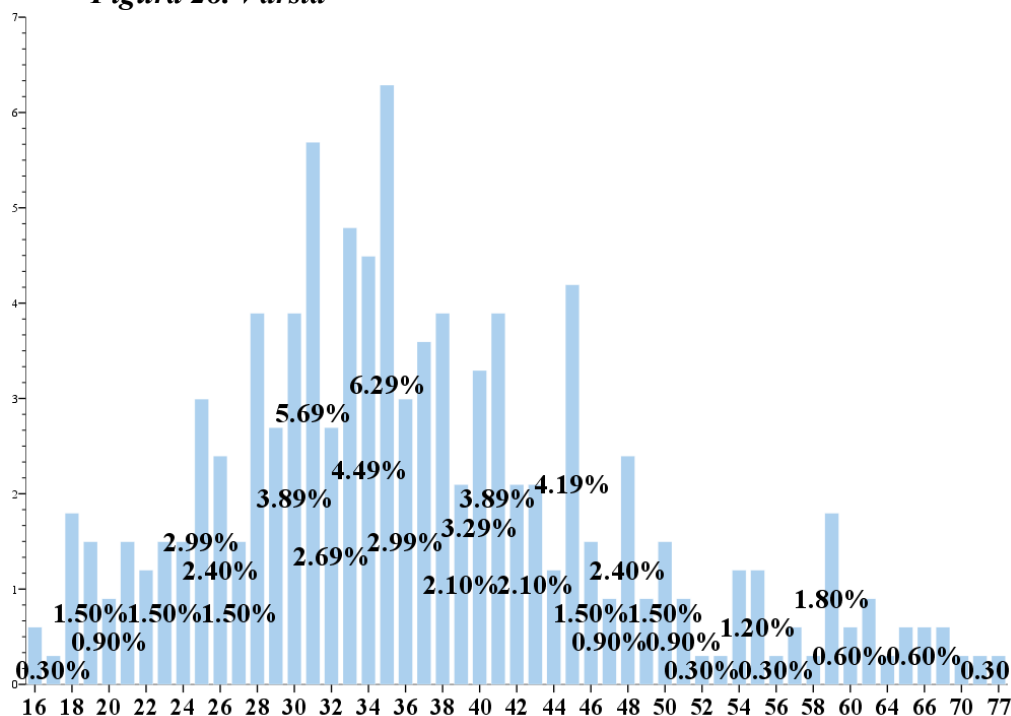
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 56: CARE ESTE VÂRSTA DUMNEAVOASTRĂ?

Vârsta medie în rândul grupului studiat este de 36,99 ani, fiind foarte apropiată de cea a populației SUA – 37 ani. Mediana sau vârsta care împarte o populație în două grupuri egale numeric este de 35 de ani, în timp ce aceasta este, la nivelul SUA, de 37,2 ani și, la nivelul României, de 39,4 ani.

Observăm astfel influența pe care o are selectivitatea migrației din punct de vedere al vârstei: tinerii, care nu au legături puternice în țara de origine (soț, soție, copii, o carieră), sunt, în general, cei care își asumă riscul migrației, neavând foarte mult de pierdut.

¹⁵⁷ Silvia Pedraza, *Women and Migration: The Social Consequences of Gender*, Annual Review of Sociology, Vol. 17, 1991, pp. 303 – 325.

Figura 28. Vârsta

Totuși, datorită faptului că fluxurile de migrație dintre România și Statele Unite ale Americii au o componentă istorică foarte puternică, structura populației pe grupe de vârstă este una destul de echilibrată și asemănătoare populației generale. Observăm în graficul de mai sus că nu există, în cadrul cercetării noastre, vârste complet nereprezentate, putând vorbi de o distribuție normală a populației.

Tabelul 58. Vârsta (Grupa de vârstă)

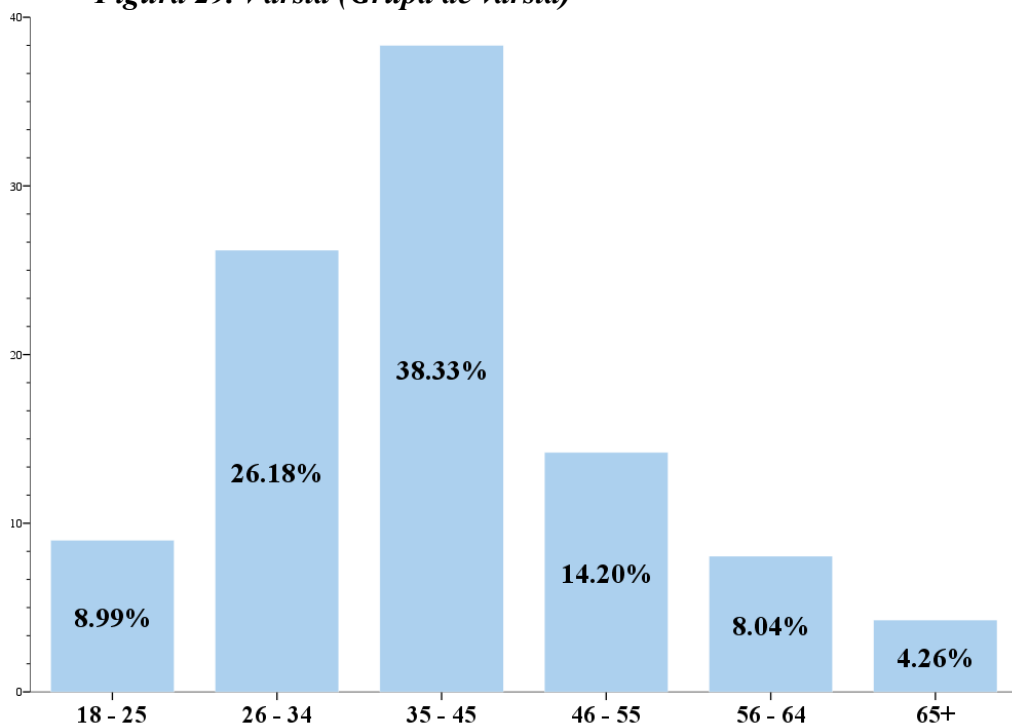
	Procent
18 - 25	9,0
26 - 34	26,2
35 - 45	38,3
46 - 55	14,2
56 - 64	8,0
65+	4,3
Total	100

Am ales aplicarea cercetării în rândul populației adulte, pentru a putea obține o profunzime mai mare a răspunsurilor. Analizând respondenții în funcție de grupa de vârstă, observăm că persoanele între 18 și 25 de ani reprezintă 9,0%. Populația între 26 și 34 de ani reprezintă 26,2%, în timp ce cea mai mare parte, de 38,3%, are între 35 și 45 de ani. În rândul grupului cercetat, 14,4% au

între 46 și 65 de ani și 8,0% între 56 și 64 de ani. Persoanele trecute de 65 de ani reprezintă 4,3% dintre cei chestionați.

Această distribuție a grupelor de vârstă este una apropiată de întregul populației studiate, conform datelor analizate în capitolul III, excepțiile de supreprrezentare fiind populația de peste 65 de ani, care nu folosește în aceeași măsură calculatorul și internetul, cât și persoanele din grupul 46-55 de ani, acestea două în favoarea grupului de vârstă 35-45 de ani – persoane active, aflate pe piața muncii, puternic implicate în viața socială și a comunității românilor din Statele Unite ale Americii.

Figura 29. Vârsta (Grupa de vârstă)

Tabelul 59. Corelație între vârstă (grupa de vârstă) și sexul

		Sexul		Total
		Masculin	Feminin	
Vârsta (Grupa de vârstă)	18 - 25	40,4%	59,6%	100%
	26 - 34	35,6%	64,4%	100%
	35 - 45	42,5%	57,5%	100%
	46 - 55	52,3%	47,7%	100%
	56 - 64	70,0%	30,0%	100%
	65+	56,0%	44,0%	100%

În momentul în care analizăm, prin corelație, distribuția grupelor de vârstă în funcție de sex, observăm că nu există un echilibru din acest punct de vedere. În segmentul 18 – 25 de ani există o diferență puternică - 40,4% dintre respondenți sunt de sex masculin, în timp ce 59,6% sunt de sex feminin. Această diferență este accentuată, fiind totodată cea mai mare în favoarea femeilor, în cadrul grupului de vârstă 26 – 34 de ani, unde numai 35,6% dintre respondenți sunt bărbați, cu mult mai puțin decât femeii, care reprezintă 64,4%. Grupa de vârstă 35 – 45 este și ea înclinată spre populația de sex feminin, ce reprezintă 57,5% din grupul de studiu, în timp ce doar 42,5% sunt bărbați.

În segmentul de vârstă 46 – 55 de ani are loc o inversare a situației – 52,3% din respondenți sunt de sex masculin, în timp ce 47,7% sunt de sex feminin, fiind totodată cea mai echilibrată grupă din punct de vedere al genului. Cel mai dezechilibrat raport este în grupa de vârstă 56 – 64 de ani, unde bărbații reprezintă 70,0% și femeile numai 30%, un raport foarte diferit față de cel al populației generale. În rândul persoanelor de peste 65 de ani ce au răspuns la chestionarul aplicat, 56,0% sunt de sex masculin și 44,0% de sex feminin. O posibilă explicație pentru această neașteptată distribuție este legată de procesul de feminizare a migrației ce a avut loc în ultimele decenii. Astfel, femeile sunt mai puternic reprezentate în rândul persoanelor între 18 și 45 de ani, în timp ce bărbații au același privilegiu pentru grupa persoanele de peste 45 de ani.

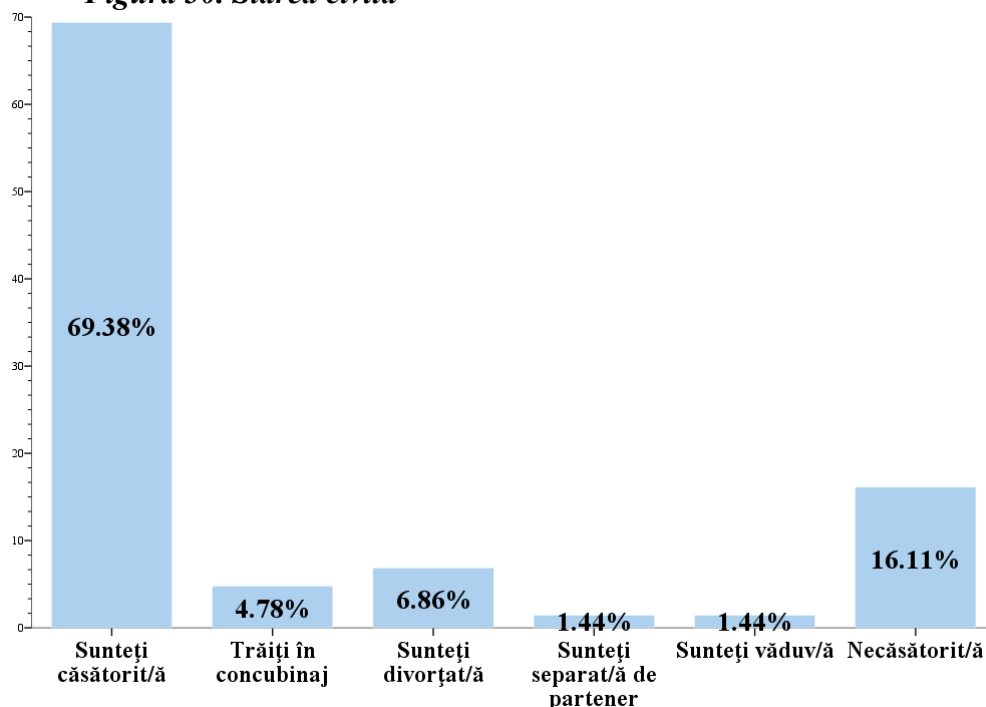
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 56: ÎN PREZENT, STAREA DUMNEAVOASTRĂ CIVILĂ ESTE?

Tabelul 60. Starea civilă

	Procent
Sunteți căsătorit/ă	69.4
Trăiți în concubinaj	4.8
Sunteți divorțat/ă	6.9
Sunteți separat/ă de partener	1.4
Sunteți văduv/ă	1.4
Necăsătorit/ă	16.1
Total	100

Cu privire la starea civilă, observăm că 69,4% dintre românii stabiliți în Statele Unite ale Americii, care au răspuns la chestionarul nostru, sunt căsătoriți, în timp ce 4,8% trăiesc în concubinaj. Doar 6,9% dintre ei au fost căsătoriți și au divorțat, în timp ce 1,4% sunt separați de partener sau în proces de divorț. 1,4% dintre respondenți au declarat că sunt văduvi, în timp ce doar 16,1% sunt necăsătoriți. Procentul persoanelor divorțate este mult mai scăzut decât în mod normal în Statele Unite – 11,4% în populația generală, conform ACS.

Figura 30. Starea civilă

O posibilă explicație pentru acest lucru este legată de caracterul religios al poporului românesc și de stigmatizarea persoanelor divorțate. O altă posibilă explicație este legată de nivelul educației și de statutul lor de imigranți. Conform unui studiu publicat în ianuarie 2014, “absolvenții de facultate au rate de divorț mai mici decât cei cu studii liceale sau mai puțin, iar cei cu studii neterminate au ratele de divorț cele mai ridicate. Femeile născute în străinătate au cote mai mici de divorț.”¹⁵⁸

Tabelul 61. Corelație între Starea civilă și Sexul

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Starea civilă	Sunteți căsătorit/ă	74,6%	65,2%
	Trăiți în concubinaj	3,3%	6,1%
	Sunteți divorțat/ă	2,2%	10,5%
	Sunteți separat/ă de partener	1,1%	1,5%
	Sunteți văduv/ă	0,4%	2,3%
	Necăsătorit/ă	18,4%	14,3%
Total		100%	100%

¹⁵⁸ Philip N. Cohen, *Recession and Divorce in the United States, 2008- 2011*, Population Research and Policy Review, 5 februarie 2014.

Analizând tabelul de mai sus, observăm că rezultatele prezentate în studiul lui Cohen nu sunt valabile în cadrul populației studiate când ne referim la rata divorțurilor la femei. Astfel, dacă 74,6% dintre bărbați sunt căsătoriți, în cadrul populației de sex feminin procentul este de 65,2%. În același timp, 18,4% dintre bărbați și 14,3% dintre femei sunt necăsătoriți. Diferența la căsătorii nu vine din cauza faptului că femeile nu se căsătoresc la fel de repede ca bărbații – din contră, acestea se căsătoresc mai devreme, iar procentul femeilor necăsătorite este mai mic. În schimb, rata divorțurilor la femei este mult mai mare – 10,5% față de 2,2% pentru bărbați. O altă explicație este dată și de numărul văduvelor, care este de 2,3%, față de 0,4% în rândul bărbaților, cel mai probabil datorită speranței de viață mai mari a femeilor.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 62: AVEȚI SAU AȚI AVUT COPII?

Tabelul 62. Numărul de copii în familie

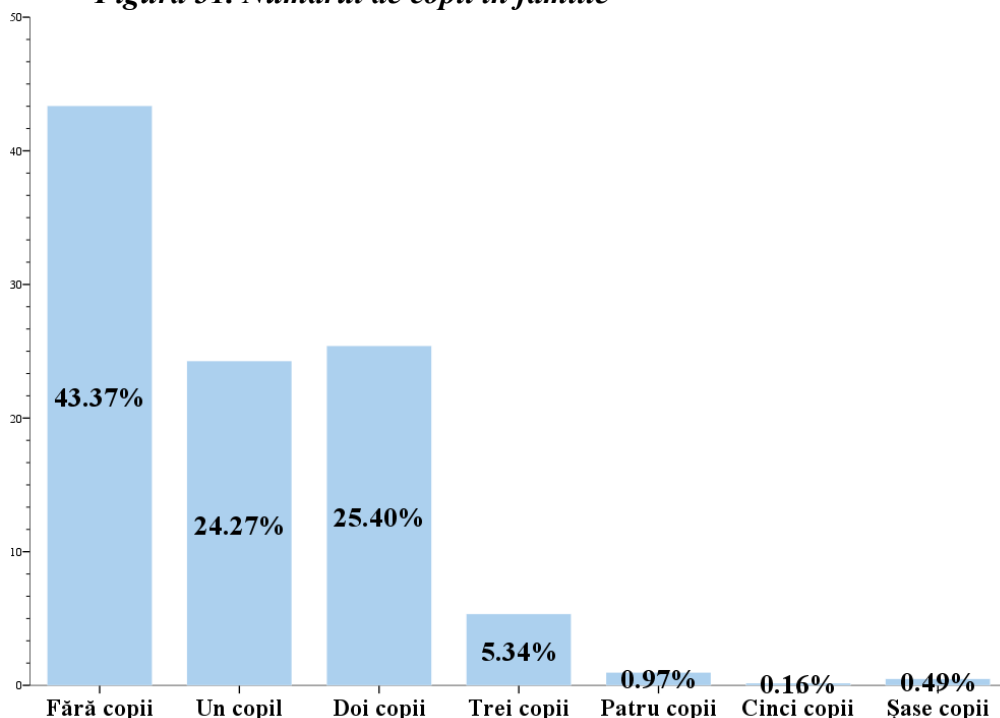
	Procent
Fără copii	43,4
Un copil	24,3
Doi copii	25,4
Trei copii	5,3
Patru copii	1,0
Cinci copii	0,2
Șase copii	0,5
Total	100

În rândul celor 618 persoane întrebate, numărul mediu de copii în familie este de 1.99, în timp ce mediana se regăsește la 2. 43,4% din persoanele din grupul studiat nu au niciun copil în familie, în timp ce 24,3% au un copil. 25,4% din familii au doi copii în îngrijire, în timp ce 5,3% au trei copii. Doar 1% dintre românii stabiliți în SUA au patru copii, 0,2% au cinci copii și 0,5% au șase copii.

Numărul de copii este unul destul de ridicat, dar ținând cont că 69,38% dintre persoanele din grupul nostru sunt căsătorite, acesta este unul normal. 56,63% dintre imigranții români din Statele Unite au cel puțin un copil. Prezența unui număr ridicat de copii în cadrul unor familii cu doi părinți este o expresie a stabilității sociale și financiare a persoanelor și a posibilității de a crește cu succes copiii într-o familie solidă. “Copiii imigranților au mai multe șanse decât copiii din familii născute în SUA de a avea cel puțin un părinte angajat full-time”.¹⁵⁹

¹⁵⁹ Mark Mather, *Children in immigrant families chart new path*, Population Reference Bureau, Washington, D.C., 2009, p. 7.

Figura 31. Numărul de copii în familie

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 61: LOCUIȚI ÎMPREUNĂ CU PĂRINȚII?

Tabelul 63. Corelație între Locuirea împreună cu părinții și grupa de vârstă

		Vârsta (Grupa de vârstă)						Total
		18 - 25	26 - 34	35 - 45	46 - 55	56 - 64	65+	
Locuirea împreună cu părinții	Da	35,7%	5,5%	3,8%	4,5%	3,9%		7,1%
	Nu	64,3%	94,5%	96,2%	95,5%	96,1%	100,0%	92,9%

Doar 7,1% din totalul persoanelor intervievate locuiesc împreună cu părinții, în timp ce 92,9% nu o fac. Această întrebare este una importantă din punct de vedere al comportamentului românilor din Statele Unite ale Americii. O caracteristică importantă în gospodăria tipică românească este vârsta ridicată la care copiii se mută de acasă, aceasta depășind adesea 35 de ani, în unele cazuri locuind cu părinții până la moartea acestora. În Statele Unite, obiceiul este diferit – tinerii își închiriază propria locuință foarte devreme și părăsesc casa părintească odată cu începerea studiilor universitare sau cu obținerea primului loc de muncă.

Româno-americanii au preluat acest lucru de la americani, păstrând însă și o parte din bagajul cultural românesc – 35,7% din persoanele între 18 și 25 de ani locuiesc împreună cu părinții, în timp ce la nivelul întregului studiu raportul este de 7,1%.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 57: CARE ESTE CEL MAI ÎNALT NIVEL DE EDUCAȚIE PE CARE L-AȚI FINALIZAT?

Tabelul 64. Cel mai înalt nivel de educație finalizat

	Procent
Școala primară finalizată	1,0
Școala secundară nefinalizată: filieră tehnică/profesională	0,3
Școala secundară finalizată: filieră tehnică/profesională	3,0
Educație secundară nefinalizată: școală postliceală	1,6
Educație secundară finalizată: școală postliceală	5,4
Educație universitară, fără diplomă	11,0
Educație universitară, cu diplomă	77,7
Total	100

Nivelul studiilor în cadrul românilor din SUA este mai ridicat decât populația Statelor Unite – 77,0% dintre respondenți au declarat că au obținut o diplomă universitară, iar 11% au făcut studii universitare, fără a obține însă o diplomă. Doar 5,4% au doar studii postliceale, în timp ce 3,0% au terminat doar liceul.

Românii sunt unul din grupurile de imigranți din Statele Unite ale Americii care sosesc cu un nivel ridicat de educație și reușesc astfel să se integreze mult mai ușor într-o societate cu care nu sunt familiari.

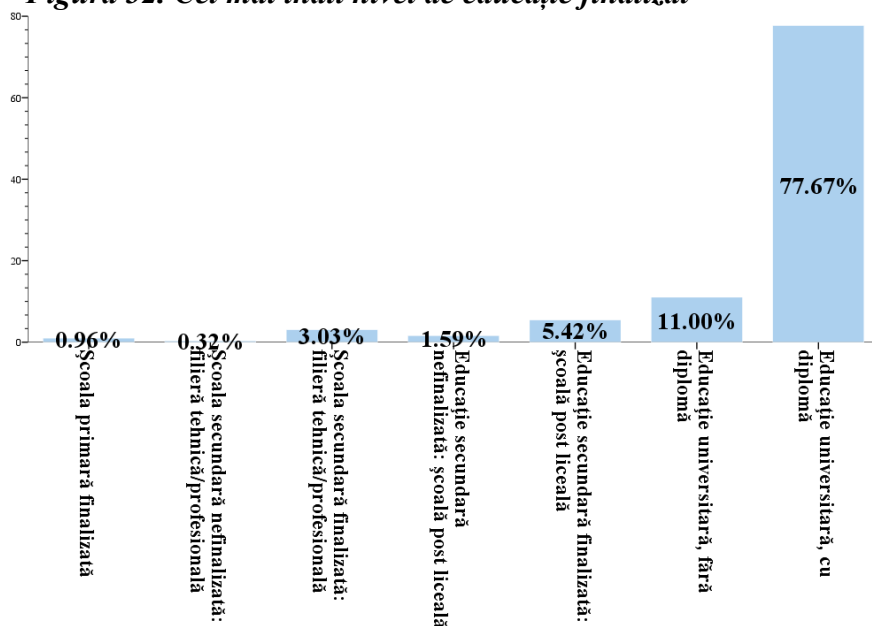
Betts și Lofstrom susțin însă că nivelul ridicat de instrucție în momentul în care vorbim de imigranți are un randament mai mic în obținerea de slujbe decât în cadrul populației native.¹⁶⁰

În general, nivelul de educație al persoanelor provenite din țările Europei de Est este mai ridicat în comparație cu cei care vin din alte regiuni (de exemplu, Mexic). Acest lucru le-ar putea permite imigranților să se adapteze mai ușor la noul mediu, având la dispoziție mai multe oportunități de locuri de muncă.¹⁶¹

¹⁶⁰ Julian R. Betts, Magnus Lofstrom, *The Educational Attainment of Immigrants: Trends and Implications*, în George J. Borjas, *Issues in the Economics of Immigration*, Editura University of Chicago Press, Chicago, 2000, p. 77.

¹⁶¹ Mihaela Robilă, *Eastern European immigrants in the United States: A socio-demographic profile*, The Social Science Journal, Nr. 44, 2007, p. 123.

Figura 32. Cel mai înalt nivel de educație finalizat

Un aspect important în acest lucru este legat de încrederea în sistemul de învățământ din țara de origine. O diplomă eliberată de o universitate românească valorează mai puțin pentru un angajator american decât o diplomă eliberată de o universitate britanică, atât datorită calității mai bune a sistemului educațional, cât și din cauza necunoașterii sistemului de învățământ românesc și a diferențelor de calitate dintre universități, școli sau licee. Deși sistemul educațional românesc nu este considerat unul dintre cele mai performante, românii care studiază în sistemul educațional american au în general rezultate foarte bune.

Oana B. (41 de ani), una din persoanele intervievate, declara: “*Ne-am mutat în Statele Unite acum 4 ani (...) Alexandra, fata mea, urmează acum clasa a X-a a unui liceu american. Dacă în România era un elev mediu, având note de 7-8, aici ea este printre cei mai buni. Are straight A’s și a primit foarte multe premii pentru activitatea școlară.*”

Tabelul 65. Corelație între Cel mai înalt nivel de educație finalizat și sexul

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Cel mai înalt nivel de educație finalizat	Școala primară finalizată	1,5%	0,6%
	Școala secundară nefinalizată: filieră tehnică/ profesională	0,4%	0,3%
	Școala secundară finalizată: filieră tehnică/profesională	4,8%	1,8%
	Educație secundară nefinalizată: școală post liceală	1,1%	2,1%
	Educație secundară finalizată: școală post liceală	5,5%	5,3%
	Educație universitară, fără diplomă	13,6%	8,5%
	Educație universitară, cu diplomă	73,3%	81,5%
Total		100%	100%

Raportul dintre cel mai înalt nivel de educație finalizat și sexul persoanei chestionate este unul favorabil femeilor. 81,5% dintre acestea au absolvit o instituție de învățământ superior, obținând o diplomă, față de doar 73,3% dintre bărbați. 8,5% dintre femei au urmat cursuri universitare, neobținând însă o diplomă, față de 13,6% dintre bărbați.

“Femeile de obicei câștigă mai puțin bani decât bărbații. Foarte rar ocupă cele mai puternice funcții în guvern sau în corporațiile americane. Și totuși, ele au principalul rol când vine vorba de creșterea copiilor și de munca în casă. (...) În 2010, 57% dintre studenții universităților erau femei. Femeile au, de asemenea, o probabilitate mai mare decât bărbații să reușească să termine universitatea, să obțină diplome și să se înroleze în programe de master sau doctorat”.¹⁶²

Această teorie este confirmată perfect în analiza noastră, mai multe femei decât bărbați reușind să își finalizeze studiile și mai multe femei având o educație universitară finalizată.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 58: SUNTEȚI SAU NU ANGAJAT ÎN PREZENT? DACĂ DA, CÂTE ORE LUCRAȚI PE SĂPTĂMÂNĂ? DACĂ AVEȚI MAI MULT DE O SLUJBĂ: DOAR PENTRU SLUJBA PRINCIPALĂ?

Tabelul 66. Starea angajării

	Procent
Angajat cu normă întreagă (30 de ore pe săptămână sau mai mult)	59,6
Angajat cu normă parțială (mai puțin de 30 de ore pe săptămână)	3,5
Propriul angajat	14,8
Retras din activitate / Pensionat	4,1
Casnică sau fără slujbă	5,1
Student	7,8
Șomer	1,4
Altă situație	3,7
Total	100

Românii din Statele Unite ale Americii sunt foarte bine integrați din punct de vedere al ocupației. 59,6% dintre persoanele chestionate sunt angajate cu normă întreagă, în timp ce 3,5% lucrează mai puțin de 30 de ore pe săptămână. 14,8% sunt proprii angajați, reușind să își construiască propria afacere, fie ea înregistrată oficial sau nu.

7,8% dintre aceștia sunt studenți și numai 4,1% sunt pensionați sau retrași din activitate. 5,1% din respondenți sunt ocupați în gospodărie, fiind fie casnici, fie fără slujbă curentă, iar numai 1,4% se declară șomeri.

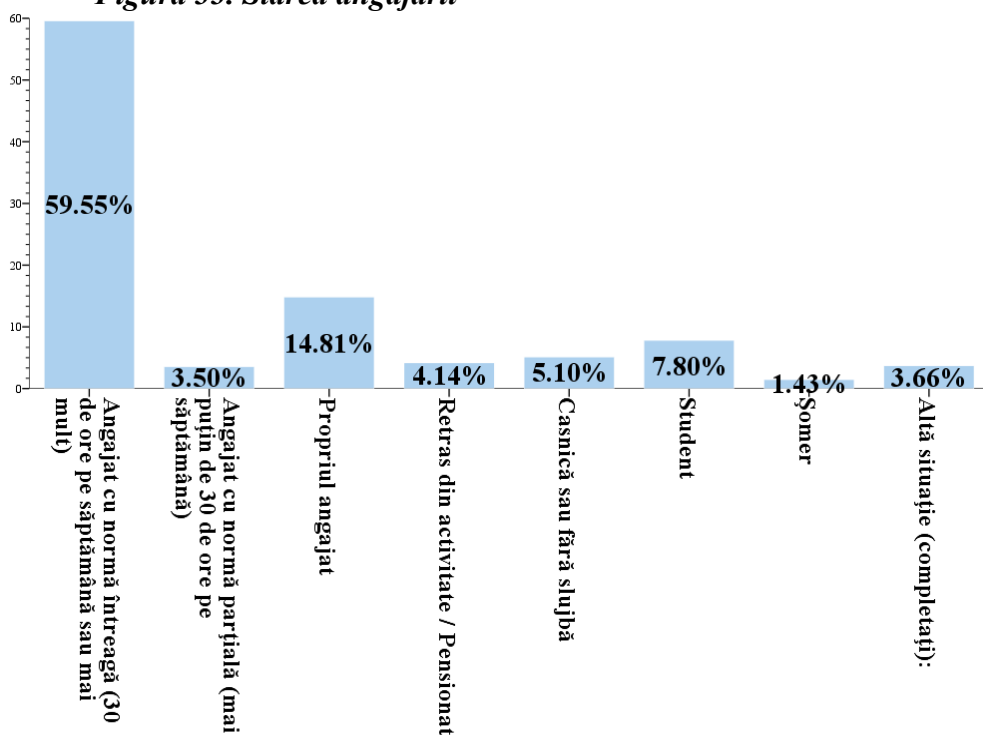
¹⁶² Thomas A. DiPrete, Claudia Buchmann, *The rise of women: the growing gender gap in education and what it means for American schools*, Editura Russel Sage Foundation, New York, 2013, p. 1.

Numărul mic de șomeri și persoane fără ocupație (6,5%) este explicat și de lipsa unor sisteme de protecție socială puternice – imigranții fiind obligați să muncească pentru a se putea susține.

Aceștia sunt dispuși să accepte slujbe mai prost plătite decât cetățenii americani sau care nu oferă la fel de multe beneficii, în special când vorbim de imigranți de primă generație.

Liliana P. (41 de ani), declara: *“Am primit un loc de muncă la un azil de bătrâni, dar era plătit cu bani foarte puțini, așa că a trebuit să îmi iau și un al doilea loc de muncă, ambele fiind în timpul nopții. În același timp, în timpul zilei, mergeam la cursuri la Institutul de Artă. Dar munca la azil a fost foarte neplăcută și, pentru ceea ce câștigam, abia merita. Îmi doream ceva mai mult, mai ales că și în România am lucrat ca asistentă de la 19 ani.”*

Figura 33. Starea angajării

În momentul în care analizăm raportul dintre starea angajării și posesia cetățeniei americane, observăm că persoanele care au dobândit cetățenie sunt, în general, mai întreprinzătoare – 18,7% dintre acestea sunt proprii angajați, față de 7,7% dintre cele care nu au cetățenie și au șanse mai mari să fie angajate – 60,6% dintre acestia lucrează, față de 57,7% dintre cele care nu au cetățenie.

Un număr mare dintre imigranții care nu au cetățenie îl reprezintă studenții – 12,6% dintre aceștia, față de 5,2% în cadrul cetățenilor. Aceștia sunt, în general, tineri români veniți în Statele Unite ale Americii care nu știu încă dacă vor avea posibilitatea sau dorința de a rămâne aici.

Tabelul 67. Corelație între Starea angajării și posesia cetățeniei americane

		Posesia cetățeniei americane	
		Da	Nu
Starea angajării	Angajat cu normă întreagă (30 de ore pe săptămână sau mai mult)	60,6%	57,7%
	Angajat cu normă parțială (mai puțin de 30 de ore pe săptămână)	2,5%	5,4%
	Propriul angajat	18,7%	7,7%
	Retras din activitate / Pensionat	4,7%	3,2%
	Casnică sau fără slujbă	3,2%	8,6%
	Student	5,2%	12,6%
	Șomer	2,2%	
	Altă situație	3,0%	5,0%
	Total	100%	100%

Mai puține femei lucrează că normă întreagă decât o fac bărbații – 54,3% față de 65,9%. Femeile sunt însă mai adesea angajate cu normă parțială, 5,6% lucrând mai puțin de 30 de ore pe săptămână, în timp ce doar 1,1% din bărbați o fac.

Corelând acest lucru că 9,1% dintre femei se declară casnice și doar 0,4% din bărbați fac asta, credem că femeile își mențin și în societatea americană rolul multiplu în cadrul familiei – de casnică și mamă, dar dobândesc mai mult decât în societatea românească rolul de aducător de venituri în familie.

Bărbații sunt mai bine integrați din punct de vedere al pornirii afacerilor, 20,3% din aceștia fiind proprii angajați, față de doar 10,3% dintre femei.

Totuși, așa cum ne confirmă și datele referitoare la nivelul de educație finalizat, mai multe femei sunt înscrise în programe universitare decât bărbați – 10,6% față de 4,3% declarând că sunt studenți / studente.

Tabelul 68. Corelație între Starea angajării și sexul

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Starea angajării	Angajat cu normă întreagă (30 de ore pe săptămână sau mai mult)	65,9%	4,3%
	Angajat cu normă parțială (mai puțin de 30 de ore pe săptămână)	1,1%	5,6%
	Propriul angajat	20,3%	10,3%
	Retras din activitate / Pensionat	5,4%	2,9%
	Casnică sau fără slujbă	0,4%	9,1%
	Student	4,3%	10,6%
	Șomer	1,1%	1,5%
	Altă situație	1,4%	5,6%
	Total	100%	00%

Printre răspunsurile incluse la “altă situație”, regăsim persoane care călătoresc, se află într-un concediu sabbatical, fac voluntariat sau dețin în același timp mai multe roluri – în general fiind angajați și studenți în același timp.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 59: CE PROFESIE/OCUPAȚIE ÎNDEPLINIȚI ÎN ACTIVITĂȚILE DUMNEAVOASTRĂ GENERALE? DACĂ NU LUCRAȚI ÎN PREZENT, CARACTERIZAȚI ACTIVITĂȚILE GENERALE EXECUTATE ÎN TRE-CUT! CARE ESTE/ERA FUNCȚIA DUMNEAVOASTRĂ?

Tabelul 69. Profesie/ocupație în activitățile generale prezente sau trecute.

	Procent
Angajator / director al unei unități cu 10 sau mai mulți angajați	5,9
Angajator / director al unei unități cu mai puțin de 10 angajați	5,0
Lucrător profesional, avocat, economist, cadru didactic, etc.	53,1
Supervizare - activitate de birou: supervizarea altor persoane	11,4
Activitate de birou, non-fizică: fără activități de supervizare	12,3
Maistru/Șef de șantier și supraveghetor	1,1
Muncitor calificat	4,0
Muncitor semi-calificat	1,4
Muncitor necalificat	1,3
Agricultor: deține propria fermă	0,2
Membri ai forțelor armate, personal de pază/securitate	1,0
Nu am fost angajat niciodată	3,4
Total	100

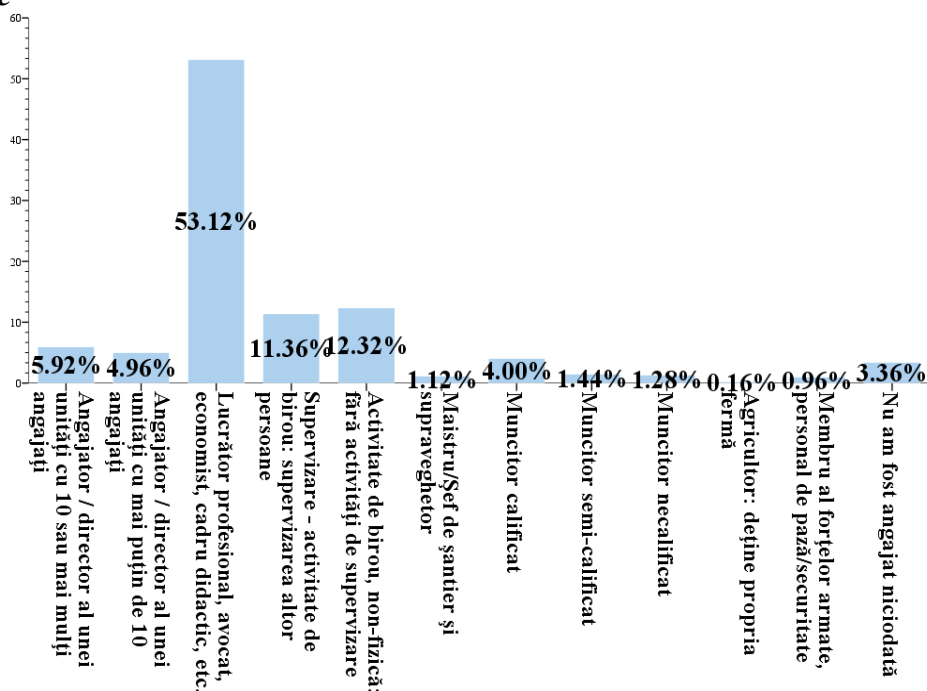
Din punct de vedere al ocupației, româno-americanii sunt, în general, lucrători profesionali, bine pregătiți – avocați, economiști, cadre didactice sau altceva – 53,1% având aceste profesii. 11,4% au activități de birou de supervizare și management și doar 12,3% au alte activități de birou, care nu au atribuții de supervizare.

1,3% lucrează ca muncitori necalificați, 1,4% ca muncitori semicalificați și 4,0% drept muncitori calificați. 1,1% din respondenți sunt maiștri, supraveghetori sau șefi de șantier. Un rol foarte important îl au 1,0% din respondenți – fiind membri ai forțelor armate, sau având o funcție de pază ori securitate.

În categoria funcțiilor de conducere, regăsim 5,9% drept patroni sau angajatori ai unei instituții cu 10 sau mai mulți angajați și 5,0% în cadrul unor organizații cu mai puțin de 10 angajați.

Observăm că rolurile pe care acestea le ocupă în cadrul instituțiilor sunt unele specializate, de înaltă pregătire, conforme cu nivelul ridicat de instrucție pe care românii din Statele Unite ale Americii îl au. Profesiile din domeniul serviciilor sunt cele mai frecvent întâlnite, în timp ce acelea care necesită muncă fizică sau muncă de teren sunt evitate de aceștia.

Figura 34. Profesie/ocupație în activitățile generale prezente sau trecute

Încercând să observăm diferențele între profesie / ocupație și sexul respondenților, observăm că 57,1% dintre femeile activează drept lucrători profesionali, față de 48,2% dintre bărbați. O mai mare parte dintre bărbați se află în funcții de supervizare – 12,9% față de 10,6% dintre femeile. 14,7% dintre bărbați ocupă funcții de înaltă conducere în o organizație, față de 7,6% dintre femeile.

Tabelul 70. Corelație între Profesie/ocupație în activitățile generale prezente sau trecute și sexul.

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Profesie/ocupație în activitățile generale prezente sau trecute.	Angajator / director al unei unități cu 10 sau mai mulți angajați	7,7%	4,1%
	Angajator / director al unei unități cu mai puțin de 10 angajați	7,0%	3,5%
	Lucrător profesional, avocat, economist, cadru didactic etc.	48,2%	57,1%
	Supervizare - activitate de birou: supervizarea altor persoane	12,9%	10,6%
	Activitate de birou, non-fizică: fără activități de supervizare	9,2%	14,4%
	Maistru/Şef de şantier şi supraveghetor	2,2%	0,3%
	Muncitor calificat	5,9%	2,4%
	Muncitor semicalificat	1,8%	1,2%

	Muncitor necalificat	1,8%	0,9%
	Agricultor: deține propria fermă		0,3%
	Membru al forțelor armate, personal de pază/ securitate	1,1%	0,9%
	Nu am fost angajat niciodată	2,2%	4,4%
	Total	100%	100%

În același timp, un număr mai mare de femei – 14,4% - au activitate de birou, non-fizică, fără activități de supervizare, în timp ce doar 9,2% ocupă o asemenea funcție. Mai puține femei fac însă muncă fizică sau activitate de teren – 4,5%, față de 9,5% dintre bărbați. Un număr mai mare al femeilor nu a lucrat niciodată – 4,4%, față de 2,2% dintre bărbați.

În cadrul populației studiate, bărbații ocupă mai multe funcții de conducere decât femeile, cât și locuri de muncă ce implică lucru fizic, în timp ce acestea au mai des funcții profesionale și de birou, fără a avea însă activități de supervizare.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 59: ÎN CE STAT LOCUÎȚI ÎN PREZENT?

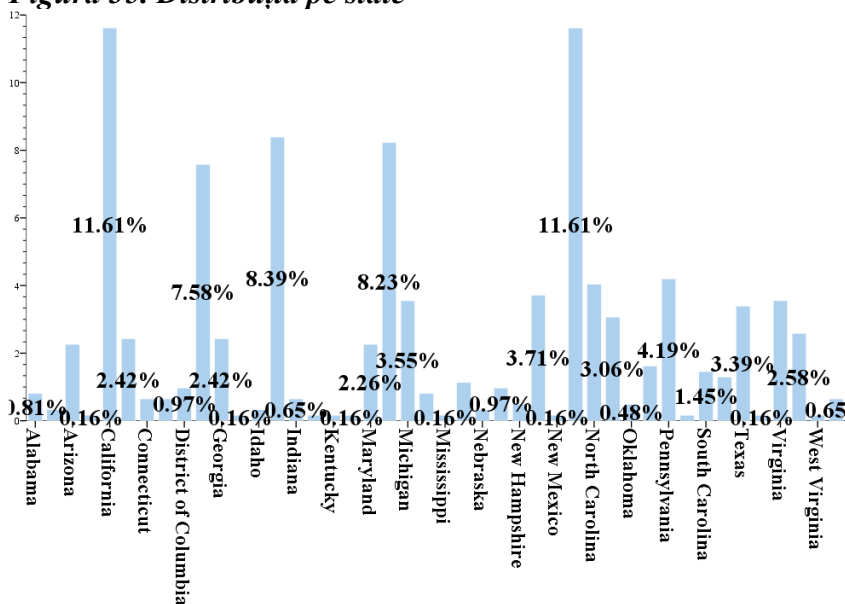
Tabelul 71. Distribuția pe state

	Procent
Alabama	0,8
Alaska	0,3
Arizona	2,3
Arkansas	0,2
California	11,6
Colorado	2,4
Connecticut	0,6
Delaware	0,6
District of Columbia	1,0
Florida	7,6
Georgia	2,4
Hawai	0,2
Idaho	0,3
Illinois	8,4
Indiana	0,6
Iowa	0,2
Kentucky	0,2
Louisiana	0,2
Maryland	2,3
Massachusetts	8,2
Michigan	3,5
Minnesota	0,8
Mississippi	0,2
Missouri	1,1
Nebraska	0,3
Nevada	1,0
New Hampshire	0,5

New Jersey	3,7
New Mexico	0,2
New York	11,6
North Carolina	4,0
Ohio	3,1
Oklahoma	0,5
Oregon	1,6
Pennsylvania	4,2
Rhode Island	0,2
South Carolina	1,5
Tennessee	1,3
Texas	3,4
Utah	0,2
Virginia	3,5
Washington	2,6
West Virginia	0,2
Wisconsin	0,6
Total	100

Statele cu cea mai mare populație de români din Statele Unite ale Americii, conform studiului nostru, sunt New York (11,6%), California (11,6%) și Illinois (8,4%). Acestea sunt zone tradiționale ale imigrației românești, în principal datorită disponibilității mai mari a locurilor de muncă dar și a prezenței unui număr mare de români. Comunitățile puternice, prin relațiile comunitare, sociale și culturale, ajută la formarea unor conexiuni mai puternice între țara de origine și zona de destinație, prin depășirea barierelor de intrare și prin sprijinul în găsirea unui loc de muncă, a unei locuințe, prin suport social și emoțional.

Figura 35. Distribuția pe state

Regăsim un număr mare de români, raportat la populația generală, și în Massachusetts – 8,2%, Florida – 7,6% și Pennsylvania – 4,2%, dar există și state cu foarte puțini români - Arkansas - 0,2%, Hawai - 0,2%, Iowa - 0,2% și altele.

În general, imigranții sunt destul de puternic concentrați din punct de vedere geografic, dorind să se stabilească în zone puternice din punct de vedere economic. “Imigranții moderni sunt, de obicei, concentrați în sau în apropierea gateway-urilor (aeroporturilor) internaționale de intrare în SUA – New York, Los Angeles, San Francisco, Chicago și Miami”¹⁶³.

Din discuțiile purtate cu românii din SUA, cele mai importante lucruri pentru ei au fost găsirea unor orașe mari, în care să își poată găsi ușor locuri de muncă, preferând să se stabilească în zone metropolitane decât în suburbii, zone rurale sau zone de ferme.

IV.6.2. Familia

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 4: VĂ VOI CITI O LISTĂ CU SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ CARE AR PUTEA SURVENI ÎN VIITORUL APROPIAT. VĂ ROG SĂ-MI SPUNEȚI, PENTRU FIECARE SCHIMBARE CARE S-AR PUTEA SĂ SE PETREACĂ ÎN VIITOR, DACĂ AȚI CONSIDERA-O „UN LUCRU BUN”, „UN LUCRU RĂU” SAU „NU V-AR DERANJA”?

Tabelul 72. Schimbări ale stilului de viață în viitor: Mai multă importanță acordată vieții de familie

	Procent
Un lucru bun	88,1
Nu mă deranjează	9,8
Un lucru rău	1,3
Nu știu	0,8
Total	100

Familia constituie grupul social de bază, nucleul societății, având cea mai mare influență asupra activităților din fiecare zi. Toate relațiile de rudenie capătă legitimitate datorită legăturilor familiale, iar drepturile, obligațiile și valorile individului – fie ele economice, religioase sau politice sunt strict legate de viața de familie.

Importanța acordată vieții de familie este o valoare universală, pe care o găsim la un nivel foarte ridicat în rândul românilor din Statele Unite ale Americii. 88,1% dintre aceștia declară că schimbările ce ar aduce o mai mare importanță acordată vieții de familie sunt un lucru bun, în timp ce 9,8% sunt indiferenți față de această problemă și doar 1,3% consideră că aceasta ar fi un lucru rău. 0,8% din cei intervievați nu au știut să răspundă la aceasta întrebare.

¹⁶³ Barry R. Chiswick, Paul W. Miller, *Where Immigrants Settle in the United States*, IZA Discussion Papers, Institute for the Study of Labor, Bonn, 2004, p. 3.

Tabelul 73. Schimbări ale stilului de viață în viitor: Mai multă importanță acordată vieții de familie (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

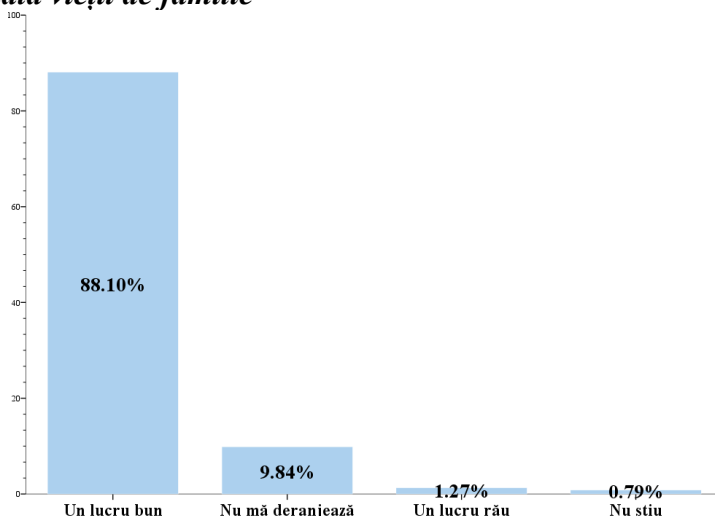
	România	Statele Unite
Un lucru bun	92,2%	92,9%
Nu mă deranjează	6,7%	6,2%
Un lucru rău	1,0%	0,8%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid, SPAIN.

În momentul în care comparăm răspunsurile din studiul nostru cu cele ale populației generale din Statele Unite și România, se observă că procentul celor care sunt indiferenți este mai ridicat pentru imigranții români din SUA – 9,8%, față de 6,7% în România și 6,2% în Statele Unite ale Americii, iar cel al acelor care declară că ar fi un lucru bun urmează aceeași tendință - 88,1% în cadrul populației studiate, față de 92,2% în România și 92,9% în Statele Unite ale Americii. O posibilă explicație o constituie distanța pe care românii din Statele Unite ale Americii o au adesea față de familia extinsă, părinții fiind foarte des în România și neavând o legătura constantă cu aceștia.

Dacă relația românilor cu familia lor este în general tipic tradiționalistă, în structurile sociale posttradiționaliste, așa cum credem că regăsim în rândul românilor din SUA, „este promovat succesul personal. (...) legătura dintre familie și spațiul familial este dezlegată.”¹⁶⁴

Figura 36. Schimbări ale stilului de viață în viitor: Mai multă importanță acordată vieții de familie

¹⁶⁴ M.C. Dan, S. Vasilache, *Changes in family structure in transition of Romania. A life-style approach*, Revista de cercetare si interventie sociala, nr. 27, 2009, pp. 66-81.

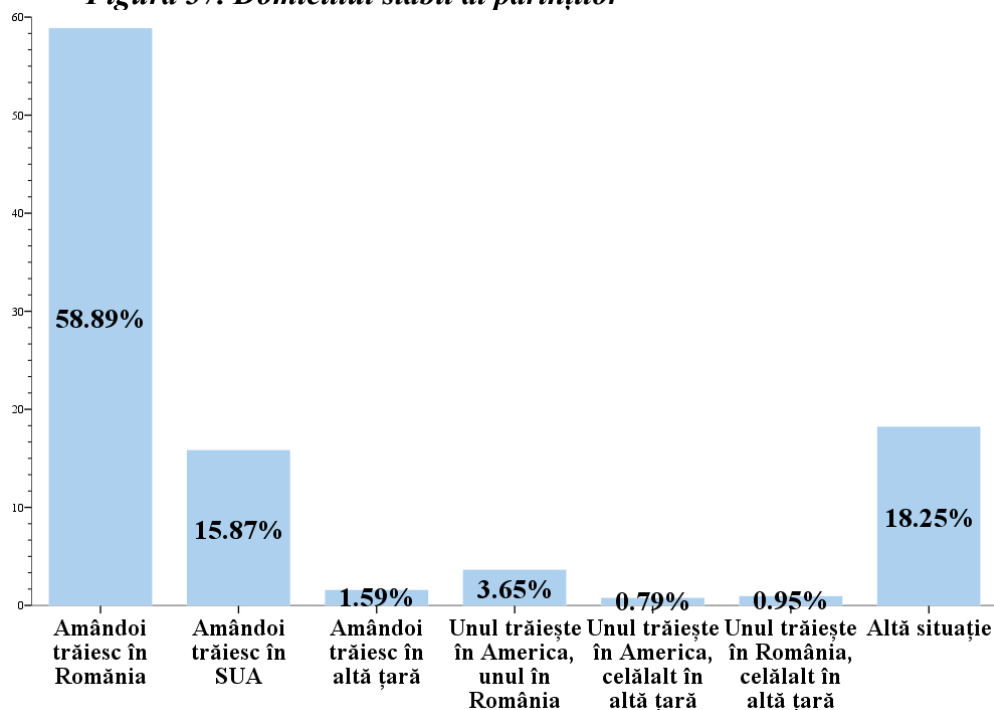
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 50: UNDE AU DOMICILIUL STABIL PĂRINȚII ȘI BUNICHII DVS.?

Tabelul 74. Domiciliul stabil al părinților

	Pro- cent
Amândoi trăiesc în România	58,9
Amândoi trăiesc în SUA	15,9
Amândoi trăiesc în altă țară	1,6
Unul trăiește în America, unul în România	3,7
Unul trăiește în America, celălalt în altă țară	0,8
Unul trăiește în România, celălalt în altă țară	1,0
Altă situație	18,3
Total	100

Referitor la localizarea geografică a părinților respondenților, în 58,9% din cazuri amândoi părinții trăiesc în România. 15,9% au părinții în Statele Unite ale Americii, aceștia fiind fie cazuri în care și-au adus părinții pentru a reînregii familia, a românilor sosiți la vârste fragede împreună cu părinții sau atunci când aceștia sunt născuți în SUA.

Figura 37. Domiciliul stabil al părinților

În cazul a 1,59% din grupul studiat, amândoi părinții trăiesc în altă țară decât România și Statele Unite ale Americii, în timp ce pentru doar 3,65% un părinte trăiește în țara de destinație și unul în țara de origine. Foarte adesea, o barieră în reîntregirea familiei o constituie politicile stricte de imigrație stabilite în Statele Unite ale Americii.

Vizele acordate pentru reîntregirea familiei sunt reduse din punct de vedere numeric și restrictive din punct de vedere al condițiilor de acordare. În urma discuțiilor avute cu cei care au completat chestionarul și au selectat opțiunea “Altă situație”, 18.25% din respondenți, am observat o lacună a felului în care am redactat această întrebare.

Aproape toți respondenții care au optat pentru această opțiune au făcut acest lucru deoarece părinții nu se mai aflau în viața, neputând astfel să îi localizeze geografic.

Tabelul 75. Domiciliul stabil al bunicilor

	Procent
Amândoi trăiesc în România	51,7
Amândoi trăiesc în SUA	3,0
Amândoi trăiesc în altă țară	0,2
Unul trăiește în America, unul în România	1,2
Altă situație	43,9
Total	100

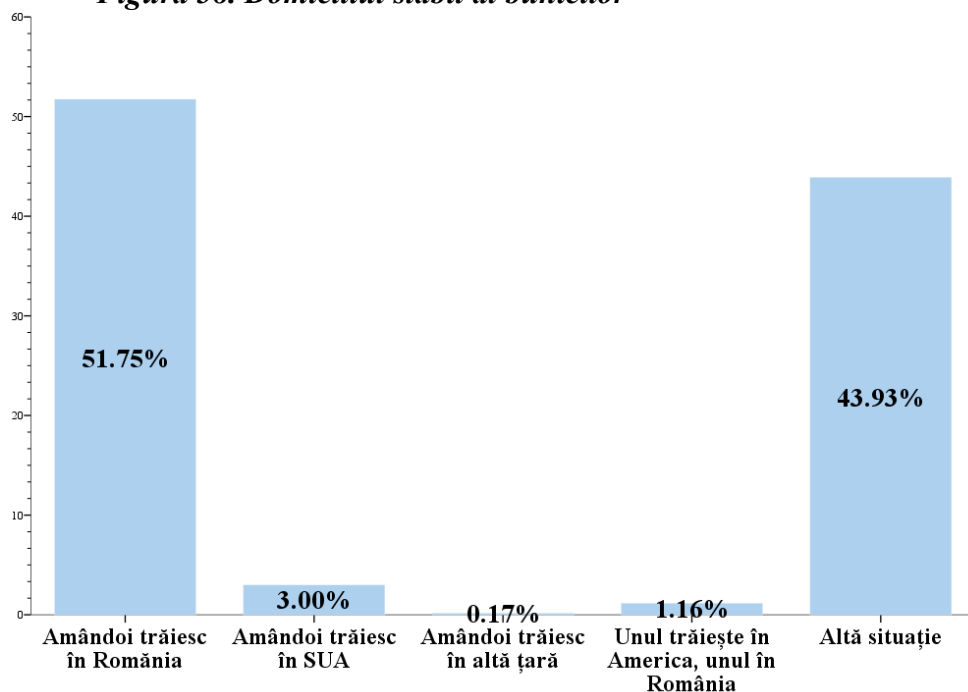
Observăm și la aceste răspunsuri problema semnalată la întrebarea anterioară – lipsa incluziunii unei opțiuni de genul *Nu se află în viață* a făcut ca un număr foarte mare de respondenți să aleagă opțiunea “altă situație” – 43,9%.

În cele mai multe cazuri - 51,7%, amândoi bunicii trăiesc în România – cel mai probabil rămânând acolo după plecarea copiilor sau a nepoților, fără a avea posibilitatea sau dorința de a-i urma.

Numărul bunicilor stabiliți în SUA în cadrul grupului studiat este mai mic decât cel al părinților, doar 3% locuind cu ambii bunici în Statele Unite ale Americii. Putem teoretiza de aici că probabilitatea ca o persoană din familie să emigreze o dată cu subiectul este cu atât mai mare cu cât gradul de rudenie este mai apropiat.

Celelalte situații sunt foarte rar înainte – doar la 0,2% din intervievați bunicii trăiesc în altă țară decât cele două menționate și doar în cazul a 1,2% unul din bunici trăiește în Statele Unite în timp ce celălalt se află în România. Trebuie luat în considerare faptul că, prin felul în care întrebarea a fost formulată, am încercat să aflăm informații despre domiciliul permanent al bunicilor, nefiind în acest moment interesați de cei care sunt doar în vizită.

Figura 38. Domiciliul stabil al bunicilor

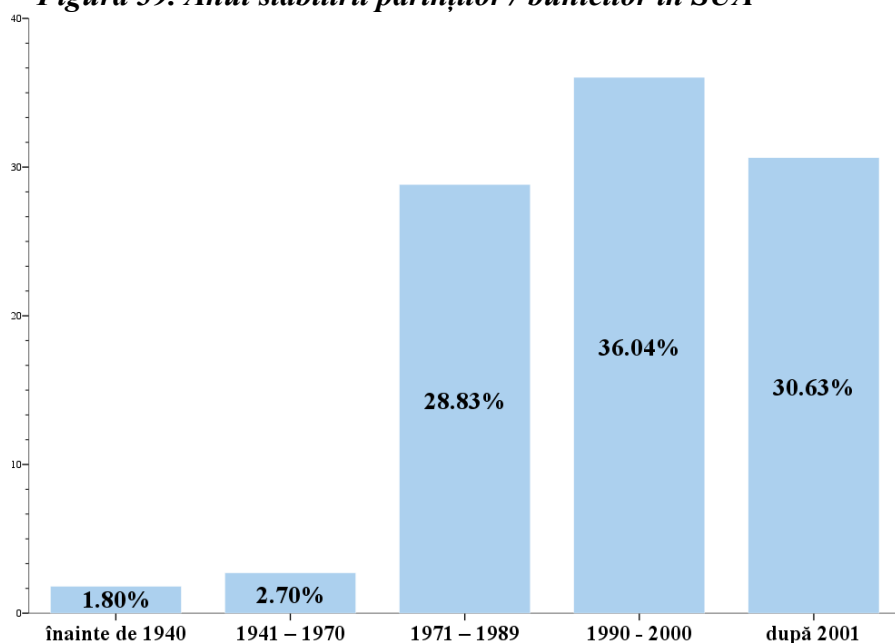
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 51: (DACĂ TRĂIESC ÎN AMERICA) ÎN CE AN S-AU STABILIT ÎN SUA?

Tabelul 76. Anul stabilirii părinților / bunicilor în SUA

	Procent
înainte de 1940	1,8
1941 – 1970	2,7
1971 – 1989	28,8
1990 - 2000	36,0
după 2001	30,6
Total	100

Pentru a afla în mod indirect dacă părinții sau bunicii imigranților studiați au sosit înainte sau după aceștia, putem analiza anul stabilirii acestora în Statele Unite ale Americii. 1,8% dintre aceștia au sosit înainte de 1940, cel mai probabil făcând parte din valul de imigranți de după cel de-Al Doilea Război Mondial. Între 1941 și 1970, doar 2,7% dintre aceștia au sosit în SUA, o ușoară creștere față de perioada anterioară. Observăm însă că evoluția este una pozitivă, în 1971 – 1989 sosind 28,8% din aceștia, cel mai probabil fiind vorba de familii sosite împreună cu copii, actualii noștri respondenți. Cei sosiți după căderea regimului comunist, atât 36,0% între 1990 și 2000 cât și 30,6% după anul 2001 este foarte probabil să fie ascendenții românilor deja stabiliți în America, veniți aici pentru a își reîntregi familia sau pentru a căuta, alături de cei deja sosiți, un trai mai bun sau o bătrânețe liniștită alături de copii și nepoți.

Figura 39. Anul stabilirii părinților / bunicilor în SUA

Credem că motivația pentru creșterea fulminantă apărută după anul 1990 în imigrația rudelor este legată de liberalizarea granițelor românești, acest lucru deschizând posibilitatea acestora de a emigra, de a-și vizita copiii sau nepoții – lucru neimaginabil în perioada comunistă. Majoritatea imigranților sosiți în Statele Unite ale Americii între 1945 și 1989 au emigrat din România folosind mijloace ilegale, excepție făcând grupuri etnice minoritare și anumite minorități religioase – vorbind aici în special de cultele neoprotestante prezente în România în perioada comunistă.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 52: UNDE LOCUIEȘTE PARTENERUL DUMNEAVOASTRĂ DE VIAȚĂ ?

Tabelul 77. Domiciliul partenerului de viață

	Procent
În România	2,8
În SUA	94,3
În altă țară	3,0
Total	100

Un lucru foarte comun în cadrul noilor emigranți din România, cei care au plecat în Spania, Italia și Anglia, este separarea fizică față de partenerul de viață și susținerea acestora în țara de origine cu ajutorul remitențelor. Acest lucru observăm însă că nu este valabil și în Statele Unite ale Americii. Românii sosiți aici fie au imigrat împreună cu partenerul de viață, și-au găsit în SUA

acest partener, fie s-au reunit cu acesta pe tărâm american. Doar în cazul a 2,8% dintre respondenți partenerul de viață trăiește în România și a 3,0% în altă țară.

Numărul celor care trăiesc alături de parteneri în Statele Unite este de 94,3%, un procent copleșitor în favoarea ipotezei anterioare. Migrația către America este un fenomen multigenerațional, de mare amploare, ce a implicat într-o mare măsură familii și nu persoane.

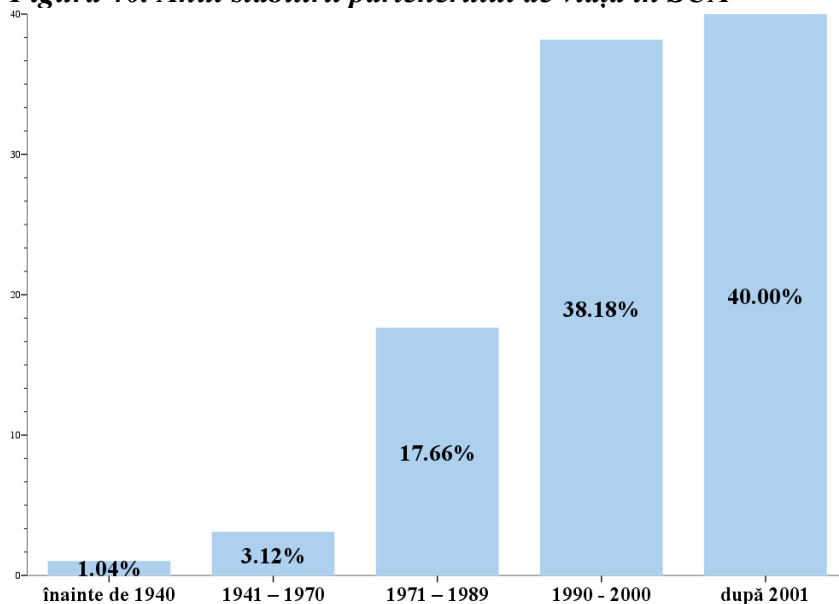
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 53: (DACĂ TRĂIESC ÎN AMERICA) ÎN CE AN S-AU STABILIT ÎN SUA?

Tabelul 78. Anul stabilirii partenerului de viață în SUA

	Procent
înainte de 1940	1,0
1941 – 1970	3,1
1971 – 1989	17,7
1990 - 2000	38,2
după 2001	40,0
Total	100

Referitor la perioada stabilirii acestora în Statele Unite ale Americii, acolo unde este cazul, observăm că se păstrează aceeași tendință ca în cadrul celorlalte rude. Aceștia au sosit în principal după anul 1971, perioada până în 1989 reprezentând 17,7% din total. Între 1990 și 2000, un număr și mai mare din aceștia au sosit în America – 38,2% din partenerii respondenților venind în această perioadă. Reîntregirea familiei a atins un vârf de 40,0% după anul 2001.

Figura 40. Anul stabilirii partenerului de viață în SUA

Doar partenerii a 3.16% dintre persoanele chestionate au sosit în Statele Unite ale Americii înainte de 1970.

O posibilă explicație pentru această diferență este dată și de diferența puternică de timp până în acea perioadă. Pentru a putea imigra înainte de 1970, o persoană ar fi trebuit să aibă în acest moment cel puțin 62 de ani – ori acest segment de vârstă este slab reprezentat în cadrul chestionarului nostru.

Cu cât distanța față de perioada istorică este mai mare, cu atât șansele ca acele persoane să mai fie în viață este mai mică, explicând astfel procentul foarte mic – de 1.04% – de persoane care au declarat că partenerii au sosit înainte de 1940.

IV.6.3. Viața în România

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 43: CARE A FOST ULTIMA ȘCOALĂ ABSOLVITĂ DE DVS. ÎN ROMÂNIA?

Tabelul 79. Ultima școală absolvită în România

	Procent
Fără studii	2,0
Școala primară	3,1
Școala generală (gimnaziu)	3,9
Școala profesională	1,0
Liceul	21,2
Școala postliceală	3,8
Facultatea	50,3
Studii postuniversitare	14,6
Total	100

Migrația românilor către Statele Unite ale Americii este una atipică față de cea către țările europene. Respondenții noștri ne confirmă că în momentul în care vorbim de româno-americani, ne referim la un grup ce a trecut prin procesul selectiv al unei migrații dificile. Aceștia sunt foarte bine educați, 14,6% dintre respondenți având studii postuniversitare înainte de a pleca din România. Totodată, 50,3% din aceștia au absolvit o facultate și 3,8% o școală postliceală.

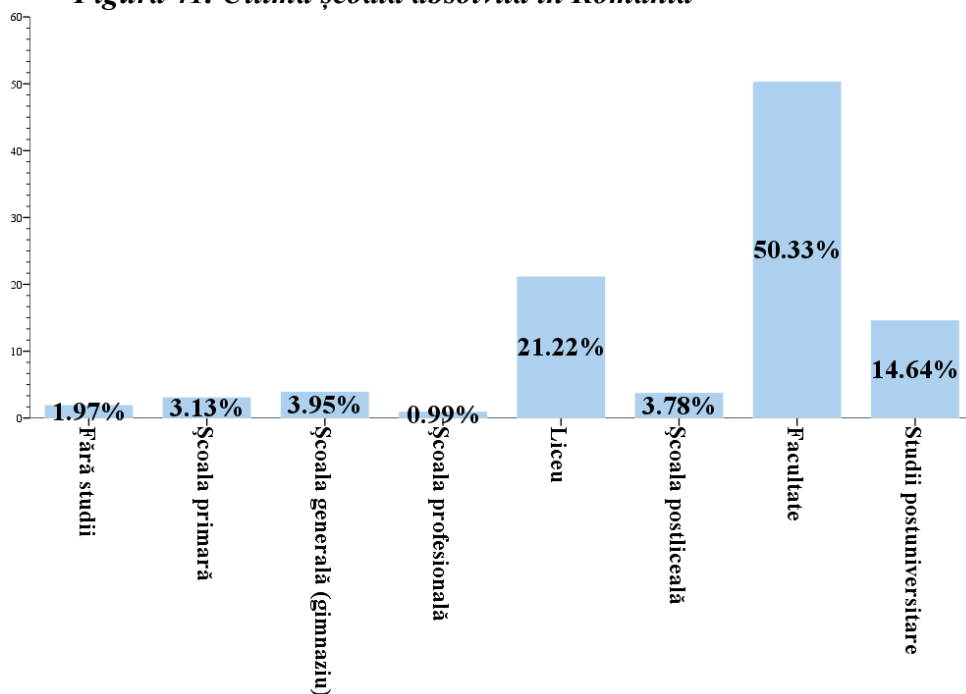
Doar 21,2% din aceștia au reușit să termine în țara noastră doar liceul, o mare parte din ei venind în America tocmai cu scopul de a studia.

Numărul persoanelor cu o instruire de bază este foarte scăzut – 3,9% au finalizat doar școala generală, 3,1% școala primară și 2% nu aveau studiile făcute la plecarea din România. Aceștia nu reprezintă un reper în analiza noastră, fiind vorba în general de persoane plecate la vârste foarte fragede.

“Imigranții bine pregătiți reprezintă o componentă foarte importantă a inovației și antreprenorialului american. Imigranții sunt un sfert din forța de muncă în aceste domenii, iar contribuția lor în termeni de outputuri măsurabile – cum ar fi patentele sau firmele fondate, este similară.”¹⁶⁵

¹⁶⁵ William R. Kerr, *U.S. High-Skilled Immigration, Innovation, and Entrepreneurship: Empirical Approaches and Evidence*, National Bureau of Economic Research – Working Paper, Series 19377, 2013, p. 2.

Figura 41. Ultima școală absolvită în România

Întâlnim astfel realmente un fenomen de migrație a creierelor, a persoanelor bine sau foarte bine pregătite, neadaptate la societatea românească și la limitele impuse de aceasta. Este o pierdere a capitalului uman, în special în sectoare critice, de înaltă specializare, cum ar fi educația sau sănătatea, și o amenințare pentru dezvoltarea economică a României.

“Motivele emigrării forței de muncă specializate sunt în primul rând, mediul economic și social din România (lipsa de oportunități, instabilitatea politică, criza economică, corupția persistentă), comparativ cu perspective atractive pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, o educație mai bună, diverse oportunități de carieră, venituri mai mari, stabilitate politică și economie stabilă din țările dezvoltate. În afară de aceasta, există motive individuale, cum ar fi: rude și/sau prieteni stabilite în străinătate, înclinația de aventură, ambițiile de carieră, insatisfacția cu locul de muncă, etc”¹⁶⁶

Criza economică din 2008 a afectat atât România cât și Statele Unite ale Americii. “Dacă ar fi existat o coordonare a crizei financiare și monetare din a doua parte a anului 2008 – sau poate că această coordonare chiar a existat –, ea nu ar fi putut să fie atât de perfectă pe cele două țărmuri ale Atlanticului.”¹⁶⁷

¹⁶⁶ Zizi Goschin, Monica Roman și Aniela-Raluca Danciu, *The brain drain phenomenon in România. Magintude, characteristics, implications*, Revista Economică, București, 65:5, 2013, pp. 190-206.

¹⁶⁷ Emilian M. Dobrescu, *Crizele care ne folosesc*, în Emilian M. Dobrescu (coord.), *Cartea crizelor. O privire optimistă*, Editura Wolters Kluwer, București, 2010, p. 77.

Vom reveni însă mai în detaliu la aceste motive mai târziu în cercetarea noastră.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 44: CARE A FOST OCUPAȚIA DVS. PRINCIPALĂ ÎN ROMÂNIA, ÎNAINTE DE A EMIGRA?

Tabelul 80. Ocupația principală în România înainte de a emigra

Categorii de ocupații	Procent
Angajator / director al unei unități cu 10 sau mai mulți angajați	3,4
Angajator / director al unei unități cu mai puțin de 10 angajați	3,1
Lucrător profesional, avocat, economist, cadru didactic etc.	39,2
Supervizare - activitate de birou: supervizarea altor persoane	6,2
Activitate de birou, non-fizică: fără activități de supervizare	10,2
Maistru/Șef de șantier și supraveghetor	1,0
Muncitor calificat	2,5
Muncitor semicalificat	0,8
Muncitor necalificat	0,3
Agriculator: deține propria fermă	0,5
Membriu al forțelor armate, personal de pază/securitate	0,5
Nu am fost angajat niciodată	32,2
Total	100

Pentru a avea un profil cât mai complet al imigrantului român din Statele Unite al Americii, am considerat necesară aflarea unor informații importante și referitoare la experiența acestuia înainte de a emigra, iar ocupația acestora în România este unul din factorii esențiali.

Un număr ridicat, 32,2% din respondenții noștri, declară că nu au lucrat niciodată înainte de a emigra, un procent semnificativ, explicabil prin numărul mare de familii care au părăsit țara împreună cu copiii care nu aveau experiența muncii.

Numărul persoanelor aflate în funcții de conducere în momentul în care se aflau în România este de 6,5% - mai mic față de numărul celor care se află în funcții de conducere acum. Considerăm că acesta este un item important și pozitiv în verificarea integrării și a succesului românilor în Statele Unite ale Americii. 39,2% erau lucrători profesionali – avocați, economiști, cadre didactice, etc, fără a avea însă responsabilități de conducere.

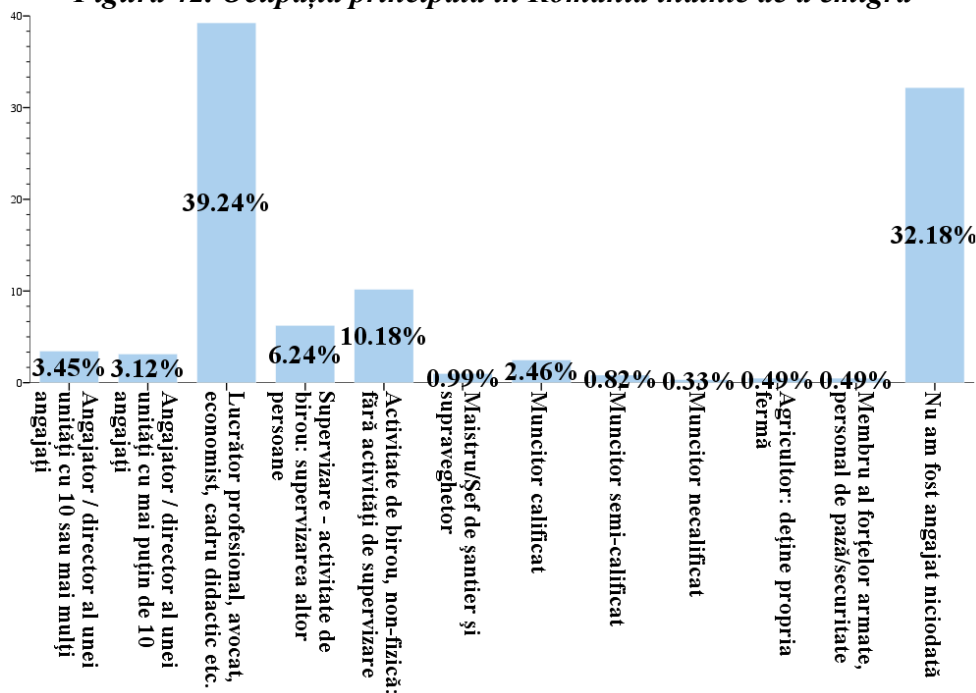
Dacă ne referim la activitatea de birou, 6,2% ocupau o funcție de supervizare în timp ce 10,2% aveau activități ce nu necesitau conducerea altor persoane.

Proporția celor care aveau ocupații ce presupuneau muncă fizică este foarte mică – 2,5% lucrând ca muncitor calificați, 0,8% ca muncitori semicalificați și 0,3% ca muncitori necalificați – număr asemănător cu situația actuală a ocupațiilor.

Concluzia este că românii și-au păstrat în general tipul ocupațional din țară și chiar au reușit să evolueze, dobândind mai multe funcții de conducere.

Datorită pregătirii ridicate a acestora, ei nu au fost nevoiți să ocupe locuri de muncă de slabă calificare nici în Statele Unite ale Americii și nici în România.

Figura 42. Ocupația principală în România înainte de a emigra

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 45: CARE ESTE LOCALITATEA ÎN CARE DVS. SAU FAMILIA DVS. A TRĂIT ÎN ROMÂNIA ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN SUA?

Analiza localității din care românii au plecat către Statele Unite este importantă din două perspective: pentru a identifica dacă există orașe cu un capital masiv de emigrație cu destinația SUA și de a vedea dacă există diferențe între zonele urbane și cele rurale.

Tabelul 81. Localitatea în care a trăit în România înainte de a emigra în SUA

	Procent
Alba Iulia	1,6
Alexandria	0,3
Arad	3,1
Bacău	0,8
Baia Mare	1,8
Bârlad	0,3
Bistrița	1,9
Brăila	0,3

Braşov	5,5
Bucureşti	33,1
Buzău	0,5
Câmpina	0,2
Câmpulung	0,2
Cluj-Napoca	6,8
Constanţa	3,5
Craiova	7,1
Dej	0,3
Deva	1,0
Drobeta-Turnu Severin	0,3
Focşani	0,5
Galaţi	1,6
Giurgiu	0,2
Hunedoara	0,2
Iaşi	3,2
Lugoj	0,2
Mediaş	0,2
Mioveni	0,2
Oneşti	0,2
Oradea	2,4
Petroşani	0,2
Piatra Neamţ	0,8
Piteşti	0,5
Ploieşti	1,8
Râmnicu Vâlcea	0,5
Reşiţa	0,5
Roman	0,2
Satu Mare	0,8
Sibiu	4,0
Slatina	0,3
Suceava	0,6
Târgu Mureş	1,1
Tecuci	0,2
Timişoara	4,8
Tulcea	0,5
Turda	0,3
Zalău	1,0
Altă localitate	4,8
Total	100

Cele mai importante oraşe, din punct de vedere numeric, din care au emigrat românii stabiliţi în acest moment în Statele Unite ale Americii sunt Bucureşti - cu 33,1%, Craiova - 7,1%, Cluj-Napoca - 6,8%, Timişoara - 4,8%, Sibiu - 4,0%, Constanţa - 3,5%, Iaşi - 3,2% şi Arad - 3,1%. Doar 4,8% au răspuns că au plecat din altă localitate faţă de cele menţionate. Observăm astfel că mi-

grația este una preponderent urbană, semnificativ diferită față de migrația rurală prezentă în multe cazuri către noile coridoare ale migrației românești – Spania, Italia, Marea Britanie. În plus, principalele orașe de origine sunt toate puternice centre universitare și orașe de dimensiuni mari și foarte mari. Bucureștiul are un semnificativ avantaj procentual față de celelalte orașe, reprezentând 33,1% din emigranți, deși doar puțin peste 10% din cetățenii României au domiciliul în București.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 46: ÎN CE JUDEȚ ESTE LOCALITATEA RESPECTIVĂ?

Tabelul 82. Județul în care a trăit în România înainte de a emigra în SUA

	Procent
Alba	1,8
Arad	3,9
Argeș	1,3
Bacău	1,0
Bihor	2,3
Bistrița Năsăud	2,0
Botoșani	0,2
Brăila	0,3
Brașov	6,5
București	23,0
Buzău	0,5
Caras Severin	0,8
Cluj	7,4
Constanta	4,0
Dolj	7,2
Galați	2,0
Giurgiu	0,3
Hunedoara	1,7
Ialomița	0,2
Iași	3,5
Ilfov	7,2
Maramureș	2,2
Mehedinți	0,5
Mureș	1,3
Neamț	1,0
Olt	0,5
Prahova	2,2
Sălaj	1,0
Satu Mare	1,0
Sibiu	4,4
Suceava	1,0
Teleorman	0,5

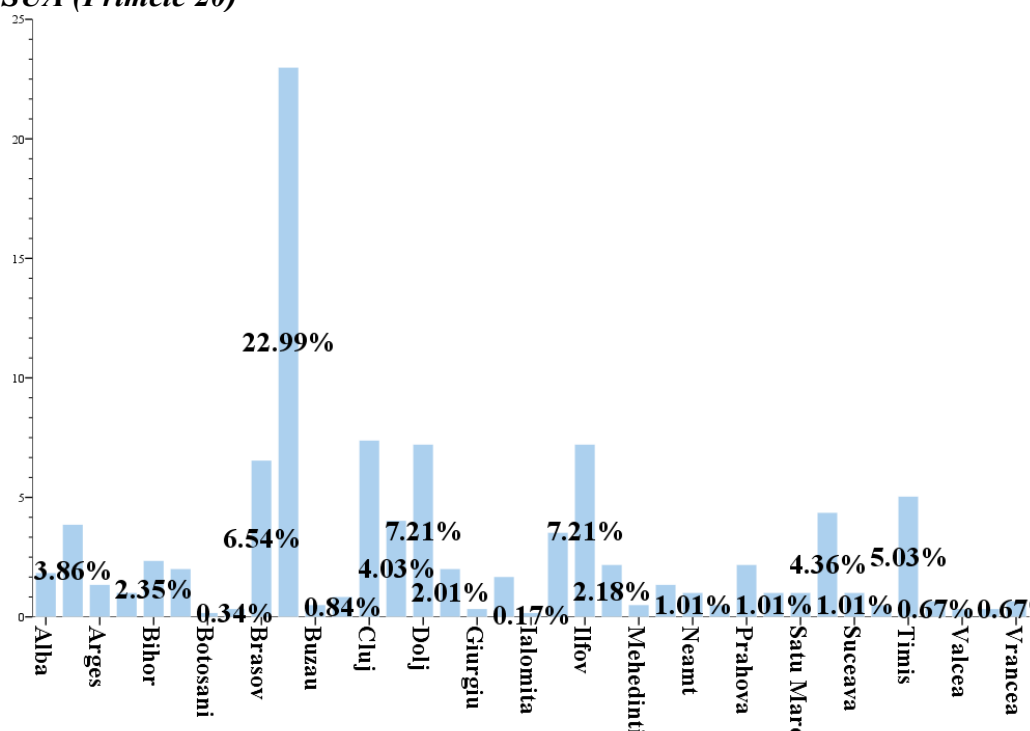
Timiș	5,0
Tulcea	0,7
Vâlcea	0,3
Vaslui	0,3
Vrancea	0,7
Total	100

Și în momentul în care analizăm locul de origine în funcție de județ observăm că Bucureștiul domină, cu 23,0% din răspunsuri, urmat de Cluj – 7,4%, Ilfov – 7,2%, Dolj – 7,2%, Brașov – 6,5%, Timiș - 5,0% și Sibiu – 4,4%.

Județele de origine sunt însă destul de puternic echilibrate, existând un ușor dezavantaj pentru județele în care nu regăsim orașe foarte mari, cu centre universitare puternice. De asemenea, observăm că regiunea Olteniei este una dintre cele cu cel mai mic număr de emigranți către Statele Unite, urmată apoi de cea a Moldovei, cele mai importante ca număr de emigranți fiind județele din zona Transilvaniei, Ardealului și Bucureștiul.

Excepția în acest caz o face județul Constanța, care are 4,0% dintre numărul respondenților, un posibil motiv fiind accesul mai facil la modalități de emigrație înainte de 1989, datorită existenței celui mai puternic port din România.

Figura 43. Județul în care a trăit în România înainte de a emigra în SUA (Primele 20)

IV.6.4. Migrația

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 35: DVS. PERSONAL V-AȚI NĂSCUT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII?

Tabelul 83. Născut în Statele Unite ale Americii

	Procent
Da	3,5
Nu	96,5
Total	100

Întrebați dacă s-au născut în Statele Unite ale Americii, 96,5% dintre respondenți au declarat că nu, față de numai 3,5% da. Întâlnim aici și una dintre principalele limite ale cercetării – suprareprezentarea imigranților de primă generație, care se identifică mai ușor cu originea română și păstrează o legătură mai strânsă cu România față de cei născuți în Statele Unite ale Americii. Raportul real în cadrul comunității este cel prezentat în analiza studiului ACS din capitolul III.

Următoarele două întrebări (36 și 37) au fost adresate doar persoanelor care au răspuns afirmativ la întrebarea numărul 35.

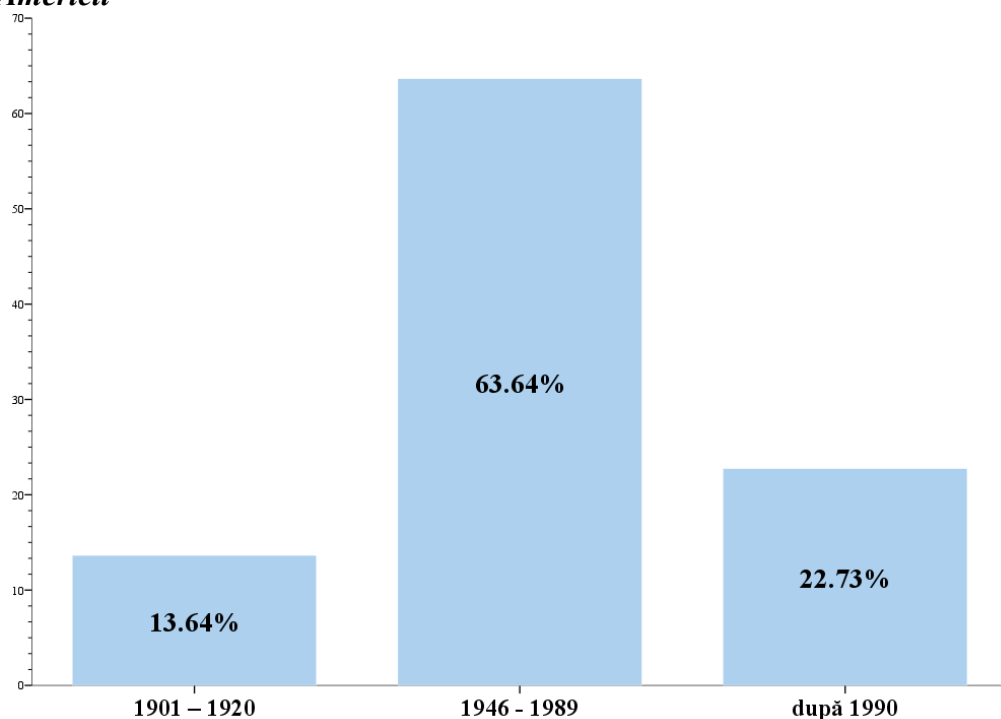
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 36: (DOAR DACĂ RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA ANTERIOARĂ A FOST DA) ÎN CE AN S-A STABILIT FAMILIA DUMNEAVOASTRĂ ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII?

Tabelul 84. Perioada în care familia s-a stabilit în Statele Unite ale Americii

	Procent
1901 – 1920	13,6
1946 - 1989	63,6
după 1990	22,7
Total	100

Perioadele în care familia celor care nu s-au născut în Statele Unite ale Americii s-a stabilit aici sunt următoarele: între 1901 și 1920 – 13,6%, între 1946 și 1989 – 63,6% și după 1990 - 22,7%. Persoanele care au emigrat în perioada comunistă sunt cele mai des întâlnite aici datorită atingerii vârstei de maturitate a copiilor lor, chiar dacă din punct de vedere al fluxurilor de migrație nu este cea mai însemnată perioadă din istoria relației România – Statele Unite ale Americii.

Figura 44. Perioada în care familia s-a stabilit în Statele Unite ale Americii

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 37: CARE SUNT PRINCIPALELE DOUĂ MOTIVE PENTRU CARE PREDECESORII DVS. AU DECIS SĂ EMIGREZE ÎN SUA?

Tabelul 85. Motivele emigrării familiei

		Procent
Pentru a reîntregi familia	Cel mai important	13,64%
	Foarte important	18,18%
Din cauza opresiunii politice din perioada comunistă	Cel mai important	50,00%
	Foarte important	4,55%
Din cauza nivelului de trai scăzut din România	Cel mai important	4,55%
	Foarte important	22,73%
Dezamăgirea față de problemele societății românești	Cel mai important	4,55%
	Foarte important	13,64%
Pentru dezvoltarea carierei profesionale	Foarte important	18,18%
Pentru studii	Cel mai important	4,55%
	Foarte important	4,55%
Din cauza Primului Război Mondial	Foarte important	4,55%
Din cauza celui de-Al Doilea Război Mondial	Cel mai important	4,55%

Motivele pentru care ascendenții persoanelor de origine română născute în SUA au emigrat sunt variate. Cea mai frecventă cauză în grupul selectat este evitarea opresiunii politice din perioada comunistă – 54,55% selectând această opțiune (50,0% cel mai important, 4.55% foarte important). Acest lucru este întărit și de răspunsurile la întrebarea anterioară, de unde am aflat că majoritatea acestora au sosit în SUA în perioada comunistă. Pe locul doi se situează reîntregirea familiei – selectată de 31,82% dintre chestionați (13,64% cel mai important, 18,18% foarte important). Aproape la fel de important în luarea acestei hotărâri a fost nivelul foarte scăzut de trai din România la momentul emigrării – 4.55% considerând drept cea mai importantă motivație și 22,73% drept foarte importantă.

Emigranții români au fost dezamăgit de societatea românească și de problemele cu care se confruntă aceasta – 4,55% considerând acest factor drept cel mai important, față de 13,64% - foarte important.

Printre alte motive regăsim dezvoltarea carierei profesionale – foarte importantă pentru 18.18% din respondenți, studiile – importantă pentru 9,1% din respondenți și evitarea războaielor mondiale – 9,1%.

Următoarele întrebări din această secțiune au fost adresate doar persoanelor care au răspuns negativ la întrebarea 35, referitoare la nașterea acestora în America.

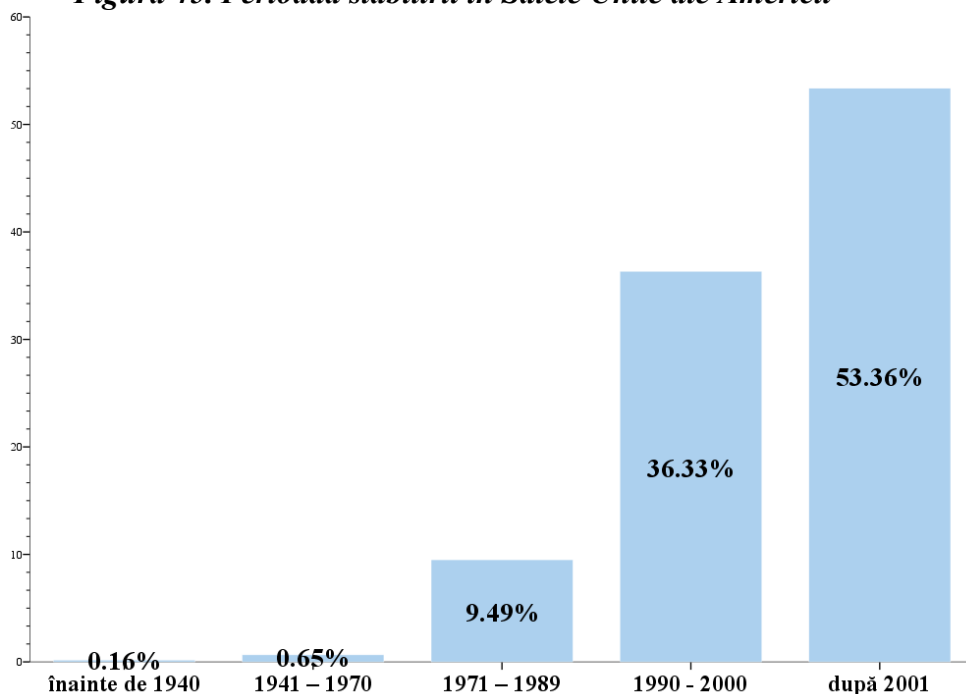
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 38: DIN CE AN SUNTEȚI STABILIT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII?

Tabelul 86. Perioada stabilirii în Satele Unite ale Americii

	Procent
înainte de 1940	0,2
1941 – 1970	0,7
1971 – 1989	9,5
1990 - 2000	36,3
după 2001	53,4
Total	100

Studiul Sondajului Comunităților Americane ne arată că migrația românilor către Statele Unite ale Americii a fost un proces relativ constant, cu o scădere semnificativă în perioada comunistă datorită barierelor emigrației din România.

Figura 45. Perioada stabilirii în Statele Unite ale Americii

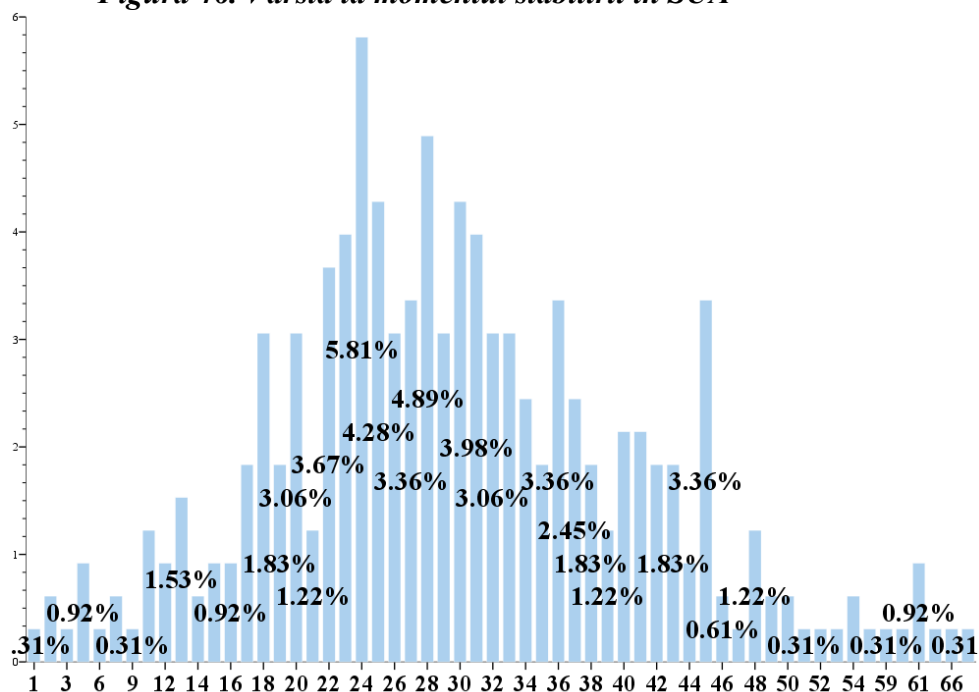

În cadrul studiului nostru, respondenții fac parte în principal din generațiile moderne. 53,4% dintre aceștia au sosit în Statele Unite ale Americii după anul 2001, în timp ce 36,3% au venit între 1990 și 2000. Doar 10,2% au sosit în SUA în perioada comunistă și numai 0,2% înainte de 1940.

Motivul acestei distribuții îl regăsim în modalitatea de aplicare a chestionarului și în lipsa de interes față de comunicarea cu societatea românească – cu cât perioada în care aceștia au emigrat este mai îndepărtată, cu atât aceștia părăsesc mai mult spațiul comunitar românesc și se alătură celui american.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 39: CE VÂRSTĂ AVEAȚI ÎN MOMENTUL STABILIRII ÎN SUA?

Figura 46. Vârsta la momentul stabilirii în SUA

O altă variabilă interesantă în analiza procesului migratoriu o constituie vârsta la care emigrarea are loc. Media în cadrul comunității românilor din SUA este de 29.79, în timp ce mediana se situează la 29 de ani. Observăm că există persoane prezente pe întreg spectrul al vârstei, de la 1 la 67 de ani.

Putem vorbi astfel de un proces migratoriu dominat de persoane tinere, care au ales să plece din România după ce și-au finalizat studiile și au dobândit o anumită experiență. Acestea se află la o vârstă în care nu și-au stabilit rădăcini puternice în societatea românească, în același timp având curajul dat de tinerețe și neavând foarte multe lucruri de pierdut.

Tabelul 87. Vârsta la momentul stabilirii în SUA (grupa de vârstă)

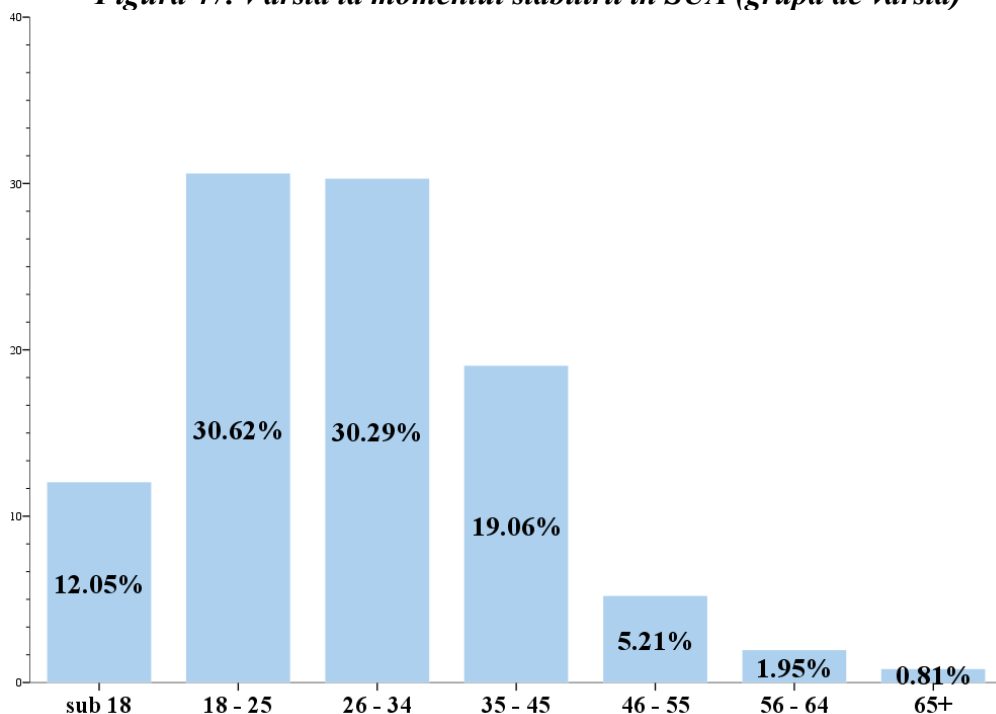
	Procent
sub 18	12,1
18 - 25	30,6
26 - 34	30,3
35 - 45	19,1
46 - 55	5,2
56 - 64	2,0
65+	0,8
Total	100

Analizând grupat acest indicator, observăm că 12,1% dintre românii care au imigrat în Statele Unite ale Americii aveau sub 18 ani, aceștia parcurgând această călătorie împreună cu părinții, fără a avea puterea de a decide asupra acestui lucru. 30,6% dintre respondenții noștri fac parte din grupa 18 – 25 de ani, compusă în principal din persoane venite în Statele Unite ale Americii pentru a studia, foarte abile, inteligente și motivate, nefiind de la început siguri că doresc să rămână în SUA.

În grupa de vârstă 26 – 34 de ani întâlnim tinerii profesioniști, ce au dorit să își construiască viitorul într-o țară cu mai multe oportunități și ce le oferă posibilitatea de a își construi o carieră puternică pe propriile forțe, 19,1% dintre românii chestionați fac parte din grupa de vârstă 35 - 45 de ani, în timp ce în segmentul 46 – 55 întâlnim doar 5,2% dintre respondenți. Aceștia sunt profesioniști adulți, cu o anumită experiență, veniți adesea pe un tărâm sigur, cu locuri de muncă pregătite de acasă.

Foarte puține persoane au avut curajul să plece având între 56 și 64 de ani – doar 2,0%, iar la 65+ doar 0,8%. Aceștia au venit, cel mai probabil, pentru a se alătura copiilor lor plecați deja în Statele Unite ale Americii, adaptarea la o societate nouă fiind mult mai dificilă la peste 56 de ani – în principal din cauza dificultății de a găsi o slujbă adecvată pregătirii și experienței pe care aceștia o au.

Figura 47. Vârsta la momentul stabilirii în SUA (grupa de vârstă)

Tinerii din România “care au reușit să plece în străinătate au fost, de regulă, elevii cei mai buni sau au avut pe cineva stabilit definitiv în străinătate. Este de asemenea de reținut faptul că migrația de orice fel (pentru muncă, studii sau turism) implică unele costuri, pe care doar cei cu bani le pot acoperi. Așadar, cei care au fost în străinătate au avut și au mai mulți bani decât restul.”¹⁶⁸

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 40: DECIZIA DE EMIGRARE ÎN SUA A FOST O...?

Tabelul 88. Factorul de decizie privind emigrarea

	Procent
decizie personală	39,6
decizie luată împreună cu partenerul	38,8
decizie luată de părinți sau alte rude	9,8
decizie luată împreună cu părinții sau alte rude	7,7
decizie luată împreună cu prietenii	0,5
altă situație	3,6
Total	100

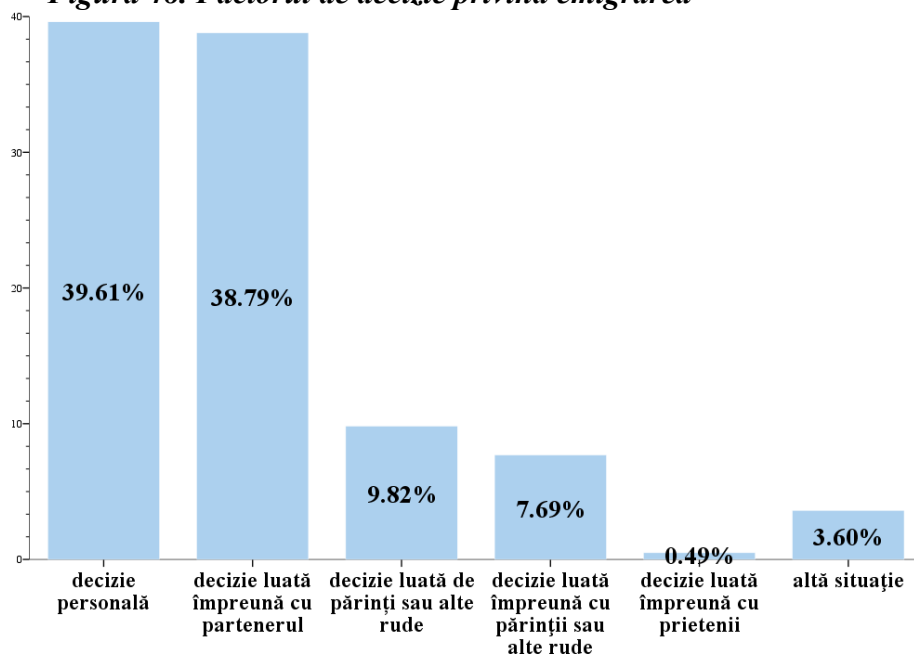
Felul în care a fost luată hotărârea de a emigra este important în relația cu profilul emigrantului. Observăm că 39,6% au luat hotărârea fără a avea sprijinul unui alt membru al familiei sau al partenerului de viață. Aceștia au emigrat cel mai probabil singuri.

Cei mai mulți - 38,8% - și-au consultat soțul, soția sau partenerul de viață în momentul în care s-au hotărât să emigreze, decizia fiind împărțită între cei doi, procesul migratoriu fiind mai facil în acest caz. Șansele de integrare ale persoanelor care emigrează având sprijinul partenerului sunt mult mai ridicate, datorită coordonării mai bune în cadrul familiei a activităților domestice și legate de muncă.

Doar 7.69% au hotărât să emigreze luând decizia împreună cu părinții, în timp ce 9.82% nu au avut un cuvânt de spus – nefiind consultați de părinții lor în momentul emigrării. Doar 0.49% au luat această decizie împreună cu prietenii, arătând că hotărârea de a emigra este una în primul rând personală și în al doilea rând familială.

¹⁶⁸ Ana Bleahu, *Fenomenul migrației externe în rândul tinerilor din România*, Calitatea Vieții, XV, nr. 3–4, București, 2004, p. 314.

Figura 48. Factorul de decizie privind emigrarea

În rândul celor ce au ales spus că a fost o altă situație, răspunsurile cele mai frecvente au fost legate de decizii externe proprii persoane: decizia irevocabilă a soțului; transferul de la locul de muncă sau expulzarea.

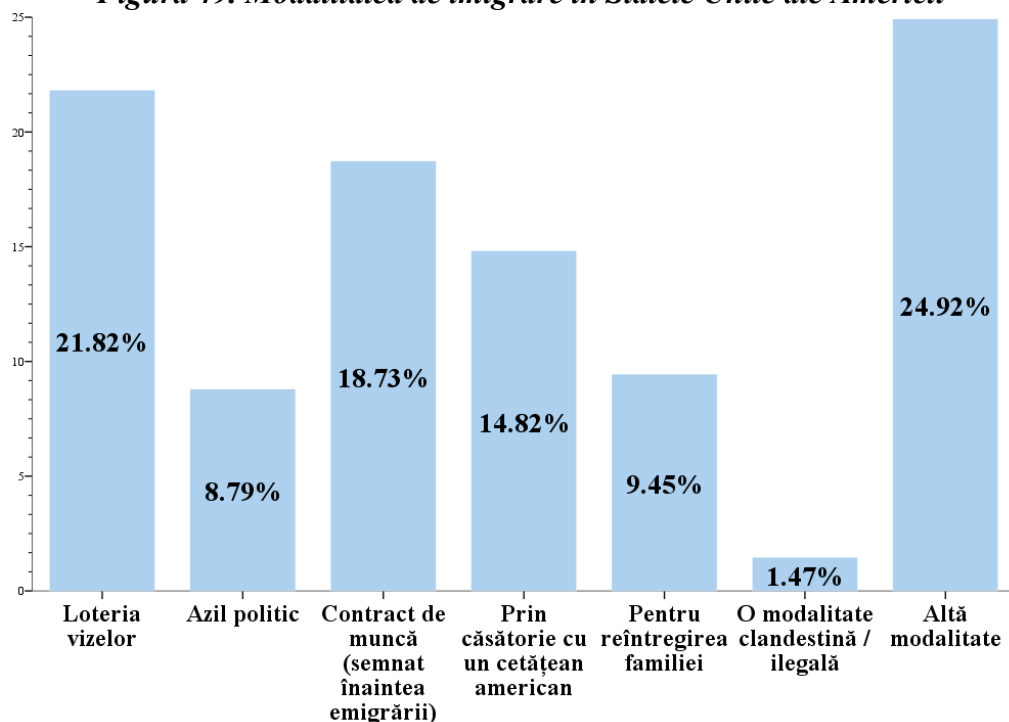
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 41: CARE ESTE MODALITATEA PRIN CARE AȚI EMIGRAT ÎN SUA?

Tabelul 89. Modalitatea de imigrare în Statele Unite ale Americii

	Procent
Loteria vizelor	21,8
Azil politic	8,8
Contract de muncă (semnat înaintea emigrării)	18,7
Prin căsătorie cu un cetățean american	14,8
Pentru reîntregirea familiei	9,4
O modalitate clandestină / ilegală	1,5
Altă modalitate	24,9
Total	100

Putem clasifica imigranții români în funcție de modalitatea prin care aceștia au reușit să imigreze. 21.82% au ajuns în Statele Unite după ce au câștigat la Loteria vizelor - „*Diversity Lottery Visa Program*”, un program al Departamentului de Stat American, pornit în 1995, prin care se dorea diversificarea populației imigrante a Statelor Unite, prin selecția aplicanților din țări cu o rată de imigrație scăzută în America. 8.79% dintre românii chestionați au obținut azil politic în urma represiunii din perioada regimului comunist.

Figura 49. Modalitatea de imigrare în Statele Unite ale Americii

În baza unui contract de muncă semnat înaintea emigrării au emigrat 18.73% din grupul studiat, fiind vorba în acest caz de personal de o foarte înaltă calificare. O altă modalitate frecvent întâlnită de imigrație este prin căsătoria cu un cetățean american, acest lucru fiind întâlnit mai des în cadrul persoanelor de sex feminin.

Prin intermediul programelor de reîntregire a familiei au imigrat 9.45% dintre româno-americanii chestionați, aceasta fiind în general cea mai utilizată metodă de imigrare în rândul tuturor imigranților din SUA, în urma programului început în 1965 prin o nouă lege a imigrației, ce pune accent pe stabilitatea familiei în cadrul procesului imigraționist.

Doar 1.47% au rămas în Statele Unite ilegal, în urma unei vize de turist, încercând să treacă prin procesul anevoios de dobândire a drepturilor cetățenești. 24.92% au imigrat printr-o altă modalitate – 65% din aceștia în urma unei vize de studii, în timp ce un număr foarte restrâns a ajuns în SUA după un proces de adopție, iar restul printr-un program de sponsorizare prin intermediul unei companii sau fundații.

Tabelul 90. Corelație între Modalitatea de imigrare în Statele Unite ale Americii și sexul respondenților

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Modalitatea de imigrare în Statele Unite ale Americii	Loteria vizelor	27,5%	16,7%
	Azil politic	12,8%	5,1%
	Contract de muncă (înaintea emigrării)	21,5%	17,0%
	Prin căsătorie cu un cetățean american	5,7%	22,6%
	Pentru reîntregirea familiei	7,9%	11,0%
	O modalitate clandestină / ilegală	2,6%	0,3%
	Altă modalitate	21,9%	27,4%
Total		100%	100%

Analizând modalitatea de imigrare în funcție de sex, observăm că bărbații ajung mai des în Statele Unite cu ajutorul loteriei vizelor – 27,5% , față de femei cu 16,7%. Acestea imigrează mai des cu ajutorul căsătoriei cu un cetățean american – 22,6%, în timp ce doar 5,7% din bărbați au imigrat prin această metodă. Acestea au folosit mai des și vizele de reîntregire a familiei – 11,0%, în timp ce bărbații, doar 7,9%.

Femeile nu sunt dispuse să își asume riscurile imigrației ilegale – doar 0,3% dintre acestea alegând această metodă, în timp ce 2,6% dintre bărbați au ales acest lucru.

Azil politic au solicitat 12,8% dintre persoanele de sex masculin, bărbații fiind mai predispuși să își asume riscul emigrației în perioada comunistă, față de 5,1% din persoanele de sex feminin. 27,4% dintre femei au ales o altă metodă de imigrare (majoritatea venind pentru studii universitare), față de doar 21,9% dintre bărbați.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 42: CARE SUNT PRINCIPALELE DOUĂ MOTIVE PENTRU CARE AȚI DECIS SĂ EMIGRAȚI ÎN SUA ?

Tabelul 91. Motivele emigrării în Statele Unite ale Americii

		Procent
Pentru a reîntregi familia	Cel mai important	10,7
	Foarte important	3,5
	Total	13,7
Nu am decis eu. Am emigrat împreună cu familia.	Cel mai important	8,0
	Foarte important	2,1
	Total	10,1
Din cauza opresiunii politice din perioada comunistă	Cel mai important	6,2
	Foarte important	2,4
	Total	8,5
Din cauza nivelului de trai scăzut din România	Cel mai important	12,8
	Foarte important	12,0
	Total	24,8

Dezamăgirea față de problemele societății românești	Cel mai important	16,7
	Foarte important	15,8
	Total	32,5
Din motive medicale	Cel mai important	0,6
	Foarte important	0,5
	Total	1,1
Pentru dezvoltarea carierei profesionale	Cel mai important	11,2
	Foarte important	16,4
	Total	27,6
Pentru studii	Cel mai important	10,4
	Foarte important	4,6
	Total	15,0
Pentru a trăi într-o societate foarte dezvoltată	Cel mai important	11,4
	Foarte important	23,0
	Total	34,4
Alt motiv	Cel mai important	6,6
	Foarte important	5,7
	Total	12,3

Factorii care au condus la decizia emigrării sunt variați în cadrul grupului studiat, iar pentru a putea explica mai ușor importanța lor, îi vom împărți în cele două grupuri de factori identificate de Lee: factori de atracție și factori de respingere.

Principalii factori de atracție au fost: posibilitatea de a-și reîntregii familia, pentru 13,7% dintre românii stabiliți în SUA; oportunitățile de dezvoltare a carierei profesionale în țara de destinație, foarte importante în cazul a 16,4% dintre respondenți și cel mai important factor pentru 11,2% dintre aceștia; pentru a-și continua studiile la un nivel mai ridicat decât în România – cel mai important factor pentru 10,4% dintre respondenți; pentru a putea trăi într-o societate foarte dezvoltată – cel mai important sau foarte important pentru 34,4% dintre respondenți.

Principalii factori de respingere au fost: presiunea politică din perioada comunistă, în cazul a 8,5% dintre respondenți; nivelul de trai scăzut din România, considerat foarte important pentru 12,0% dintre aceștia și cel mai important pentru 12,8%; pentru 16,7% dintre imigranți, dezamăgirea față de problemele cu care societatea românească se confruntă este cel mai important motiv, în timp ce 15,8% au declarat că acest factor este foarte important.

Alți factori care au determinat mutarea acestora au fost: migrația familiei, fără a avea opțiunea de a alege acest lucru, în cazul a 10,1% dintre respondenți; doar 1,1% au emigrat din motive medicale, dorind să primească îngrijiri mai bune în sistemul american.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 47: AVEȚI CETĂȚENIE AMERICANĂ?

Tabelul 92. Posesia cetățeniei americane

	Pro-cent
Da	64,5
Nu	35,5
Total	100

Naturalizarea este procesul de acordare a privilegiilor și a responsabilităților cetățenești pentru rezidenții născuți în afara țării. Procesul de naturalizare este foarte important în viața oricărui imigrant, acest lucru ducând la creșterea veniturilor acestora și la stabilitate socială. 64,5% dintre românii stabiliți în Statele Unite ale Americii chestionați au confirmat că au cetățenie americană, în timp ce 35,5% nu au fost încă naturalizați.

“Există diferențe și asemănări între conceptele de cetățeni și identitate care generează probleme semnificative în adresarea amândurora. Cetățenia este un concept de status față de identitate. Este exprimată în norme juridice și legi, care definesc drepturile membrilor unei organizații statale. (...) Dacă identitatea nu necesită o bază legală, ea poate deveni baza unei dispute legale și a unei lupte sociale.”¹⁶⁹

Naturalizarea, procesul prin care românii “devin americani”, este însă un proces important în formarea noii lor identități – o confirmare a acesteia.

Unele studii au identificat subliniază faptul că migrația de întoarcere este un fenomen important: aproape jumătate din cei care migrează se întorc în țara de origine,¹⁷⁰ însă acest lucru se aplică la migrația internațională pe termen scurt și nu la imigranții care au reușit deja dobândirea unei noi cetățenii.

Tabelul 93. Corelație între Posesia cetățeniei americane și Sexul respondenților

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Posesia cetățeniei americane	Da	66,8%	61,9%
	Nu	33,2%	38,1%
Total		100%	100%

Există diferențe minore în privința posesiei cetățeniei în funcție de sex – 66,8% dintre persoanele de sex masculin au reușit dobândirea acesteia, față de doar 61,9% dintre cele de sex feminin.

¹⁶⁹ Engin F. Isin, Patricia K. Wood, *Citizenship and identity*, Editura Sage, Londra, 1999, p. 19.

¹⁷⁰ J. William Ambrosini, Karin Mayr, Giovanni Peri și Dragos Radu, *The Selection of Migrants and Returnees: Evidence from Romania and Implications*, NBER Working Paper No. 16912, 2011. p. 28.

Unul dintre principalii teoreticieni ai cetățeniei, T.H. Marshall, împărțea cetățenia în trei părți: civilă, politică și socială.¹⁷¹ Cetățenia civilă cuprindea drepturile “necesare pentru libertatea individuală”, cum ar fi libertatea persoanei, libertatea de exprimare, dreptul la proprietate și dreptul la justiție. Aspectul politic al cetățeniei reprezenta dreptul de a participa la exercitarea puterii politice, în timp ce aspectul social includea de la dreptul bunăstării economice și securitatea dreptului de a participa la “moștenirea socială”, de a trăi viața unei ființe civilizate în conformitate cu standardele ce domină societatea.

Tabelul 94. Corelație între Vârsta (Grupa de vârstă) și posesia cetățeniei americane

		Posesia cetățeniei americane		Total
		Da	Nu	
Vârsta	18 - 25	43,9%	56,1%	100%
(Grupa de vârstă)	26 - 34	48,8%	51,2%	100%
	35 - 45	65,8%	34,2%	100%
	46 - 55	82,2%	17,8%	100%
	56 - 64	90,2%	9,8%	100%
	65+	85,2%	14,8%	100%

Raportul între vârstă și posesia cetățeniei este important pentru a determina dacă există o corelație între acești doi factori.

Observăm astfel că în grupa de vârstă 18 - 25 de ani, doar 43,9% dintre respondenți au cetățenie americană, față de 56,1% care nu au reușit încă să o dobândească. Naturalizarea a avut loc pentru 48,8% dintre persoanele între 26 și 34 de ani, în timp ce majoritatea – 51,2% – nu au cetățenie.

În grupul de vârstă 35 - 45 de ani, raportul se schimbă - 65,8% dintre persoane au cetățenie, în timp ce 34,2% nu, iar acesta diferență se va majora în toate grupele următoare. În cadrul românilor de 46 - 55 de ani, 82,2% au reușit dobândirea cetățeniei, în timp ce doar 17,8% nu au reușit acest lucru. Procente copleșitor de ridicate în favoarea posesiei cetățeniei se regăsesc și în grupa de vârstă 56 - 64 – 90,2% cât și la persoanele de peste 65 de ani – 85,2%.

Motivul pentru care posesia cetățeniei nu este uniformă în cadrul tuturor grupelor de vârstă este legat de raportul între perioada în care imigranții au sosit în Statele Unite ale Americii și durata procesului de obținere a cetățeniei. Există mai multe metode prin care o persoană poate dobândi cetățenia americană, însă procesul este aproape întotdeauna anevoios, putând dura de la 5 la 15 ani. Astfel, cu cât perioada de când s-au stabilit în SUA este mai îndepărtată, cu atât șansele ca aceștia să reușească dobândirea cetățeniei sunt mai ridicate.

¹⁷¹ T.H. Marshall, *Citizenship and social class, and other essays*, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 1950, p. 10.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 49: ÎN CE AN AȚI OBȚINUT CETĂȚENIA AMERICANĂ?

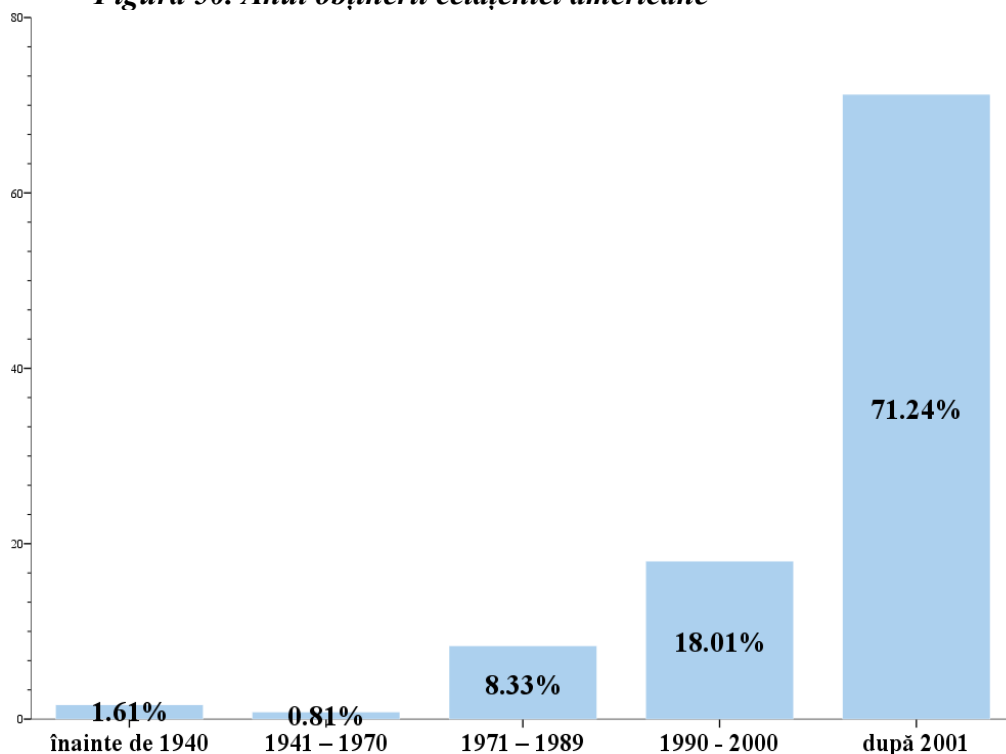
Tabelul 95. Anul obținerii cetățeniei americane

	Procent
înainte de 1940	1,6
1941 – 1970	0,8
1971 – 1989	8,3
1990 - 2000	18,0
după 2001	71,2
Total	100

Majoritatea românilor stabiliți în Statele Unite ale Americii pe care i-am chestionat au reușit să dobândească cetățenia americană după anul 2001 – 71,2%. Numărul celor care au fost naturalizați în perioada 1990 – 2000 este de doar 18,0%, în timp ce între 1971 și 1989 au obținut cetățenia doar 8,3% dintre aceștia.

Perioadele cu cea mai scăzută rată de obținere a cetățeniei în rândul respondenților sunt 1941 – 1970 – cu 0,8% și perioada de înainte de 1940, când 1,6% au reușit obținerea cetățeniei.

Figura 50. Anul obținerii cetățeniei americane

Observăm și aici tendința ascendentă în obținerea cetățeniei, confirmând relația dintre perioada șederii în Statele Unite și șansele de obținere a cetățeniei. Există și abateri de la această situație – persoanele care sosesc în Statele Unite ale Americii cu vize de reîntregire a familiei, prin loteria vizelor sau prin căsătoria cu un cetățean american dobândesc mult mai rapid cetățenia decât restul imigranților.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 48: INTENȚIONAȚI SĂ SOLICITAȚI CETĂȚENIA AMERICANĂ?

Tabelul 96. Intenția de solicitare a cetățeniei americane

	Procent
Da	82,1
Nu	17,9
Total	100

17,9% dintre persoanele chestionate care nu au cetățenie în acest moment au declarat că nu vor să facă demersuri pentru obținerea cetățeniei, în timp ce 82,1% au acest lucru în plan. Există două perspective prin care putem interpreta aceste date: cei aproape 18% nu doresc să rămână în Statele Unite ale Americii, fiind rezidenți doar pe perioada contractului actual de muncă sau a studiilor sau șansele ca aceștia să obțină cetățenia în acest moment sunt foarte mici din cauza unor probleme legale cu acest proces, neavând oportunitatea de a dobândi cetățenia.

Mai important este însă că peste 82% doresc să se naturalizeze și din punct de vedere legal, nu numai din perspectivă socială, culturală și economică.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 54: AVEȚI VREO PROPRIETATE SEMNIFICATIVĂ ÎN ROMÂNIA (APARTAMENT, MAȘINĂ ETC.) ?

Tabelul 97. Posesia unei proprietăți semnificative în România (apartament, mașină etc.)

	Procent
Da	45.5
Nu	54.5
Total	100

Posesia unor proprietăți semnificative în România este și ea un factor important pentru a vedea legăturile păstrate cu țara de origine în rândul româno-americanilor. Majoritatea au declarat că nu mai dețin astfel de conexiuni economice – 54,5%, în timp ce 45,5% au în continuare posesiuni în țară.

Majoritatea românilor ce au imigrat în Statele Unite ale Americii nu sunt interesați să își păstreze proprietățile din România, considerând că nu au nevoie de o plasă de siguranță în cazul insuccesului procesului emigraționist.

În mod normal, deținerea proprietăților ar trebui să fie legată direct de perioada de când aceștia sunt stabiliți în Statele Unite și de vârsta acestora, ce va fi analizată în următorul tabel – cu cât aceștia sunt mai în vârstă, cu atât vor deține mai puține proprietăți în România.

Tabelul 98. Corelație între Vârsta (Grupa de vârstă) și posesia unei proprietăți semnificative în România (apartament, mașină etc)

		Posesia unei proprietăți semnificative în România (apartament, mașină etc)		
		Da	Nu	Total
Vârsta (Grupa de vârstă)	18 - 25	38,2%	61,8%	100%
	26 - 34	48,2%	51,8%	100%
	35 - 45	44,5%	55,5%	100%
	46 - 55	48,3%	51,7%	100%
	56 - 64	48,0%	52,0%	100%
	65+	38,5%	61,5%	100%

Nu am descoperit însă o legătură semnificativă a deținerii proprietăților în România și vârstă. În cadrul intervalului de vârstă 26 – 64 de ani, valorile variază cu maximum 3 procente, raportul fiind de 52% în favoarea celor ce nu dețin o proprietate, față de cei 48% care nu mai au nici o proprietate în România.

Excepție fac grupele de vârstă 18 – 25 de ani, unde 61,8% nu au nicio proprietate în România – cel mai probabil pentru că aceștia nu dețineau active economice semnificative în momentul în care eu emigrat, și persoanele de peste 65 de ani – emigranți în general din perioada regimului comunist, ale căror posesiuni au fost naționalizate și pe care nu le-au retrocedat după 1990 din diferite motive.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 63: CE LIMBĂ VORBIȚI ÎN MOD NORMAL ACASĂ?

Tabelul 99. Limbă vorbită în mod normal acasă

	Procent
Engleza	35,7
Româna	61,9
Altă limbă	2,4
Total	100

Pentru mai multe decenii a existat o concepție comună, dar greșită, că familiile de imigranți își vor ajuta mai mult copii, prin trecerea completă la limba engleză în casă, sperând că în acest fel, cu cât aceștia vorbesc mai mult limba engleză, cu atât competența lor în această limbă va fi mai ridicată. Deși este adevărat că membrii familiei se pot ajuta unul pe celălalt prin comunicarea în

limba țării de destinație, aceasta nu ar trebui să înlocuiască limba maternă, limba țării de origine. În epoca multiculturalismului, renunțarea totală la unul dintre cei mai importanți factori ai identității personale – limba vorbită – poate duce la pierderea identității culturale de origine.

Asimilarea poate duce, în plus față de eliminarea bogăției culturale din societate, „la un nivel scăzut al stimei de sine, un concept de sine sărac și la alienarea culturală a individului”.¹⁷²

35,7% dintre persoanele chestionate declară că în mod normal vorbesc, în cadrul familiei, limba engleză, în timp ce 61,9% vorbesc limba română. Acesta este un factor pozitiv în păstrarea bagajului identitar al românilor stabiliți în Statele Unite ale Americii.

Tabelul 100. Corelație între Vârsta la momentul stabilirii în SUA (grupa de vârstă) și limba vorbită în mod normal acasă

		Limba vorbită în mod normal acasă			Total
		Engleza	Romana	Alta limba	
Vârsta la momentul stabilirii în SUA (grupa de vârstă)	sub 18	48,6%	51,4%		100%
	18 - 25	42,0%	53,2%	4,8%	100%
	26 - 34	30,8%	67,6%	1,6%	100%
	35 - 45	28,7%	71,3%		100%
	46 - 55	22,6%	74,2%	3,2%	100%
	56 - 64	16,7%	75,0%	8,3%	100%
	65+		100,0%		100%

Observăm însă o legătură importantă între vârsta la momentul imigrării și limba vorbită în normal acasă – cu cât aceștia erau mai în vârstă în momentul în care au imigrat, cu atât aceștia au păstrat mai mult limba română ca limbă principală. Dacă în rândul persoanelor ce aveau sub 18 ani când s-au stabilit în SUA doar 51,4% mai vorbesc româna acasă, 48,6% vorbind limba engleză, în grupul 18 – 25 de ani prezența limbii române crește la 53,2%, în timp ce 42% vorbesc engleză și 4,8% altă limbă.

Observăm accentuarea diferenței pe fiecare grup de vârstă – în rândul persoanelor ce aveau 26 – 34 de ani la momentul imigrării, 67,6% folosesc în casă limba română și numai 28,7% limba engleză. În grupul 46 – 55 de ani, diferența este și mai mare: 74,2% folosesc limba română, 3,2% altă limbă și numai 22,6% limba engleză. 75,0% dintre americanii de origine română chestionați ce aveau între 56 și 64 de ani la momentul emigrării vorbesc limba română în casă, față de 16,7% limba engleză și 8,3% altă limbă. Persoanele ce au emigrat la peste 65 de ani (destul de slab reprezentate în studiul nostru) declară în proporție de 100% că nu vorbesc altă limbă decât româna în cadrul familiei.

¹⁷² J. A. K. Olivier, *Accommodating and promoting multilingualism through blended learning (Doctoral dissertation)*, North-West University, Vanderbijlpark, South Africa, 2011, p. 22.

Tabelul 101. Corelație între vârstă (grupa de vârstă) și limbă vorbită în mod normal acasă

		Limbă vorbită în mod normal acasă			Total
		Engleza	Româna	Altă limbă	
Vârsta (grupa de vârstă)	18 - 25	28,6%	66,1%	5,4%	100%
	26 - 34	45,5%	51,5%	3,0%	100%
	35 - 45	35,8%	63,3%	0,8%	100%
	46 - 55	30,0%	65,6%	4,4%	100%
	56 - 64	27,5%	70,6%	2,0%	100%
	65+	23,1%	76,9%		100%

Legătura dintre vârsta respondenților și limba vorbită în mod normal acasă există, urmărește aceeași tendință cu legătura dintre vârsta imigrării și limba vorbită acasă, însă nu este la fel de puternică.

În grupul de vârstă 18 – 25, 66,1% vorbesc limba română în timp ce 28,6% vorbesc limba engleză acasă – aceștia fiind în general sosiți recent în Statele Unite ale Americii.

Cel mai ridicat procent de persoane care vorbesc limba engleză în cadrul familiei găsim în grupul de vârstă 26 – 34 de ani – 45,5%, în timp ce 51,5% dintre aceștia vorbesc limba română și 3,0% o altă limbă.

În rândul persoanelor de peste 35 de ani, majoritatea respondenților – peste 63% în toate grupele de vârstă - au declarat că vorbesc limba română în cadrul familiei, procentul fiind mai ridicat odată cu creșterea vârstei.

IV.6.5. Religie

Religia este unul din stâlpii de bază ai identității persoanele și sociale ale românilor. Românii pot fi considerați nu doar credincioși, ci slujitori ai legii ortodoxe ce a guvernat timp de secole întregi națiunea românească. Ortodoxia este una din valorile fundamentale ale spiritului românesc ce nu se regăsește în rândul americanului de rând.

Comunitățile românești din Statele Unite ale Americii s-au format adesea în jurul bisericii, care aduce laolaltă o mare parte a imigranților, veniți în căutarea confortului spiritual și social – prin integrarea într-un grup cu persoane asemănătoare, de aceeași religie, de aceeași origine.

“Imigranți au nevoi spirituale, care sunt mai semnificative atunci când sunt ambalate într-un context lingvistic și cultural familiar. În special, imigranții sunt atrași de comuniune de biserici și temple etnice, acolo unde relațiile primare dintre enoriași sunt întărite cu mâncăruri tradiționale și obiceiuri.”¹⁷³

Când sociologii se referă la religie, aceștia o fac din perspectiva sociolo-

¹⁷³ Charles Hirschman, *The Role of Religion in the Origins and Adaptation of immigrant Groups in the United States*, International Migration Review Vol. 38, No. 3, Conceptual and Methodological Developments in the Study of International Migration, 2004, pp. 1206-1233.

gică și nu din perspectivă apartenenței lor la o anumită credință. Sociologii, spune Giddens, nu sunt preocupați dacă o credință religioasă este adevărată sau falsă, ci de organizarea socială a religiei, de religie ca sursă de solidaritate sociale, văzând în forțele sociale care sunt implicate și nu cele personale, spirituale sau psihologice.¹⁷⁴

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 26: AȚI AVUT O EDUCAȚIE RELIGIOASĂ ÎN SÂNUL FAMILIEI?

Tabelul 102. Educație religioasă în cadrul familiei

	Procent
Da	59,6
Nu	40,4
Total	100

Întrebați dacă au avut parte de o educație religioasă în cadrul familiei, numai 59,6% au răspuns că da, în timp ce 40,4% au spus că nu au fost educați într-o anumită religie. Acest lucru este influențat de faptul că o mare parte dintre românii care se află acum în Statele Unite ale Americii au fost născuți și crescuți în societatea românească într-o perioadă în care religia era descurajată, adesea chiar suprimată – perioada comunistă.

Tabelul 103. Educație religioasă în sânul familiei (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

		România	Statele Unite
Educație religioasă în familie	Nu	21,7%	18,6%
	Da	78,3%	81,4%
	Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Prin comparație, româno-americanii sunt mai apropiați din acest punct de vedere de români decât de americani, fiind însă mai puțin obișnuiți cu educația religioasă decât ambele grupuri de comparație – doar 78,3% dintre români au primit în cadrul familiei o educație religioasă, față de 81,4% în cadrul americanilor și 59,6% în rândul românilor din SUA.

Totuși, instituțiile religioase au fost, de-a lungul istoriei românilor din SUA, „cele mai importante resurse pentru depășirea obstacolelor pe care imigranții le întâmpină într-un mediu nou și adesea ostil.”¹⁷⁵

¹⁷⁴ Anthony Giddens, *Sociology – 5th Edition*, Editura Polity Press, Manchester, 2006, p. 536.

¹⁷⁵ Andrea Althoff, *Religious identities of Latin American immigrants in Chicago: Preliminary findings from field research*, Religion and Culture Web Forum, 2006, p. 2.

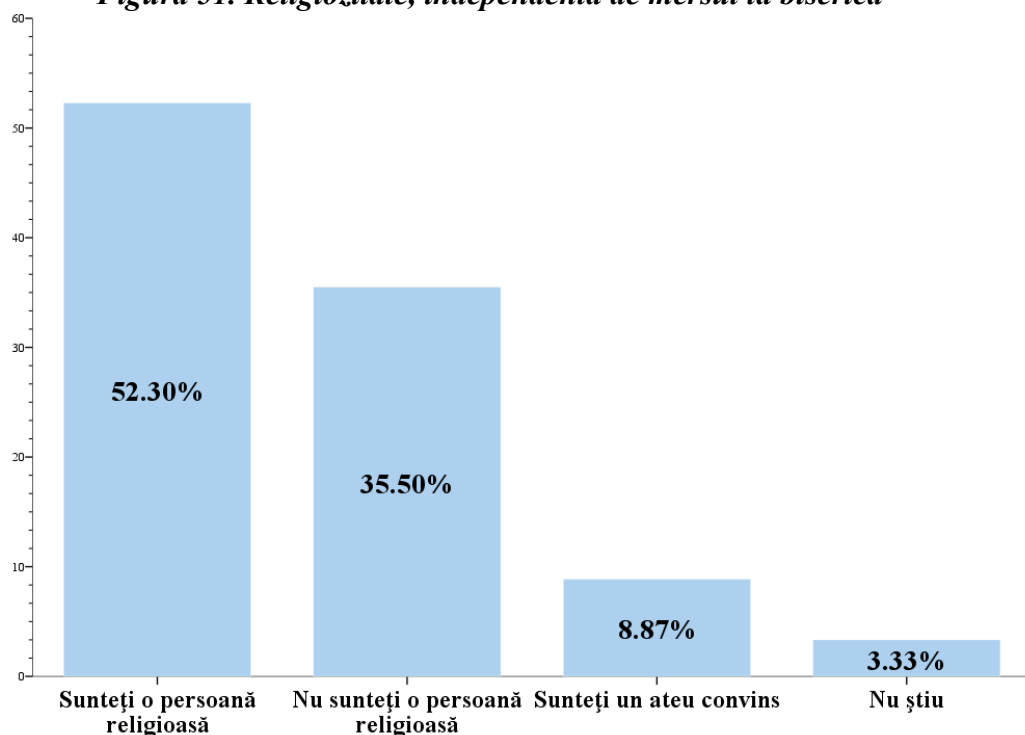
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 27: INDIFERENT DACĂ MERGEȚI SAU NU LA BISERICĂ, AȚI SPUNE CĂ...?

Tabelul 104. Religiozitate, independentă de mersul la biserică

	Procent
Sunteți o persoană religioasă	52,3
Nu sunteți o persoană religioasă	35,5
Sunteți un ateu convins	8,9
Nu știu	3,3
Total	100

Întrebați dacă se consideră religioși, indiferent de faptul că merg la biserică sau nu, 52,3% dintre românii din Statele Unite ale Americii se declară drept o persoane religioase. În același timp, 35,5% dintre aceștia spun că nu sunt persoane religioase și 8,9% se consideră atei convinși. 7,3% dintre persoanele care au declarat că au fost crescute în spirit religios se consideră în acest moment persoane religioase – o parte foarte mare din româno-americani fiind dezamăgiți, aparent, de religie și biserică.

Figura 51. Religiozitate, independentă de mersul la biserică

Tabelul 105. Religiozitate, independentă de mersul la biserică (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Sunteți o persoană religioasă	87,5%	77,1%
Nu sunteți o persoană religioasă	11,5%	20,6%
Sunteți un ateu convins	1,0%	2,4%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Analizând diferențele între persoanele religioase din rândul româno-americanilor, observăm că aceștia sunt mai apropiați de americani. În timp ce 52,3% dintre româno-americani se declară credincioși, 77,1% dintre americani fac același lucru, comparat cu 87,5% dintre români.

Oferim două explicații pentru această diferență negativă a numărului persoanelor credincioase în rândul româno-americanilor: procesul de migrație este unul profund selectiv, prin barierele și riscurile pe care le implică – persoanele cu un grad foarte ridicat de religiozitate nu sunt dispuse să își asume întotdeauna aceste riscuri; altă posibilitate este legată de neintegrarea în spațiul spiritual din noua lume.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 28: CREDEȚI ÎN DUMNEZEU?

Tabelul 106. Credința în Dumnezeu

	Procent
Da	80,6
Nu	19,4
Total	100

Credința în Dumnezeu este diferită de religiozitate, adesea oamenii separând apartenența la o religie față de credință. Religia este o formă de manifestare organizată a credinței, în timp ce credința în Dumnezeu este independentă de religie. Aceasta poate exista fără religie, în timp ce religia nu poate exista fără credința în Dumnezeu. 80,6% dintre româno-americani declară că ei cred în Dumnezeu, în timp ce doar 19,4% nu cred în Dumnezeu.

Tabelul 107. Credința în Dumnezeu (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

		România	Statele Unite
Credeți în Dumnezeu?	Nu	3,7%	5,8%
	Da	96,3%	94,2%
	Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

În România și Statele Unite ale Americii regăsim un procent mult mai mare al persoanelor care cred în Dumnezeu – 96,3% respectiv 94,2%.

Imigranții sunt, prin definiție, mobili, migrând peste granițe internaționale, adesea la o țară distanță sau la jumătate de lume. Credința imigranților este și ea o credință mobilă, care se pare, în cazul românilor din SUA, a fost afectată negativ – doar 80,6% crezând în Dumnezeu.

Tabelul 108. Corelație între Credința în Dumnezeu și sexul

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Credința în Dumnezeu	Da	76,8%	84,0%
	Nu	23,2%	16,0%
Total		100%	100%

Analizând credința în Dumnezeu în funcție de sex, observăm că 84% dintre femei cred în Dumnezeu. Acestea sunt mai credincioase decât bărbații, care cred în Dumnezeu în proporție de 76,8%. 23,2% dintre bărbați nu cred în Dumnezeu, față de 16,0% dintre femei.

Tabelul 109. Corelație între Credința în Dumnezeu și vârsta (grupa de vârstă)

			Vârsta (Grupa de vârstă)					
			18 - 25	26 - 34	35 - 45	46 - 55	56 - 64	65+
Credința în Dumnezeu	Da		78,9%	76,7%	81,9%	89,7%	74,5%	77,8%
	Nu		21,1%	23,3%	18,1%	10,3%	25,5%	22,2%
Total			100%	100%	100%	100%	100%	100%

Credința în Dumnezeu nu este puternic influențată de vârstă – în grupul 18 – 25 de ani, nivelul acesteia este de 78,9%, în segmentul 26 – 34 de ani – 76,7%, asemănător cu româno-americanii între 56 și 64 de ani – 74,5% și cei de peste 65 de ani – 77,8%

Un procent mai mare de credincioși găsim în rândul persoanelor de 35 – 45 de ani – 81,9%, iar grupa de vârstă cea mai religioasă este la 46 - 55 de ani – 89,7%, unde doar 10,3% dintre aceștia nu cred în Dumnezeu. Totuși, inclusiv în cadrul acestui grup nivelul credinței în Dumnezeu este mai scăzut decât în cadrul populației generale din România și Statele Unite ale Americii.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 29: CÂT DE DES VĂ RUGAȚI LA DUMNEZEU ÎN AFARA SLUJBELOR RELIGIOASE? AȚI SPUNE CĂ...

Alt indicator important al religiozității în viziunea creștină este legat de modalitatea de exprimare a credinței prin rugăciunile aduse lui Dumnezeu. Rugăciunile reprezintă un aspect fundamental al vieții religioase. Întrebând cât de des se roagă la Dumnezeu, în afara slujbelor religioase, am aflat că doar 17,7%

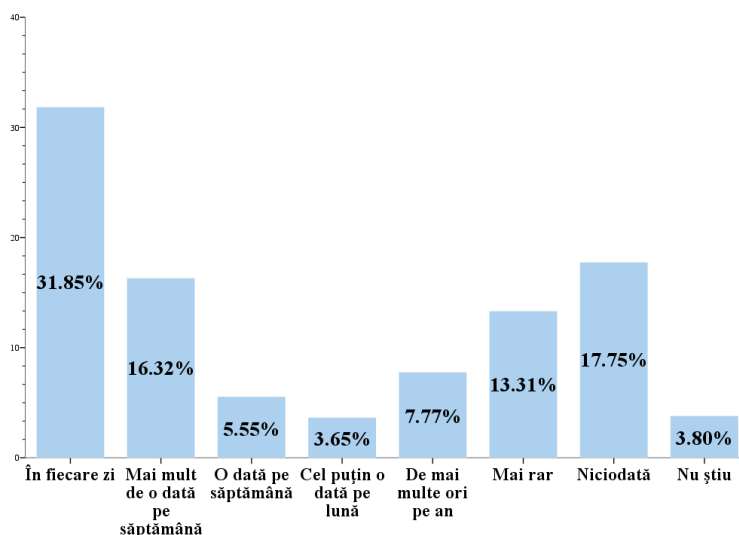
dintre ei nu se roagă niciodată, în 13,3% o fac mai rar de câteva ori pe an. Cei mai mulți imigranți de origine română se roagă frecvent la Dumnezeu: 7,8% o fac de mai multe ori pe an, 5,6% cel puțin o dată pe lună. Peste jumătate dintre aceștia se roagă mai des de o dată pe lună: 5,5% o dată pe săptămână, 16,3% mai des de o dată pe săptămână și 31,9% se roagă în fiecare zi.

“Factorii sociali joacă un rol fundamental în a determina cum comunicarea cu forțele supranaturale se manifestă și influențează motivele pentru care oamenii se roagă și nevoile pe care rugăciunile lor încearcă să le îndeplinească.”¹⁷⁶. Grupurile sociale care trec prin mai multă suferință și sunt private de anumite drepturi sau beneficii recurg cel mai adesea la rugăciune ca o modalitate de adaptare.

Tabelul 110. Frecvența la care se roagă la Dumnezeu în afara slujbelor religioase

	Procent
În fiecare zi	31,9
Mai mult de o dată pe săptămână	16,3
O dată pe săptămână	5,5
Cel puțin o dată pe lună	3,6
De mai multe ori pe an	7,8
Mai rar	13,3
Niciodată	17,7
Nu știu	3,8
Total	100

Figura 52. Frecvența la care se roagă la Dumnezeu în afara slujbelor religioase

¹⁷⁶ Joseph O. Baker, *An Investigation of the Sociological Patterns of Prayer Frequency and Content*, *Sociology of Religion*, 69:2, 2008, pp. 169-185.

Comparând frecvența la care se roagă la Dumnezeu în afara slujbelor religioase a româno-americanilor cu cea a românilor și a americanilor, observăm că aceștia se aseamănă mai mult cu americanii. 31.85% dintre româno-americani se roagă în fiecare zi, comparat cu 33,9% dintre români și 28,8% dintre americani. În același timp, 16.32% se roagă mai mult de o dată pe săptămână, față de 44,9% dintre români și 45,5% dintre americani care se roagă de mai multe ori pe săptămână. Cea mai mare asemănare între româno-americani și americani o găsim în rândul celor care declară că nu se roagă niciodată – 17.75% în primul grup și 16,8% în cel de-al doilea – față de doar 1,8% dintre români.

Tabelul 111. Frecvența la care se roagă la Dumnezeu în afara slujbelor religioase (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
De mai multe ori pe zi	33,9%	28,8%
O dată pe zi	30,4%	16,9%
De mai multe ori pe săptămână	14,5%	20,6%
Doar când merg la slujbă	5,8%	5,0%
Doar de sărbători	4,1%	2,1%
O dată pe an	1,1%	2,1%
Mai rar	8,4%	7,6%
Niciodată	1,8%	16,8%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 30: ÎN AFARĂ DE NUNȚI ȘI ÎNMORMÂNTĂRI, CÂT DE DES MERGEȚI LA SLUJBE RELIGIOASE?

Tabelul 112. Frecvența la care merge la slujbe religioase, în afară de nunți și înmormântări

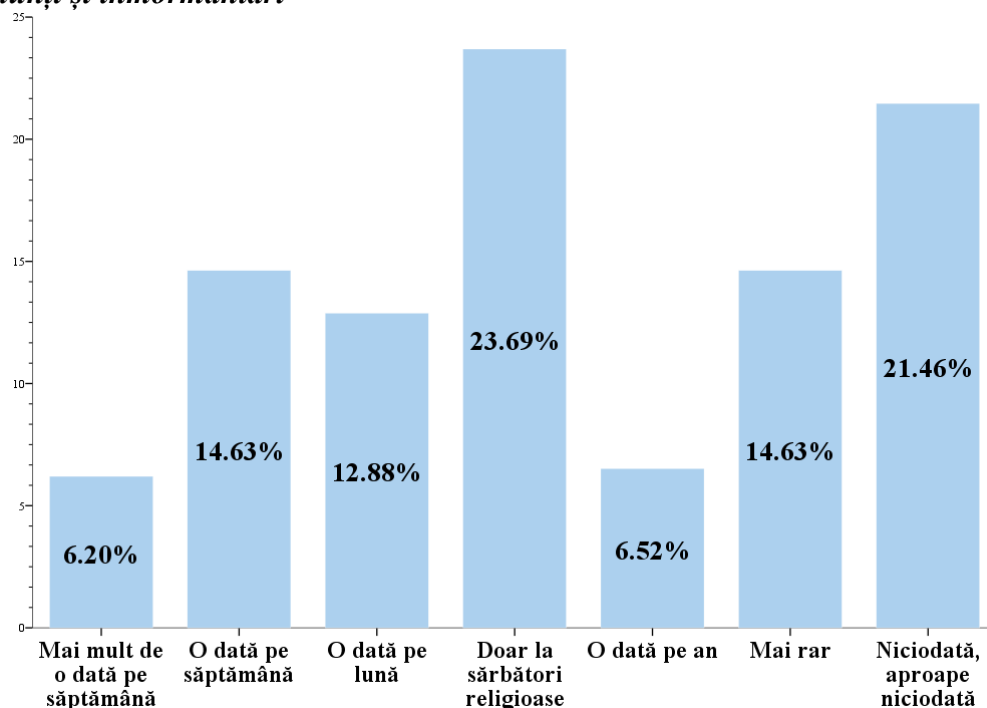
	Procent
Mai mult de o dată pe săptămână	6,2
O dată pe săptămână	14,6
O dată pe lună	12,9
Doar la sărbători religioase	23,7
O dată pe an	6,5
Mai rar	14,6
Niciodată, aproape niciodată	21,5
Total	100

Astfel, “În ciuda existenței sentimentului de apartenență la o religie, participarea religioasă este foarte slabă în societatea modernă.”¹⁷⁷. Acest lucru este

¹⁷⁷ Florica Ștefănescu, Delia Bekesi și Sorana Săveanu, *Religie și natalitate*, în S. Bălătescu, F. Chipea, I. Cioară, A. Hatos, S. Săveanu (coord.), *Educație și schimbare socială. Perspective sociologice și comunicaționale*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2010, pp. 139-144.

confirmat și în rândul românilor din Statele Unite ale Americii. Numai 6,2% dintre aceștia merg la slujbe religioase mai des de o dată pe săptămână, în timp ce alți 14,6% merg o dată pe săptămână la biserică. 12,9% dintre cei care au răspuns la chestionarul nostru merg o dată pe lună la biserică pentru a participa la slujbă, în timp ce 23,7% ajung doar la slujbele oficiate cu ocazia sărbătorilor religioase. 6,5% merg la slujbă o dată pe an, în timp ce 14,6% chiar mai rar de atât. Un număr destul de mare – 21,5% nu merg niciodată, sau aproape niciodată la slujbe religioase.

Figura 53. Frecvența la care merge la slujbe religioase, în afară de nunți și înmormântări

Așa cum observăm și în comportamentul româno-americanilor, „religia nu asigură astăzi nici contra inflației și nici contra unei schimbări nedorite de guvern, nici împotriva destrămării unei iubiri. Ea nu poate intra în locul altor sisteme funcționale. Ea este un sistem funcțional pentru sine și numai participarea la acest sistem funcțional conferă siguranțele specific religioase. Individul nu poate renunța la economie, educație, drept, dar a început să renunțe la religie.”¹⁷⁸

¹⁷⁸ Andrei Marga, *Religia în era globalizării*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2006, pp. 76-77.

Tabelul 113. Frecvența la care merge la slujbe religioase, în afară de nunți și înmormântări (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Mai mult de o dată pe săptămână	4,9%	13,5%
O dată pe săptămână	20,4%	28,3%
O dată pe lună	18,2%	13,9%
Doar la sărbători religioase	29,3%	9,6%
O dată pe an	4,0%	5,0%
Mai rar	18,6%	9,9%
Niciodată, aproape niciodată	4,6%	19,8%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Comparând frecvența participării la slujbe în cadrul celor trei grupuri studiate, observăm că româno-americanii se află în acest moment la granița dintre români și americani – 6.20% participă la slujbe mai des de o dată pe săptămână, față de 4,9% în cazul românilor și 13,5% în cazul americanilor.

Numărul celor care merg o dată pe săptămână este mai scăzut decât în cazul ambelor grupuri de comparație – 14.63% în rândul româno-americanilor, 20,4% în rândul românilor, 28,3% la americani. Asemănări semnificative între româno-americani și americani găsim la cei care participă o dată pe lună – 12.88% față de 13,9%, în timp ce în România aceștia reprezintă 18,2%.

23.69% dintre româno-americanii au păstrat însă obiceiul românesc de a merge la biserică la sărbătorile religioase, unde 29,3% fac acest lucru, în timp ce în SUA doar 9,6% frecventează biserica doar de sărbători.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 31: CÂT DE IMPORTANT ESTE DUMNEZEU ÎN VIAȚA DVS.? VĂ RUGĂM SĂ RĂSPUNDEȚI DÂND O NOTĂ DE LA 1 LA 10.

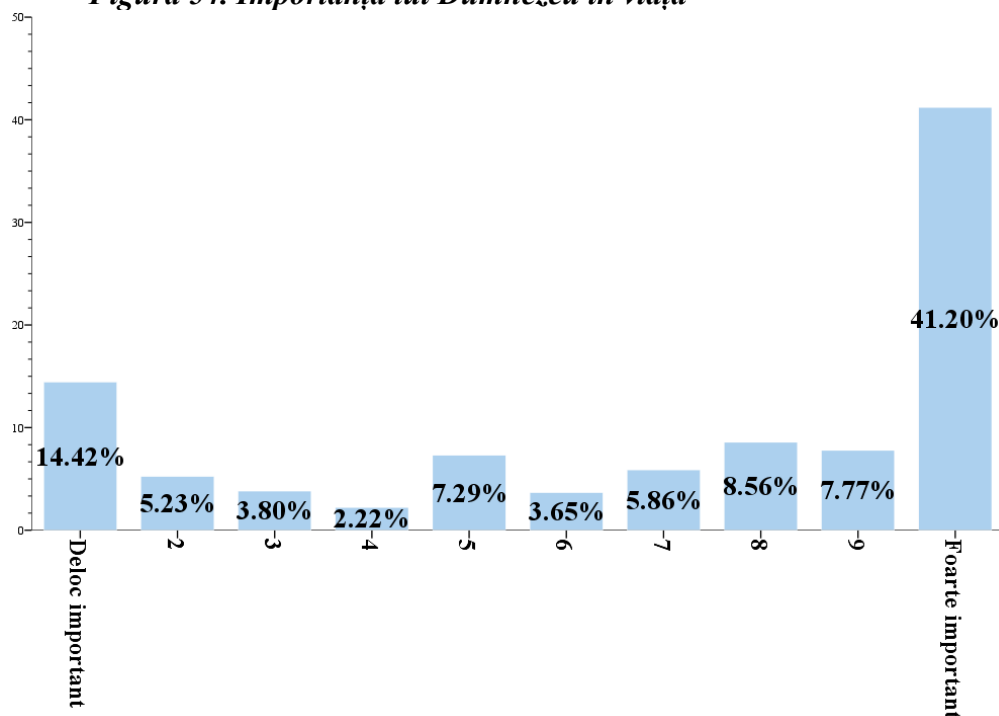
Tabelul 114. Importanța lui Dumnezeu în viață

	Procent
Deloc important	14,4
2	5,2
3	3,8
4	2,2
5	7,3
6	3,6
7	5,9
8	8,6
9	7,8
Foarte important	41,2
Total	100

Un procent semnificativ dintre românii stabiliți în Statele Unite ale Americii - 14,4% - consideră că Dumnezeu nu este deloc important în viața lor, în timp ce 41,2% consideră că acesta este foarte important.

Sentimentul general referitor la importanța lui Dumnezeu unul pozitiv, peste 70% considerând important sau foarte important acest aspect.

Figura 54. Importanța lui Dumnezeu în viață

Comparând importanța lui Dumnezeu în viața lor, observăm că românii din SUA sunt mai apropiați de americani decât de români, acest lucru fiind datorat numărului ridicat de persoane care nu consideră acest fapt important.

Dacă în cazul românilor din America, 25.67% au declarat de la deloc important la puțin important (1 - 4), 5,6% dintre români au făcut acest lucru și 11,2% dintre americani.

Tabelul 115. Importanța lui Dumnezeu în viață (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Deloc important	2,0%	5,0%
2	1,4%	2,0%
3	1,2%	2,4%
4	1,0%	1,8%
5	4,1%	5,5%
6	2,8%	4,8%
7	4,8%	6,9%
8	9,6%	9,6%
9	13,3%	9,4%
Foarte important	59,8%	52,4%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

În rândul româno-americanilor întâlnim cel mai scăzut procent de persoane care consideră drept importantă prezența lui Dumnezeu în viața lor (răspunsurile 6 - 10) – 67.04%. Procentul acestora crede în rândul americanilor la 82.90%, ajungând la 90,3% pentru cetățenii din România. 4,1% dintre români au fost neutri față de această problemă, comparat cu 5,5% dintre americani și 7.29% în rândul româno-americanilor.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 64: DIN MOMENTUL ÎN CARE AȚI EMI-GRAT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII V-AȚI SCHIMBAT APARTENENȚA LA UN CULT RELIGIOS?

Tabelul 116. Schimbarea apartenenței religioase

	Procent
Da	3,2
Nu	83,9
Nu am fost afiliat	12,9
Total	100

Literatura de specialitate arată că “religia continuă să fie un marker important al identității pentru noi imigranți din Statele Unite. Totuși, grupurile de imigranți au metode diferite prin care își integrează identitatea religioasă cu cea etnică și acordă o importanță diferită acestora”.¹⁷⁹

¹⁷⁹Fenggang Yang, Helen Rose Ebaugh, *Religion and Ethnicity Among New Immigrants: The Impact of Majority/Minority Status in Home and Host Countries*, Journal for the Scientific Study of Religion, Volume 40, Issue 3, 2001, pp. 367–378.

O parte dintre românii din SUA, 3,2%, aleg să își schimbe apartenența religioasă pentru a se putea integra mai ușor în noua societate. Acest lucru este mai des întâlnit în cadrul grupurilor care aparțin unor religii slab reprezentate – nefiind cazul românilor și a Bisericii Ortodoxe din Statele Unite ale Americii. 83,9% și-au păstrat apartenența religioasă de la plecarea din țară, în timp ce 12,9% declară că nu au fost niciodată afiliați la o religie.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 65: CARE A FOST CULTUL RELIGIOS LA CARE AȚI AVUT APARTENENȚĂ ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII ?

Tabelul 117. Apartenența la o religie sau o confesiune religioasă înainte de a emigra în Statele Unite ale Americii (detaliat)

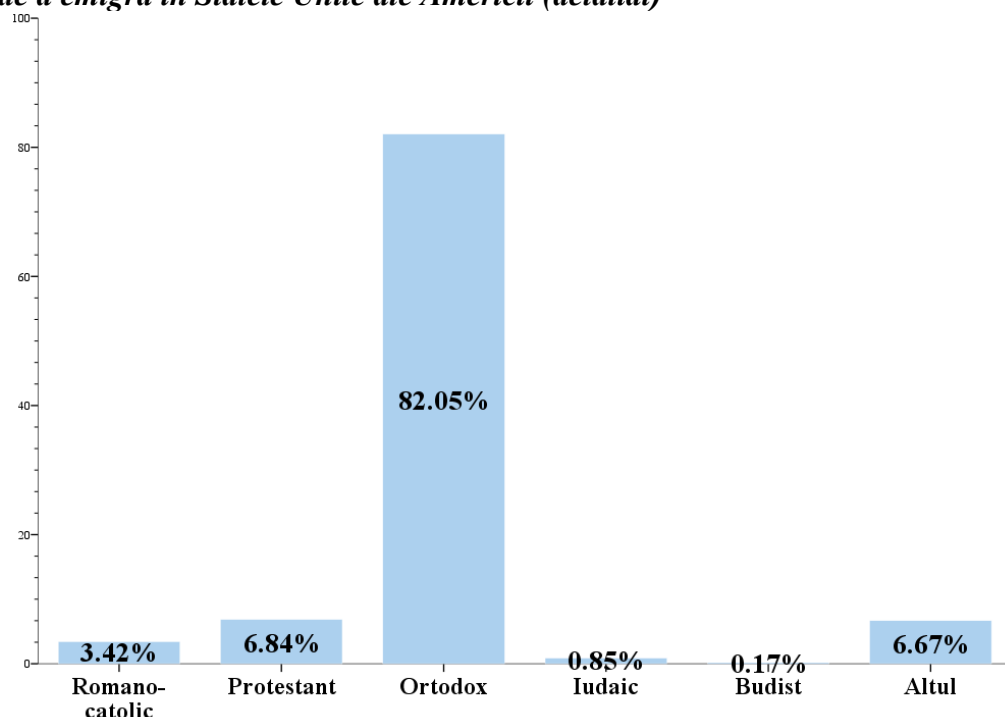
	Procent
Romano-catolic	3,4
Protestant	6,8
Ortodox	82,1
Iudaic	0,9
Budist	0,2
Alta	6,7
Total	100

În momentul în care au emigrat din România, majoritatea românilor erau, așa cum era de așteptat, de religie ortodoxă – 82,1%. Regăsim în rândul migranților și un număr foarte mare de protestanți – 6,8% - accesul acestora la procesul migratoriu fiind mult mai facil, datorită sprijinului acordat de biserică. 3,4% erau membri ai bisericii romano-catolice, în timp ce 0,9% erau de religie iudaică. 0,2% au declarat că erau budiști. 6,7% aparțineau unei alte religii – mai mult de jumătate dintre aceștia fiind greco-catolici, iar restul neoprotestanți, bapțiști sau penticostali.

“Societățile postcomuniste dominate de ortodoxie sunt neobișnuite, arătând o creștere a vitalizării religioase în contextual unor instituții politice autoritare și o strânsă legătură către un naționalism organic-religios. Motivul major pentru revitalizarea continuă a creștinismului ortodox în Europa postcomunistă este orientarea spirituală și rituală a creștinismului ortodox și mai puțin cea moral-instituțională, care diminuează contraforțele secularizatoare”.¹⁸⁰

¹⁸⁰Gert Pickel și Korenlia Sammet, *Transformations of Religiosity. Religion and Religiosity in Eastern Europe 1989 – 2010*, Editura Springer, Heildebrerg, 2012, p. 42.

Figura 55. Apartenența la o religie sau o confesiune religioasă înainte de a emigra în Statele Unite ale Americii (detaliat)

Românii se definesc prin ortodoxie, iar ortodoxia îi definește pe români, inclusiv în rândul imigranților din Statele Unite ale Americii.

Majoritatea americanilor - 77% din populația adultă - se identifică cu o religie creștină. 48% sunt protestanți, 22% catolici, 2% mormoni și doar 1% ortodocși. 6% au o altă religie, în timp ce 19,6% nu sunt afiliați din punct de vedere religios.¹⁸¹ Ortodocșii pot fi astfel considerați o minoritate în rândul confesiunilor americane.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 66: ÎN PREZENT, APARTINEȚI UNEI RELIGII SAU UNEI CONFESIUNI RELIGIOASE?

Deși majoritatea imigranților români chestionați aparțin unei confesiuni religioase – 60,6%, un procent foarte mare se identifică drept independenți din acest punct de vedere – 39,4%.

¹⁸¹ *US Religious Landscape Survey, 2012*, accesat la 24 august 2014, disponibil la <http://www.pewforum.org/2012/10/09/nones-on-the-rise/>

Tabelul 118. Apartenența la o religie sau o confesiune religioasă în prezent

	Procent
Da	60,6
Nu	39,4
Total	100

Observăm același proces de accentuare a unui fenomen o dată cu procesul migrației – afilierea confesională este mai ridicată în România decât în Statele Unite ale Americii, însă cea mai scăzută în rândul româno-americanilor.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 67: CARE ESTE APARTENENȚA DVS. RELIGIOASĂ, ÎN PREZENT?

Tabelul 119. Apartenența la o religie sau o confesiune religioase în prezent (detaliat)

	Procent
Romano-catolic	4,0
Protestant	10,7
Ortodox	76,7
Iudaic	1,6
Budist	0,3
Altul	6,7
Total	100

Apartenența religioasă curentă este ușor diferită față de cea la plecarea din țară – 4,0% dintre aceștia sunt în prezent romano-catolici, 10,7% protestanți, 1,6% de religie iudaică, 0,3% de religie budistă și doar 6,7% de altă religie.

Ortodoxia predomină în continuare – fiind confesiunea a 76,7% dintre românii din Statele Unite ale Americii. Totuși, 7,1% dintre practicantii acestei religii au migrat spre religia protestantă, religia dominantă a Statelor Unite ale Americii și alte 4% spre biserica romano-catolică.

Tabelul 120. Corelație între apartenența la o religie sau o confesiune religioasă în prezent și limbă vorbită în mod normal acasă

		Limbă vorbită în mod normal acasă			Total
		Engleza	Româna	Altă limbă	
Apartenența la o religie sau o confesiune religioasă în prezent (detaliat)	Romano-catolic	33,3%	60,0%	6,7%	100%
	Protestant	45,0%	50,0%	5,0%	100%
	Ortodox	27,7%	69,8%	2,5%	100%
	Iudaic	80,0%	20,0%		100%
	Budist		100,0%		100%
	Altul	40,0%	48,0%	12,0%	100%

Am considerat interesant de aflat dacă apartenența la o confesiune anume influențează în vreun fel limba pe care imigranții o vorbesc acasă, în cadrul familiei, încrucișând astfel doi factori esențiali ai identității personale și sociale a acestora.

Astfel, observăm că în cadrul familiilor romano-catolice, 33,3% vorbesc acasă limba engleză, 60,0% limba română și 6,7% o altă limbă. La protestanți, raportul este mai echilibrat – 45% vorbesc engleză, 50% română și 5% o altă limbă.

Raportul în rândul ortodoxilor ne confirmă strânsa legătură dintre ortodoxie și românism – 69,8% dintre ei aleg să vorbească limba română acasă, în timp ce numai 27,7% vorbesc limba engleză și 2,5% altă limbă.

La polul opus, persoanele de religie iudaică vorbesc acasă în primul rând limba engleză – 80,0%, în timp ce numai 20,0% vorbesc limba română.

IV.6.6. Economia

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 20: CÂT DE MULȚUMIT SUNTEȚI CU SITUAȚIA FINANCIARĂ A FAMILIEI (GOSPODĂRIEI) DVS.? DACĂ „1” ÎNSEAMNĂ CĂ SUNTEȚI COMPLET NEMULȚUMIT, IAR „10” ÎNSEAMNĂ CĂ SUNTEȚI FOARTE MULȚUMIT, CE VALOARE AȚI ALEGE PENTRU NIVELUL DE SATISFAȚIE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE SITUAȚIA DVS. FINANCIARĂ?

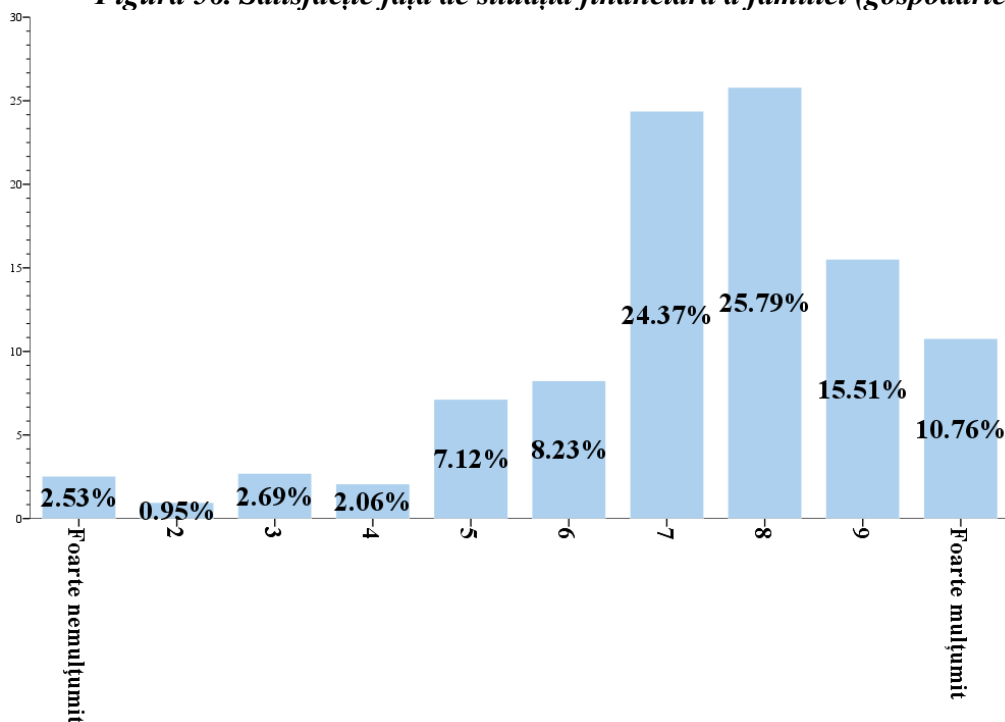
Gradul de satisfacție referitor la situația financiară a familiei nu se doarește a fi o măsură a bunăstării, ci o măsură subiectivă a satisfacției față de veniturile familiei sale. Au existat multe studii referitoare la legătura dintre gradul de satisfacție autoraportat și venituri – satisfacția vieții crește proporțional cu veniturile, indiferent de grupul studiat, însă până la un anumit punct.

Tabelul 121. Satisfacție față de situația financiară a familiei (gospodăriei)

	Procent
Foarte nemulțumit	2,5
2	0,9
3	2,7
4	2,1
5	7,1
6	8,2
7	24,4
8	25,8
9	15,5
Foarte mulțumit	10,8
Total	100

Doar 2.53% dintre persoanele chestionate declară că sunt foarte nemulțumite de situația financiară a familiei lor, totalul răspunsurilor negative fiind de 8.23%. Imigranții români sunt foarte adaptabili și, oricare ar fi veniturile lor și situația lor financiară, cu siguranță este mai bună decât cea din România. 7.12% nu sunt nici nemulțumiți, dar nici mulțumiți cu situația lor financiară.

Figura 56. Satisfacție față de situația financiară a familiei (gospodăriei)

Persoanele satisfăcute de situația financiară a familiei sunt majoritare – 10.76% fiind foarte mulțumiți, în timp ce 84.66% dintre aceștia se declară între mulțumiți și foarte mulțumiți. Observăm astfel că situația financiară este pozitivă din punct de vedere al percepției subiective a indivizilor din grupul studiat.

Legătura între satisfacția financiară și nivelul de fericire nu este însă stabilă. De exemplu, venitul pe cap de locuitor în SUA în perioada 1974-2004 aproape s-a dublat, dar nivelul mediu de fericire nu prezintă nici o tendință semnificativă în sus. Această constatare enigmatică este numită în mod corespunzător Paradoxul lui Easterlin.¹⁸² O posibilă explicație este legată de posibilitatea ca satisfacția să fie legată nu de venitul absolut, ci de venitul relativ comparat cu cel din țara de origine și/sau al semenilor interviuatului.

¹⁸² R. A Easterlin, *Does Economic Growth Improve the Human Lot? Some Empirical Evidence*, in *Nations and Households in Economic Growth: Essays in Honor of Moses Abramovitz*, Editura Academic Press, New York, 1974, pp. 89-125.

Tabelul 122. Satisfacție față de situația financiară a familiei (gospodăriei) (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Foarte nemulțumit	14,8%	5,2%
2	8,4%	3,4%
3	11,2%	5,7%
4	9,2%	7,6%
5	15,0%	12,3%
6	10,4%	11,5%
7	12,2%	17,0%
8	10,6%	17,9%
9	3,6%	9,5%
Foarte mulțumit	4,5%	9,9%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Comparând nivelul de satisfacție față de situația financiară a familiei în România și Statele Unite ale Americii, observăm că un număr mult mai mare de români nu sunt satisfăcuți de veniturile lor – 43,6% - față de 21,9% dintre americani. 15% dintre români și 12,3% dintre americani nu sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

Majoritatea populației SUA este însă mulțumită cu situația sa financiară, 65,4% declarând că sunt între mulțumiți și foarte mulțumiți, în timp ce în România doar 41,3% au același grad de satisfacție.

Imigranții de origine română sunt din acest punct de vedere mult mai apropiați de americani, având un grad de satisfacție chiar mai ridicat decât al lor – 84,66% - explicabil prin procesul migratoriu – migrația dintr-o țară cu venituri mici și o situație economică instabilă într-o țară puternic dezvoltată îi face pe aceștia mult mai flexibili și mai ușor de mulțumit.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 17: CUM APRECIĂȚI EVOLUȚIA SĂRĂCIEI ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII: AȚI SPUNE CĂ, ÎN PREZENT, MAI MULȚI, APROXIMATIV LA FEL DE MULȚI SAU MAI PUȚINI OAMENI TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE, COMPARATIV CU SITUAȚIA PE CARE O AVEAU ÎN URMĂ CU ZECE ANI?

Tabelul 123. Percepția asupra numărului de oameni care trăiesc în sărăcie în SUA față de acum 10 ani

	Procent
Mai mulți	62,4
Aproximativ la fel de mulți	20,9
Mai puțini	7,6
Nu știu	9,0
Total	100

Percepția asupra sărăciei este influențată și explicată prin mai mulți factori: starea socio-economică, explicații structurale și individualiste, și chiar influențe speciale inevitabile.

Cauzele și acceptarea inegalităților sunt mai frecvent accentuate în Occident. Totuși, “factorii individuali domină peste explicațiile structurale în ceea ce privește averea unei persoane; deși este important să rețineți că legăturile sociale utile și condescendența sunt, de asemenea, considerați a fi factori importanți”¹⁸³.

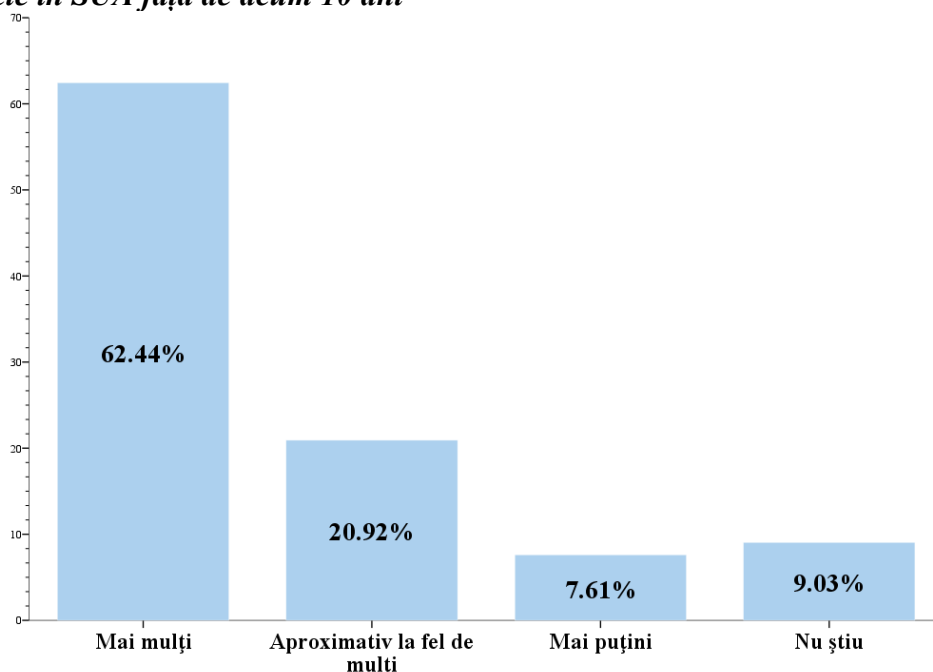
Oamenii percep astfel nu neapărat sărăcia celor depărtați de ei, ci adesea nivelul de sărăcie al lor și a persoanelor apropiate de ei. Nivelul de sărăcie măsurat este astfel tot unul subiectiv, individual, care nu ține cont de veniturile reale ale persoanelor sărace sau de numărul real al acestora, în funcție de cum definim sărăcia.

Românii din Statele Unite ale Americii consideră că există un număr mai mare de persoane sărace în SUA față de acum 10 ani în proporție de 62,4%, în timp ce 20,9% consideră că aceștia sunt la fel de numeroși.

Doar 7,6% consideră că nivelul de sărăcie a scăzut în America în ultimii 10 ani, în timp ce 9,0% declară că nu știu dacă au observat vreo schimbare în ultimul deceniu.

¹⁸³ Martin Kreidl, *Perceptions of Poverty and Wealth in Western and Post-Communist Countries*, Editura Springer Netherlands, Czech Republic, 2000, pp. 172-173.

Figura 57. Percepția asupra numărului de oameni care trăiesc în sărăcie în SUA față de acum 10 ani

Comparând percepția românilor din SUA asupra sărăciei cu cea a românilor și a americanilor, observăm din nou aceeași tendință – aceștia sunt mai apropiați de americani. Dacă 62.44% dintre româno-americani consideră că sunt mai mulți oameni săraci, în rândul americanilor procentul este de 69,0%, în timp ce 82,4% dintre români văd sărăcia drept un fenomen ce se extinde. Este interesantă tendința de repulsie față de valorile inițiale românești, ajungând și în această situație să depășească pragul stabilit de populația generală americană.

Tabelul 124. Percepția asupra numărului de oameni care trăiesc în sărăcie față de acum 10 ani (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Mai mulți	82,4%	69,0%
Aproximativ la fel de mulți	14,8%	22,3%
Mai puțini	2,8%	8,7%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN..

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 18: GÂNDIȚI-VĂ LA OAMENII AFECTAȚI DE SĂRĂCIE DIN STATELE UNITE ALE AMERICII. CARE CONSIDERAȚI CĂ ESTE MOTIVUL PRINCIPAL PENTRU CARE AU AJUNS ÎN ACEASTĂ SITUAȚIE?

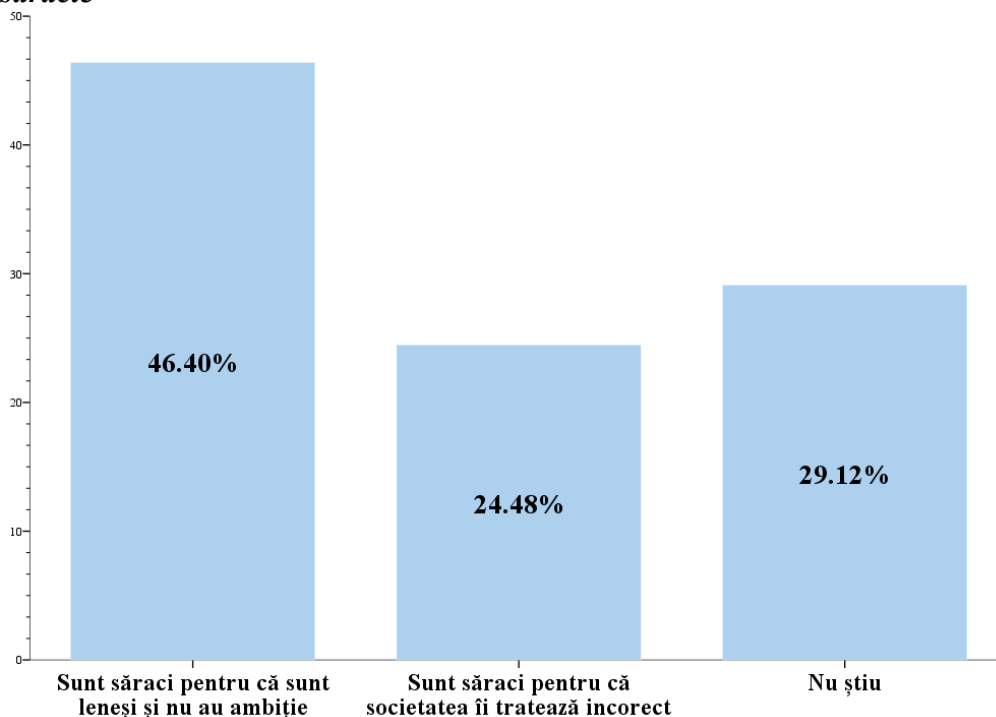
Tabelul 125. Atitudinea față de motivul pentru care oamenii trăiesc în sărăcie

	Procent
Sunt săraci pentru că sunt leneși și nu au ambiție	46,4
Sunt săraci pentru că societatea îi tratează incorect	24,5
Nu știu	29,1
Total	100

Motivul pentru care oamenii trăiesc în sărăcie este perceput de către româno-americani în mod bivalent – 46,4% consideră că aceștia sunt leneși și nu au ambiția necesară pentru a reuși să depășească singuri această situație, în timp ce 24,5% consideră că societatea îi tratează incorect și ar trebui să facă mai multe lucruri pentru oamenii săraci.

Diferența este una de viziune - între persoanele care consideră influența statului și a societății în viața personală drept primordială și cei care consideră că oamenii sunt stăpâni pe propriul destin și societatea nu este responsabilă de gestionarea acestuia.

Figura 58. Atitudinea față de motivul pentru care oamenii trăiesc în sărăcie

Tabelul 126. Atitudinea față de motivul pentru care oamenii trăiesc în sărăcie (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Sunt săraci pentru că sunt leneși și nu au ambiție	24,9%	61,2%
Sunt săraci pentru că societatea îi tratează incorect	75,1%	38,8%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

În România, regimul comunist, în care statul era singurul responsabil pentru bunăstarea individuală și socială, a deformat puternic percepția indivizilor față de șansele de a ieși din sărăcie ale oamenilor săraci. Românii consideră în proporție de 75,1% societatea drept principal vinovat, în timp ce doar 38,8% dintre americani dau vina pe societate. 61,2% dintre americani sunt foarte tranșanți și consideră că oamenii sunt săraci pentru că sunt leneși și nu au ambiție, societatea oferindu-le destule șanse, valoare care poate fi explicată prin etica protestantă față de muncă conceptualizată de Weber.¹⁸⁴ În România procentul este de doar 24,9%.

Româno-americanii sunt și aici mai apropiați de americani decât de români. Aceștia au reușit să depășească dependența de societate drept sistem protector și să își asume “visul american” – orice persoană, indiferent de poziția socială, educație sau veniturile curente are șansa să reușească în viață, atâta timp cât este dedicată și muncitoare.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 19: ÎN OPINIA DVS., CEI MAI MULȚI DINTRE OAMENII SĂRACI DIN SUA AU ȘANSE SĂ SCAPE DE SĂRĂCIE SAU AU ȘANSE FOARTE MICI SĂ SCAPE DE ACEASTĂ SITUAȚIE?

Tabelul 127. Atitudinea față de șansele oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie

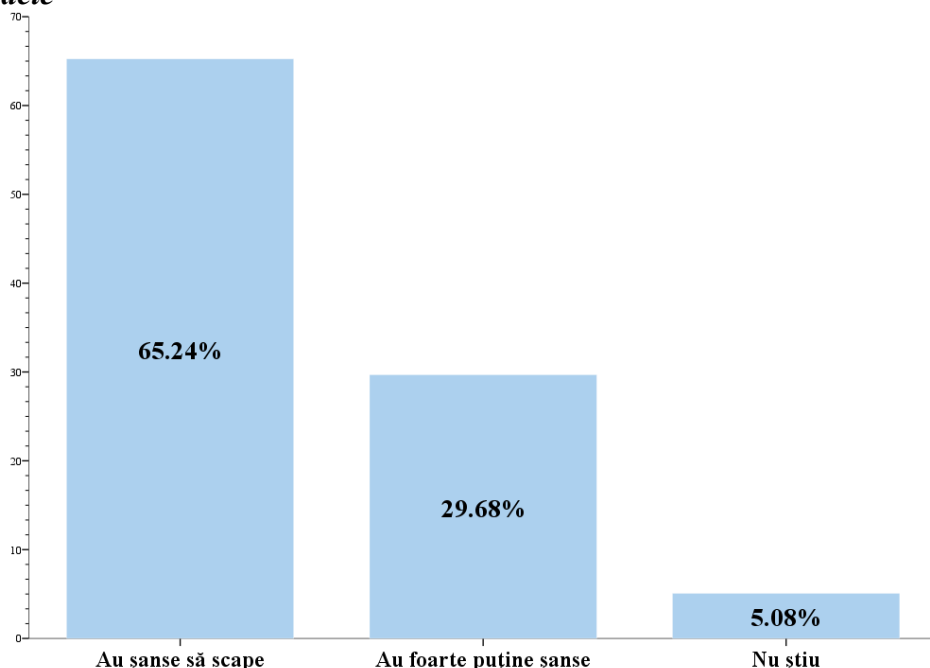
	Procent
Au șanse să scape	65,2
Au foarte puține șanse	29,7
Nu știu	5,1
Total	100

Româno-americanii sunt optimiști atunci când vine vorba de șansele oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie, prin muncă și perseverență. 65,2% consideră că aceștia au posibilitatea să facă acest lucru. Atitudinea lor față de oamenii săraci este una modernă, a dominației individului asupra destinului social.

¹⁸⁴ Max Weber, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Editura Incitaius, București, 2003, p. 33.

Totuși, 29,7% consideră că aceștia au foarte puține șanse de a scăpa de sărăcie. Fără să cunoaștem motivația acestei afirmații, credem că aceștia sunt cei care dau vina pe societate pentru nereușitele oamenilor săraci și indirect pentru nereușitele lor.

Figura 59. Atitudinea față de șansele oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie

Atitudinea românilor din Statele Unite ale Americii față de șansele oamenilor nevoiași de a scăpa de sărăcie este similară cu atitudinea americanilor, care cred în proporție de 70,5% în acest lucru. Doar 29,5% dintre americani oferă foarte puține șanse persoanelor sărace să își depășească această condiție.

Românii sunt mult mai negativiști, 72,7% fiind rezervați cu privire la posibilitatea celor cu venituri mici de a evolua în societate. Doar 27,3% cred că persoanele sărace au șanse de a scăpa de sărăcie.

Tabelul 128. Atitudinea față de șansele oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Au șanse să scape	27,3%	70,5%
Au foarte puține șanse	72,7%	29,5%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Cu ajutorul tabelului încrucișat de mai jos, am încercat să vedem dacă există vreo legătură între nivelul veniturilor respondenților și felul în care aceștia percep posibilitățile oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie.

Tabelul 129. Corelație între Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc. și atitudinea față de șansele oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie

		Atitudinea față de șansele oamenilor săraci de a scăpa de sărăcie			Total
		Au șanse să scape	Au foarte puține șanse	Nu știu	
Veniturile totale din ultimul an	Până la 8.925 \$	72,0%	24,0%	4,0%	100%
	Între 8.925 \$ și 36.250 \$	61,2%	29,1%	9,7%	100%
	Între 36.251 \$ și 87.850 \$	62,8%	32,7%	4,5%	100%
	Între 87.851 \$ și 183.250 \$	69,1%	28,4%	2,5%	100%
	Între 183.251 \$ și 398.350 \$	72,7%	20,5%	6,8%	100%
	Între 398.351 \$ și 400.000 \$	60,0%	40,0%		100%
Peste 400.000 \$		87,5%	12,5%		100%

Constatăm că imigranții români cu venituri mici, de până la \$8.925 pe an, care pot fi considerați săraci în Statele Unite ale Americii, sunt mai optimiști cu privire la șansele de a ieși din sărăcie – 72,0% considerând că există șanse pentru această evoluție, în timp ce doar 24,0% sunt resemnați cu situația oamenilor săraci.

Cei care câștigă între \$8.925 și \$36.250 sunt mai pesimiști, doar 61,2% dintre aceștia având speranțe că oamenii săraci pot să își crească veniturile, față de 29,1% care nu cred că aceștia își pot schimba viața în acest moment. Un raport asemănător se păstrează și la imigranții ce câștigă între \$36.251 și \$87.850 – 62,8% la 32,7%.

Observăm însă odată cu creșterea veniturilor individuale și o creștere ușoară a încrederii românilor din SUA în acordarea șanselor persoanelor sărace de a evolua – 69,1% în rândul celor cu venituri între \$87.851 și \$183.250, 72,7% în rândul celor ce câștigă între \$183.251 și \$398.350 pe an și chiar 87,5% pentru persoanele care câștigă peste \$400.000 pe an.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 68: ÎN ULTIMUL AN, FAMILIA DVS...?

Tabelul 130. Evoluția situației financiare a familiei în ultimul an

	Procent
A economisit bani	44,0
S-a descurcat	37,8
A cheltuit economii	4,3
A cheltuit economii și a luat bani cu împrumut	4,9
Nu știu / Nu răspund	8,9
Total	100

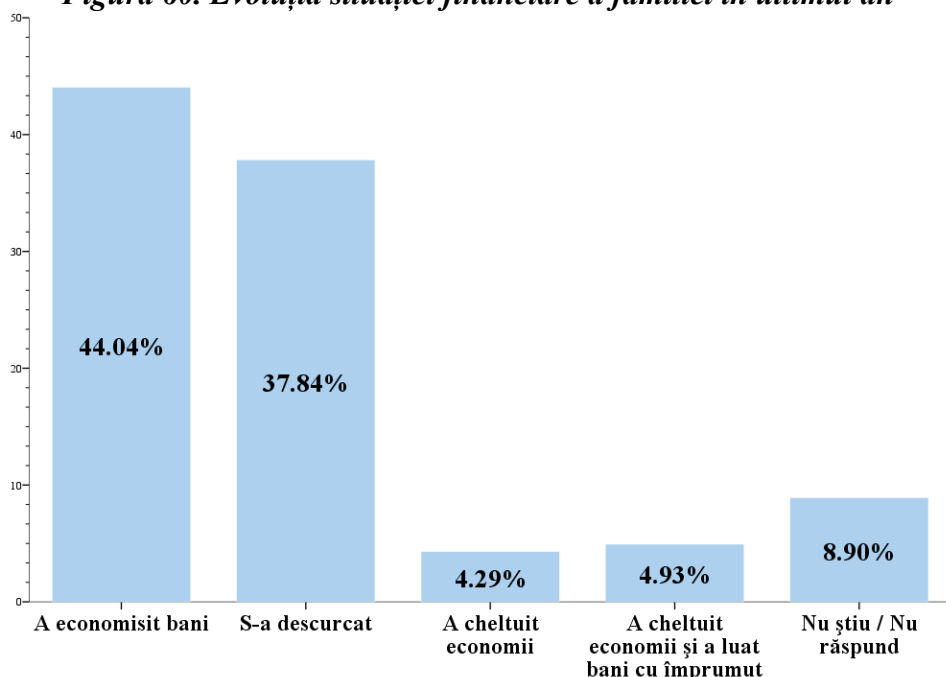
Situația financiară a familiei în cadrul grupului studiat a evoluat pozitiv în ultimul an. 44,0% dintre aceștia declară că au reușit să economisească bani,

în timp ce 37,8% consideră că s-au descurcat, fără a cheltui însă din economii sau a lua bani cu împrumut.

Doar 4,3% au fost nevoiți să apeleze la economii pentru a se putea susține în ultimul an, în timp ce 4,9% au apelat și la un împrumut.

“Gospodăriile care evită riscul și care își prognozează scăderi ale veniturilor în viitor vor manifesta comportamente de economisire mai accentuate, reducându-și consumul prezent, în comparație cu gospodăriile hedoniste aflate într-o situație similară.”¹⁸⁵

Figura 60. Evoluția situației financiare a familiei în ultimul an

Dacă în cazul familiilor de imigranți care doresc să se întoarcă în țara de origine „aceștia economisesc bani pentru a-i putea cheltui la întoarcere”¹⁸⁶, așa cum se întâmplă în cazul românilor din Spania, Italia și Marea Britanie, acest lucru ne este valabil pentru imigranții români din Statele Unite ale Americii.

Economisirea este pentru ei o dovadă a integrării în societatea americană și a bună-stării, nu o reflexie a dorinței de revenire în țară.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 69: ÎMI PUTEȚI SPUNE, VĂ ROG, CARE SUNT VENITURILE TOTALE ALE DVS. DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARIUL, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ETC.?

¹⁸⁵ Emilian M. Dobrescu, *Sociologie economică*, Editura Fundație România de Măine, București, 2007, p. 66.

¹⁸⁶ Chirtisan Dustmann, *Savings Behaviour of Return Migrants – A Life-Cycle Analysis*, Zeitschrift für Wirtschafts- und Sozialwissenschaften (ZWS), Numărul 115 / 1995, pp. 511-533.

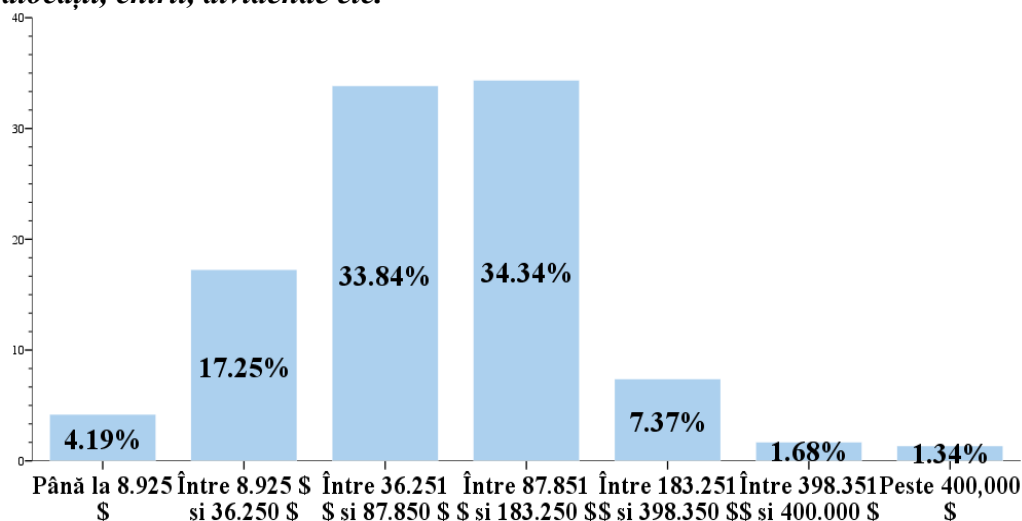
Tabelul 131. Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc.

	Procent
Până la 8.925 \$	4,2
Între 8.925 \$ și 36.250 \$	17,3
Între 36.251 \$ și 87.850 \$	33,8
Între 87.851 \$ și 183.250 \$	34,3
Între 183.251 \$ și 398.350 \$	7,4
Între 398.351 \$ și 400.000 \$	1,7
Peste 400.000 \$	1,3
Total	100

Românii din Statele Unite ale Americii pe care i-am chestionat au o situație financiară în general bună sau foarte bună. Doar 4,2% dintre aceștia au declarat că, incluzând pensii, salarii, alocații, chirii, dividende și alte surse de venit, câștigă mai puțin de \$8.925 pe an, în timp ce 17,3% au venituri între \$8.925 și \$36.250 – fiind aproape de limita de sărăcie din SUA.

Între \$36.251 și \$87.850 pe an câștigă 33,8% dintre imigranții care au participat la acest studiu, în timp ce cea mai mare parte – 34,3% - câștigă între \$87.851 și \$183.250 pe an – o sumă semnificativă de bani inclusiv pentru Statele Unite ale Americii. 7,4% își pot permite mai mult decât un trai decent, aducând acasă în fiecare an între \$183.251 și \$398.350, în timp ce 1,7% câștigă mai mult de \$398.351 pe an – de mai mult de patru ori decât venitul mediu al americanului de rând. Motivul pentru care imigranții români au în general venituri mai mari decât concetățenii lor este nivelul ridicat de instrucție pe care îl întâlnim în rândul grupului studiat

Figura 61. Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc.

Veniturile acestora sunt normal distribuite, 75,55% dintre aceștia putând fi considerați ca aparținând clasei de mijloc – superioară – formată din persoane cu studii superioare, salariați profesioniști și manageri, sau inferioară - semi-profesioniști, meșteșugari calificați și manageri de nivel inferior.

Persoanele din clasa de mijloc au de obicei un nivel confortabil de viață, securitate economică semnificativă, autonomie de lucru considerabilă și se bazează pe expertiza lor pentru a se susține.

Tabelul 132. Corelație între Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende și evoluția situației financiare a familiei în ultimul an

		Evoluția situației financiare a familiei în ultimul an					Total
		A econo- misit bani	S-a des- curcat	A cheltuit economii	A cheltuit economii și a luat bani cu împrumut	Nu știu / Nu răs- pund	
Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc.	Până la 8.925 \$	24,0%	32,0%	16,0%	16,0%	12,0%	100%
	Între 8.925 \$ și 36.250 \$	22,3%	49,5%	6,8%	9,7%	11,7%	100%
	Între 36.251 \$ și 87.850 \$	35,8%	50,2%	3,5%	4,0%	6,5%	100%
	Între 87.851 \$ și 183.250 \$	57,1%	29,1%	3,0%	3,9%	6,9%	100%
	Între 183.251 \$ și 398.350 \$	75,0%	15,9%	4,5%		4,5%	100%
	Între 398.351 \$ și 400.000 \$	80,0%	20,0%				100%
	Peste 400,000 \$	75,0%	25,0%				100%

Raportând veniturile totale din ultimul an la evoluția financiară a familiei în ultimul an, observăm următoarele: 16% dintre persoanele care au câștigat până în 8.925\$ au cheltuit din economii și tot 16% au luat și bani cu împrumut – cel mai mare procent din toate grupele de venit. Cu cât o persoană câștigă mai mulți bani, cu atât probabilitatea ca ea să aibă datorii, să fie nevoită să se împrumute și să își cheltuie economiile este mai mare.

Nicio persoană din grupul studiat ce câștigă peste \$183.251 nu a fost nevoită să recurgă la un împrumut în ultimul an, în timp ce doar 4,5% dintre aceștia s-au văzut obligați să cheltuie din economii.

În toate categoriile de venit întâlnim peste 22% persoane care economisesc, însă diferența între persoanele cu venituri mici (între \$8.925 și \$36.250) și cele cu venituri mari (\$183.251 și peste) este enormă – dacă doar 22,3% din primul grup a economisit bani, în rândul persoanelor cu venituri ridicate peste 75% au avut această posibilitate. Cu cât veniturile acestora au fost mai mari, cu atât aceștia au economisit mai mult.

Tabelul 133. Corelație între Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc. și sexul

		Sexul	
		Masculin	Feminin
Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc.	Până la 8.925 \$	2,7%	5,3%
	Între 8.925 \$ și 36.250 \$	11,1%	21,4%
	Între 36.251 \$ și 87.850 \$	35,5%	32,9%
	Între 87.851 \$ și 183.250 \$	36,6%	32,9%
	Între 183.251 \$ și 398.350 \$	10,3%	5,0%
	Între 398.351 \$ și 400.000 \$	1,5%	1,9%
	Peste 400.000 \$	2,3%	0,6%
Total		100%	100%

Analizând veniturile totale din ultimul an în funcție de sex, constatăm că persoanele de sex feminin au venituri mai mici decât cele de sex masculin. Procentul femeilor care câștigă mai puțin de \$8.925 este de 5,3%, față de 2,7% dintre bărbați. În categoria \$8.925 și \$36.250 întâlnim 11,1% dintre bărbați și 21,4% dintre femei.

Cu cât veniturile cresc, cu atât mai puține persoane de sex feminin se regăsesc în grupa respectivă – cea mai mare diferență existând la venituri între \$183,251 și \$398,350 – bani câștigați de 10,3% dintre bărbați și doar 5,0% dintre femei.

Deși există această diferență între sexe, imigrantele de origine română au venituri mai mari decât americanul de rând, așa cum am arătat în capitolul III, și mult mai ridicate decât femeia cu câștiguri medii din SUA.

Tabelul 134. Corelație între Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc. și vârsta (grupa de vârstă)

		Vârsta (Grupa de vârstă)					
		18 - 25	26 - 34	35 - 45	46 - 55	56 - 64	65+
Veniturile totale din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc.	Până la 8.925 \$	25,5%	2,5%	1,3%	1,2%		13,0%
	Între 8.925\$ și 36.250 \$	30,9%	19,3%	10,8%	20,0%	12,0%	34,8%
	Între 36.251\$ și 87.850\$	25,5%	44,1%	30,5%	28,2%	34,0%	34,8%
	Între 87.851\$ și 183.250\$	16,4%	29,8%	42,6%	37,6%	34,0%	17,4%
	Între 183.25 \$ și 398.350\$		3,1%	13,0%	7,1%	8,0%	
	Între 398.351\$ și 400.000\$			1,3%	2,4%	10,0%	
Peste 400,000 \$		1,8%	1,2%	0,4%	3,5%	2,0%	
Total		100%	100%	100%	100%	100%	100%

Veniturile persoanelor sunt influențate semnificativ și de vârstă – 25,5% dintre imigranții ce au între 18 și 25 de ani și 13,0% dintre cei de peste 65+ trăiesc cu sub \$8.925 pe an, în timp ce în intervalul 26 – 55 doar sub 2% dintre români câștigă atât de puțin.

Identificăm astfel două grupuri defavorizate din punct de vedere al veniturilor: persoanele foarte tinere, între 18 și 25 de ani și persoanele în vârstă, de peste 65 de ani. Aceștia câștigă în proporție de 30,9% în cadrul tinerilor și 34,8% în cadrul celor în vârstă între \$8.925 și \$36.250, la limita superioară a pragului de sărăcie, în timp ce în cadrul celorlalte grupe de vârstă procentul persoanelor ce câștigă atât de puțin variază între 10,8% pentru grupa 35 - 45 de ani și maximum 20% pentru grupa 46 - 55 de ani. Între \$36.251 și \$87.850 câștigă 25,5% dintre persoanele între 18 și 25 de ani, crescând la 44,1% atunci când ajung la 26 – 34 de ani, și 30,5% între 35 și 45 de ani.

Doar 18,2% dintre tinerii de până în 25 de ani și 17,4% dintre persoanele de peste 65 de ani câștigă peste \$87.851. În toate celelalte grupe de vârstă peste 34,0% dintre imigranți câștigă peste \$87.851 pe an – 34,1% dintre cei între 26 și 34 de ani, 57,3% din ce aflați între 35 și 45 de ani, 50,6% dintre adulții între 46 și 55 de ani și 54% dintre persoanele de 56 – 64 de ani.

IV.6.7. Munca

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 4: VĂ VOI CITI O LISTĂ CU SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ CARE AR PUTEA SURVENI ÎN VIITORUL APROPIAT. VĂ ROG SĂ-MI SPUNEȚI, PENTRU FIECARE SCHIMBARE CARE S-AR PUTEA SĂ SE PETREACĂ ÎN VIITOR, DACĂ AȚI CONSIDERA-O „UN LUCRU BUN”, „UN LUCRU RĂU” SAU „NU V-AR DERANJA”?

Tabelul 135. Schimbări ale stilului de viață în viitor: Mai puțină importanță acordată muncii în viața noastră

	Procent
Un lucru bun	25,0
Nu mă deranjează	31,5
Un lucru rău	41,1
Nu știu	2,4
Total	100

Felul în care este percepută importanța muncii în viitor este interesant de studiat din perspectiva posibilelor evoluții tehnologice viitoare. 25,0% dintre persoanele întrebate consideră că ar fi un lucru bun ca munca să nu mai fie atât de importantă, în timp ce 31,5% nu ar fi deranjați de acest lucru. 41,1% declară că pierderea importanței muncii ar fi un lucru rău, negativ – identificându-se adesea prin muncă.

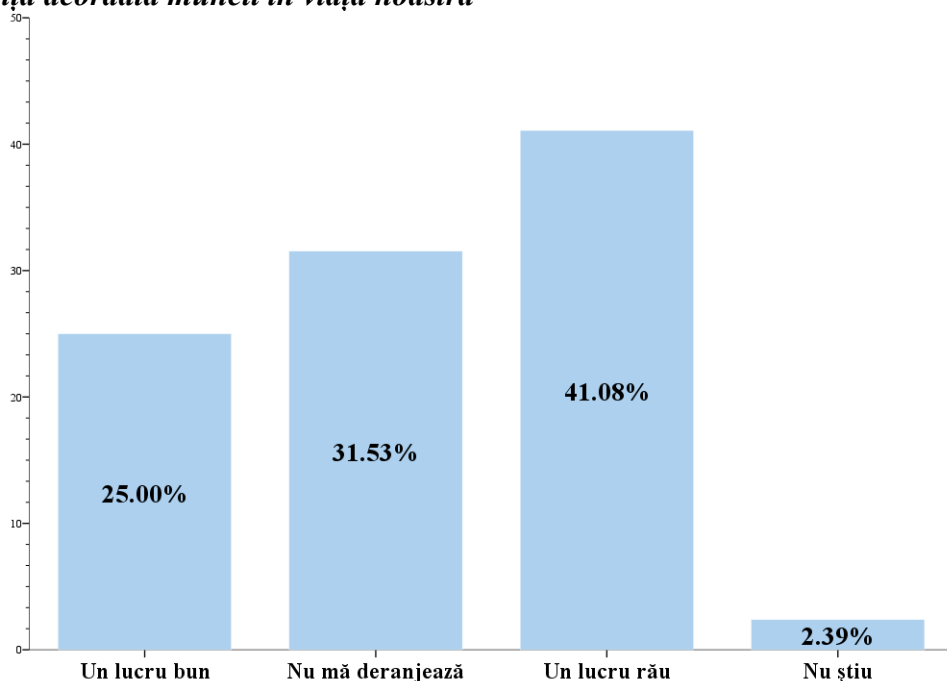
Tabelul 136. Schimbări ale stilului de viață în viitor: Mai puțină importanță acordată muncii în viața noastră (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Un lucru bun	14,6%	27,1%
Nu mă deranjează	14,8%	28,7%
Un lucru rău	70,6%	44,2%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Comparând cu felul în care românii și americanii valorifică importanța muncii, românii din SUA sunt mai apropiați de americani – care declară în proporție de 44,2% că mai puțină importanță acordată muncii ar fi un lucru rău – față de 70,6% dintre români, 28,7% nu ar fi deranjați – 14,8% la români și pentru 27,1% ar fi o evoluție pozitivă – față de 14,6% în rândul românilor. În rândul româno-americanilor și a americanilor de rând nu putem vorbi de o lipsă de prețuire pentru muncă, ci de o înțelegere mai mare a beneficiilor evoluției tehnologice.

Figura 62. Schimbări ale stilului de viață în viitor: Mai puțină importanță acordată muncii în viața noastră

Munca este și a fost întotdeauna unul dintre aspectele cele mai definitorii ale vieții noastre, un spațiu social, creativ, inovator, adesea frustrant, exasperant și obositor. Multe dintre modalitățile de lucru curente trec printr-un proces evolutiv – lucrul de la 9:00 la 17:00, angajarea la o singură companie, petrecerea timpului cu familia, weekend-urile libere sau mersul la birou în fiecare zi – toate acestea se pot schimba în viitor. Ce apare în locul lor este mult mai puțin cunoscut și mai dificil de înțeles.

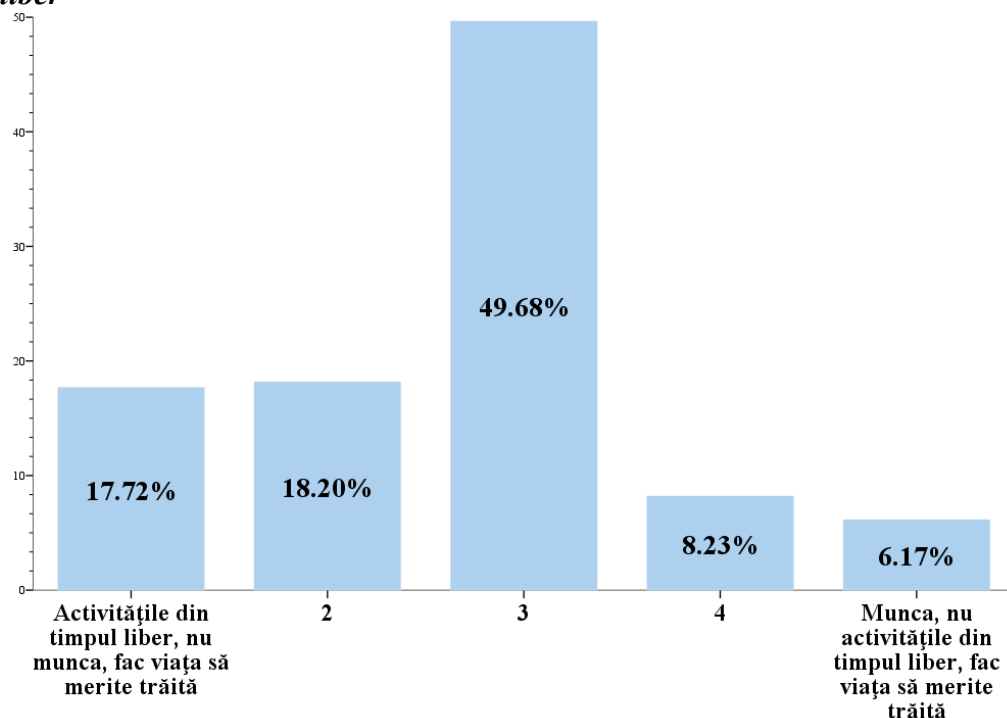
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 10: CE PUNCT DE PE ACEASTĂ SCARĂ DESCRIE CEL MAI CLAR IMPORTANȚA PE CARE O ACORDAȚI MUNCII (INCLUSIV MUNCA ÎN GOSPODĂRIE ȘI ACTIVITATEA ȘCOLARĂ), ÎN COMPARAȚIE CU ACTIVITĂȚILE DIN TIMPUL LIBER ȘI ACTIVITĂȚILE DE RECREERE?

Tabelul 137. Atitudine: importanța muncii versus importanța timpului liber

	Procent
Activitățile din timpul liber, nu munca, fac viața să merite trăită	17,7
2	18,2
3	49,7
4	8,2
Munca, nu activitățile din timpul liber, fac viața să merite trăită	6,2
Total	100

Analizând felul în care se raportează la muncă și timpul liber românii din Statele Unite ale Americii, observăm că 49,7% consideră că este important un echilibru între timpul liber și muncă. 35,9% prețuiesc mai mult timpul liber decât munca, în timp ce numai 14,4% pun serviciul mai presus de distracție.

Figura 63. Atitudine: importanța muncii versus importanța timpului liber

Aceștia se aseamănă și în acest caz din unele puncte de vedere și cu americanii, și cu românii. Au preluat de la americani importanța timpului liber, pierzând din apatia românilor față de distracție - doar 11,8% dintre români consideră că activitățile din timpul liber fac viața să merite trăită, față de 22,7% dintre americani și 35,92% dintre româno-americani, accentuând această direcție. Nu au dobândit însă și etica pentru muncă adusă de spiritul protestant, reprezentată de cei 32,0% dintre americani care declară că trăiesc pentru muncă, nu pentru activitățile din timpul liber – ci au păstrat și chiar accentuat indiferența românilor față de muncă.

Tabelul 138. Atitudine: importanța muncii vs importanța timpului liber (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Activitățile din timpul liber, nu munca, fac viața să merite trăită	5,6%	12,3%
2	6,2%	10,4%
3	7	45,3%
4	13,6%	16,1%
Munca, nu activitățile din timpul liber, fac viața să merite trăită	4,4%	15,9%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Doar 18% dintre români consideră mai importantă munca decât timpul liber, mai mult decât în rândul româno-americanilor – 14,4%. Csikszentmihalyi susține că nici oamenii care ar alege să aibă mai mult timp liber în defavoarea muncii nici cei care preferă munca în defavoarea timpului liber nu sunt foarte fericiți – ci, spune el, oamenii sunt fericiți atunci când găsesc o stare optimă între cele două, atunci când muncesc către un scop, rezolvând o problemă ce se află la nivelul lor de pregătire, folosindu-și capacitățile intelectuale fără a fi însă depășiți, suprasolicitați.¹⁸⁷

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 11: OAMENII AU IDEI DIFERITE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE RESPECTAREA INSTRUCȚIUNILOR LA SERVICIU. UNII SPUN CĂ TREBUIE SĂ RESPECTI INSTRUCȚIUNILE DATE DE UN SUPERIOR, CHIAR DACĂ NU EȘTI ÎN TOTALITATE DE ACORD CU ELE. ALȚII SPUN CĂ TREBUIE SĂ RESPECTI INSTRUCȚIUNILE DATE DE UN SUPERIOR DOAR DACĂ EȘTI CONVINS CĂ ACESTA ARE DREPTATE.

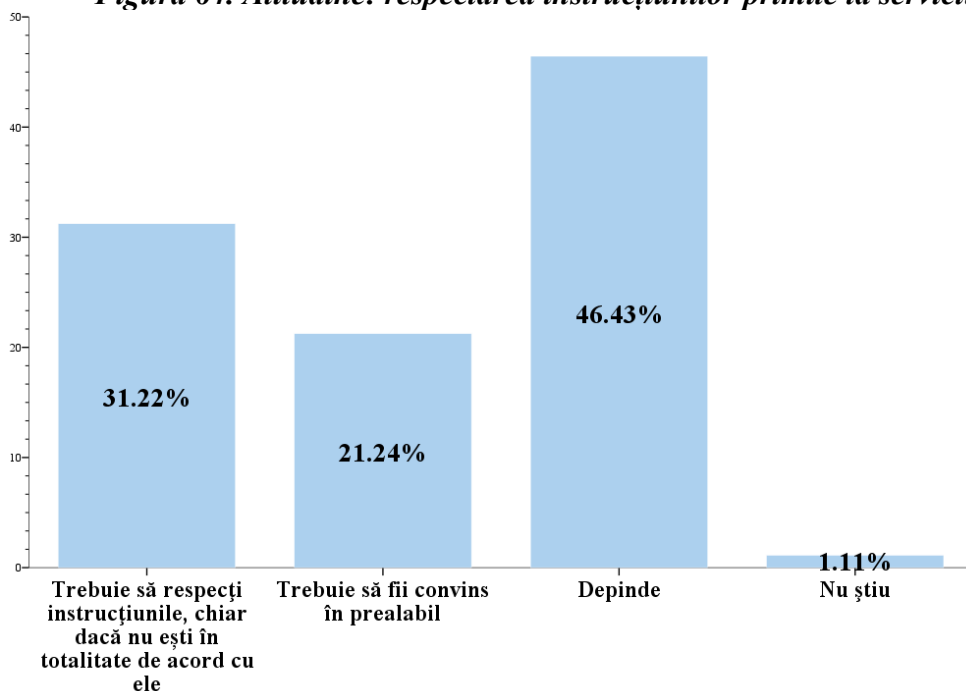
Tabelul 139. Atitudine: respectarea instrucțiunilor primite la serviciu

	Procent
Trebuie să respecti instrucțiunile, chiar dacă nu ești în totalitate de acord cu ele	31,2
Trebuie să fii convins în prealabil	21,2
Depinde	46,4
Nu știu	1,1
Total	100

¹⁸⁷ Mihaly Csikszentmihalyi, *Flow: The Psychology of Optimal Experience*, Editura HarperCollins, New York, 2008.

Respectarea instrucțiunilor primite la serviciu nu este o prioritate în rândul românilor din Statele Unite ale Americii – doar 31,2% consideră că acestea trebuie respectate indiferent dacă sunt în totalitate de acord cu ele, în timp ce 21,2% cred că superiorii ierarhici ar trebui să îi convingă în prealabil. În plus, 46,4% consideră că respectarea lor este dependentă de situație și nu obligatorie.

Figura 64. Atitudine: respectarea instrucțiunilor primite la serviciu

Această caracteristică este una românească – 28,8% dintre români consideră că trebuie să respecti instrucțiunile primite la serviciu, față de 66,7% dintre americani. Doar 7,5% dintre americani consideră că respectarea instrucțiunilor depinde de situație, față de 42,3% dintre români, iar 25,8% dintre americani și 28,9% dintre români consideră că trebuie să fie convingși în prealabil.

Tabelul 140. Atitudine: respectarea instrucțiunilor primite la serviciu (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Trebuie să respecti instrucțiunile, chiar dacă nu ești în totalitate de acord cu ele	28,8%	66,7%
Trebuie să fii convins în prealabil	28,9%	25,8%
Depinde	42,3%	7,5%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Astfel, felul în care imigranții de origine română se raportează la asumarea instrucțiunilor primite este cel pe care l-au dobândit în societatea românească, nu cel din societatea americană. Ei urmează instrucțiunile doar dacă sunt de acord cu ele sau sunt convinși în prealabil, în timp ce americanii respectă ordinea ierarhică și organizarea instituțiilor și a companiilor.

IV.6.8. Consum informațional

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 34: OAMENII FOLOSESC SURSE DIVERSE PENTRU A AFLA CEEA CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN ȚARA LOR ȘI ÎN LUME. PENTRU FIECARE DINTRE URMĂTOARELE SURSE, VĂ RUGĂM SĂ INDICAȚI DACĂ AȚI FOLOSIT-O SAU NU AȚI FOLOSIT-O ÎN SĂPTĂMÂNA ANTERIOARĂ PENTRU A OBTINE INFORMAȚII?

Consumul informațional al românilor din Statele Unite ale Americii este unul în general ridicat. Mediul cel mai folosit de aceștia pentru a se informa este internetul – pe care 99,0% dintre cei chestionați l-au folosit în ultima săptămână. Internetul este un mediu ce a schimbat radical felul în care oamenii consumă și interacționează cu informația – fiind interactiv, imediat, incredibil de variat și, în primul rând, construit pentru un consum social răspândit.

84,3% declară că au aflat informații în ultima săptămână din discuții cu prieteni și colegi, în timp ce doar 15,7% nu au folosit această sursă de informare.

Tabelul 141. Surse de informații folosite în ultima săptămână

	Am folosit sursa în săptămâna anterioară	Nu am folosit sursa în săptămâna anterioară	Total
Ziar cotidian	48,1%	51,9%	100%
Jurnale de știri difuzate la radio sau TV	71,4%	28,6%	100%
Reviste tipărite	34,9%	65,1%	100%
Reportaje difuzate la radio sau TV	70,5%	29,5%	100%
Cărți	50,9%	49,1%	100%
Internet, E-mail	99,0%	1,0%	100%
Discuții cu prieteni sau colegi	84,3%	15,7%	100%

Un procent foarte mare al persoanelor intervievate își procură informațiile cu ajutorul jurnalelor de știri difuzate la radio sau TV – 71,4% și al reportajelor difuzate pe aceleași canale media – 70,5%. Doar 48,1% au citit un ziar în ultima săptămână, acest lucru fiind un semnal al evoluției negative a puterii ziarelor în lumea postmodernă, oamenii fiind atrași de informații în timp real. 65,1% nu au citit în săptămâna anterioară o revistă tipărită, în timp ce 34,9% au folosit o revistă pentru a se informa. Doar 50,9% dintre românii din SUA au citit o carte în ultima săptămână.

Tabelul 142. Surse de informații folosite în ultima săptămână în România

	Am folosit sursa în săptămâna anterioară	Nu am folosit sursa în săptămâna anteri- oară	Total
Discuții cu prieteni sau colegi	60,4%	39,6%	100%
Internet, Email	14,5%	85,5%	100%
Cărți	22,4%	77,6%	100%
Reportaje difuzate la radio sau TV	74,7%	25,3%	100%
Reviste tipărite	32,1%	67,9%	100%
Jurnale de știri difuzate la radio sau TV	93,8%	6,2%	100%
Ziar cotidian	51,4%	48,6%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

Consumul informațional în cadrul comunității românilor din Statele Unite ale Americii este mai ridicat decât al românilor rămași acasă, în unele situații, – dacă ne referim la cărți, discuții cu prieteni sau colegi, reviste tipărite, internet și mai scăzut, în principal, când vorbim de consumul de informații TV.

În România, cele mai frecvente surse de informații sunt jurnalele de știri difuzate la radio sau TV (93,8% în ultima săptămână), reportajele pe aceleași media (74,7%), discuțiile cu prieteni sau colegi – 60,4%, ziarele – 51,4%.

Un consum redus de informații se referă la revistele tipărite, care au fost citite în ultima săptămână doar de 32,1% dintre români, cărți – 22,4% - un procent îngrijorător de scăzut și internet – 14,5%, însă procentul este mult mai ridicat în cadrul populației urbane.

Româno-americanii sunt mai apropiați de americani din perspectiva consumului informațional.

Tabelul 143. Surse de informații folosite în ultima săptămână în Statele Unite ale Americii

	Am folosit sursa în săptămâna anterioară	Nu am folosit sursa în săptămâna anterioară	Total
Discuții cu prieteni sau colegi	82,2%	17,8%	100%
Internet, Email	67,3%	32,7%	100%
Cărți	31,5%	68,5%	100%
Reportaje difuzate la radio sau TV	61,7%	38,3%	100%
Reviste tipărite	44,2%	55,8%	100%
Jurnale de știri difuzate la radio sau TV	87,4%	12,6%	100%
Ziar cotidian	64,2%	35,8%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

Americanii, la fel ca românii din Statele Unite ale Americii, se bazează foarte mult pe informațiile primite prin intermediul prietenilor sau colegilor – 82,2% folosind această sursă în ultima săptămână. Internetul este și el foarte folosit în rândul americanilor – 67,3% îl folosesc săptămânal pentru a se informa, în timp ce, în rândul populației studiate de noi, procentul este de 99,0% - putem explica această diferență și datorită felului în care studiul nostru a fost promovat, internetul fiind principalul mijloc de desfășurare a acestuia.

Americanii au un consum ridicat, asemenea românilor din SUA, dar mai scăzut decât în România, de informații din jurnale de știri radio/TV – 87,4% și reportaje radio TV – 61,7%. 44,2% dintre americani au citit în ultima săptămână o revistă tipărită pentru a se informa, în timp ce doar 31,5% au citit o carte – mai mult decât în România, unde procentul este de 22,4%, însă mai puțin decât în rândul imigranților români – 50,9%.

Ziarele încă reprezintă o sursă importantă de știri pentru americani, în ultima săptămână 64,2% din populația americană citind cel puțin un articol de ziar.

Românii din Statele Unite ale Americii se aseamănă mai mult din perspectiva consumului informațional cu americanii decât cu românii, folosind foarte des informațiile primite de la persoane apropiate și prin noile canale media – internet și email – dovadă a progresului tehnologic și a creșterii ușoare a încrederii în grupurile menționate.

IV.6. 9. Capital social și toleranță

Valorile au un efect foarte ridicat asupra felului în care indivizii își petrec viața și asupra evoluției societății, iar societatea influențează, la rândul ei, valorile indivizilor. „Valorile culturale accentuează forma și justifică convingerile individuale și de grup, acțiunile și obiectivele. Aranjamentele instituționale și de politici, normele și practicile de zi cu zi exprimă accentele de valoare culturală care stau la baza societăților”¹⁸⁸

Atitudinea față de lucrurile pe care le consideră importante în viață este esențială în înțelegerea grupului studiat, dar și pentru a putea face o comparație cu populația din țara de origine și cea din țara de destinație.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 12: VĂ ROG SĂ-MI SPUNEȚI CÂT DE IMPORTANTE SUNT URMĂTOARELE LUCRURI ÎN VIAȚA DVS.

¹⁸⁸ Shalom H. Schwartz, *A Theory of Cultural Value Orientations: Explication and Applications*, Comparative Sociology, Volume 5, issue 2-3, 2006, pp. 137 - 182

Tabelul 144. Important în viață

	Foarte im- portant	Destul de important	Nu foarte important	Deloc im- portant	Total
Familia	92,4%	7,3%	0,3%	0,0%	100%
Prietenii	37,8%	50,5%	10,8%	1,0%	100%
Timpul liber	50,4%	42,3%	7,3%	0,0%	100%
Politica	6,2%	30,1%	46,7%	17,1%	100%
Munca	39,1%	55,7%	4,1%	1,1%	100%
Religia	24,7%	20,4%	28,2%	26,6%	100%

Familia este cel mai important lucru în viața românilor din SUA – 92,4% considerând familia foarte importantă, 7,3% destul de importantă și doar 0,3% nu foarte importantă. Nici un respondent nu a considerat familia drept deloc importantă.

Aceasta este o valoare universală a umanității – în peste cele 82 de țări în care a fost efectuat Studiul Valorile Mondiale, familia a fost considerată foarte importantă pentru mai mult de 90% dintre respondenți, singura excepție fiind Libanul cu 78%.¹⁸⁹

Importanța familiei în viață este asemănătoare și în România – 89,4% - foarte important, 9,2% destul de important, cât și în Statele Unite ale Americii – 93,7% foarte important, 5,4% destul de important.

Tabelul 145. Important în viață. România

	Foarte im- portant	Destul de important	Nu foarte important	Deloc im- portant	Total
Religia	50,2%	34,4%	12,1%	3,4%	100%
Munca	56,5%	35,0%	6,1%	2,3%	100%
Politica	5,5%	17,7%	39,2%	37,7%	100%
Timpul liber	29,6%	44,9%	20,7%	4,7%	100%
Prietenii	22,9%	49,3%	24,3%	3,6%	100%
Familia	89,4%	9,2%	1,2%	0,2%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Prietenii joacă și ei un rol important în viața grupului de imigranți studiat – 37,8% consideră prietenii drept foarte importanți în viață, 50,5% destul de importanți, în timp ce doar 10,8% cred că aceștia nu sunt foarte importanți și 1,0% îi văd deloc importanți. Din acest punct de vedere, românii din SUA sunt mai apropiați de valorile americanilor - unde 61,0% consideră prietenii foarte importanți și 34,1% destul de importanți – față de România, unde doar 22,9%

¹⁸⁹ Business Insider, *The Most Important Values Of People Around The World*, <http://www.businessinsider.my/what-do-people-find-important-in-life-2014-7/>, ultima accesare 1 august 2014.

văd că relația cu prietenii este foarte importantă și 49,3% destul de importantă. 24,3% dintre români consideră că relația cu prietenii nu este foarte importantă.

Felul în care se raportează la timpul liber este diferit între cele trei grupuri studiate – românii din Statele Unite ale Americii prețuiesc mult mai mult timpul liber decât cei din România și aproape la același nivel cu americanii. 50,4% dintre aceștia consideră că timpul liber este foarte important și 42,3% îl apreciază destul de important, doar 7,3% considerând că nu este foarte important. Atitudinea americanilor referitoare la timpul liber este asemănătoare – 40,3% îl consideră foarte important în viață și 49,6% destul de important, în timp ce doar 9,3% consideră că nu este foarte important și 0,8% deloc important. În România, importanța timpului liber este mult mai scăzută – 29,6% îl găsesc foarte important în viața lor, în timp ce 44,9% îl consideră foarte important. 20,7% dintre români cred că timpul liber nu este foarte important și 4,7% cred că este deloc important. Aceasta este o expresie a tradiționalismului românesc.

Tabelul 146. Important în viață. Statele Unite ale Americii

	Foarte im- portant	Destul de important	Nu foarte important	Deloc im- portant	Total
Religia	49,0%	26,4%	16,0%	8,6%	100%
Munca	43,5%	40,1%	10,6%	5,8%	100%
Politica	13,8%	41,3%	35,5%	9,4%	100%
Timpul liber	40,3%	49,6%	9,3%	0,8%	100%
Prietenii	61,0%	34,1%	4,4%	0,5%	100%
Familia	93,7%	5,4%	0,6%	0,3%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

De cealaltă parte, felul în care românii, americanii și românii din America privesc munca este și el diferit. La nivel declarativ, persoanele care locuiesc în România acordă cea mai multă importanță muncii în viața lor – 56,5% o consideră foarte importantă și 35,0% destul de importantă, în timp ce doar 6,1% nu foarte importantă și 2,3% deloc importantă. În cadrul cetățenilor americani, munca are și un rol important, dar nu la fel – 43,5% din ei o consideră drept foarte importantă și 40,1% destul de importantă, în timp ce un procent minor o consideră nu foarte importantă – 10,8% și 5,8% deloc importantă. Românii din Statele Unite ale Americii se plasează între români și americani din punct de vedere al valorii acordate muncii – un număr mai mic decât în rândul americanilor o consideră deloc importantă – doar 1,1% și nu foarte importantă – 4,1%. Totodată, un număr mai mic decât în celelalte două grupuri o consideră foarte importantă – 39,1%, în timp ce cea mai mare parte văd munca drept destul de importantă – 55,7%.

În raportul muncă – timp liber, atât românii din SUA, cât și restul populației americane reușesc să mențină un echilibru pozitiv.

Felul în care privesc importanța religiei este unul din puținele lucruri de importanță în rândul valorilor comune în societatea românească și cea americană, atât Statele Unite ale Americii, cât și România fiind două state foarte religioase. Româno-americanii acordă însă un grad de importanță religiei mult mai scăzut decât locuitorii ambelor țări – doar 24,7% văd religia drept foarte importantă, în timp ce 20,4% cred că este foarte importantă în viața lor. 46,7% consideră că religia nu este foarte importantă în viață și 17,1% o exclud de tot, tratând-o drept deloc importantă. Importanța religiei este mult mai ridicată în Statele Unite ale Americii – 49,0% foarte important, 26,4% destul de important, 16,0% nu foarte important și doar 8,6% deloc important și chiar și mai ridicată în România – 50,2% foarte important, 34,4% destul de important, 12,1% cred că nu este foarte importantă și doar 3,4% văd religia drept deloc importantă.

Ultima valoare măsurată din punct de vedere al importanței în viață este politica. Deși sistemul politic este sistemul de bază al oricărei societăți, aceasta este în general văzută în mod negativ. În rândul cetățenilor SUA întâlnim totuși opinie pozitivă, unde politica este foarte importantă pentru 13,8% dintre cetățeni și destul de importantă pentru 41,3% dintre aceștia. 35,5% consideră că în viața lor politica nu are o importanță prea mare, în timp ce 9,4% o văd drept deloc importantă. Românii din Statele Unite ale Americii au reușit să înlăture o parte din scepticismul românesc legat de politică și să se apropie mai mult de americani – 6,2% dintre aceștia consideră politica foarte importantă, în timp ce 30,1% o văd drept destul de importantă. 46,7% nu găsesc politica foarte importantă în viața lor, în timp ce 17,1% o văd drept deloc importantă. În România, politica este în general privită mult mai rău - doar 5,5% o consideră drept foarte importantă, în timp ce 17,7% văd în sistemul politic un factor destul de important în viața lor. 39,2% dintre români consideră că politica nu este foarte importantă și 37,7% - un procent extrem de ridicat, văd politica drept deloc importantă în viața lor.

Lipsa implicării politice, pierderea speranței de schimbare și dezamăgirile continue din ultimii 24 de ani au dus la o atitudine extrem de negativă a românilor față de importanța politicii în viața lor. Cei care au emigrat în Statele Unite ale Americii au reușit însă să se lase convinși de sistemul politic american că politica are și poate avea un rol important în viața lor, prin schimbările pe care le poate aduce – însă fără să îi acorde încă aceeași importanță pe care i-o acordă americanii.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 13: AȘ DORI SĂ VĂ ÎNTREB CÂT DE MULTĂ ÎNCREDERE AVEȚI ÎN PERSOANE APARTINÂND UNOR DIVERSE GRUPURI. ÎMI PUTEȚI SPUNE, PENTRU FIECARE GRUP, DACĂ AVEȚI „ÎNCREDERE TOTALĂ”, „RELATIVĂ”, „NU PREA MULTĂ” SAU „DELOC”?

“Din punct de vedere psihologic, persoanele care au încredere sunt în general optimiste și cooperative, cu o viziune binevoitoare asupra umanității.

Pentru a avea încredere, trebuie să ai în primul rând o viziune optimistă asupra vieții – iar cei care se consideră învingători într-o societate au mult mai multe motive să fie optimiști. Pierzătorii au mai multe motive să fie cinici, pesimiști și, în general, neîncredători”.¹⁹⁰

Persoanele care au o stare socială bună au în general mai multă încredere pentru că își trăiesc viața într-un mediu mai încrezător, în timp ce cei din clasele inferioare, care se lovesc în fiecare zi de oameni aflați în dificultate, în situații desperate și probleme sociale și financiare au mai puține motive să aibă încredere în oameni. În această notă, observăm că în România încrederea este la un nivel mult mai scăzut decât în Statele Unite ale Americii – explicabil poate prin nivelul mult mai scăzut din punct de vedere al dezvoltării – atât sociale, cât și economice.

Tabelul 147. Încredere în:

	Am încredere totală	Am încredere relativă	Nu am prea multă încredere	Nu am deloc încredere	Total
Familie	81,3%	17,7%	0,8%	0,2%	100%
Vecini	2,2%	58,6%	29,8%	9,4%	100%
Oamenii pe care îi cunosc personal	12,9%	74,9%	10,5%	1,7%	100%
Oamenii întâlniți pentru prima dată	0,8%	34,0%	44,8%	20,3%	100%
Oamenii de altă religie	3,7%	70,1%	19,8%	6,4%	100%
Oamenii de altă naționalitate	5,1%	76,8%	13,9%	4,2%	100%

Singurul grup în care atât românii, americanii, cât și românii din SUA au încredere este familia – datorită importanței universale a familiei și a statutului ei de nucleu personal și social. În cazul românilor din Statele Unite ale Americii studiați, 81,3% declară că au încredere totală în familie, iar 17,7% au încredere relativă în familia lor. Doar 0,8% nu au prea multă încredere în familie și 0,2% spun că nu au deloc încredere în familie. Valorile se mențin asemănătoare și în cadrul românilor de acasă – 78,6% au încredere totală, 18,6% au încredere relativă în familie și doar 2,1% nu au prea multă încredere, în timp ce 0,7% nu au deloc încredere. În cadrul populației generale a Statelor Unite, observăm o ușoară creștere a distanței față de familie - nivelul încrederii totale este mai scăzut – 70,9%, în timp ce 25,4% declară că au încredere relativă. Doar 2,7% nu au prea multă încredere și 0,9% nu au deloc încredere în familie.

Întrebați câtă încredere au în vecinii lor, 9,4% dintre românii din America spun că nu au deloc încredere, în timp ce 29,8% nu au prea multă încredere. Vecinii au parte de încredere relativă din partea a 58,6% dintre imigranții chesonati, în timp ce 2,2% spun că au încredere totală în aceștia. În cadrul populației generale americane, încrederea în vecini este mult mai ridicată – doar 4,7%

¹⁹⁰ Sonja Zmerli, Marc Hooghe, *Political Trust: Why Context Matters*, Editura ECPR Press, United Kingdom, 2013, p. 71.

nu au deloc încredere în aceștia și 19,7% nu au prea multă încredere. 66,7% dintre americani au încredere în vecinii lor, în timp ce 8,9% spun că au încredere totală în ei. Încrederea în vecini în România este la cel mai scăzut nivel – 12.% spun că nu au deloc încredere în ei, în timp ce 41,5% nu au prea multă încredere în vecini. Doar 37,9% spun că au relativă încredere în vecini și 8,6% au încredere totală în vecinii lor.

Tabelul 148. Încredere în. România

	Am încredere totală	Am încredere relativă	Nu am prea multă încredere	Nu am deloc încredere	Total
Familie	78,6%	18,6%	2,1%	0,7%	100%
Oamenii de altă naționalitate	2,3%	23,7%	48,1%	25,8%	100%
Oamenii de altă religie	2,2%	24,5%	48,5%	24,9%	100%
Oamenii întâlniți pentru prima dată	1,0%	9,4%	47,5%	42,1%	100%
Oamenii pe care îi cunosc personal	7,7%	48,2%	35,7%	8,3%	100%
Vecini	8,6%	37,9%	41,5%	12,0%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondaajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Încrederea în oamenii pe care îi cunosc personal este la cel mai mare nivel în Statele Unite ale Americii din cele trei grupuri studiate – 30,0% dintre americani declară că au încredere totală în aceștia, în timp ce 62,7% au încredere relativă în cunoscuți. Numai 6,3% nu au prea multă încredere și 1,0% au încredere relativă. Și în cazul românilor din SUA, încrederea în cunoscuți se află la un nivel ridicat – 12,9% spun că au încredere totală în aceștia și 74,9% spun că au încredere relativă. 1,7% nu au deloc încredere în oamenii pe care îi cunosc personal și 10,5% nu au prea multă încredere. Românii de acasă sunt cei mai izolați din punct de vedere al încrederii în oamenii pe care îi cunosc personal – 8,3% nu au deloc încredere în ei și 35,7% nu au prea multă încredere. Doar 48,2% au încredere relativă în cunoscuți și 7,7% au încredere totală în aceștia.

Locuitorii României sunt foarte neîncrezători și când vine vorba de persoanele pe care le cunosc pentru prima dată – doar 1,0% le acordă încredere totală și 9,4% încredere relativă. 47,5% dintre aceștia nu au prea multă încredere în nou-cunoscuți și 42,1% nu au deloc încredere în aceștia. Locuitorii Statelor Unite sunt mai încrezători în cei pe care abia îi cunosc, chiar dacă majoritatea nu le acordă încredere – 15,5% spun că nu au deloc încredere și 47,2% nu au prea multă încredere, dar 36,7% au încredere relativă și 0,6% au încredere totală în oamenii întâlniți pentru prima dată. Pentru românii din Statele Unite ale Americii, valorile încrederii în persoanele nou-cunoscute sunt mai apropiate

de americani – 0,8% au încredere totală în ei și 34,0% au încredere relativă în aceștia. 44,8% declară că nu prea au încredere în cei nou-cunoscuți și 20,3% nu au deloc încredere în aceștia.

Tabelul 149. Încredere în. Statele Unite ale Americii

	Am încrede- re totală	Am încredere relativă	Nu am prea multă încredere	Nu am deloc încredere	Total
Familie	70,9%	25,4%	2,7%	0,9%	100%
Oamenii de altă naționalitate	5,0%	64,9%	24,2%	5,9%	100%
Oamenii de altă religie	6,5%	67,0%	21,0%	5,6%	100%
Oamenii întâlniți pentru prima dată	0,6%	36,7%	47,2%	15,5%	100%
Oamenii pe care îi cunosc personal	30,0%	62,7%	6,3%	1,0%	100%
Vecini	8,9%	66,7%	19,7%	4,7%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Încrederea în oamenii de altă naționalitate și de altă religie este măsurată pentru a vedea gradul de intoleranță al persoanelor studiate față aceste două grupuri. Din nou, locuitorii României sunt cei mai intoleranți și neîncrezători, în timp ce americanii și românii din America mult mai încrezători.

Vorbind despre încrederea în persoane de altă religie, 3,7% dintre persoanele ce au participat la studiul nostru au declarat că au încredere totală, în timp ce 70,1% au încredere relativă în aceștia. Doar 19,8% dintre româno-americani nu au încredere în oameni de altă religie și 6,4% nu au deloc încredere. În rândul populației generale a Statelor Unite, 6,5% au încredere totală în cei de altă religie și 67,0% au încredere relativă în ei. 21,0% declară că nu au prea multă încredere în persoanele de altă religie, iar 5,6% îi privesc pe aceștia fără nici un fel de încredere. În România, situația este inversă – majoritatea respondenților nu au încredere în persoanele de altă religie – 24,9% deloc și 48,5% nu au prea multă, doar 24,5% având încredere relativă și 2,2% încredere totală.

Locuitorii României sunt intoleranți și față de persoanele de altă naționalitate – 25,8% nu au deloc încredere în ei și 48,1% nu au prea multă încredere. Doar 23,7% au încredere relativă în cei de altă naționalitate și 2,3% au încredere totală. Încrederea este mai ridicată în Statele Unite ale Americii – 5,0% declarând că au încredere totală în persoanele de altă naționalitate și 64,9% au încredere relativă. 24,2% nu au prea multă încredere în cei de altă naționalitate și 5,9% nu au deloc încredere. În cazul românilor din Statele Unite ale Americii, nivelul încrederii în oamenii de altă naționalitate este asemănător cu cel din SUA și opus față de cel din România – 5,1% au încredere totală în oamenii de

altă naționalitate și 76,8% au încredere relativă. Doar 13,9% nu au prea multă încredere în străini și 4,2% nu au deloc încredere.

În general, românii din Statele Unite ale Americii și-au însușit nivelul de încredere ridicat al americanilor, reușind să lase deoparte moștenirea neîncrederii din țară. După ce au emigrat, aceștia sunt mult mai încrezători în vecini, oameni de altă naționalitate, oameni de altă religie, oamenii pe care îi cunosc pentru prima dată, și oamenii pe care îi cunosc personal.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 14: ACEASTĂ LISTĂ INCLUDE GRUPURI DIVERSE DE PERSOANE. PUTEȚI MENȚIONA GRUPURILE PE CARE NU AȚI VREA SĂ LE AVEȚI CA VECINI?

Toleranța este o valoare foarte importantă în societățile moderne, în care egalitatea joacă un rol din ce în ce mai important, accesul la informații este nelimitat și persoane de origini, culturi, religii diferite trăiesc în același loc. Lumea modernă a devenit multiculturală și plină de diversitate, încercând să promoveze toleranța și armonia socială.

Problema mișcării antirasiale și mișcarea spre o nouă cetățenie ridică probleme despre cum se poate implementa ideea de egalitate și drepturi în societățile vestice contemporane.¹⁹¹

Observăm că există două grupuri de oameni față de care nivelul intoleranței a fost ridicat în toate cele trei populații studiate – români, româno-americani și americani – dependenții de droguri și consumatorii de alcool. 88,8% dintre românii din SUA declară că nu și-ar dori să aibă vecini persoane dependente de droguri, această valoare fiind la 72,8% în România și 84,6% în Statele Unite ale Americii.

Referitor la consumatorii de alcool, aceștia au fost menționați de 50,8% dintre româno-americani, care sunt cei mai toleranți din acest punct de vedere, 67,4% dintre români și 63,1% dintre americani.

Intoleranța față de persoanele aparținând unei alte rase se află la cel mai înalt nivel în România, unde 23,0% declară că ar fi deranjați să aibă o astfel de persoană drept vecin, în timp ce doar 6,7% dintre americani au avea o problemă cu asta și 4,1% dintre româno-americani.

Atât emigranții, cât și imigranții, din punct de vedere al cetățeniei, trebuie luați în considerare. În termeni generali, cetățenia constituie o legătură formală dintre individ și stat și este în general asociată cu anumite drepturi și obligații.¹⁹²

¹⁹¹ Maxim Silverman, *Deconstructing the Nation: Immigration, Racism and Citizenship in Modern France (Critical Studies in Racism and Migration)*, Editura Routledge, Londra și New York, 1992, p. 168.

¹⁹² Aleksandra Maatsch, *Ethnic Citizenship Regimes. Europeanization, Post-war Migration and Redressing Past Wrongs*, Editura Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2011, p. 2.

Tabelul 150. Grupuri pe care nu le-ar dori ca vecini:

	Procent
Dependenți de droguri	88,8
Persoane aparținând unei alte rase decât a dumneavoastră	4,1
Persoane cu SIDA	16,2
Imigranți / Muncitori străini	3,9
Homosexuali	24,0
Persoane aparținând unei alte religii decât a dumneavoastră	3,5
Consumatori de alcool	50,8
Cupluri necăsătorite care trăiesc în concubinaj	7,3
Persoane care vorbesc altă limbă decât a dumneavoastră	2,5

Persoanele care suferă de SIDA ar fi nedorite drept vecini de 40,5% dintre cetățenii României, în timp ce doar 15,7% dintre americani ar avea o problemă cu acest lucru. Nivelul toleranței româno-americanilor față de cei bolnavi de SIDA este apropiat de al americanilor – 16,2%.

În România, în principal datorită educației religioase, intoleranța față de homosexuali este la un nivel foarte ridicat – 56,5%, în timp ce în Statele Unite doar 24,1% ar fi deranjați dacă ar avea un homosexual vecin. În rândul româno-americanilor, 24,0% s-au poziționat drept intoleranți față de homosexuali.

Româno-americanii studiați sunt foarte toleranți când vine vorba de imigranți sau muncitori străini – doar 3,9% ar fi deranjați să aibă asemenea vecini, în timp ce în SUA 11,0% dintre respondenți nu și-ar dori ca vecini un imigrant, iar în România, o țară net exportatoare de migranți, 22,5% nu ar fi confortabil cu un vecin venit din altă țară.

Tabelul 151. Grupuri pe care nu le-ar dori ca vecini (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Persoane de altă rasă	23,0%	6,7%
Consumatori de alcool	67,4%	63,1%
Imigranți / Muncitori străini	22,5%	11,0%
Persoane cu SIDA	40,5%	15,7%
Dependenți de droguri	72,8%	84,6%
Homosexuali	56,5%	24,1%
Persoane aparținând unei alte religii	20,6%	3,1%
Cupluri necăsătorite care trăiesc în concubinaj	16,6%	7,2%
Persoane care vorbesc altă limbă	14,2%	12,1%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Dintre româno-americani, 3,5% nu și-ar dori să aibă drept vecini persoane care aparțin unei alte religii decât cea practică de ei, în timp ce doar 3,1% dintre americani au aceeași părere. Intoleranța față de persoane de altă religie este mai ridicată în România, dar nu se află la un nivel foarte înalt – doar 20,6% dintre români nu își doresc să locuiască lângă o persoană care practică altă religie.

16,6% din populația României spune că nu ar fi de acord să aibă drept vecini cupluri necăsătorite care trăiesc în concubinaj – o valoare impusă de religia ortodoxă, în timp ce doar 7,2% dintre americani și 7,3% dintre româno-americani ar fi deranjați de acest lucru.

Persoanele care vorbesc o altă limbă nu reprezintă o problemă pentru româno-americani – doar 2,5% fiind intoleranți față de aceștia, în timp ce 14,2% dintre români nu și i-ar dori drept vecini și 12.1% dintre americani.

În concluzie, din punct de vedere al toleranței și intoleranței, imigrații români din Statele Unite ale Americii seamănă mai mult cu americanii decât cu românii, fiind adesea mai toleranți chiar decât aceștia.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 32: AȚI FĂCUT SAU NU AȚI FĂCUT UNA DINTRE ACESTE ACTIVITĂȚI ÎN ULTIMII CINCI ANI?

Tabelul 152. Activism politic în ultimii cinci ani

	Am făcut	Nu am făcut	Total
Participarea la demonstrații pașnice	20,4%	79,6%	100%
Participarea la boicoturi	14,9%	85,1%	100%
Semnarea unei petiții	64,9%	35,1%	100%

Participarea activă la activitățile caracteristice democrației și implicării civice este importantă în conturarea unui profil al atitudinii față de democrație a grupului studiat.

În ultimii cinci ani, 20,4% dintre românii din Statele Unite ale Americii au participat la o demonstrație pașnică, în timp ce 79,6% nu au făcut asta. Spiritul civic în această privință este la același nivel cu cel al cetățenilor americani – care declară, în proporție de 15,2%, că au participat la demonstrații pașnice pentru susținerea unei cauze politice, în timp ce 48,8% spun că ar putea face asta dacă ar fi nevoie și 36,0% nu ar face asta niciodată.

În România, oamenii nu își exercită drepturile civice la fel de des – doar 11,0% dintre români au participat la o demonstrație pașnică, în timp ce 38,6% spun că ar face acest lucru în anumite circumstanțe și 50,4% că nu ar face niciodată acest lucru.

Tabelul 153. Activism politic în ultimii cinci ani: Statele Unite ale Americii)

	Am făcut	Aș putea face	Nu aș face niciodată	Total
Semnarea unei petiții	69,1%	23,2%	7,7%	100%
Participarea la boicoturi	18,3%	46,5%	35,2%	100%
Participarea la demonstrații pașnice	15,2%	48,8%	36,0%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

Boicotarea unui produs este o metodă facilă de protest pentru orice cetățean – însă numai 14,9% dintre româno-americani au utilizat-o, față de 85,1% care nu au făcut acest lucru niciodată. Cetățenii români sunt chiar mai puțin obișnuiți cu această metodă de protest – doar 2,1% au participat la un boicot, în timp ce 15,7% spun că ar putea face acest lucru în viitor și 82,2% că nu ar participa niciodată la un boicot. În Statele Unite, 18,3% din cetățeni au participat în ultimii 5 ani la boicoturi, în timp ce 46,5% declară că ar face acest lucru și 35,2% că nu ar face niciodată asta.

Tabelul 154. Activism politic în ultimii cinci ani. România

	Am făcut	Aș putea face	Nu aș face niciodată	Total
Semnarea unei petiții	10,5%	33,4%	56,1%	100%
Participarea la boicoturi	2,1%	15,7%	82,2%	100%
Participarea la demonstrații pașnice	11,0%	38,6%	50,4%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

O metodă foarte simplă de influențare a procesului democratic este petiționarea aleșilor. Aceasta nu este deloc utilizată în România – doar 10,5% au semnat o petiție în ultimii 5 ani, 56,1% spun că nu ar face niciodată acest lucru și doar 33,4% spun că ar putea face acest lucru în anumite circumstanțe. În schimb, în SUA 69,1% din populație a semnat în ultimii 5 ani o petiție, 23,2% ar putea face asta și doar 7,7% nu ar face asta niciodată.

În rândul româno-americanelor, 64,9% au semnat în ultimii 5 ani o petiție, exercitându-și drepturile cetățenești, în timp ce 35,1% nu au făcut asta niciodată.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 33: O SĂ DAU CITIRE UNEI LISTE CU ORGANIZAȚII DE VOLUNTARIAT. PENTRU FIECARE DINTRE ELE, ÎMI PUTEȚI SPUNE DACĂ SUNTEȚI MEMBRU ACTIV, MEMBRU INACTIV SAU DACĂ NU SUNTEȚI MEMBRU AL RESPECTIVULUI TIP DE ORGANIZAȚIE?

Indicatorii capitalului social reflectă două dimensiuni: una culturală, prin încrederea în ceilalți oameni și una structurală – reflectată de apartenența organizațională. Capitalul social se referă la valoarea colectivă a tuturor rețelelor sociale și la înclinațiile care decurg din aceste rețele pentru a face lucruri fiecare pentru fiecare. 26,4% dintre românii stabiliți în Statele Unite ale Americii sunt membri activi într-o organizație umanitară sau caritabilă, 16,9% sunt membri inactivi și 56,7% nu sunt membri într-o astfel de organizație. Populația americană este mai puțin activă din punct de vedere organizațional – 15,2% din cetățeni s-au înscris și sunt activi într-o organizație umanitară, în timp ce 11,8% sunt membri inactivi. 73% dintre americani nu fac parte dintr-o astfel de organizație. În România, apartenența în astfel de organizații este mult mai scăzută – doar 1,5% din cetățeni fac parte dintr-o organizație umanitară sau caritabilă, 2,2% sunt membri inactivi și 96,3% nu sunt și nu au fost membri.

Tabelul 155. Apartenența organizațională

	Membru activ	Membru inactiv	Nu sunt membru	Total
Organizație umanitară sau caritabilă	26,4%	16,9%	56,7%	100%
Partid politic	5,8%	11,9%	82,3%	100%
Sindicat	6,3%	5,1%	88,6%	100%
Organizație artistică, muzicală sau educațională	25,6%	15,0%	59,4%	100%
Organizație sportivă sau de recreere	27,8%	13,3%	58,9%	100%
Organizație bisericească sau religioasă	22,4%	17,3%	60,3%	100%

Afilierea la un partid politic este importantă atât din punct de vedere al capitalului social, cât și din punct de vedere al implicării politice a cetățenilor. Doar 5,8% dintre românii din SUA sunt membri activi ai unui partid politic, iar 11,9% sunt membri inactivi. 82,3% dintre aceștia nu au fost membri ai vreun partid politic vreodată. În România, afilierea politică este la fel de scăzută – 92,7% din cetățeni nu sunt membri ai unui partid politic, în timp ce 3,9% fac parte dintr-un partid, dar nu activează, iar 3,4% sunt membri activi. Afilierea politică este mult mai comună în SUA. 12,7% din cetățeni declară că sunt membri activi ai unui partid politic, în timp ce 23,3% sunt membri dar nu activi. 64,1% din cetățeni nu sunt membri ai unui partid politic american.

Nici sindicatele nu sunt foarte importante în viața românilor din Statele Unite ale Americii – doar 6,3% sunt membri activi într-un sindicat, în timp ce 5,1% sunt membri inactivi, iar 86,6% nu sunt membri ai unei organizații sindicale. Această situație este apropiată de cea din România, unde 89,0% dintre români nu sunt membri ai unui sindicat, 5,2% sunt membri inactivi și 5,8% sunt

membri activi ai unei astfel de organizații. În rândul populației Statelor Unite ale Americii, participarea la organizații sindicale este mult mai ridicată – 5,8% dintre americani sunt membri activi ai unui sindicat, în timp ce 10,8% sunt membri inactivi și 83,4% nu sunt membri ai unei organizații a salariaților.

Tabelul 156. Apartenența organizațională. România

	Nu sunt membru	Membru inactiv	Membru activ	Total
Organizație umanitară sau caritabilă	96,3%	2,2%	1,5%	100%
Partid politic	92,7%	3,9%	3,4%	100%
Sindicat	89,0%	5,2%	5,8%	100%
Organizație artistică, muzicală sau educațională	94,4%	2,7%	3,0%	100%
Organizație sportivă sau de recreere	93,5%	3,3%	3,3%	100%
Organizație bisericească sau religioasă	79,2%	11,1%	9,8%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

Societatea civilă are o puternică influență în construirea capitalului social, fiind considerată de unii autori drept sursă primară a capitalului social.¹⁹³ Astfel, apartenența la organizații nonguvernamentale este o bună măsură a capitalului social al populației studiate. Un număr destul de ridicat de români din Statele Unite ale Americii sunt membri activi ai unei organizații artistice, muzicale sau educaționale - 25,6% și 15,0% sunt membri inactivi, iar 59,4% nu sunt membri ai unei asemenea organizații. Implicarea în astfel de ONG-uri este asemănătoare cu cea a americanilor – unde 13,1% dintre cetățeni sunt membri activi, 11,6% membri inactivi și 75,3% nu sunt membri ai unei astfel de organizații. În România, participarea la organizații artistice, muzicale sau educaționale este foarte restrânsă – 94,4% dintre români nefiind membri în cadrul unei astfel de instituții, în timp ce doar 2,7% sunt membri inactivi și 3,0% membri activi. Și în cadrul aderării la organizații sportive sau de recreere româno-americanii se aseamănă mult mai mult cu americanii decât cu românii. În rândul imigranților chestionați, 27,8% sunt membri activi a unei astfel de organizații și 13,3% sunt membri inactivi – în timp ce doar 58,9% nu sunt membri a unei astfel de organizații. În România, doar 6,6% sunt membri activi sau inactivi ai unei asemenea organizații (93,5% nefiind membri), față de 18,3% dintre americani care sunt membri activi a unei organizații sportive și 14,1% membri inactivi. Doar 67,6% dintre americani nu sunt membri ai unei organizații de recreere.

¹⁹³ Megan Alessandrini, *A New Pillar of Society*, Australasian Political Studies Association Conference, 1 octombrie 2004, disponibil la https://www.adelaide.edu.au/apsa/docs_papers/Others/Alessandrini.pdf.

Tabelul 157. Apartenența organizațională. Statele Unite ale Americii

	Nu sunt membru	Membru inactiv	Membru activ	Total
Organizație umanitară sau caritabilă	73,0%	11,8%	15,2%	100%
Partid politic	64,1%	23,3%	12,7%	100%
Sindicat	83,4%	10,8%	5,8%	100%
Organizație artistică, muzicală sau educațională	75,3%	11,6%	13,1%	100%
Organizație sportivă sau de recreere	67,6%	14,1%	18,3%	100%
Organizație bisericească sau religioasă	35,5%	30,0%	34,5%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

Deși nivelul de religiozitate este asemănător în România cu cel din Statele Unite ale Americii, gradul de participare la organizații bisericești sau religioase este foarte diferit. Americanii sunt mult mai implicați în organizațiile eclesiastice – doar 35,5% nu sunt membri ai unei astfel de organizații, în timp ce 30,0% sunt membri inactivi și 34,5% sunt membri activi. În rândul românilor, doar 9,8% sunt membri activi ai unei organizații bisericești sau religioase și 11,1% sunt membri inactivi. În ciuda nivelului crescut a religiozității, 79,2% nu sunt membri ai unei organizații religioase. Implicarea românilor din Statele Unite ale Americii în instituțiile religioase este și ea foarte ridicată – 22,4% sunt membri activi ai unei organizații bisericești și 17,3% se definesc drept membri inactivi, în timp ce doar 60,3% spun că nu fac parte dintr-o astfel de organizație. Nivelul acestora de participare este mai ridicat decât al românilor de acasă, însă nu încă la același grad cu cel al americanului de rând.

IV.6.10. Reprezentarea sinelui social

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 21: UNII OAMENI AU SENTIMENTUL CĂ DEȚIN CONTROLUL PENTRU CEEA CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN VIAȚA LOR ȘI SIMT CĂ AU LIBERTATEA DE A ALEGE, ALȚII ÎNSĂ CRED CĂ NU AU NICIUN FEL DE CONTROL ȘI SIMT CĂ NU AU PREA MULTĂ LIBERTATE DE A ALEGE. PE O SCARĂ DE LA 1 LA 10, DVS. UNDE VĂ SITUAȚI, 1 ÎNSEMNÂND CĂ „NU AVEȚI OPȚIUNI DE ALEGERE”, IAR 10, „FOARTE MULTE OPȚIUNI DE ALEGERE”.

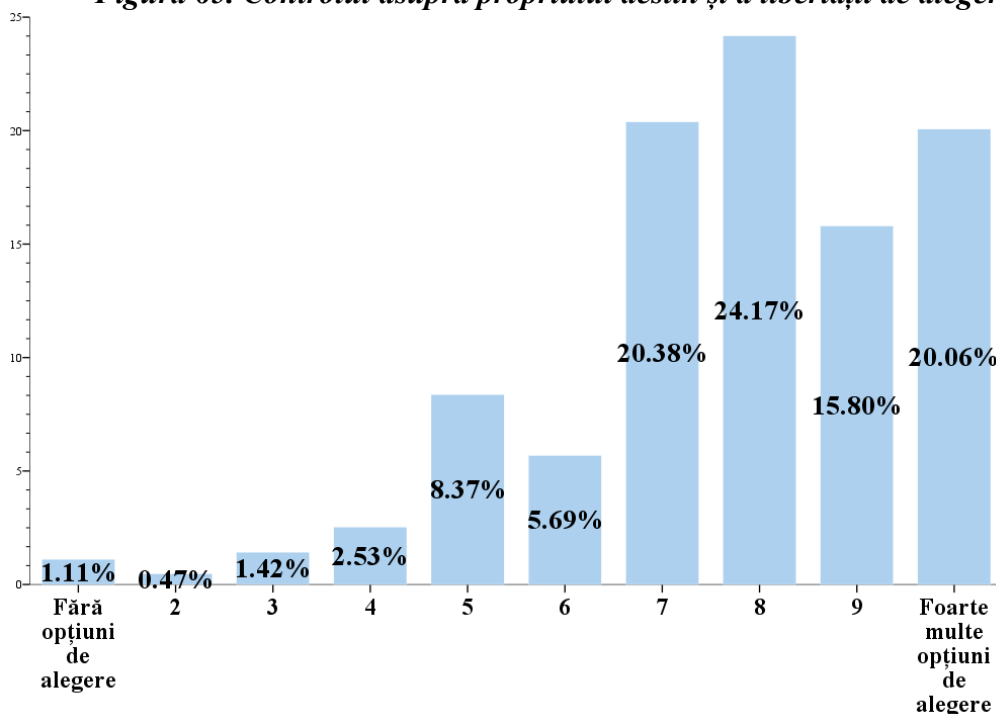
Sentimentul de control este mediatorul nostru propus între clasa socială și explicațiile sociale, și este definit drept credința pe care indivizii o păstrează cu privire la măsura în care își pot transforma propriul parcurs al rezultatelor lor sociale.

Tabelul 158. Controlul asupra propriului destin și a libertății de alegere

	Procent
Fără opțiuni de alegere	1,1
2	0,5
3	1,4
4	2,5
5	8,4
6	5,7
7	20,4
8	24,2
9	15,8
Foarte multe opțiuni de alegere	20,1
Total	100

Românii din Statele Unite ale Americii se raportează în mod pozitiv la libertatea individuală pe care o resimt în viața lor – 86,1% cred în liber arbitru și consideră că au control asupra propriului destin, având foarte multe opțiuni de alegere, în timp ce 8,4% sunt indeciși referitor la această problemă. Doar 5,5% consideră că nu sunt stăpâni pe propria viață și nu au posibilitatea de a-și lua propriile decizii.

Figura 65. Controlul asupra propriului destin și a libertății de alegere

În rândul cetățenilor din România, libertatea de alegere este resimțită de 76,2% din populație, în timp ce 12,7% nu au control asupra propriului destin, și 11,0% se află între cele două opțiuni.

Tabelul 159. Controlul asupra propriului destin și a libertății de alegere (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Fără opțiuni de alegere	2,8%	1,0%
2	2,0%	0,9%
3	4,0%	1,6%
4	3,9%	2,6%
5	11,0%	9,6%
6	8,2%	8,6%
7	11,9%	14,8%
8	17,4%	24,5%
9	13,9%	17,5%
Foarte multe opțiuni de alegere	24,8%	19,0%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Sentimentul de control al destinului este mai ridicat în Statele Unite ale Americii – 84,4% dintre americani considerând că ei au control asupra propriului destin, sunt liberi să își facă propriile alegeri și să le implementeze în viață. 6,1% dintre americani se văd ca prizonieri ai destinului, neavând opțiuni de alegere în viață, în timp ce 9,6% se află între cele două sentimente.

Gradul de independență asupra propriului destin al româno-americanilor este mult mai apropiat de cel al cetățenilor americani decât de cel al românilor.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 22: AVÂND ÎN VEDERE TOATE ASPECTELE VIETII DVS., AȚI SPUNE CĂ SUNTEȚI...?

Tabelul 160. Gradul de fericire (subiectiv)

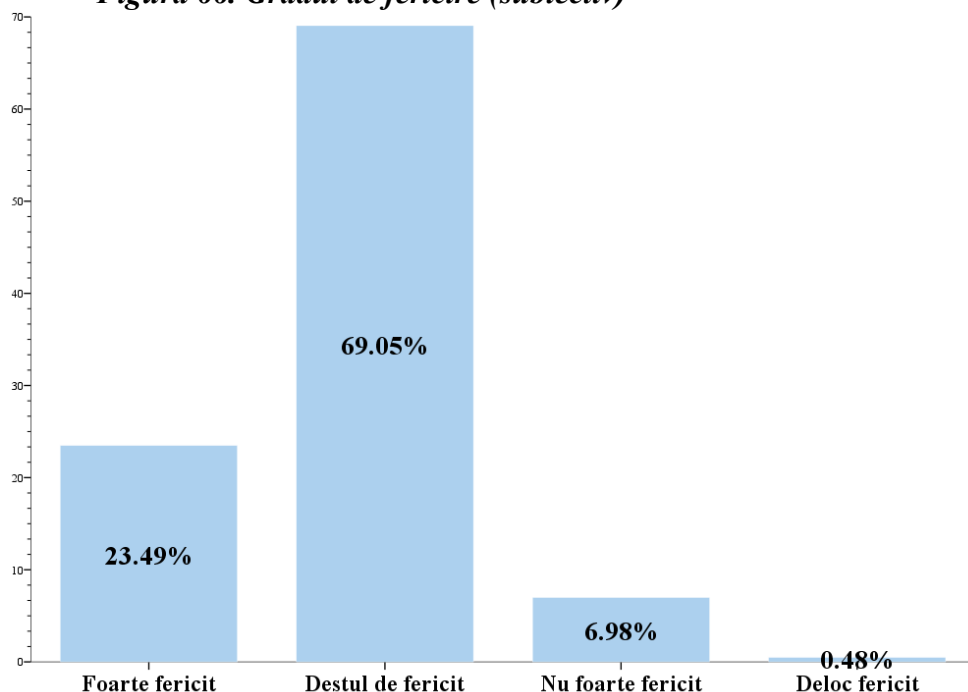
	Procent
Foarte fericit	23,5
Destul de fericit	69,0
Nu foarte fericit	7,0
Deloc fericit	0,5
Total	100

Foarte adesea, în societățile moderne, fericirea este un țel important, atât la nivel individual, cât și la nivel social. Deși fiecare persoană interpretează diferit fericirea și este fericită din motive diferite, conceptul de fericire este unul universal și social.

Chiar dacă o persoană se simte că a devenit fericită prin dobândirea bunurilor materiale, a banilor, prin găsirea dragostei adevărate, a salvării spirituale sau fără un anumit motiv, majoritatea oamenilor știu dacă se simt fericiți sau nu.

Românii din Statele Unite ale Americii se consideră foarte fericiți în proporție de 23,5%, destul de fericiți în proporție de 69,0%. Doar 7,0% dintre aceștia nu sunt foarte fericiți și 0,5% sunt deloc fericiți.

Figura 66. Gradul de fericire (subiectiv)

Cetățenii României sunt mult mai nefericiți – doar 8,9% considerând că sunt foarte fericiți și 51,8% destul de fericiți. Numărul celor care nu sunt foarte fericiți este de 33,1%, în timp ce 6,3% sunt total nefericiți.

Tabelul 161. Gradul de fericire (subiectiv) (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Foarte fericit	8,9%	37,2%
Destul de fericit	51,8%	55,1%
Nu foarte fericit	33,1%	6,9%
Deloc fericit	6,3%	0,8%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Americanii, cel mai fericit grup din cele trei studiate - în proporție de 37.2% sunt foarte fericiți, în timp ce 55,1% declară că sunt destul de fericiți. 6,9% nu sunt foarte fericiți și doar 0,8% sunt deloc fericiți.

Fericirea subiectivă a românilor din Statele Unite ale Americii este foarte apropiată de cea a americanilor – ei fiind cu mult mai fericiți decât românii rămași acasă.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 23: ÎN GENERAL, CUM AȚI DESCRIE STAREA DVS. DE SĂNĂTATE DIN PREZENT? AȚI SPUNE CĂ ESTE...?

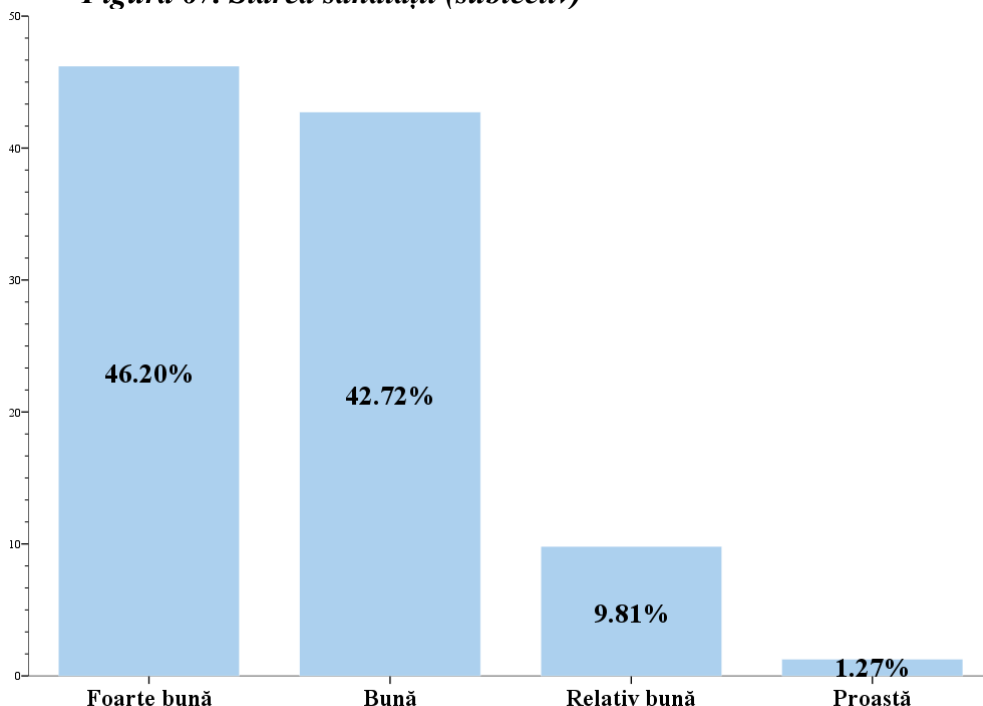
Măsurarea subiectivă a stării sănătății nu are nicio relevanță din punct de vedere medical, dar este un factor în măsurarea bunăstării subiective, relația din acești doi factori fiind, în general, bidirecțională.

Tabelul 162. Starea sănătății (subiectiv)

	Procent
Foarte bună	46,2
Bună	42,7
Relativ bună	9,8
Proastă	1,3
Total	100

Româno-americanii consideră că starea lor de sănătate este foarte bună în proporție de 46,2%, în timp ce 42,7% dintre aceștia cred că au o sănătate bună. 9,8% dintre aceștia cred că starea sănătății lor este relativ bună și doar 1,3% consideră că au o stare de sănătate foarte proastă.

Figura 67. Starea sănătății (subiectiv)

Doar 13,1% dintre cetățenii României se autoevaluează ca fiind într-o stare foarte bună de sănătate, în timp ce 44,2% consideră că starea sănătății lor este bună și 33,1% văd propria sănătate într-o situație relativ bună. 11,7% dintre aceștia consideră că au probleme de sănătate, starea lor fiind una proastă sau foarte proastă.

Tabelul 163. Starea sănătății (subiectiv) (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Foarte bună	13,1%	35,3%
Bună	44,2%	44,8%
Relativ bună	31,1%	15,7%
Proastă	11,2%	3,5%
Foarte proastă	0,5%	0,6%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

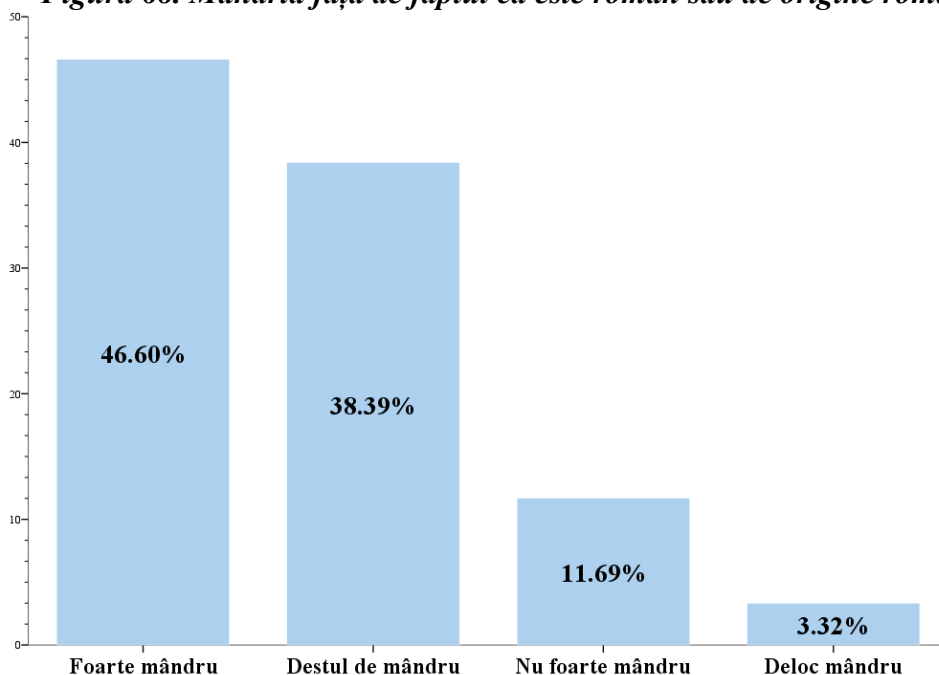
La nivelul Americii, 35,3% dintre respondenți au declarat că au o stare de sănătate foarte bună, 44,8% - bună și 15,7% - relativ bună. Doar 4,1% dintre aceștia își evaluează starea de sănătate drept proastă sau foarte proastă. Românii din Statele Unite ale Americii sunt grupul cel mai sănătos din punct de vedere al evaluării subiective, fiind apropiați de americani ca stare de sănătate.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 23: CÂT DE MÂNDRU SUNTEȚI DE FAPTUL CĂ ...?

Tabelul 164. Mândria față de faptul că este român sau de origine română

	Procent
Foarte mândru	46,6
Destul de mândru	38,4
Nu foarte mândru	11,7
Deloc mândru	3,3
Total	100

Figura 68. Mândria față de faptul că este român sau de origine română

Felul în care românii din Statele Unite ale Americii se raportează la originea lor este probabil diferit față de imigranții români din alte țări – datorită imaginii bune pe care românii au în societatea americană.

44,6% dintre româno-americanii intervievați declară că sunt foarte mândri de originea română, în timp ce 38,4% sunt destul de mândri de faptul că ei sau ascendenții lor s-au născut și au trăit în România.

Doar 11,7% din aceștia declară că nu sunt foarte mândri de originea lor, în timp ce 3,3% nu sunt deloc mândri de faptul că sunt români.

Cetățenii români de acasă sunt la fel de mândri de naționalitatea lor ca și cei care au emigrat – 42,0% se declară foarte mândri că sunt români, 42,1% destul de mândri și doar 13,9% nu foarte mândri. Doar 2,0% nu sunt mândri că sunt de origine română.

Tabelul 165. Mândria față de naționalitate (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Foarte mândru	42,0%	70,7%
Destul de mândru	42,1%	24,2%
Nu foarte mândru	13,9%	4,3%
Deloc mândru	2,0%	0,8%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

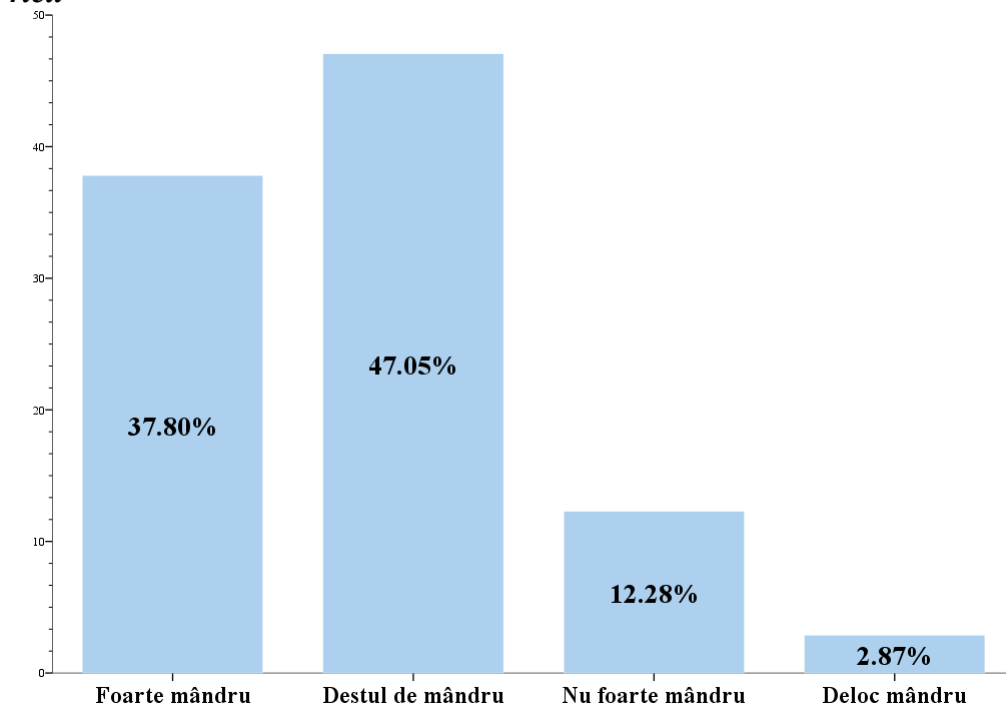
În rândul americanilor, valorile patriotismului și al naționalismului sunt mult mai ridicate – 70,4% dintre americani spun că sunt mândri că sunt cetățeni americani, în timp ce 24,2% sunt destul de mândri de țara lor. Doar 4,3% nu sunt foarte mândri de naționalitatea americană și 0,8% nu sunt deloc mândri de acest lucru.

Tabelul 166. Mândria față de faptul că trăiește în Statele Unite ale Americii

	Procent
Foarte mândru	37,8
Destul de mândru	47,0
Nu foarte mândru	12,3
Deloc mândru	2,9
Total	100

Românii din Statele Unite ale Americii se simt mai onorați de faptul că sunt de origine română decât de faptul că trăiesc în acest moment în SUA. Doar 37,8% dintre cei chestionați declară că sunt mândri că trăiesc în America, în timp ce 47,0% sunt mândri de țara lor adoptivă. 12,3% nu sunt foarte onorați de faptul că trăiesc în SUA și 2,9% sunt deloc mândri de acest lucru.

Figura 69. Mândria față de faptul că trăiește în Statele Unite ale Americii

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 25: OAMENII AU PĂRERI DIFERITE DESPRE EI ÎNȘIȘI ȘI DESPRE FELUL ÎN CARE RELAȚIONEAZĂ CU LUMEA. ÎMI PUTEȚI SPUNE ÎN CE MĂSURĂ SUNTEȚI DE ACORD SAU NU SUNTEȚI DE ACORD CU FIECARE DINTRE URMĂTOARELE AFIRMAȚII PRIVIND FELUL ÎN CARE VĂ VEDEȚI PROPRIA PERSOANĂ?

Această întrebare are rolul de a ne arăta care sunt grupurile sociale cu care indivizii se identifică și care sunt limitele lor în privința cosmopolitismului și a individualizării.

Tabelul 167. Relația cu lumea: Mă văd ca un cetățean al lumii.

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord	Total
Mă văd ca fiind membru al regiunii în care am trăit în România (Oltenia, Moldova, Muntenia, Ardeal etc.)	30,4%	35,0%	24,9%	9,8%	100%
Mă văd ca fiind cetățean al Statelor Unite al Americii.	49,3%	34,5%	11,7%	4,5%	100%
Mă văd ca fiind o persoană autonomă	44,3%	43,5%	10,0%	2,3%	100%
Mă văd ca făcând parte din națiunea română	35,0%	45,0%	16,3%	3,7%	100%
Mă văd ca făcând parte din comunitatea mea locală	26,9%	49,5%	20,4%	3,2%	100%
Mă văd ca un cetățean al lumii	56,4%	30,1%	10,6%	2,9%	100%

O parte a românilor din Statele Unite ale Americii și-a păstrat încă identitatea zonei în care a trăit – întrebați dacă se văd ca membri ai regiunii în care au trăit în România (Oltenia, Moldova, Muntenia, Ardeal, etc), 30,4% au spus că sunt total de acord, în timp ce 35,0% au fost de acord. 34,7% nu se mai consideră membri ai regiunii în care s-au născut și au trăit.

Aceștia se raportează în mod pozitiv la relația de cetățean al Statelor Unite ale Americii – 49,3% se văd drept cetățeni ai SUA la un nivel ridicat, în timp ce 34,5% sunt de acord cu această afirmație. 16,2% nu se identifică cu noțiunea de cetățean al Statelor Unite ale Americii.

În același timp, 80% dintre românii din Statele Unite ale Americii se văd și ca făcând parte din națiunea română – considerând că și-au păstrat propria identitate de români. Doar 20% dintre românii-americani care au răspuns la chestionarul nostru nu se mai identifică cu originea românească.

Tabelul 168. Relația cu lumea: Statele Unite ale Americii

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord	Total
Mă văd ca fiind o persoană autonomă	18,6%	47,4%	26,7%	7,3%	100%
Mă văd ca făcând parte din comunitatea mea locală	26,7%	59,9%	11,9%	1,4%	100%
Mă văd ca un cetățean al lumii	20,9%	48,0%	24,7%	6,4%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Întrebați dacă se consideră o persoană autonomă, 44,3% dintre românii din SUA sunt total de acord, în timp ce 43,5% sunt de acord cu această afirmație. În același timp, 10% nu sunt de acord cu această identificare și 2,3% sunt total împotriva acestei afirmații. Cetățenii Statelor Unite ale Americii exprimă un grad mai scăzut de autonomie față de româno-americani – 18,6% sunt total de acord cu identificarea cu o persoană autonomă, în timp ce 47,4% sunt de acord. 26,7% nu sunt de acord și 7,3% nu sunt deloc de acord cu relaționarea autonomă cu lumea ce-i înconjoară.

Relația cu comunitatea locală este foarte importantă pentru a ne putea raporta la integrarea cetățenilor în comunitatea lor – iar 76,4% dintre românii din SUA se simt membri ai comunității lor locale, în timp ce 23,6% nu s-au integrat atât de ușor în comunitatea în care locuiesc. În rândul americanilor, numărul celor ce nu se identifică cu comunitatea locală este mai scăzut – 13,3%, în timp ce 86,6% se simt incluși în colectivitatea din care fac parte.

Tabelul 169. Relația cu lumea: România

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord	Total
Mă văd ca fiind o persoană autonomă	28,4%	39,9%	18,8%	12,8%	100%
Mă văd ca făcând parte din comunitatea mea locală	38,8%	47,1%	11,0%	3,0%	100%
Mă văd ca un cetățean al lumii.	20,8%	38,2%	28,0%	13,0%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

În epoca globalizării, o caracteristică importantă a indivizilor este felul în care se raportează la relația cu lumea globală, mergând mai departe de identitatea națională la valori globaliste, ale egalității universale și a unei preocupări pentru bunăstarea generală.

Gradul de apartenență al româno-americanilor la comunitatea globală este unul ridicat – 86,5% dintre aceștia identificându-se drept cetățeni ai lumii, față de 68,9% dintre americani și 59% din populația României. Această percepție extinsă a identității sociale se datorează procesului migratoriu și apartenenței la mai multe identități – de român, de american, de imigrant, de străin, de cetățean și localnic.

IV.6.11. Egalitatea de șanse

Normele sociale adesea consolidează noțiunea că bărbații sunt lideri mai buni decât femeile și limitează capacitatea femeilor de a aspira la roluri publice, la o educație mai bună sau o slujbă care să se plătească mai bine. Discriminarea femeilor este o problemă chiar și în ziua de astăzi în foarte multe țări, iar întrebarea următoare are rolul de a vedea dacă atitudinea imigranților români față de egalitatea de șanse este diferită față de cea a românilor rămași acasă.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 9: PENTRU URMĂTOARELE AFIRMAȚII PE CARE LE VEȚI CITI, VĂ ROG SĂ ÎMI SPUNEȚI ÎN CE MĂSURĂ SUNTEȚI SAU NU SUNTEȚI DE ACORD CU FIECARE DINTRE ELE. SUNTEȚI „TOTAL DE ACORD”, „DE ACORD”, “NU SUNTEȚI DE ACORD” SAU „NU SUNTEȚI DELOC DE ACORD”?

Întrebați dacă educația universitară este mai importantă pentru băieți decât pentru fete, 1,4% dintre românii din Statele Unite ale Americii au spus că sunt total de acord, în timp ce 2,4% au fost de acord cu acest lucru. Cea mai mare parte – 29,4% nu sunt de acord cu discriminarea la nivel universitar, în timp ce 66,8% nu sunt deloc de acord.

Situația este asemănătoare cu cea din Statele Unite ale Americii, unde 9% dintre cetățeni consideră mai importantă educația universitară pentru băieți decât pentru fete, în timp ce 91% văd drept egală importanța educației universitare, indiferent de sex.

În România, situația este ușor diferită în sens negativ – 11,4% sunt total de acord și 12,3% sunt de acord cu discriminarea pe bază de sex, în timp ce 36,7% nu sunt de acord și 39,6% nu sunt deloc de acord.

Tabelul 170. Egalitatea de șanse.

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord	Total
Educația universitară este mai importantă pentru băieți decât pentru fete	1,4%	2,4%	29,4%	66,8%	100%
În general, bărbații sunt lideri politici mai buni decât femeile	6,0%	15,8%	43,6%	34,5%	100%

Atât soțul, cât și soția trebuie să contribuie la venitul familiei (gospodăriei)	30,7%	50,0%	14,5%	4,8%	100%
O femeie, dacă stă acasă și este casnică, este la fel de satisfăcută ca atunci când muncește și câștigă bani	7,3%	23,9%	48,4%	20,4%	100%

Un stereotip că bărbații sunt mai buni în roluri de conducere este prezent în societate printre bărbați și femei deopotrivă. Faptul că foarte puține femei servesc în prezent în calitate de lideri politici sau oameni de afaceri înseamnă că există foarte puține exemple pentru a-i face pe români să își schimbe opinia. Această percepție larg răspândită în societate s-ar putea să perpetueze tendința de a păstra mai mulți bărbați în aceste funcții și ar putea împiedica femeile să accedă la aceste tipuri de posturi de conducere.

Întrebați dacă bărbații sunt lideri politici mai buni decât femeile, românii din SUA au răspuns în procent de 6,0% că sunt total de acord, 15,8% că sunt de acord, 43,6% că nu sunt de acord și 34,5% că nu sunt deloc de acord. Aceasta ne arată că există o ușoară discriminare a femeilor în domeniul politic, însă majoritatea imigranților români nu discriminează pe motive de sex. În România situația este total diferită 26,0% au răspuns că sunt total de acord cu faptul că bărbații sunt lideri politici mai buni, în timp ce 28,8% că sunt de acord. Doar 29,1% nu sunt de acord și 16,1% nu sunt deloc de acord cu avantajul bărbaților în fața femeilor în domeniul politic. Americanii din SUA prețuiesc mai mult egalitatea de gen – doar 4,5% sunt total de acord cu superioritatea bărbaților în domeniul politic, în timp ce 19,4% sunt de acord și majoritatea sunt împotriva – 55,2% nu sunt de acord, 20,8% nu sunt deloc de acord.

Tabelul 171. Egalitatea de șanse. România

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord	Total
Educația universitară este mai importantă pentru băieți decât pentru fete	11,4%	12,3%	36,7%	39,6%	100%
În general, bărbații sunt lideri politici mai buni decât femeile	26,0%	28,8%	29,1%	16,1%	100%
Atât soțul, cât și soția trebuie să contribuie la venitul familiei (gospodăriei)	64,6%	27,1%	8,0%	0,2%	100%
O femeie, dacă stă acasă și este casnică, este la fel de satisfăcută ca atunci când muncește și câștigă bani	18,7%	19,1%	37,8%	24,3%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Rolul femeii în familie este un factor important în măsurarea felului în care cetățenii se raportează la rolul acesteia în societate. Întrebați dacă și soția

trebuie să contribuie la venitul familiei / gospodăriei, românii din SUA sunt total de acord în măsură de 30,7% și de acord în procent de 50,0% în timp ce doar 14,5% nu sunt de acord și 4,8% nu sunt deloc de acord. În rândul cetățenilor din România, 64,6% sunt total de acord cu aceeași afirmație, în timp ce 27,1% sunt de acord și doar 8,2% nu sunt de acord sau deloc de acord. Și în populația generală a Statelor Unite ale Americii, rolul femeii în aducerea veniturilor familie este prețuit – 24,5% dintre respondenți sunt total de acord cu acest lucru, 49,5% sunt de acord, în timp ce 24,2% nu sunt de acord și 1,8% nu sunt deloc de acord.

Tabelul 172. Egalitatea de șanse. Statele Unite ale Americii

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord	Total
Educația universitară este mai importantă pentru băieți decât pentru fete	1,8%	7,2%	54,3%	36,7%	100%
În general, bărbații sunt lideri politici mai buni decât femeile	4,5%	19,4%	55,2%	20,8%	100%
Atât soțul, cât și soția trebuie să contribuie la venitul familiei (gospodăriei)	24,5%	49,5%	24,2%	1,8%	100%
O femeie, dacă stă acasă și este casnică, este la fel de satisfăcută ca atunci când muncește și câștigă bani	27,0%	51,4%	18,7%	2,9%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Dintre româno-americani, 7,23% sunt total de acord că o femeie, dacă stă acasă și este casnică, este la fel de satisfăcută ca atunci când muncește și câștigă bani, în timp ce 23,9% sunt de acord cu această afirmație. 48,4% nu sunt de acord că femeile sunt mulțumite doar cu partea casnică, în timp ce 20,4% nu sunt deloc de acord cu această afirmație. În rândul cetățenilor americani, 27,0% sunt total de acord cu afirmația anterioară, în timp ce 51,4% sunt de acord – doar 18,7% nu sunt de acord și 2,9% sunt total împotrivă. 18,7% din cetățenii români cred în totalitate că nu este necesar pentru o femeie să aibă un loc de muncă pentru a fi mulțumită, în timp ce 19,1% sunt de acord cu afirmația anterioară. 37,8% nu sunt de acord, 24,3% nu sunt deloc de acord.

Din punct de vedere al valorilor privind egalitatea femeii în societate, românii din Statele Unite ale Americii sunt mai apropiați de americani decât de români.

IV.6.12. Politică și democrație

Suportul pentru valorile democratice a fost măsurat cu ajutorul mai multor întrebări în cadrul chestionarului nostru. Am considerat acest lucru important deoarece respectul pentru democrație și libertate sunt valori esențiale ale americanilor, cu o tradiție de secole, în timp ce, în România, democrația nu este încă suficient de bine înțeleasă de către majoritatea populației. “O societate bine așezată într-un sistem de valori, care “gestionează” bine mersul instituțiilor, al economiei și al politicii, are calea deschisă spre armonie și bunăstare. Instituția supremă care are menirea să vegheze la asigurarea acestui sistem laborios și sensibil de valori este statul. Mijlocul prin care statul veghează asupra “sănătății” culturale a națiunii este politica.”¹⁹⁴ iar importanța acesteia în societate justifică amploarea demersului de cunoaștere a valorilor politice și referitoare la democrație din cercetarea noastră.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 1: CITIȚI, VĂ ROG, AFIRMAȚIILE DE MAI JOS, PE CARE OAMENII LE FAC UNEORI ÎN LEGĂTURĂ CU UN SISTEM POLITIC DEMOCRATIC. SPUNEȚI-MI, VĂ ROG, CARE ESTE ATITUDINEA DVS. FAȚĂ DE FIECARE AFIRMAȚIE, SUNTEȚI „TOTAL DE ACORD”, „DE ACORD”, „ÎN DEZACORD” SAU „ÎN DEZACORD TOTAL”.

Tabelul 173. Sistem politic democratic. Romanii din SUA.

	Total de acord	Sunt de acord	Nu sunt de acord	În dez- acord total	Nu știu	Total
Poate că democrația are problemele sale, dar este mai bună decât orice altă formă de guvernare	47,7%	39,1%	5,0%	3,7%	4,5%	100%
Democrațiile nu sunt eficiente pentru menținerea ordinii	3,3%	10,4%	47,3%	36,9%	2,1%	100%
Democrațiile sunt nestatornice și au prea multe ambiguități	3,1%	12,3%	48,8%	31,7%	3,9%	100%
În democrație, sistemul economic funcționează prost	3,3%	7,2%	50,3%	35,2%	3,9%	100%

Încercând să măsurăm dacă românii stabiliți în SUA se raportează corect la caracteristicile sistemului politic democratic, i-am rugat să evalueze următoarea afirmație: *Poate că democrația are problemele sale, dar este mai bună decât orice altă formă de guvernare* - cu care 47,7% au declarat că sunt total de acord, 39,1% sunt de acord și 5,0% nu sunt de acord, iar 3,7% sunt în dezacord total – preferând alt sistem de guvernare. Atitudinea este similară cu cea din Statele Unite și România. În România 63,8% au declarat că sunt total de acord

¹⁹⁴ Radu Baltasiu, *Elemente de sociologie. Națiune și capitalism. Considerații de sociologie românească și weberiană*. Editura Beladi, Craiova, 2000, p. 145.

cu această afirmație, în timp ce 23,1% sunt de acord și 9,9% nu sunt de acord, în timp ce doar 3,2% sunt în dezacord total, iar în SUA 45.% sunt total de acord cu avantajul democrației în favoarea celorlalte sisteme de guvernământ, în timp ce 43,7% sunt de acord și doar 9,1% nu sunt de acord, respectiv 1,4% se află în dezacord total. Astfel, atitudinea româno-americanilor față de sistemul politic democratic este una foarte favorabilă, asemănătoare cu cea a populației SUA. La nivel declarativ, în România avem cel mai mare suport pentru democrație - 63,8% total de acord, o rămasă a repulsiei față de fostul regim autoritar.

Felul în care înțeleg democrația este însă mai important decât aprecierea pentru aceasta. Rugați să își exprime opinia față de următoarea afirmație – *Democrațiile nu sunt eficiente pentru menținerea ordinii* – doar 3,3% din grupul de imigranți de origine română din SUA este total de acord, în timp ce 10,4% sunt de acord. Opinia majoritară însă este nefavorabilă – 47,3% nu sunt de acord și 36,9% sunt în dezacord total cu acest lucru, considerând că democrația poate asigura ordinea socială. În România, democrația nu este la fel de bine înțeleasă, iar cetățenii adesea sunt nostalgici pentru sistemul autoritar și restrictiv de înainte de 1989 – 30,5% sunt total de acord că democrația nu poate menține ordinea și 7,8% sunt de acord cu asta, în timp ce 47,4% nu sunt de acord și doar 14,2% sunt în dezacord total cu această afirmație. Locuitorii Statelor Unite ale Americii sunt mult mai încrezători în capacitatea democrațiilor de a menține ordinea, aproape la nivelul românilor din SUA – doar 2,6% sunt total de acord că democrațiile nu sunt eficiente pentru menținerea ordinii și 20,1% sunt de acord, în timp ce 65,3% nu sunt de acord și 12,0% sunt în dezacord total cu acest lucru.

Tabelul 174. Sistem politic democratic. România.

	Total de acord	Sunt de acord	Nu sunt de acord	În dez- acord total	Total
Poate că democrația are problemele sale, dar este mai bună decât orice altă formă de guvernare	63,8%	23,1%	9,9%	3,2%	100%
Democrațiile nu sunt eficiente pentru menținerea ordinii	30,5%	7,8%	47,4%	14,2%	100%
Democrațiile sunt nestatornice și au prea multe ambiguități	34,0%	10,4%	41,0%	14,6%	100%
În democrație, sistemul economic funcționează prost	31,4%	7,2%	44,2%	17,2%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Următoarea afirmație care a fost evaluată de româno-americani are rolul de a verifica gradul de înțelegere a felului de funcționare a democrației – *Democrațiile sunt nestatornice și au prea multe ambiguități* – iar în rândul grupu-

lui chestionat doar 3,1% sunt în totalitate de acord cu această afirmație, în timp ce 12,3% sunt de acord. Majoritatea însă nu consideră democrația nestatornică sau ambiguă – 48,8% nefiind de acord și 31,7% sunt în dezacord total. În România, democrația nu este la fel de bine înțeleasă – 34,0% fiind total de acord cu afirmația anterioară, 10,4% de acord, 41,0% dintre cetățeni nu sunt de acord și doar 14,6% sunt în dezacord total. Percepția asupra statorniciei democrației și a înțelegerii sale a românilor-americieni este asemănătoare sau chiar mai dezvoltată decât cea a americanilor – ce sunt în proporție de 4,6% total de acord și 36,2% de acord că democrațiile sunt nestatornice și ambigue, față de 51,0%, care nu sunt de acord și 8,2% care se declară în dezacord total. Românii stabiliți în SUA prețuiesc și și-au însușit valorile democrației chiar mai mult decât restul cetățenilor americani.

Tabelul 175. Sistem politic democratic - Statele Unite ale Americii

	Total de acord	Sunt de acord	Nu sunt de acord	În dez- acord total	Total
Poate că democrația are problemele sale, dar este mai bună decât orice altă formă de guvernare	45,8%	43,7%	9,1%	1,4%	100%
Democrațiile nu sunt eficiente pentru menținerea ordinii	2,6%	20,1%	65,3%	12,0%	100%
Democrațiile sunt nestatornice și au prea multe ambiguități	4,6%	36,2%	51,0%	8,2%	100%
În democrație, sistemul economic funcționează prost	3,3%	20,4%	62,5%	13,8%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Felul în care percep relația dintre economie și democrație a fost măsurat prin atitudinea față de următoarea afirmație: *în democrație, sistemul economic funcționează prost*. Astfel, 3,3% dintre românii stabiliți în SUA chestionați au spus că sunt total de acord și 7,2% că sunt de acord, majoritatea – 50,3% nefiind de acord cu enunțul anterior, în timp ce 35,2% s-au declarat în dezacord total. Cetățenii Statelor Unite ale Americii au o părere similară – doar 3,3% declară că sunt total de acord că democrația este rea pentru economie, în timp ce 20,4% sunt de acord, 62,5% nu sunt de acord și 13,8% sunt în dezacord total. În România, 31,4% cred că democrația este proastă pentru economie – fiind total de acord cu afirmația anterioară și 7,2% sunt de acord, în timp ce 44,2% nu sunt de acord și 17,2% sunt în dezacord total. Și în această privință, româno-americii se aseamănă mai mult cu noii lor conaționali decât cu românii rămași în țara de origine.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 2: ÎN CE MĂSURĂ CONSIDERAȚI CĂ URMĂTOARELE AFIRMAȚII REPREZINTĂ CARACTERISTICI ESENȚIALE ALE DEMOCRAȚIEI SAU NU REPREZINTĂ CARACTERISTICI ESENȚIALE ALE DEMOCRAȚIEI?

Caracteristicile prin care definesc democrația sunt foarte importante pentru a afla exact ce înțeleg româno-americanii prin democrație și care este modul prin care aceștia și-o reprezintă. Democrația este un sistem politic care asigură condiții pentru luarea deciziilor în societate, între grupurile sociale aflate în conflict, în condițiile specifice ale unui "sistem de credințe, conferind legitimitate sistemului democratic (...) Democrația nu se realizează doar prin acte de voință; dar voința oamenilor, transformată în acțiune, poate modela instituții și evenimente în direcții care reduc sau sporesc șansa de supraviețuire și de dezvoltare a democrației".¹⁹⁵

Întrebați dacă faptul că femeile au aceleași drepturi ca bărbații reprezintă sau nu o caracteristică esențială a democrației, românii din Statele Unite ale Americii consideră în proporție de 88,4% că da și 8,2% consideră că egalitatea drepturilor nu este esențială pentru democrație.

Situația este asemănătoare cu cea din România, unde cel puțin la nivel declarativ 91,9% consideră că egalitatea femeii este esențială democrației și doar 8,2% cred că acest lucru nu este important. Și în rândul americanilor situația este apropiată – 82,0% consideră foarte importantă egalitatea de șanse, în timp ce doar 18,0% nu cred că este o caracteristică esențială în democrație egalitatea drepturilor pentru ambele sexe.

Posibilitatea de a schimba legea prin referendumuri este, de asemenea, foarte importantă în democrație pentru româno-americieni: 84,7% o consideră esențială, 5,8% nu o consideră nici foarte importantă, dar nici neimportantă, în timp ce doar 9,6% nu consideră că accesul cetățenilor la referendum este o caracteristică esențială a democrației.

În rândul cetățenilor Statelor Unite ale Americii situația este similară – 25,9% nu găsesc legătura dintre democrație și modificarea legislației prin referendum, iar majoritatea de 74,1% consideră foarte importantă posibilitatea de a schimba legislația prin consultarea directă a cetățenilor. Și în România atitudinea este similară – 12,9% nu consideră important referendumul ca instrument al democrației față de 87,1% ce văd drept o caracteristică esențială a democrației posibilitatea de a modifica legea prin referendum.

¹⁹⁵ Seymour Martin Lipset, *Some Social Requisites of Democracy: Economic Development and Political Legitimacy*, American Political Science Review, 53 (1), 1959, pp. 632-642.

Tabelul 176. Caracteristici esențiale ale democrației

Nu reprezintă o caracteristică esențială pentru democrație										O caracteristică esențială pentru democrație
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Femeile au aceleași drepturi ca bărbații.	2,7%	1,1%	0,5%	0,5%	3,4%	2,1%	3,4%	7,9%	12,1%	66,3%
Oamenii pot modifica legislația prin referendumuri.	3,1%	2,1%	2,1%	2,3%	5,8%	4,0%	6,1%	9,4%	17,9%	47,3%
Infractorii sunt pedepsiți aspru.	12,4%	6,0%	5,3%	5,3%	15,3%	6,0%	7,6%	10,0%	12,9%	19,1%
Oamenii primesc ajutor de stat pentru șomaj.	14,0%	6,3%	5,8%	4,5%	13,5%	6,1%	9,2%	10,0%	9,8%	20,6%
Oamenii își aleg conducătorii prin alegeri libere.	1,4%	1,0%	1,0%	0,8%	1,6%	1,1%	3,0%	4,3%	13,8%	71,9%
Guvernele impozitează bogății și subvenționează săracii.	26,8%	7,6%	6,6%	5,7%	16,6%	8,1%	9,5%	6,5%	4,5%	8,1%

Felul în care tratează persoanele care comit diverse ilegalități este diferit în democrație decât în alte sisteme politice. 55,6% dintre româno-americani consideră că pedepsirea aspră a infractorilor este o caracteristică esențială a democrației, în timp ce 44,3% nu consideră esențială în democrație pedepsirea aspră a infractorilor. Atitudinea este mai blândă față de cea a românilor din România, unde 95,9% consideră acest lucru drept esențial în democrație și doar 4,1% nu văd severitatea în pedepse drept o caracteristică esențială a democrației. Româno-americanii sunt astfel mai apropiați de americani din acest punct de vedere – unde 36,3% nu consideră esențială în democrație acordarea de pedepse aspre, iar 63,7% consideră acest lucru esențial în democrație.

Întrebați dacă este o caracteristică esențială a democrației ca oamenii să primească ajutor de stat pentru șomaj, 55,7% dintre româno-americani au fost de acord cu acest lucru și 44,3% nu văd acest lucru drept esențial în democrație. Oamenii din România, apreciind mai mult valorile etatiste, consideră că este rolul statului să asigure ajutor pentru cei rămași fără loc de muncă. 89,8% dintre români cred că asigurarea ajutorului de stat pentru șomaj este o caracteristică esențială pentru democrație, în timp ce doar 10,2% nu văd acest lucru important pentru democrație. Atitudinea în Statele Unite ale Americii este diferită de cea din România, fiind mai apropiată de opinia româno-americanelor. Accentul este pus mai mult pe individ și puterea personală decât pe responsabilitatea statului

– doar 50,2% consideră ajutorul pentru șomaj o caracteristică esențială a democrației, în timp ce 49,9% nu văd acest lucru esențial pentru a caracteriza un sistem politic democratic – diferența fiind la gradul de convingere al acestora.

Tabelul 177. Caracteristici esențiale ale democrației. România

Nu reprezintă o caracteristică esențială pentru democrație	2	3	4	5	6	7	8	9	O caracteristică esențială pentru democrație	
Femeile au aceleași drepturi ca bărbații.	1,8%	0,9%	1,0%	0,8%	3,7%	1,3%	3,1%	6,6%	10,9%	70,0%
Oamenii pot modifica legislația prin referendumuri.	2,2%	1,3%	2,3%	1,2%	5,9%	3,0%	6,4%	14,6%	11,9%	51,3%
Infractorii sunt pedepsiți aspru.	0,8%	0,3%	0,4%	0,5%	2,0%	1,1%	3,7%	6,2%	11,1%	73,8%
Oamenii primesc ajutor de stat pentru șomaj.	3,7%	1,3%	1,3%	1,6%	5,9%	3,7%	6,2%	10,1%	11,5%	54,6%
Oamenii își aleg conducătorii prin alegeri libere.	1,7%	1,1%	0,8%	0,8%	3,4%	1,8%	2,9%	7,7%	11,7%	67,8%
Guvernele impozitează bogații și subvenționează săracii.	11,2%	4,3%	6,3%	5,3%	13,9%	6,1%	8,0%	11,2%	8,0%	25,6%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Una din trăsăturile esențiale ale democrației este acordarea cetățenilor de drepturi sociale și politice egale – oamenii având posibilitatea să voteze în mod egal, universal și nediscriminatoriu. Atunci când au fost chestionați pentru a afla atitudinea față de afirmația

Oamenii își aleg conducătorii prin alegeri libere, româno-americanii cred în proporție de 93,2% că aceasta este o caracteristică esențială a democrației, în timp ce 5,8% nu văd acest lucru drept esențial într-un regim democratic.

În rândul românilor de acasă situația este similară – 92,2% considerând alegerile foarte importante și 7,8% nu văd dreptul la vot drept important într-un sistem politic democratic.

Cetățenii Statelor Unite ale Americii acordă și ei un grad mare de impor-

tanță dreptului de a-și alege conducătorii în democrație – numai 18,7% considerându-l drept neimportant și 81,3% considerând alegerile libere ale conducătorilor drept o caracteristică esențială a democrației moderne.

Tabelul 178. Caracteristici esențiale ale democrației: Statele Unite ale Americii

Nu reprezintă o caracteristică esențială pentru democrație	2	3	4	5	6	7	8	9	O caracteristică esențială pentru democrație	
Femeile au aceleași drepturi ca bărbații.	2,4%	0,9 %	1,3 %	1,4 %	11,9 %	4,8%	4,7%	8,3%	10,8 %	53,4%
Oamenii pot modifica legislația prin referendumuri.	2,5%	1,8 %	2,2 %	3,8 %	15,6 %	8,7%	10,8 %	13,9 %	13,9 %	26,8%
Infractorii sunt pedepsiți aspru.	5,7%	3,4 %	4,1 %	4,3 %	18,8 %	10,5 %	11,4 %	12,7 %	11,9 %	17,3%
Oamenii primesc ajutor de stat pentru șomaj.	8,8%	5,2 %	6,6 %	7,8 %	21,5 %	11,6 %	11,3 %	9,5%	5,4%	12,4%
Oamenii își aleg conducătorii prin alegeri libere.	2,8%	0,8 %	1,5 %	1,8 %	11,8 %	4,4%	4,5%	8,2%	8,9%	55,3%
Guvernele impozitează bogații și subvenționează săracii.	16,0 %	5,6 %	7,3 %	7,3 %	23,1 %	11,3 %	11,3 %	7,4%	3,7%	7,0%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid, SPAIN.

Rolul guvernului într-un sistem democratic este diferit în funcție de viziunea politică a cetățenilor. Românii din Statele Unite ale Americii au o viziune mai degrabă liberală – 63,3% sunt de părere că faptul că guvernele impozitează bogații și subvenționează săracii nu este o caracteristică esențială a democrației, în timp ce doar 36,7% văd acest lucru drept foarte important pentru o democrație.

Locuitorii României simt nevoia unei protecții sociale mai ridicate, foarte posibil ca efect al perioadei foarte lungi de dominație a comunismului –

58,9% consideră impozitarea bogaților pentru subvenționarea săracilor drept o caracteristică esențială a democrației, în timp ce doar 41,1% nu văd acest lucru drept esențial.

În rândul populației Statelor Unite ale Americii situația este mai apropiată de cea a românilor-americieni – 59,3% nu cred esențială într-o democrație taxarea bogaților și subvenționarea persoanelor nevoiașе, doar 40,7% considerând acest lucru foarte important.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 3: CÂT DE IMPORTANT ESTE PENTRU DVS. SĂ TRĂIȚI ÎNTR-O ȚARĂ CU GUVERNARE DEMOCRATICĂ?

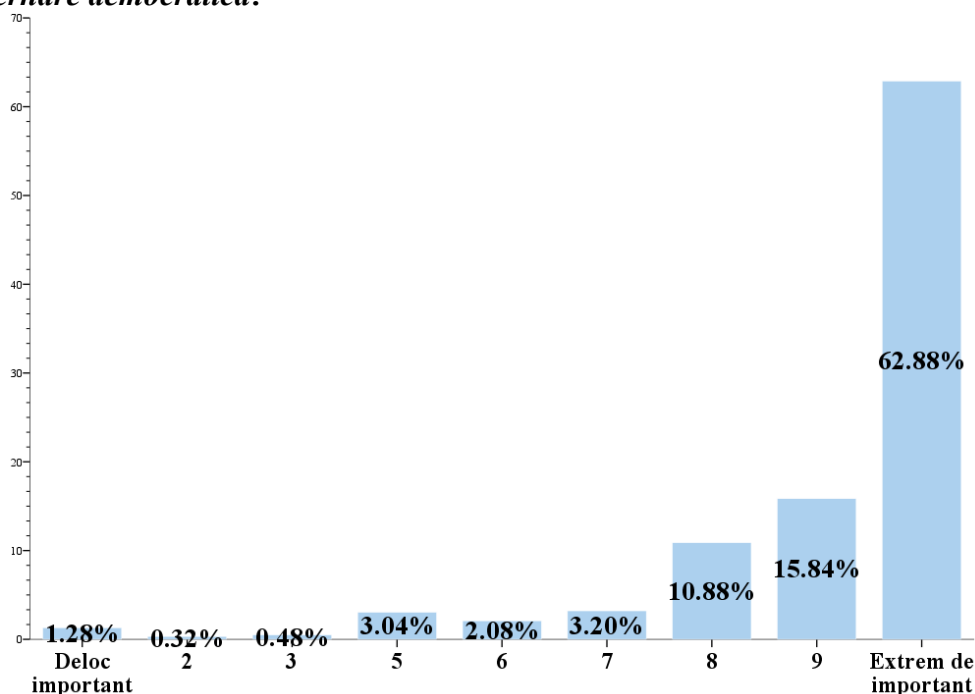
Tabelul 179. Cât de important este pentru dvs. să trăiți într-o țară cu guvernare democratică?

	Procent
Deloc important	1,3
2	0,3
3	0,5
5	3,0
6	2,1
7	3,2
8	10,9
9	15,8
Extrem de important	62,9
Total	100

Românii din Statele Unite ale Americii, care au participat la studiul nostru, consideră că este foarte important că trăiesc într-o țară cu o guvernare democratică – 62,9% văd acest lucru drept foarte important, din cei 94,9% care văd acest lucru mai mult decât important.

Doar 5,1% nu văd importantă locuirea într-un stat democratic, din care doar 1,3% au ales opțiunea *deloc important*. Unul din motivele importante pentru care o parte din româno-americieni au emigrat din România este tocmai pentru a scăpa de regimul comunist – democrația având astfel o semnificație foarte mare pentru ei.

Figura 70. Cât de important este pentru dvs. să trăiți într-o țară cu guvernare democratică?

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 4: VĂ VOI CITI O LISTĂ CU SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ CARE AR PUTEA SURVENI ÎN VIITORUL APROPIAT. VĂ ROG SĂ-MI SPUNEȚI, PENTRU FIECARE SCHIMBARE CARE S-AR PUTEA SĂ SE PETREACĂ ÎN VIITOR, DACĂ AȚI CONSIDERA-O „UN LUCRU BUN”, „UN LUCRU RĂU” SAU „NU V-AR DERANJA”?

Percepția asupra schimbărilor stilului de viață în viitor este importantă și pentru a vedea atitudinea românilor din SUA față de autoritate și tehnologie. 65,0% din aceștia au declarat că ar fi un lucru bun să fie acordată mai multă importanță dezvoltării tehnologiei în viitor, 25,0% au spus că nu îi deranjează acest lucru și doar 8,4% că este un lucru rău. Respectul mai mare pentru autoritate este considerat un lucru bun de 37,3% din cei chestionați, iar 43,2% declară că nu i-ar deranja acesta și 15,1% l-ar considera un lucru rău.

Tabelul 180. Schimbări ale stilului de viață în viitor

	Un lucru bun	Nu mă deranjează	Un lucru rău	Nu știu	Total
Mai multă importanță acordată dezvoltării tehnologiei	65,0%	25,0%	8,4%	1,6%	100%
Respect mai mare pentru autoritate	37,3%	43,2%	15,1%	4,4%	100%

Și în România dezvoltarea tehnologică este privită în mod pozitiv – 74,9% cred că ar fi un lucru bun să i se acorde mai multă importanță, 19,5% nu ar fi deranjați de acest lucru și doar 5,7% cred că mai multă tehnologie e un lucru rău. În schimb, românii sunt mult mai submisivi față de autoritate – 69,5% cred că ar fi un lucru bun să se acorde în viitor un respect mai mare acesteia, în timp ce 26,7% nu ar fi deranjați de acest lucru. Doar 3,8% consideră că acesta ar putea prezenta un pericol, considerându-l un lucru rău.

Tabelul 181. Schimbări ale stilului de viață în viitor. România

	Un lucru bun	Nu mă deranjează	Un lucru rău	Total
Mai multă importanță acordată dezvoltării tehnologiei	74,9%	19,5%	5,7%	100%
Respect mai mare pentru autoritate	69,5%	26,7%	3,8%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Atitudinea cetățenilor Statelor Unite ale Americii este similară când vine vorba de schimbările stilului de viață ce pot avea loc în viitor. 56,2% consideră că ar fi un lucru bun să fie acordată mai multă importanță dezvoltării tehnologiei, 35,1% nu ar fi deranjați de acest lucru și 8,7% l-ar vedea ca un lucru rău. Și cetățenii SUA și-ar dori un respect mai mare pentru autoritate – declarat drept un lucru bun de 70,2% din aceștia, față de 23,9% care nu ar fi deranjați de acest lucru și 5,9% care l-ar considera un lucru rău.

Tabelul 182. Schimbări ale stilului de viață în viitor. Statele Unite ale Americii

	Un lucru bun	Nu mă deranjează	Un lucru rău	Total
Mai multă importanță acordată dezvoltării tehnologiei	56,2%	35,1%	8,7%	100%
Respect mai mare pentru autoritate	70,2%	23,9%	5,9%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 6: AȘ DORI SĂ ÎMI SPUNEȚI ACUM OPINIILE DVS. CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DOUĂ ASPECTE ECONOMICE. CUM AȚI POZIȚIONA OPINIA DVS. PE ACEASTĂ SCARĂ?

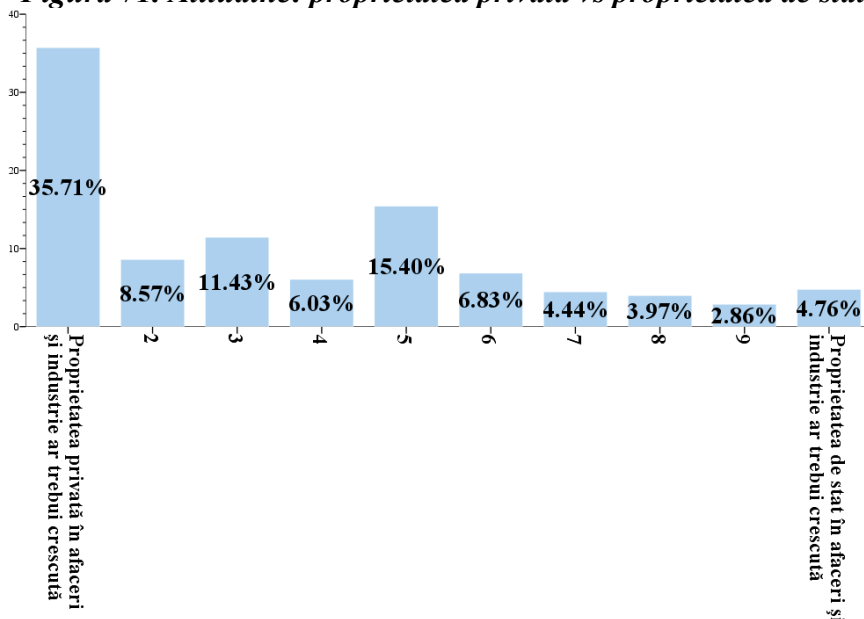
Tabelul 183. Atitudine: proprietatea privată vs proprietatea de stat

	Procent
Proprietatea privată în afaceri și industrie ar trebui crescută	35,7
2	8,6
3	11,4
4	6,0
5	15,4
6	6,8
7	4,4
8	4,0
9	2,9
Proprietatea de stat în afaceri și industrie ar trebui crescută	4,8
Total	100

Relația dintre stat și sistemul economic este mult mai limitată în democrație – sistemele capitaliste democratice moderne se bazează pe încurajarea proprietății private și funcționarea statului modern ca organism de reglementare și control. Astfel, atitudinea față de proprietatea de stat ne ajută astfel să înțelegem mai multe despre viziunea grupului studiat față de capitalism decât despre proprietate în sine.

Românii din SUA consideră în proporție de 77,1% că proprietatea privată în afaceri și industrie ar trebui crescută, în defavoarea celor 22,9% care cred că proprietatea de stat ar trebui să fie crescută. 35,7% au o convingere foarte ridicată în favoarea proprietății private, în timp ce în cazul proprietății de stat procentul este de doar 4,8%.

Figura 71. Atitudine: proprietatea privată vs proprietatea de stat

Comparând astfel atitudinea față de deținerea proprietăților industriale și economice în societate, româno-americanii sunt mult mai apropiați de cetățenii Statelor Unite ale Americii decât de cei ai României.

Tabelul 184. Atitudine: proprietatea privată vs proprietatea de stat (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Proprietatea privată în afaceri și industrie ar trebui crescută	19,6%	25,3%
2	10,1%	12,0%
3	9,0%	15,5%
4	7,2%	13,6%
5	13,9%	17,9%
6	5,8%	7,3%
7	6,1%	3,1%
8	6,5%	2,3%
9	6,7%	0,9%
Proprietatea de stat în afaceri și industrie ar trebui crescută	15,1%	2,1%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Locuitorii Statelor Unite ale Americii au o viziune capitalistă – 84,3% consideră că proprietatea privată în afaceri și industrie ar trebui să fie crescută – capitalul trebuind să fie deținut de indivizi privați și nu de către stat, în timp ce doar 15,7% cred că statul nu are destule proprietăți în afaceri și industrie.

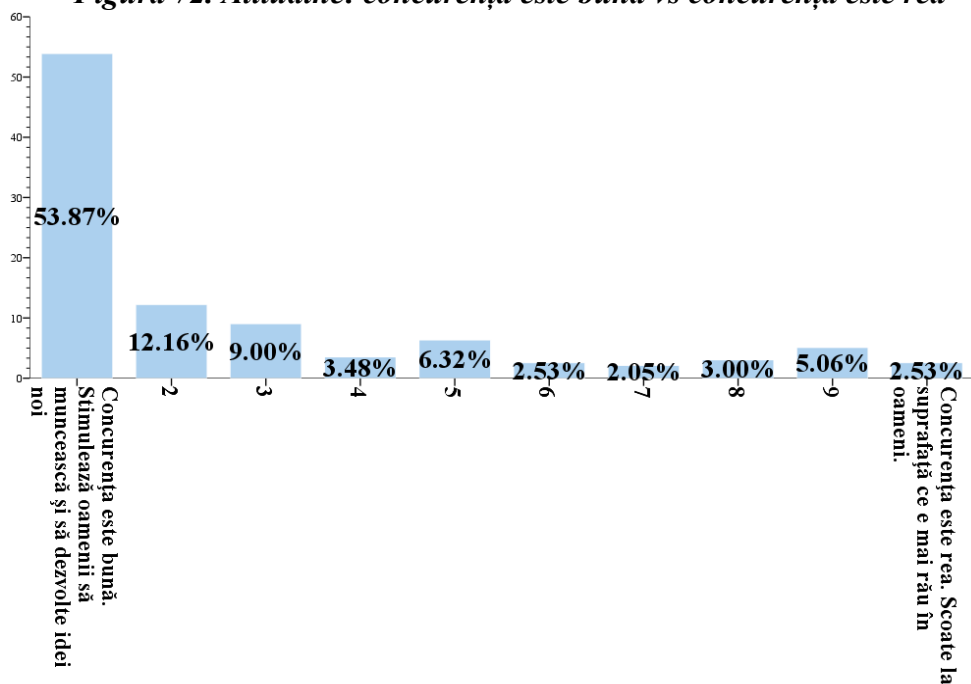
Românii sunt mult mai etatiști decât aceștia – 40,2% cred că statul ar trebui să dețină mai multe proprietăți în afaceri și industrie, în ciuda faptului că în România există un număr foarte ridicat de companii de stat neperformante economic, iar multe din companiile privatizate au un profit mult mai mare de când au trecut în proprietatea particulară. Acest lucru e din cauza valorilor moștenite din regimul comunist, unde proprietatea de stat era considerată cea mai bună soluție pentru societate.

Majoritatea -59,8% din locuitorii României - consideră însă că proprietatea privată în afaceri și industrie ar trebui să fie crescută, însușindu-și astfel valorile capitaliste moderne privind rolul statului în economie și afaceri.

Tabelul 185. Atitudine: concurența este bună vs concurența este rea

	Pro-cent
Concurența este bună. Stimulează oamenii să muncească și să dez-volve idei noi	53,9
2	12,2
3	9,0
4	3,5
5	6,3
6	2,5
7	2,1
8	3,0
9	5,1
Concurența este rea. Scoate la suprafață ce e mai rău în oameni.	2,5
Total	100

Figura 72. Atitudine: concurența este bună vs concurența este rea

Cealaltă caracteristică esențială a sistemului capitalist este libera concurență în domeniul economic – care duce la beneficii pentru consumatori și forțează companiile să se dezvolte și să inoveze. Românii din SUA sunt de acord

cu viziunea capitalistă asupra concurenței, 84,9% din aceștia considerând concurența drept un lucru bun, ce stimulează oamenii să muncească și să dezvolte idei noi. Doar 15,1% văd în concurență un lucru rău, ce scoate la suprafață ce e mai rău în oameni.

Tabelul 186. Atitudine: concurența este bună vs concurența este rea (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Concurența este bună. Stimulează oamenii să muncească și să dezvolte idei noi	39,6%	26,2%
2	15,4%	16,1%
3	10,7%	16,9%
4	8,7%	12,3%
5	11,6%	13,0%
6	3,9%	6,0%
7	2,4%	3,4%
8	2,9%	2,4%
9	1,5%	1,4%
Concurența este rea. Scoate la suprafață ce e mai rău în oameni	3,4%	2,1%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Atitudinea față de concurență este similară în rândul româno-americanilor cu cea a românilor și a americanilor. 84,5% din cetățenii Statelor Unite văd în concurență un lucru bun, în timp ce doar 15,5% consideră că aceasta îi modelează pe cetățeni într-un mod negativ.

În România, datele sunt asemănătoare - 86% din respondenții studiului WVS văd concurența drept bună și numai 14% privesc în mod negativ sistemul concurențial.

De remarcat că procentul cel mai mare de persoane care au ales în mod absolut concurența drept lucru bun este în rândul româno-americanilor – 53,9%, față de 39,6% în România și 26,2% în Statele Unite. Aceasta este o dovadă a selectivității procesului de migrație către Statele Unite ale Americii în favoarea persoanelor de înaltă specializare, cu valori democratice dezvoltate.

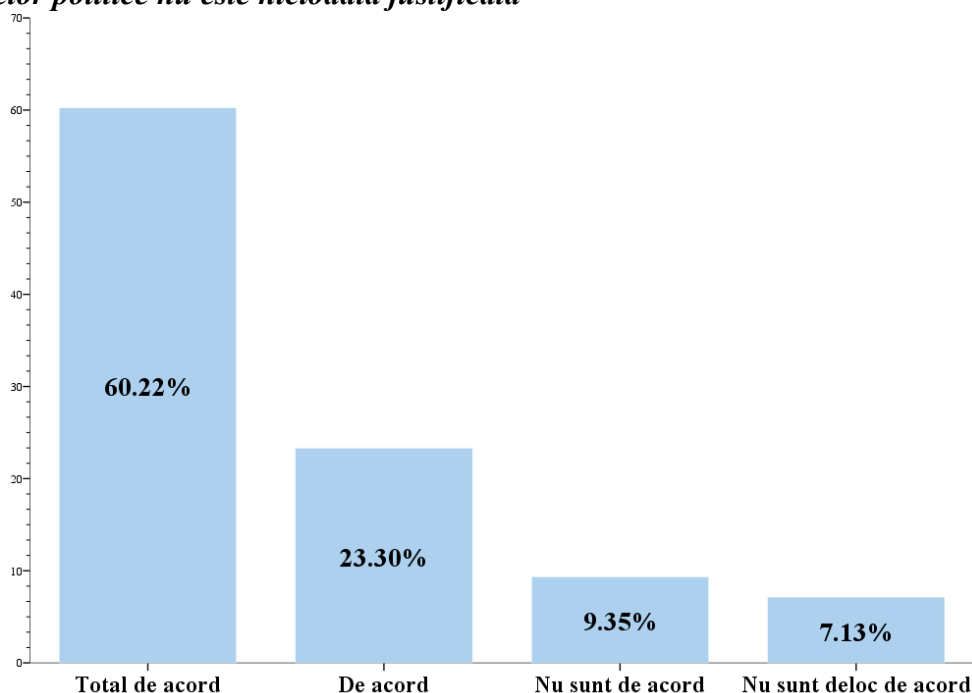
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 7: ÎN CE MĂSURĂ SUNTEȚI SAU NU SUNTEȚI DE ACORD CU URMĂTOAREA APRECIERE: „FOLOSIREA VIOLENȚEI PENTRU ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR POLITICE NU ESTE NICIODATĂ JUSTIFICATĂ”?

Violența politică este un mijloc comun folosit de oameni și guverne din întreaga lume pentru a-și atinge obiectivele politice. Multe grupuri și indivizi cred că sistemele lor politice nu vor răspunde niciodată la cerințele lor politice – justificând astfel nu doar folosirea violenței ci și necesitatea ei. În mod similar, multe guverne din întreaga lume cred că au nevoie să folosească violența pentru a intimida populația în supunere.

Tabelul 187. Atitudine: „Folosirea violenței pentru îndeplinirea obiectivelor politice nu este niciodată justificată”

	Procent
Total de acord	60,2
De acord	23,3
Nu sunt de acord	9,4
Nu sunt deloc de acord	7,1
Total	100

Figura 73. Atitudine: „Folosirea violenței pentru îndeplinirea obiectivelor politice nu este niciodată justificată”

Româno-americanii consideră că folosirea violenței pentru îndeplinirea obiectivelor politice nu este niciodată justificată – 60,2% fiind total de acord cu această părere, 23,3% fiind de acord. Doar 9,4% nu sunt de acord cu această afirmație, în timp ce 7,1% nu sunt deloc de acord – reușind să găsească adesea justificări pentru folosirea violenței cu scopuri politice.

Tabelul 188. Atitudine: „Folosirea violenței pentru îndeplinirea obiectivelor politice nu este niciodată justificată” (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Total de acord	45,7%	57,8%
Sunt de acord	31,3%	25,2%
Nu sunt de acord	10,5%	9,6%
În dezacord total	12,5%	7,3%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Atitudinea româno-americanilor este similară cu cea a cetățenilor State-lor Unite ale Americii – 57,8% sunt total de acord că violența politică nu are niciodată o justificare, 25,2% sunt de acord, în timp ce numai 9,6% nu sunt de acord cu afirmația anterioară și 7,3% sunt în dezacord total.

Și cetățenii României consideră, în majoritate, că folosirea violenței pentru îndeplinirea obiectivelor politice nu este niciodată justificată – 45,7% fiind total de acord, 31,3% de acord. În rândul lor există însă un număr destul de mare care găsește situații în care violența ar putea fi utilizată – 10,5% nefiind de acord cu afirmația anterioară și 12,5% fiind în dezacord total.

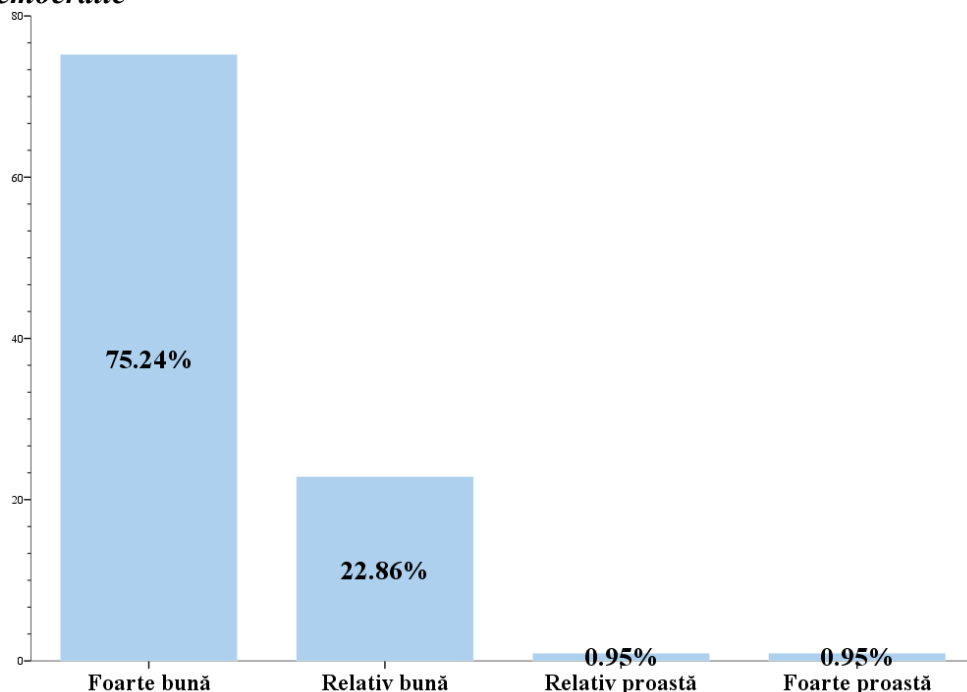
RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 8: PENTRU FIECARE AFIRMAȚIE, AȚI SPUNE CĂ ESTE O MODALITATE „FOARTE BUNĂ”, „RELATIV BUNĂ”, „RELA-TIV PROASTĂ” SAU „FOARTE PROASTĂ” DE GUVERNARE A UNEI ȚĂRI?

Tabelul 189. Important în guvernarea țării: Să aibă un sistem politic democratic

	Procent
Foarte bună	75,2
Relativ bună	22,9
Relativ proastă	1,0
Foarte proastă	1,0
Total	100

În acest studiu, sprijinul afectiv pentru democrație este măsurat prin în-trebarea cu privire la importanța în guvernarea țării de a avea un sistem politic democratic. Suportul pentru democrație este foarte ridicat în rândul româno-americanilor – 75,2% consideră că democrația este o modalitate foarte bună de guvernare a unei țări, 22,9% o văd drept o modalitate relativ bună, în timp ce numai 1,0% consideră guvernarea democratică relativ proastă și tot 1,0% foarte proastă.

Figura 74. Important în guvernarea țării: Să aibă un sistem politic democratic

Suportul pentru democrație este cel mai ridicat în rândul imigranților români din Statele Unite ale Americii atunci când îl comparăm cu cel din România și populația generală a SUA. Aceștia apreciază importanța democrației în guvernarea țării la cel mai înalt nivel din cele trei grupuri studiate.

Tabelul 190. Important în guvernarea țării: Să aibă un sistem politic democratic (comparație Statele Unite ale Americii – România)

	România	Statele Unite
Foarte bună	55,5%	46,5%
Relativ bună	35,8%	39,8%
Relativ proastă	6,5%	9,6%
Foarte proastă	2,2%	4,1%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

Cetățenii României apreciază și ei democrația la un nivel foarte ridicat – 55,5% au o părere foarte bună despre guvernarea democratică, în timp ce 35,8% au o părere relativ bună. Doar 6,5% au o părere relativ proastă și 2,2% o părere foarte proastă.

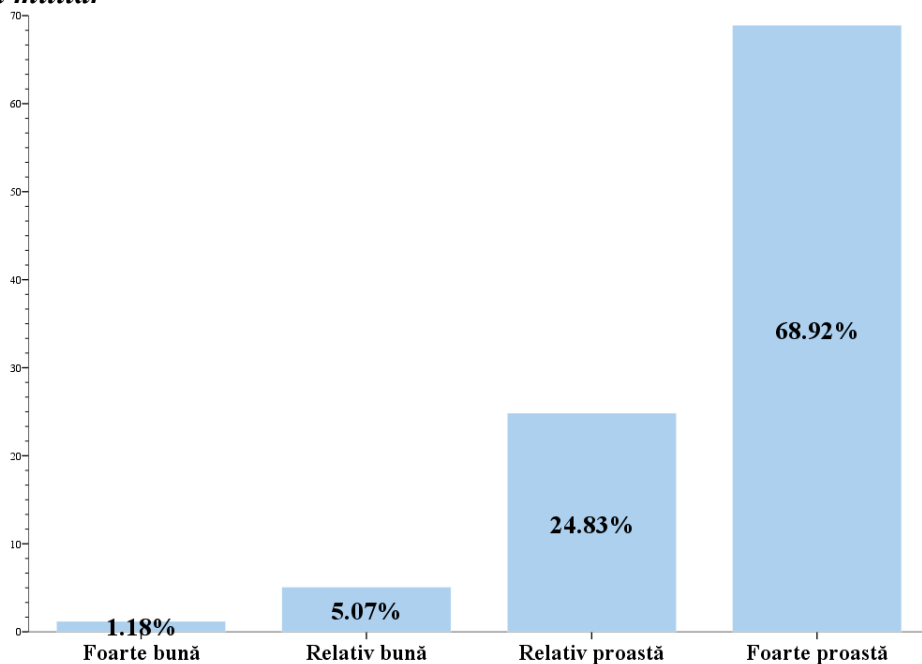
În Statele Unite ale Americii situația este similară – 46,5% văd drept foarte bună democrația pentru a guverna o țară, în timp ce 39,8% o consideră relativ bună și 9,6% relativ proastă. Doar 4,1% dintre americani cred că democrația este o foarte proastă metodă de guvernare.

Tabelul 191. Important în guvernarea țării: Să aibă la conducere un regim militar

	Procent
Foarte bună	1,2
Relativ bună	5,1
Relativ proastă	24,8
Foarte proastă	68,9
Total	100

O alternativă la un sistem de guvernare democratic poate fi unul autoritar, un regim militar – armata este câteodată privită drept un „agent perfect”¹⁹⁶, parte a unui grup social de elită, ce, deși impune un sistem nedemocratic, poate guverna mai eficient o țară prin autoritate și control.

Figura 75. Important în guvernarea țării: Să aibă la conducere un regim militar

¹⁹⁶ Daron Acemoglu, Davide Ticchi, Andrea Vindigni, *A theory of military dictatorships*, National Bureau of Economic Research Working Paper Series, Aprilie 2008, disponibil la <http://www.nber.org/papers/w13915.pdf>

Românii din Statele Unite ale Americii, care au participat la studiul nostru, au o părere foarte proastă referitoare la guvernarea țării cu ajutorul unui regim militar în proporție de 68.92%, în timp ce 24.83% consideră că aceasta ar fi o soluție relativ proastă. Doar 5.07% văd un regim militar drept relativ bun, în timp ce 1.18% cred că acesta ar fi o soluție foarte bună. Opinia acestora este asemănătoare cu cea a întregii populației SUA, care consideră doar în proporție de 1,9% drept foarte bună posibilitatea de a avea la conducere un regim militar, 10,5% relativ bună. Cea mai mare parte dintre americani apreciază un regim militar drept o soluție relativ proastă – 28,6% sau foarte proastă – 59,0%

Tabelul 192. Important în guvernarea țării: Să aibă la conducere un regim militar (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Foarte bună	8,2%	1,9%
Relativ bună	17,3%	10,5%
Relativ proastă	34,5%	28,6%
Foarte proastă	39,9%	59,0%
Total	100%	100%

Românii au o încredere mai mare în posibilitățile unui regim militar de a guverna eficient o țară – 8,2% văd acest lucru ca o soluție foarte bună și 17,3% foarte bună, în timp ce 34,5% cred că ar fi o opțiune relativ proastă și 39,9% foarte proastă.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 5: CITIȚI, VĂ ROG, APRECIERILE DE MAI JOS. PENTRU BUNUL MERS AL SOCIETĂȚII, CARE CONSIDERAȚI, DIN PUNCTUL DVS. DE VEDERE, CĂ ESTE CEA MAI IMPORTANTĂ? DAR A DOUA CA IMPORTANTĂ, CARE ESTE?

Imigranții de origine română din Statele Unite ale Americii consideră drept foarte important pentru bunul mers al societății protejarea libertății de exprimare – 39,6% din cei chestionați selectând acest lucru drept primă opțiune, în timp ce 39,5% au considerat libertatea de exprimare drept al doilea cel mai important lucru din variantele posibile. Un alt aspect foarte important pentru evoluția pozitivă a societății în viziunea româno-americanilor este ca oamenii să aibă un grad mare de influență în luarea deciziilor guvernamentale importante, lucru selectat ca primă opțiune de 30,9% dintre respondenți și a doua opțiune de 39,5% dintre aceștia. Pe locul trei ca importanță regăsim menținerea ordinii în cadrul națiunii – o primă opțiune pentru 29,4% și a doua opțiune pentru 19,6% din grupul studiat. Nu foarte importantă pentru aceștia este combaterea creșterii prețurilor – doar 4,6% au considerat că acesta este cel mai important lucru pentru bunul mers al societății, iar 8,7% l-au pus pe locul secund.

Tabelul 193. Important pentru bunul mers al societății.

	Prima opțiune	A doua opțiune
Protejarea libertății de exprimare	39,6%	39,5%
Combaterea creșterii prețurilor	4,6%	8,7%
Oamenii să aibă un grad mai mare de influență la luare unor decizii guvernamentale importante	30,9%	32,2%
Mentținerea ordinii în cadrul națiunii	24,9%	19,6%

Româno-americanii au în primul rând preocupări legate de libertatea de exprimare și de accesul la decizii guvernamentale – ambele fiind două expresii ale aceluiași sistem – cel democratic, capitalist și modern – valori asemănătoare, așa cum vom vedea, cu cele ale cetățenilor SUA și diferite de cele ale locuitorilor României.

Tabelul 194. Important pentru bunul mers al societății: (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

		România	Statele Unite
Prima opțiune	Mentținerea ordinii în cadrul națiunii	41,8%	28,3%
	Oamenii să aibă un grad mai mare de influență în luarea unor decizii guvernamentale importante	16,5%	30,0%
	Combaterea creșterii prețurilor	33,8%	21,8%
	Protejarea libertății de exprimare	7,9%	19,9%
A doua opțiune	Mentținerea ordinii în cadrul națiunii	25,4%	23,6%
	Oamenii să aibă un grad mai mare de influență în luarea unor decizii guvernamentale importante	20,8%	29,0%
	Combaterea creșterii prețurilor	35,2%	23,1%
	Protejarea libertății de exprimare	18,6%	24,4%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

În rândul cetățenilor Statelor Unite ale Americii, importantă pentru bunul mers al societății este considerată, în primul rând, capacitatea oamenilor de a avea un grad mai mare de influență în luarea unor decizii guvernamentale importante – 30,0% selectând drept primă opțiune și 29,0% drept a doua opțiune această afirmație. Pe locul doi regăsim menținerea ordinii în cadrul națiunii, de primă importanță pentru 28,3% dintre americani și a doua opțiune pentru 23,6% din ei. Combaterea creșterii prețurilor este considerată de 21,8% dintre cetățenii SUA drept cea mai importantă schimbare pentru bunul mers al societății și a doua cea mai importantă de 23,1% dintre aceștia. Protejarea libertății de exprimare se află pe ultimul loc – cu 19,9% din prima opțiune și 24,4% din a doua opțiune.

În România, situația este diferită – cel mai important lucru pentru 41,8%

români este considerată menținerea ordinii în cadrul națiunii, în timp ce 25,4% consideră că acest lucru este al doilea cel mai important. Combaterea creșterii prețurilor se regăsește pe locul doi, fiind prima opțiune pentru 33,8% dintre respondenți și a doua opțiune pentru 35,2%. Observăm că importanța acestui factor este cu atât mai mare cu cât nivelul veniturilor este mai mic – româno-americanii având, în medie, venituri mai mari decât americanii, care, la rândul lor, au venituri mult mai ridicate decât românii. Posibilitatea oamenilor de a influența deciziile guvernamentale importante nu este foarte importantă pentru români – doar 16,5% o consideră drept cel mai important lucru în societate și 20,8% al doilea cel mai important, în timp ce libertatea de exprimare se regăsește pe ultimul loc – 7,9% cred că protejarea libertății de exprimare ar trebui să fie prima prioritate pentru a asigura un bun mers al societății, în timp ce 18,6% o văd drept o opțiune secundă.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 15: CÂT DE DEMOCRATIC ESTE SISTEMUL DE GUVERNĂMÂNT ÎN PREZENT, ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII? DAR ÎN ROMÂNIA?

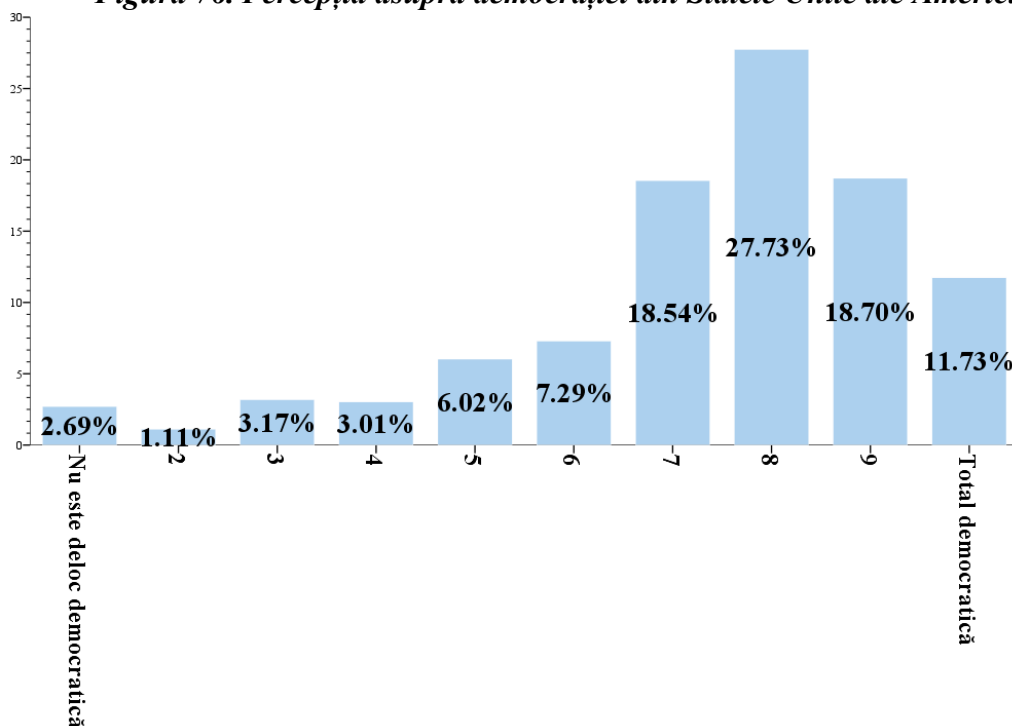
Percepția asupra democrației sistemului de guvernământ este diferită în cadrul grupului studiat atunci când sunt întrebați de Statele Unite ale Americii față de atunci când sunt întrebați de România, deși, în mod teoretic și declarativ, ambele guverne sunt total democratice.

Tabelul 195. Percepția asupra democrației din Statele Unite ale Americii

	Procent
Nu este deloc democratică	2,7
2	1,1
3	3,2
4	3,0
5	6,0
6	7,3
7	18,5
8	27,7
9	18,7
Total democratică	11,7
Total	100

Româno-americanii văd Statele Unite ale Americii drept o țară democratică, 11,7% considerând că aceasta este total democratică, în timp ce doar 2,7% o văd drept deloc democratică. 83,9% din românii dintre SUA văd în America o democrație funcțională, în timp ce doar 16,1% consideră că sistemul de guvernământ din această țară în prezent nu este în realitate democratic.

Figura 76. Percepția asupra democrației din Statele Unite ale Americii

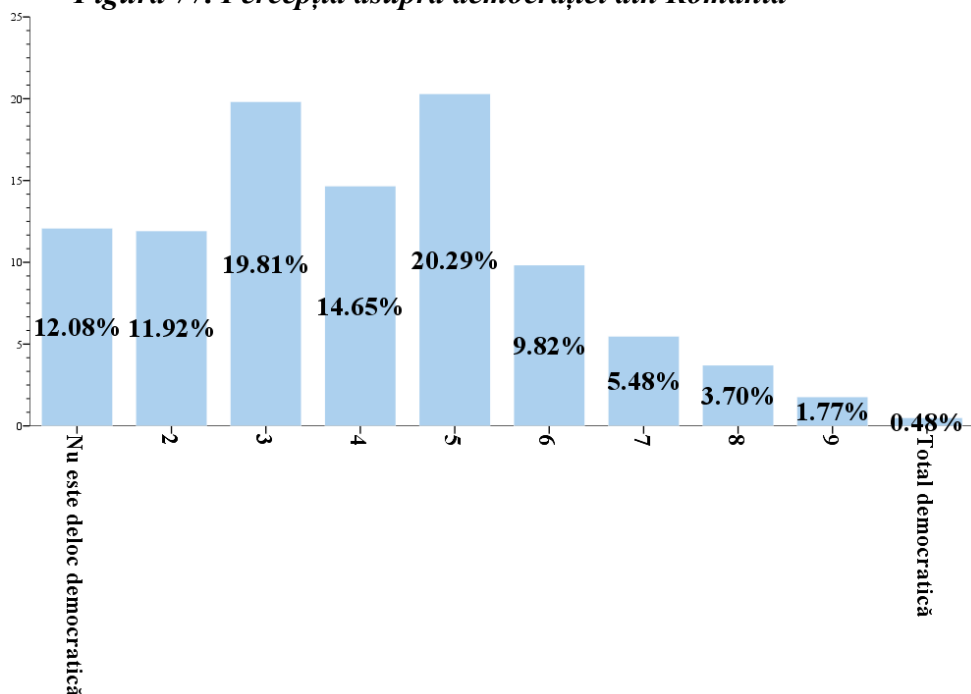

Viziunea asupra democrației românești este preponderent una negativă – 78,8% consideră că România nu este în acest moment o democrație funcțională, în timp ce doar 21,2% văd România drept un stat democratic.

Tabelul 196. Percepția asupra democrației din România

	Procent
Nu este deloc democratică	12,1
2	11,9
3	19,8
4	14,7
5	20,3
6	9,8
7	5,5
8	3,7
9	1,8
Total democratică	0,5
Total	100

Figura 77. Percepția asupra democrației din România

România este văzută drept total democratică de doar 0,48% dintre româno-americani, în timp ce 12,08% o consideră deloc democratică. Sistemul de guvernare românesc este astfel considerat complet nefuncțional de către emigranții de origine română – confirmând astfel că motivele politice sunt foarte importante în decizia de emigrare a româno-americanilor.

Tabelul 197. Percepția asupra democrației în propria țară (Comparatie România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Deloc democratic	9,7%	3,4%
2	5,8%	2,1%
3	7,8%	4,5%
4	9,4%	7,0%
5	17,4%	16,4%
6	12,2%	14,0%
7	15,2%	17,9%
8	12,3%	18,7%
9	4,4%	8,8%
Total democratică	5,8%	7,3%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN

Comparând, româno-americanii consideră România într-o lumină mai gri decât percepția celor rămași acasă și apreciază Statele Unite ale Americii în mod pozitiv și optimist față de felul cum sunt privite de americani.

Locuitorii României consideră, în proporție de 50,1%, că țara lor nu este un stat democratic, în timp ce 49,9% văd România drept un stat democratic. Cetățenii americani au mai multă încredere în democrația din țara lor – 66,6% considerând America democratică, în timp ce doar 33,4% nu consideră SUA o țară democratică.

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA 16: CÂT DE RĂSPÂNDITE CREDEȚI CĂ SUNT LUAREA DE MITĂ ȘI CORUPȚIA ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII? DAR ÎN ROMÂNIA?

Percepția privind răspândirea corupției și a mitei în țara analizată este un alt factor ce măsoară calitatea sistemului de guvernământ și încrederea cetățenilor în acesta.

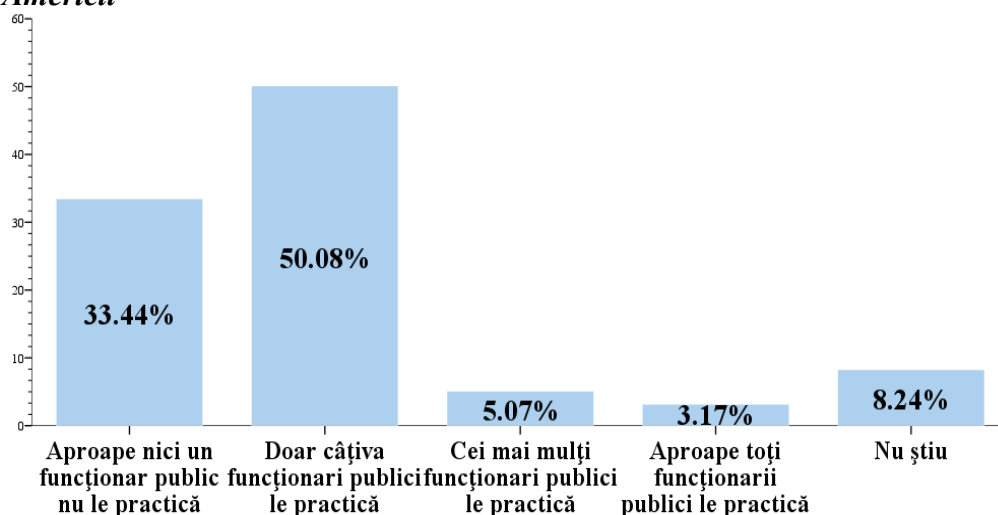
Imigranții de origine română au o părere foarte proastă despre țara de origine și una foarte bună de noua lor țară.

Tabelul 198. Percepția asupra răspândirii corupției în Statele Unite ale Americii

	Procent
Aproape nici un funcționar public nu le practică	33,4
Doar câțiva funcționari publici le practică	50,1
Cei mai mulți funcționari publici le practică	5,1
Aproape toți funcționarii publici le practică	3,2
Nu știu	8,2
Total	100

Întrebați cum percep răspândirea corupției în Statele Unite ale Americii, 33,4% dintre româno-americani consideră că aproape niciun funcționar public nu este corupt sau ia mită, în timp ce 50,1% cred că doar un număr restrâns de funcționari publici le practică. 5,1% cred că mulți funcționari publici sunt corupți, în timp ce numai 3,2% consideră că aproape toți funcționarii publici sunt corupți și iau mită.

Figura 78. Percepția asupra răspândirii corupției în Statele Unite ale Americii

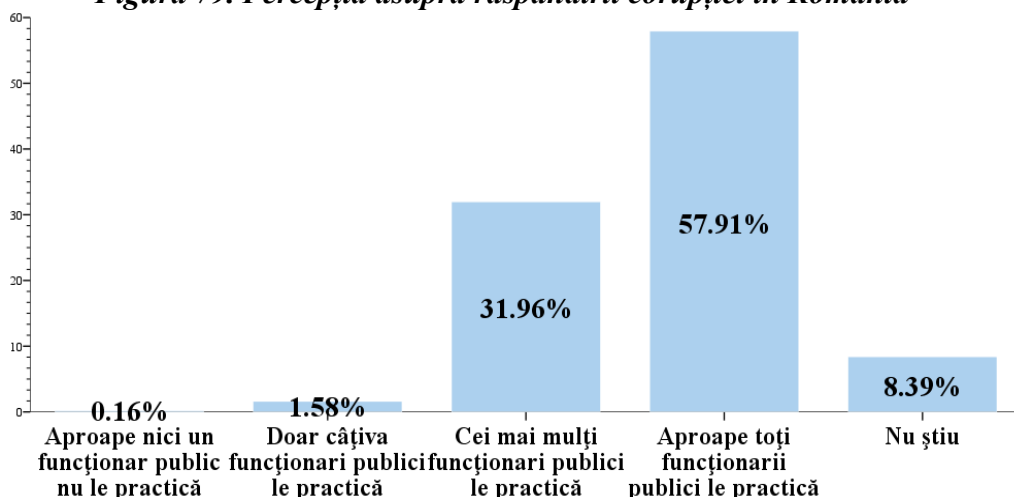
Situația este total diferită atunci când aceștia sunt întrebați de corupția din România. Doar 0,2% dintre româno-americani cred că aproape niciun funcționar public român este corupt, în timp ce 1,6% consideră că doar câțiva dintre funcționarii publici se lasă corupți sau mituiți.

Majoritatea însă văd România drept o țară coruptă sau foarte coruptă – 32,0% consideră că cei mai mulți funcționari publici de acolo sunt corupți și 57,9% că aproape toți funcționarii publici sunt corupți sau iau mită.

Tabelul 199. Percepția asupra răspândirii corupției în România

	Procent
Aproape nici un funcționar public nu le practică	0,2
Doar câțiva funcționari publici le practică	1,6
Cei mai mulți funcționari publici le practică	32,0
Aproape toți funcționarii publici le practică	57,9
Nu știu	8,4
Total	100

Figura 79. Percepția asupra răspândirii corupției în România

Diferența enormă nu este însă numai una de percepție din partea româno-americanilor – Statele Unite ale Americii se află conform Corruption Perceptions Index 2013 pe locul 19 în lume ca percepție a corupției, cu un scor de 73 de puncte, în timp ce România se află pe locul 69 din 177, cu 41 de puncte, în urma unor țări precum Qatar, Botswana, Bhutan, Rwanda, Malaezia, Cuba sau Ghana.¹⁹⁷

Tabelul 200. Percepția asupra răspândirii corupției în propria țară (Comparație România - Statele Unite ale Americii)

	România	Statele Unite
Aproape nici un funcționar public nu le practică	21,5%	1,5%
Doar câțiva funcționari publici le practică	12,9%	49,6%
Cei mai mulți funcționari publici le practică	38,3%	33,4%
Aproape toți funcționarii publici le practică	27,2%	15,5%
Total	100%	100%

Sursa: World Values Survey Association, *Sondajul Valorilor Mondiale Valurile 1-61981-2014 OFFICIAL Longitudinal Multiple-Wave*, www.worldvaluessurvey.org. Asep/JDS, Madrid SPAIN.

În România, conform World Values Survey, corupția este văzută drept aproape inexistentă de 21,5% dintre cetățeni, în timp ce 12,9% consideră că doar câțiva funcționari publici sunt corupți. Un număr foarte mare – 38,3% - spun că majoritatea funcționarilor publici sunt corupți, în timp ce 27,2% îi văd pe aproape toți funcționarii publici corupți sau dispuși să accepte mită.

¹⁹⁷ Transparency International, *Corruption Perceptions Index 2013*, disponibil la <http://cpi.transparency.org/cpi2013/results/>, ultima accesare 1 august 2014.

În Statele Unite ale Americii, observăm că oamenii au o încredere mai mare în funcționari - 1,5% cred că aproape niciun funcționar nu este corupt, iar 49,6% că doar foarte puțini funcționari publici iau mită sau sunt corupți. Păreaa a 33,4% este că majoritatea servitorilor publici sunt corupți sau iau mită, în timp ce doar 15,5% cred că aproape toți funcționarii sunt corupți.

IV.7. Concluziile cercetării de teren

Verificarea ipotezelor:

1. *Prima ipoteză a fost că românii din Statele Unite ale Americii au o identitate mai apropiată de a americanilor decât de a românilor din perspectiva valorilor.*

Așa cum am arătat în rezultatele cercetării, din cele 35 de întrebări comparative referitoare la valorile româno-americanilor, americanilor și românilor, româno-americanii sunt mai apropiați de americani în 27 de cazuri, de români în 4 cazuri, în 3 situații au valori diferite față de ambele grupuri, iar într-un singur caz – importanța familiei – valorile sunt aproape identice în toate cele trei grupuri.

Ipoteza este confirmată – imigranții de origine română au un sistem de valori mult mai asemănător cu cel al cetățenilor Statelor Unite decât de cel al românilor. Într-o cercetare ulterioară ar fi foarte important de aflat dacă motivul acestei diferențe este dat de procesul selectiv al migrației, persoanele cu valori similare Statelor Unite dorind să emigreze în Statele Unite sau schimbarea are loc odată cu trecerea timpului și cu integrarea lor în societate.

2. *A doua ipoteză a fost că datorită procesului migratoriu și integrării în societății americane, imigranții români și-au păstrat valorile tradiționale, dar au evoluat de la valori de supraviețuire către valori de autoexprimare.*

Acest lucru este confirmat de o serie de variabile: nivelul româno-americanilor de încredere în cei din jur este mult mai ridicat decât în România, acordă mai puțină importanță egalității între sexe, au mai multă încredere în sistemul democratic și sunt mai sceptici față de autoritate și, foarte important, se simt responsabili asupra propriului destin și a libertății de alegere.

3. *A treia ipoteză este că migrația către Statele Unite este diferită față de cea către țările europene, fiind vorba de un proces de migrație a creierilor și nu a forței de muncă necalificate.*

Și această ipoteză se confirmă – 64,9% dintre imigranții româno-americieni au avut cel puțin studii universitare în România – ajungând ca în prezent 88,7% să aibă educație universitară. Vorbim astfel de persoane foarte bine calificate. Constatăm că aceștia au venituri destul de ridicate – 44,7% câștigând mai mult de \$87.851 / an – un salariu foarte bun pentru Statele Unite ale Americii

4. A patra ipoteză a fost că românii din SUA sunt foarte bine integrați în comunitățile locale americane.

Această ipoteză este confirmată - relația cu comunitatea locală este foarte importantă pentru a ne raporta la integrarea cetățenilor în comunitatea lor – iar 76,4% dintre românii din SUA se consideră membri ai comunității lor locale, în timp ce 23,6% nu s-au integrat atât de ușor în comunitatea în care locuiesc. În rândul americanilor, numărul celor ce nu se identifică deloc cu comunitatea locală este mai scăzut – 13,3%, în timp ce 86,6% se simt incluși în colectivitatea din care fac parte. În același timp, apartenența la organizații nonguvernamentale este mult mai ridicată în rândul româno-americanilor decât era în țară, atingând aproape nivelul cetățenilor SUA.

5. A cincea ipoteză se referă la religiozitatea românilor din SUA: integrarea în societatea americană a presupus păstrarea religiozității, deși aceasta s-a făcut prin schimbarea religiei imigranților.

Această ipoteză nu se confirmă - nivelul de religiozitate al românilor din Statele Unite ale Americii este mai scăzut decât cel al românilor și al americanilor – doar 52,3% se consideră religioși, în timp ce în România și Statele Unite nivelul este între de 87,5%, respectiv 77,1%. Ne-am fi așteptat și ca numărul persoanelor care și-au schimbat religia să fie ridicat – însă doar 3,2% au făcut acest lucru – trecând de la ortodoxism la protestantism.

Se confirmă astfel patru dintre cele cinci ipoteze inițiale, inclusiv ipoteza principală referitoare la apartenența identitară a românilor din Statele Unite ale Americii, ea fiind mai apropiată de identitatea americanilor decât de cea a românilor.

CAPITOLUL I. CAPITOLUL V CAPITOLUL II. ELITELE ROMÂNEȘTI DIN SUA. PRINCIPALELE INSTITUȚII ÎNTEMEIATE DE IMIGRANȚII ROMÂNI

V.1. Tipuri de elite ale românilor în Statele Unite ale Americii

Unul din factorii importanți în dezvoltarea unei comunități o reprezintă legătură stabilită de mândria colectivă față de realizările unora dintre membri comunității. Românii din Statele Unite ale Americii pot privi cu mândrie elitele acestei comunități, adevărate personalități la nivel național și internațional. În acest subcapitol vom face o scurtă analiză, pe care o dorim neexhaustivă, a unora dintre cele mai importante astfel de personalități, structurând capitolul în funcție de domeniul în care aceste elite au excelat: intelectual, economic sau cultural.

În cartea *Romanians in America*, Dan Fornade a realizat o adevărată enciclopedia a personalităților curente din Statele Unite ale Americii și Canada.¹⁹⁸ Aceasta conține peste 600 de personalități de elită din Statele Unite ale Americii, din toate profesiile: ingineri, fizicieni, profesori, chirurghi, preoți, arhitecți, artiști, actori, regizori, cercetători, scriitori, biologi, primari, jurnaliști, avocați sau programatori.

George Pomutz, membru al Regimentului Voluntar din Iowa, general de brigadă în timpul Războiului Civil, este unul dintre primii româno-americani de elită, numit la sfârșitul războiului consul general în Rusia.¹⁹⁹ Un alt erou de război din perioada Războiului Civil a fost Nicolae Dunca, născut în Iași, în 1937, căpitan al Armatei Voluntare din New York.²⁰⁰

Dr. George Emil Palade, născut în Iași, în 1912, a imigrat în Statele Unite ale Americii în 1946.²⁰¹ s

Un foarte celebru româno-american este supraviețuitorul Holocaustului și scriitorul Elizer "Elie" Wiesel, născut în România în 1928, a supraviețuit la Auschwitz, și s-a mutat la New York în 1955, unde a scris mai mult de 40 de cărți. În 1986, el a primit Premiul Nobel pentru Pace, fiind descris ca un "mesager pentru omnire, implicat în înfrunțarea practică a cauzei păcii."²⁰²

¹⁹⁸ Dan Fornade, *Romanians in America. Prominent Romanians in the USA and Canada*, Editura Redacției Publicațiilor pentru Străinătate, București, 2004.

¹⁹⁹ Arthur Diamond, *The Romanian Americans*, Editura Chelsea House Publishers, New York, 1988, p. 89.

²⁰⁰ Idem

²⁰¹ Idem

²⁰² Rodney P. Carlisle, *op. cit.*, p. 178.

Mircea Eliade, o adevărată autoritate mondială în domeniul studiului religiilor, mitologiei și al folclorului, născut în 1907, a fost profesor al Universității din Chicago începând cu 1957, devenind cetățean American în 1966. Acesta a publicat peste 30 de volume științifice, opere literare și eseuri filozofice traduse în 18 limbi și a circa 1200 de articole și recenzii cu o tematică extrem de variată.²⁰³

Jean Negulesco, născut în 1900 în România, regizor de film, scenarist, producător de film și pictor, se căsătorește în 1927 cu o tânără americană și se mută în Statele Unite, la New York, iar ulterior în California. Acesta a regizat peste 86 de producții, scris alte 7 și a fost producătorul a 2 producții de renume. Acesta este considerat unul dintre regizorii care au transformat cinema-ul American.²⁰⁴

George Enescu, născut în 1923, cel mai renumit compozitor, violonist, dirijor și pianist român, este considerat unul dintre cei mai mari compozitori ai secolului XX. Născut în 1881, acesta debutează în America la 8 ianuarie 1923, unde a dirijat cele mai prestigioase orchestre din Philadelphia, Boston și Chicago. Acesta a fost rezident al României, Franței și al Statelor Unite ale Americii.

Andrei Codrescu, un titan al literaturii moderne, născut în 1946 în România, ce a emigrat în SUA la doar 20 de ani, declara: “Aflându-mă de aproape 30 de ani în America, sunt imigrant doar atunci când oamenii vorbesc despre asta cu mine.”²⁰⁵ Este autorul a peste patru zeci de cărți de poezie, ficțiune și eseuri și fondatorul reviste *Exquisite Corpse*.

Nina Cassian, născută în 1924 în Galați, a rămas în Statele Unite după ce într-o vizită academică din 1985, unul din prietenii ei, Gheorghe Ursu, a fost arestat și bătut de securitate pentru că ținea un jurnal, cu poezii scrise de aceasta. Aceasta a primit azil și s-a stabilit în New York.²⁰⁶ Aceasta a publicat peste 50 de cărți de poezie.

Vladimir Tismăneanu, născut în 1951, directorul Centrului de Studii al Societăților Post-Comuniste al Universității din Maryland, stabilit în Statele Unite ale Americii în 1985, este un specialist în domeniul sistemelor politice și al politicii comparative, expert în domeniul stalinismului și neo-stalinismului, a publicat peste 20 de cărți în limba română și engleză.

Nicholas Georgescu-Roegen, născut în 1906, a emigrat în 1948 împreună cu soția sa în Statele Unite ale Americii, din cauza presiunii comuniste. Acesta este un matematician, statistician și economist, fondator al teoriei bioeconomice, autor a peste 50 de lucrări științifice de specialitate.

Radu Florescu, profesor emerit al Universității din Boston, istoric, năs-

²⁰³ <http://www.everyculture.com/multi/Pa-Sp/Romanian-Americans.html>

²⁰⁴ <http://www.independent.co.uk/news/people/obituary-jean-negulesco-1486414.html>

²⁰⁵ Andrei Codrescu, *Notes of an Alien Son: Immigrant Visions*, Review of Contemporary Fiction, 30, 1, 2010, p. 170.

²⁰⁶ Channing Gray, *Poet, composer, refugee at URI*, The Providence Journal, 19 iunie 2008.

cut în 1925, este recunoscut la nivel mondial pentru operele sale despre Vlad Dracula și s-a stabilit în Statele Unite ale Americii în anii 1950. “A fost căsătorit cu Nicole, și au avut împreună patru copii — Nicholas (Houston, Texas), John (New York City și București, fondatorul Studioului Chainsaw Europe, companie de post-producție audio-video din România, parte a grupului de comunicare Centrade Saatchi&Saatchi), Radu (București, CEO la Saatchi&Saatchi, una dintre primele persoane care au pus bazele industriei publicității românești la începutul anilor '90) și Alexandra (Lobkowicz, Praga), precum și 13 nepoți.”²⁰⁷

John Zachary DeLorean, copil a doi imigranți, tatăl fiind din România și mama din Ungaria, a fost un important inginer în cadrul General Motors, unde a proiectat o serie de mașini faimoase și fondatorul DeLorean Motor Company.

Haralamb H. Georgescu, născut în 1908 la Pitești, este un arhitect American de origine română ce a imigrat în 1947, ajungând în 1948 profesor de arhitectură la Universitatea din Nebraska, ce a proiectat o serie de clădiri cunoscute, în special în California, printre care și două biserici românești.

Gheorghe Mureșan, născut în 1971 în Cluj, este un jucător de baschet profesionist, fiind unul dintre cei mai înalți sportivi, cu o înălțime de 2,36m. Acesta a jucat în Liga Națională de Baschet din Statele Unite între 1993 și 2000.

Nadia Comăneci, născută în 1961, este probabil cea mai cunoscută româncă la nivel mondial, devenită faimoasă prin obținerea primului 10 perfect la un eveniment de gimnastică, la Olimpiada de la Montreal din 1976, când avea doar 14 ani. Aceasta a obținut în cariera sa 21 de medalii de aur, 7 de argint și 2 de bronz, dintre care 5 medalii de aur olimpice. Aceasta a fugit în Statele Unite cu câteva luni înaintea revoluției, în noiembrie 1989, dobândind cetățenia în 2001.

Sebastian Stan, actor, născut în 1982, a imigrat în New York împreună cu familia la doar 12 ani. Acesta a apărut în 24 de producții cinematografice și este considerat una din stelele în creștere a Hollywoodului.

Printre alți faimoși româno-americani (incluzând atât imigranții români cât și copiii imigranților născuți în SUA), îi regăsim pe Lauren Bacall, actor; Franz Kneisel, violinist; Fred Lebow, fondatorul Maratonului din New York; Alexandra Nechita, pictor și Saviana Stănescu, poet și dramaturg.²⁰⁸

²⁰⁷ <http://www.agerpres.ro/flux-documentare/2014/05/20/istoricul-radu-florescu-a-murit-fisa-biografica-12-58-12>

²⁰⁸ Richard T. Schaefer, *Encyclopedia of Race, Ethnicity and Society. Romanian Americans*, SAGE Knowledge, 2008, p. 4.

V.2. Instituții românești în Statele Unite ale Americii

Prezența unei comunități de imigranți într-o nouă țară poate fi evaluată și prin prisma amprentei instituționale pe care aceasta a reușit să o creeze. Aceste instituții, fie ele guvernamentale sau neoficiale, sunt adesea baza rețelelor de sprijin ale migranților și reprezintă „lipiciul” unei comunități, de altfel foarte variată și puternic răspândită geografic. În acest capitol am urmărit inventarierea principalelor instituții românești din Statele Unite ale Americii.

Ambasada României în Statele Unite ale Americii, situată la Washington D.C., dispune și de o secție consulară în același oraș și asigură relația dintre cele două state, promovând interesele statului român și ale cetățenilor români, dar și relația cu românii stabiliți în o serie de state: Alabama, Alaska, Arkansas, Delaware, District Of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Kentucky, Louisiana, Maryland, Mississippi, Carolina de Nord, Ohio, Oklahoma, Carolina de Sud, Tennessee, Texas, Virginia și Virginia de Vest.

Există alte trei consulate generale în alte orașe americane:²⁰⁹

Consulatul General al României la Chicago deservește românii ce locuiesc în Dakota de Nord, Dakota de Sud, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska sau Wisconsin.

Consulatul General al României la New York are competență în următoarele state: Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, New York, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont.

Circumscripția consulară a Consulatului General al României la Los Angeles cuprinde următoarele state: Arizona, California, Colorado, Idaho, Montana, Nevada, New Mexico, Oregon, Utah, Washington, Wyoming.

În plus, regăsim consulate onorifice în mai multe orașe mari americane: Atlanta, Boston, Cleveland, Dallas, Detroit, Houston, Indianapolis, Las Vegas, Minneapolis, Norman – Oklahoma, Philadelphia, Phoenix, Portland, Salt Lake City, San Francisco și Fort Myer – Florida.

Mai regăsim aici și Misiunea permanentă a României pe lângă Națiunile Unite, în New York, dar și Institutul Cultural Român – New York, ce are ca misiune de a conecta cultura română și cea americană și să încurajeze interacțiunile dinamice dintre persoanele creative, organizații și idei.²¹⁰

Instituțiile oficiale ale statului român în Statele Unite ale Americii, ce au și rolul de a servi comunitatea românească, reprezintă doar o mică parte a instituțiilor românești, cea mai mare prezență fiind reprezentată de bisericile românești, organizații româno-americane, mass-media și asociații ale studenților.

Pe lângă acestea, mai regăsim în America și instituții americane preocupate cu analiza societății românești în cadrul universităților acestora. La Uni-

²⁰⁹ Consulatul General Al României la Los Angeles, *Competența Consulară*, <http://losangeles.mae.ro/node/258>, accesat la 5 decembrie 2014.

²¹⁰ <http://www.icrny.org/>, accesat la 5 decembrie 2014.

versitatea din Los Angeles, studenții pot lua cursuri de limbă, cultură și literatură română.²¹¹

V.2.1. Biserici românești din SUA

Cele mai importante prezențe religioase românești, atât din punct de vedere istoric cât și din punct de vedere al enoriașilor, sunt reprezentate de Arhiepiscopia Ortodoxă Română din cele două Americi și Episcopia Ortodoxă Română din America, apărute în urma restructurării din 1974 a Episcopiei Ortodoxe Române din America, formată în 1929. Restructurarea a avut loc ca urmare a modalității de control instituite în Biserica Română de către guvernul comunist, neacceptată de o parte din preoții dintre Statele Unite ale Americii.

Biserica este importantă în comunitatea româno-americană: „viețile românilor din SUA sunt legate între ele de legăturile familiale și bisericile în care își găsesc confortul, lângă oameni de aceeași cultură și limbă”.²¹²

Arhiepiscopia Ortodoxă Română din cele două Americi își are episcopia în Chicago, Illinois, și are cel mai mare număr de enoriași, preoți și parhoii. În cadrul acesteia regăsim peste 180 de preoți în 61 de parohii, dintre care 30 se află în Statele Unite ale Americii.²¹³

- Învierea Domnului - Sacramento, California;
- Înălțarea Sfintei Cruci - Upland, California;
- Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil - Torrance, California;
- Misiunea Nașterea Maicii Domnului - Winter Park, Florida;
- Acoperământul Maicii Domnului (Sf. Maria) - Dacula, Georgia;
- Sfântul Gheorghe Nou - Lansing, Illinois;
- Catedrala Sfinții Împărați Constantin și Elena - Chicago, Illinois;
- Sfânta Maria - Fort Wayne, Indiana;
- Sfânta Parascheva - Wakefield, Massachusetts;
- Sfântul Mihail - Southbridge, Massachusetts;
- Sfântul Nicolae - Shrewsbury, Massachusetts;
- Sfânta Treime - Troy, Michigan;
- Sfântul Simion Westland - Detroit, Michigan;
- Sfântul Stefan South - Saint Paul, Minnesota;
- Sfântul Gheorghe & Sf. Dumitru cel Nou - Las Vegas, Nevada;
- Misiunea Izvorul Tamaduirii - Rockaway, New Jersey;
- Sfânta Treime Victor - Rochester, New York
- Misiunea Buna Vestire - Woodside, New York;

²¹¹ Georgiana Gălățeanu-Fârnoagă, *Two Decades Of Romanian Teaching At The University Of Los Angeles, California*, Philologica Jassyensia, An VII, Nr. 2 (14), 2011, P. 387.

²¹² Kenneth D. MacHarg, *Romanian roots. Immigrants in S. Florida find it easy to remain a close-knit community through religion*, South Florida Sun-Sentinel, 23 Noiembrie 2003.

²¹³ Arhiepiscopia Ortodoxă Română din Cele Două Americi, *Parohiile din US*, <http://www.romarch.org/ro/parohii.php>, accesat la 6 decembrie 2014.

- Misiunea Sfinții Trei Ierarhi - Syracuse, New York;
- Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului - Ellenville, New York;
- Mănăstirea Sfântul Dumitru - Middletown, New York;
- Sfântul Nicolae Woodside - Queens, New York;
- Sfinții Apostoli Petru și Pavel - Queens, New York;
- Catedrala Buna Vestire Rocky River - Cleveland, Ohio;
- Sfânta Treime - Philadelphia, Pennsylvania;
- Sfântul Andrei Birdsboro - Reading, Pennsylvania;
- Misiunea Acoperământul Maicii Domnului - Houston, Texas;
- Misiunea Sfânta Maria Cedar - Park, Texas;
- Misiunea Nasterea Maicii Domnului - Norfolk, Virginia;
- Misiunea Sf. Ioachim si Ana - Seattle, Washington;

Episcopia Ortodoxă Română din America are și ea un număr impresionant de clerici – 169, dar și de parohii – 109, din care 73 se află în Statele Unite ale Americii²¹⁴:

- Exaltation of the Holy Cross Mission (2007) - Phoenix, Arizona
- Saint John the Baptizer (1983) - Glendale, Arizona
- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (1986) - Anaheim, California
- Holy Archangels Michael & Gabriel Church (1988) - Palm Springs, California
- Holy Cross Church (1987) - San Jose, California
- Holy Cross Mission (2002) - San Diego, California
- Holy Resurrection Church (1964) - Hayward, California
- Holy Trinity Church (1939) - Los Angeles, California
- Saint Anne Church (1987) - Pomona, California
- Saints Michael & Gabriel Church (1993) - Sacramento, California
- Saint Dimitrie the New Mission (2007) - Frederick, Colorado
- Saint John the Hozevite Mission (2004) - Lakewood, Colorado
- Holy Transfiguration Mission (2000) - Manchester, Connecticut
- Saint Dimitrie Church (1924) - Easton, Connecticut
- Holy Cross Church (1960) - Hollywood, Florida
- Holy Trinity Church (1956) - Miramar, Florida
- Saint Andrew the Apostle Mission (2003) - Brooksville, Florida
- Saint Anne Church (1993) - Jacksonville, Florida
- Saint Stephen the Great Mission (2003) - St Petersburg, Florida
- Saints Michael & Gabriel Church (1994) - Apopka (Orlando), Florida
- St. Polycarp of Smyrna Mission (2009) - Naples, Florida
- Saints Constantine & Helen Church (1993) - Lilburn, Georgia
- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Church (1911) - Chicago, Illinois

²¹⁴ The Romanian Orthodox Episcopate of America, *Parishes*, <http://www.roea.org/parishes.html>, accesat la 6 decembrie 2014.

- Holy Nativity of the Lord Church (1939) - Chicago, Illinois
- St. Athanasius the Great Mission (2012) - Naperville, Illinois
- Descent of the Holy Spirit Church (1908) - Merrillville, Indiana
- Saints Constantine & Helen Church (1910) - Indianapolis, Indiana
- Three Hierarchs Mission (2006) - Baton Rouge, Louisiana
- Saint Philothea of Arges Mission (2002) - Hagerstown, Maryland
- St Andrew the Apostle Mission (2009) - Potomac, Maryland
- Nativity of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Mission (2003) - Chelsea, Massachusetts
- Annunciation Church (1995) - Walker, Michigan
- Descent of the Holy Spirit Church (1916) - Warren, Michigan
- Nativity of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Hierarchal Chapel (1938) - Jackson (Grass Lake Township), Michigan
- Saint Nicholas Church (1955) - Troy, Michigan
- Saints Peter & Paul Church (1929) - Dearborn Heights, Michigan
- St. George Cathedral (1912) - Southfield, Michigan
- St. Raphael Church (2001) - Detroit, Michigan
- St. Theodora of Sihla Mission (2011) - Utica, Michigan
- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Church (1913) - Saint Paul, Minnesota
- Saint Thomas the Apostle Church (1935) - Saint Louis, Missouri
- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Mission (1994) - Las Vegas, Nevada
- Saint John of Suceava Mission (1996) - Manchester, New Hampshire
- Holy Archangels Michael & Gabriel Mission (2014) - Haledon, New Jersey
- St. John of Wallachia Mission (2011) - Alpine, New Jersey
- Descent of the Holy Spirit Church (1985) - Ridgewood, New York
- Nativity of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Church (1980) - Elmhurst, New York
- Saint Andrew Mission (2007) - Jamaica, New York
- Saint Dumitru Church (1939) - New York, New York
- Saints Michael & Gabriel Church (1996) - Middle Village, New York
- St. Basil the Great Mission (2009) - Durham, North Carolina
- St. John the Baptizer Mission (2011) - Kannapolis, North Carolina
- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Cathedral (1904) - Cleveland, Ohio
- Holy Resurrection Church (1917) - Warren, Ohio
- Holy Trinity Church (1906) - Youngstown, Ohio
- Presentation of Our Lord Church (1914) - Fairlawn, Ohio
- Saint Nicholas Church (1912) - Alliance, Ohio
- St George Church (1911) - Canton, Ohio
- Descent of the Holy Spirit Church (1997) - Oregon City, Oregon

- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Church (1987) - Portland, Oregon
- Descent of the Holy Spirit Church (1913) - Elkins Park, Pennsylvania
- Holy Cross Church (1906) - Hermitage, Pennsylvania
- Saint Elias the Prophet Church (1914) - Ellwood City, Pennsylvania
- Saint Joseph of Maramures Church (1992) - Hazleton, Pennsylvania
- St. Andrew the Apostle Church (1995) - McKees Rocks, Pennsylvania
- Saint John the Baptist Church (1912) - Woonsocket, Rhode Island
- Saint John Chrysostom Mission (2000) - Old Hickory, Tennessee
- Falling Asleep of the Ever-Virgin Mary (St. Mary) Church (1981) - Colleyville, Texas
- Saint Andrew the Apostle Mission (2004) - Houston, Texas
- Saint Mary of Magdala Church (1993) - Houston, Texas
- Holy Cross Church (1966) - Alexandria, Virginia
- Protection of the Holy Mother of God Church (1988) - Falls Church, Virginia
- Three Hierarchs Church (1994) - Bellevue, Washington

Există în cadrul ROEA și patru mănăstiri ortodoxe – Mănăstirea Ortodoxă Schimbarea la Față a Domnului, în Ellwood City, Pennsylvania, Mănăstirea Ortodoxă Adormirea Maicii Domnului, în Rives Junction, Michigan, Mănăstirea Ortodoxă Înălțarea Domnului, în Clinton Michigan, și Mănăstirea Ortodoxă Sfânta Înviere a Domnului, în Temecula, California.

O altă instituție religioasă este Dioceza Catolică Română din Canton, fondată la 4 decembrie 1982, ce include 14 parohii și 5 misiuni în SUA și 2 comunități monahale. Aceștia au în patriarhie 30 de preoți și 8 diaconi. Parohii catolice găsim în zone cu număr mai mare de români: California, Illinois, Indiana, Massachusetts, Michigan, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania²¹⁵

Convenția Bisericii Românești Penticostale din SUA și Canada - Emanuel Romanian Church of God, localizată în Anaheim, California, se află în centrul unei puternice comunități penticostale românești și oferă acces gratuit și în timp real la slujbe pe site-ul său web, emanuelchurch.com.

Asociația Bisericii Române Baptiste din SUA și Canada este și ea foarte importantă și are un număr ridicat de biserici baptiste române în SUA – 50:²¹⁶

- First Romanian Baptist Church - Phoenix, Arizona;
- Bethany Romanian Baptist Church - La Habra, California;
- Bethel Romanian Baptist Church - Anaheim, California;
- Bethel Romanian Baptist Church - Sacramento, California;

²¹⁵ Romanian Catholic Diocese Eparchy of St. George in Canton, *Parishes in USA*, <http://www.Romaniancatholic.org/directory/parishes-usa/>, ultima accesare 6 decembrie 2014.

²¹⁶ Romanian Baptist Association of USA and Canada, *Biserici Baptiste Române din Asociație*, <http://baptisti.org/biserici/>, ultima accesare 6 decembrie 2014.

- Grace Romanian Baptist Church - Sacramento, California;
- Elim Baptist Church - La Mirada, California;
- Faith Romanian Baptist Church - Hayward, California;
- Golgota Romanian Baptist Church - San Ramon, California;
- Romanian Baptist Church - San Diego, California;
- Romanian Baptist Church - Modesto, California;
- Romanian Baptist Church of the San Francisco Bay Area - San Leandro, California;
- Speranta Romanian Baptist Church - Rancho Cordova, California;
- The Way of the Cross Romanian Baptist Church - Colton, California;
- Romanian Baptist Church - Wheat Ridge, Colorado;
- Betania Romanian Baptist Church - Jacksonville, Florida
- First Romanian Baptist Church - Lake Worth, Florida
- Grace Romanian Baptist Church - Hollywood, Florida
- Grace Romanian Baptist Church of Naples - Naples, Florida
- New Life Romanian Baptist Church - Hollywood, Florida
- Conyers Romanian Baptist Fellowship - Conyers, Georgia
- Eben-Ezer Romanian Baptist Church - Lawrenceville, Georgia
- First Romanian Baptist Church - Roswell, Georgia
- Gwinnett Romanian Baptist Church - Buford, Georgia
- El Roi Romanian Baptist Church - Des Plaines, Illinois
- First Romanian Baptist Church - Chicago, Illinois
- Romanian Baptist Church - Des Plaines, Illinois
- Providence Moldovian Baptist Church - Greenfield, Massachusetts
- First Romanian Baptist Church - Troy, Michigan
- Golgota Romanian Baptist Church - Warren, Michigan
- Romanian Baptist Church - Blain, Minnesota
- First Romanian Baptist Church - Ridgewood, New York
- Maranatha Romanian Baptist Church - Ridgewood, New York
- Bethel Romanian Baptist Church - Asheville, North Carolina
- Romanian Baptist Church - Hickory, North Carolina
- Romanian Baptist Church of Charlotte - Charlotte, North Carolina
- Romanian Baptist Church - Canton, Ohio
- Romanian Baptist Church - Seven Hills, Ohio
- Romanian Baptist Church - Uniontown, Ohio
- Romanian Baptist Church - Beaverton, Oregon
- Romanian Baptist Church of Portland - Portland, Oregon
- Jesus the Savior Romanian Baptist Church - Paoli, Pennsylvania
- First Romanian Baptist Church - Nashville, Tennessee
- Bethesda Romanian Baptist Church - Porter, Texas
- First Romanian Baptist Church - Humble, Texas
- Grace Romanian Baptist Church - Euless, Texas
- Prestonwood Romanian Baptist Church - Plano, Texas

- Romanian Baptist Church of Houston - Kingwood, Texas
- Sion Romanian Baptist Church - San Antonio, Texas
- First Romanian Baptist Church - Stafford, Virginia
- Good News Romanian Baptist Church - Kirkland, Washington

V.2.2. Organizații româno-americane

Baza de date a Ambasadei României în Statele Unite ale Americii identifică nu mai puțin de 33 de organizații româno-americane nonguvernamentale, activând în mai multe domenii: economie, comerț, cultură, istorie sau comunitate, însă în realitate am reușit identificarea a peste 100 de astfel de organizații. Din cauza limitărilor de spațiu, le vom menționa doar pe cele mai importante.

Congresul Românilor Americani (CORA), din McLean, Virginia, este una dintre cele trei organizații tip umbrelă, înființată în 1991, ce își propune promovarea intereselor României în cadrul instituțiilor guvernamentale Americane, dar și a valorilor democrației în societatea românească – lucru esențial la începutul anilor '90.

Uniunea și Liga Societăților Românești, cu sediul în Andover, Ohio, este una dintre cele mai vechi organizații românești încă funcționale, apărută în 1928 prin unificarea a două organizații fraternală: Uniunea și Liga. Aceasta include astăzi 17 organizații:²¹⁷ Societatea Vulturul, în Andover, Ohio, Societatea Transilvaneană, în Dyer, Indiana, Societatea Albina, în New Castle, Pennsylvania, Societatea Leul, în Salem, Ohio, Societatea Speranța – Emigrantul, în Chicago, Illinois, Societatea Transilvaneană U.R., în Alliance, Ohio, Societatea U.S.R. Carpatina, în Avon Lake, Ohio, Societatea Frații Români, în McDonald, Ohio, Societatea Tricolorul Român, în Valparaiso, Indiana, Societatea Patri Română și Bihoreană, în Lorain, Ohio, Societatea România Liberă și Neamul Românesc, în Uniontown, Ohio, Societatea Roomâni din Minnesota, în Oadkale, Minesota, Societatea Gheorghe Lazăr, în Bloomfield Hills, Michigan, Societatea Unirea de la Vest, în Trinidad, California, Societatea La Steaua, în La Canada, California, Societatea Mărășești, în Garden City, Michigan și Societatea Graiul Românesc, în Ontario, Canada.

Observăm foarte interesanta denumire a tuturor societăților membre ale Uniunii și Ligii – poartă nume românești, simbolice, cu o puternică legătură emoțională față de țara de origine. Acest lucru ne arată o dorință puternică de menținere a conexiunii cu țara din care aceștia au emigrat, fie ea și în rândul comunității de imigranți. Aderearea la această organizație este permisă oricărei persoane care dorește promovarea culturii și moștenirii românești, indiferent de religie sau naționalitate, ca urmare a recomandării din partea unui membru.

Camera de Comerț Româno-Americană, din Chevy Chase, Maryland,

²¹⁷ Uniunea și Liga Societăților Românești, http://www.Româniansocieties.com/rom_societies/info.php, ultima accesare 9 decembrie 2014.

fondată în februarie 1990, este cea mai veche asociație de comerț bilateral dedicată dezvoltării de relații de afaceri prospere între România și Statele Unite ale Americii. Aceasta are sedii în New York, Washington D.C, Philadelphia, Cleveland și Chicago și urmărește în special promovarea intereselor economice și de afaceri între cele două state și cetățenii lor.

Socitatea Viitorul Român, din California, este o organizație culturală și umanitară fondată în 1926, fiind astfel una dintre cele mai vechi societăți românești din SUA. Activitatea acesteia a fost direcționată de nevoile comunității – în 1946 a finanțat cumpărarea unei bisericii ortodoxe – The Holy Trinity Romanian Orthodox Church, a participat la fondarea primei secții românești de la Universitatea din Pittsburgh, iar în timpul războiului rece a ajutat refugiații din taberele din Austria și Italia.²¹⁸ Ca un proiect mai recent, societatea intenționează să construiască un centru cultural care cuprinde o bibliotecă, o sală de expoziție, un auditoriu, birouri și facilități adiacente..

Casa Română, din Hayward, California, este “asociația comunității românești din Nordul Californiei care organizează activități socio-culturale pentru comunitatea românească, sprijină și organizează activități românești atât pentru vorbitorii de limba română, cât și pentru oricine cu afinități față de cultura românească.”²¹⁹ Aceasta este o continuare a unui proiect din 1960 al unui grup de româno-americani, ce au fondat organizația Unirea de la Vest, iar în 1978 au reușit cumpărarea unui sediu în Oakland pentru desfășurarea de activități culturale și de ajutor reciproc. În 1995, după vânzarea primei case, a fost achiziționată o a doua, ce dispunea de locuri de parcare și era accesibilă și românilor din South Bay, incluzând acum o biserică ortodoxă, o sală de întâlniri de 150 de persoane și o bibliotecă în limba română. Casa Română organizează evenimente pentru comunitatea românilor din SUA și întâlniri între membrii ei.

Asociația Greco-Catolicilor Români este o asociație fondată în 2008, în Laguna Hills, California, ce luptă, din SUA, pentru oprirea discriminării împotriva minorității greco-catolice din România și pentru restituirea proprietăților confiscate de regimul communist.

Liga Româno-Americană, din Fort Lauderdale, Florida, este o asociație bazată pe membri, ce dorește promovarea intereselor românilor din Florida de Sud, fiind construită de vechii membri ai Asociației Culturale Românești din Florida. Scopul Ligii este reprezentat de interconectarea membrilor comunității românești și promovarea unității și mândriei naționale.

Românian-American Network (RO-AM), din Niles, Illionis, este o organizație fondată în 1995 având ca scop adaptarea comunității româno-americane la visul american, ajutând nou veniții să stabilească rapid contacte în

²¹⁸ Viitorul Român Cultural & Aid Society, *History*, <http://viitorulroman.com/about/history/>, ultima accesare 9 decembrie 2014.

²¹⁹ Casa Română, <http://www.casaromana.org/about-us.htm>, ultima accesare 10 decembrie 2014.

SUA. Steven Bonică, președintele RO-AM, dezvoltă sub umbrela acestei asociații și Romanian Heritage Center, Romanian Heritage Festival și ziarul Tribuna Românească, unul dintre puținele ziare tipărite românești ce încă se mai publică în SUA, începând cu 24 ianuarie 2002, și găzduiește probabil cea mai mare selecție de carte românească într-o colecție privată din Statele Unite ale Americii, accesibilă gratuit. În plus, din 1999 publică Romanian-American Yellow Pages, un ghid al firmelor și al serviciilor oferite de românii din comunitatea americană, sprijinind astfel vizibilitatea afacerilor românilor din SUA.

Asociația Românilor din New England este o asociație demarată în 2010, la nivel statal, formată din voluntari, ce are ca scop “susținerea limbii române în New England și păstrarea zestrei culturale pentru generațiile viitoare, prin organizarea și promovarea activităților culturale, educaționale și profesionale, precum și prin acțiuni pentru strangerea legăturilor în cadrul comunității romano-americane din această zonă”²²⁰. AR-NE a organizat peste 20 de evenimente distincte în ultimul an pentru comunitatea din New England.

Asociația Medicală Română din America, din Auburn Hills, Michigan, este o “organizație nonprofit a medicilor, personalului medical și a oamenilor de știință de origine română, formată pentru a conserva și promova practicile, credințele și idealurile medicale românești”, fondată în 2009 de către 5 medici români stabiliți în SUA.²²¹ Aceasta are ca scop promovarea și diseminarea cunoștințelor de medicină clinică în rândul membrilor săi, oferirea de burse pentru candidați din România și SUA și stabilirea de legături profesionale între medicii, oamenii de știință, asociațiile medicale, universitățile și instituțiile din România și America de Nord.

Societatea Medicală Română, fondată la New York, a pornit ca un forum de discuții și dezvoltare profesională în cadrul comunității medicilor din SUA, devenind ulterior o asociație medicală, ce urmărește sprijinirea comunității româno-americane, oferirea de programe culturale și educaționale membrilor săi, acordarea unui spațiu de discuții pentru aceștia, dar și trimiterea de ajutoare umanitare în România și Moldova.

HORA – Heritage Organization of Romanian Americans in Minnesota – este o organizație nonprofit din Minnesota, ce urmărește păstrarea și promovarea patrimoniului cultural al comunității româno-americane, alături de istoria ei din statul Minnesota. Aceștia își doresc să constituie o resursă de informații pentru cultura și istoria românilor, incluzând aici dezvoltarea unei arhive, dar și organizarea de evenimente pentru a promova cultura românească și patrimoniul cultural. Simbolul folosit de aceștia este unul tradițional românesc, un ulcior, o ancoră a unei identități care nu este pierdută, devenind intrinsec parte din aceștia.

Societatea Română Creștină DORUL a fost fondată la 16 noiembrie

²²⁰ AR-NE, <http://www.ar-ne.org/>, ultima accesare 9 decembrie 2014.

²²¹ Asociația Medicală Română din America, *Misiune*, <http://www.Romanianmaa.org/MissionStatementRomVersion.html>, ultima accesare 9 decembrie 2014.

1903 de către un grup de 7 imigranți româno-americani, purtând inițial numele “Clubul Național Român Carmen Sylva”.²²² Societeatea își păstrează aproape integral statutul din 1903, dorind să promoveze “moralitatea, cultura și filantropia, valori puse la loc de cinste în comunitatea emigranților români”.²²³

Societatea pentru Studii Românești este o organizație academică internațională interdisciplinară, fondată în Pittsburgh în 1973, pentru a promova studierea culturii și civilizației române.

Muzeul Românesc de Artă Folk din Philladelphipa, Pennsylvania, a fost fondat în 1983 în Chicago și a organizat peste 120 de expoziții publice itinerante, programe educaționale și activități în SUA și în România. Acestea includ expoziții cu artefacte mari și mici, participări la festivaluri și târguri cu standuri culturale/comerciale, o expoziție fotografică din istoria imigrației românești, prelegeri audiovizuale, mese rotunde în universități, biblioteci publice și biserici, programe de promovare economică, deschiderea a două galerii / magazine.²²⁴ Pornind de la ideea dezvoltării Muzeului Românesc, în 1999 a fost fondată Liga Româno-Americană, prin care s-a încercat promovarea valorilor românești în SUA prin programe economice, cultural-educative și media.

V.2.3. Asociații ale studenților români

O parte importantă a comunității românilor din Statele Unite ale Americii o constituie studenții de origine română ce studiază în universitățile americane. Aceștia s-au organizat într-o serie de instituții.

Cea mai mare astfel de organizație este Filiala SUA a Ligii Studenților Români din Străinătate (LSRS), ce are la nivelul Statelor Unite ale Americii peste 400 de membri. “Liga Studenților Români din Străinătate este o organizație neguvernamentală, fondată în 2009, cu peste 8.500 de membri din peste 50 de țări. Membrii LSRS sunt: studenți în străinătate, absolvenți de studii peste hotare, sau tineri din România care doresc să-și continue studiile în străinătate. LSRS este construită în proporție de 100% de peste 300 de voluntari activi, în 39 filiale și reprezentanțe în întreaga lume.”²²⁵ Filiala SUA a LSRS are 465 de studenți activi și peste 1.500 de persoane în grupurile sociale și urmărește contribuția activă la bunăstarea României din partea membrilor săi, indiferent unde s-ar afla în lume.

În California, un puternic stat universitar, întâlnim trei asociații studen-

²²² Ilie Traian, *O societate româno-americană la centenar Dorul*, Editura Danubius, București, 2003, p. 7.

²²³ Societatea Română Creștină Dorul, *Istorie*, <http://www.dorul.org/Isorie.html>, ultima accesare 10 decembrie 2014.

²²⁴ Romanian Folk Art Museum, <http://www.Romanianculture.us/museum.html>, ultima accesare 10 decembrie 2014.

²²⁵ Liga Studenților Români din Străinătate, *Despre LSRS*, <http://www.lsr.ro/despre-lsr/>, ultima accesare 10 decembrie 2014.

tești românești - Asociația Studenților Români de la Caltech – ARCA – cu peste 70 de membri și alumni, Asociația Studenților Români de la Universitatea California și Asociația Studenților Români de la Universitatea Stanford, cu peste 65 de membri și alumni.

În Washington DC a fost înființată ASTROM DC - Asociația Studenților Români din zona Washington DC, o asociație studentescă și de tineri profesioniști ce își dorește să conecteze viitorii studenți cu studenții locali și să ghideze nou veniții, să aducă laolaltă românii sau persoanele interesate de România și să împărtășească experiența românească prin activități sociale și culturale.

Clubul Studenților Români de la Universitatea din Illionis, Urbana Champaign, alături de Asociația Studenților Români de la Universitatea din Indiana, Romanian Student Association de la Universitatea din Michigan, Ann Arbor, Asociația Studenților Români de la Universitatea Statului Minnesota și Asociația Studenților Români din Maryland, la fel ca Asociația Studenților Români de la Universitatea din Cincinnati, Ohio, și Asociația Studenților Români de la Carnegie Mellon University, Pennsylvania, Club România, în Utah, sunt asociații mai mici, în ciuda numărului ridicat de români ce se află în statele respective.

Societatea Românilor de la Harvard, Massachusetts, are ca misiune promovarea culturii și limbii românești în campusul Universității Harvard și organizarea de evenimente alături de Clubul Absolvenților Români de la Harvard, cu peste 20 de membri, și Asociația Studenților Români de la MIT, ce are 44 de membri și 72 de alumni.

La Universitatea Columbia, din New York, studenții sunt reprezentați de Clubul Românesc, cu peste 30 de membri și alumni, ce organizează evenimente alături de studenții români din New York.

V.2.4. Mass-media româno-americană

Viața Creștină²²⁶ este o revistă trimestrială publicată începând din 1995 în română și engleză de către Biserica Ortodoxă Română Sfânta Treime și Căpela Ortodoxă Sfânta Treime din Los Angeles, California. Editorul revistei este P.C.Pr.Protopop Constantin Alecse, Rectorul Bisericii.

Romanian-American Heritage Center Information Bulletin²²⁷ este un buletin care a început să fie editat în limba engleză în anii 70, cu scopul de a promova istoria românilor-americani și de păstra modelul existențial românesc. Ulterior, politica editorială a fost rafinată și fiecare număr din buletin a abordat o singură temă.

²²⁶ <http://www.holytrinity-la.org/rom/pages/general/isuemain.html>

²²⁷ <https://studiioromanoamericane.wordpress.com/about/>

Romanian Voice TV²²⁸ este o emisiune transmisă în fiecare sâmbătă pe canalul WNYE din New York City. Pagina oficială a emisiunii funcționează și ca un portal de știri, actualizat nu foarte frecvent.

Revista **Romanian Times** este editată de organizația non-profit Romanian American Society și are sediul în Portland, Oregon. Revista funcționează ca un "forum deschis problemelor majore ale spiritualității românești de pretutindeni."²²⁹

RTN Chicago - Romanian Television Network este o rețea de televiziune cu sediul în Chicago, care a luat ființă în 1994 și transmite programe în limba română. Site-ul RTN conține înregistrări ale emisiunilor transmise de rețea.²³⁰

Tribuna Românească²³¹ este un ziar lunar pentru românii-americani, editat de Center Focus Publishing în Chicago, Illinois. Prima ediție a apărut în 2002 și este finanțat prin publicitate și sponsorizări, fără a primi susținere financiară guvernamentală sau politică.

New York Magazin²³² este o publicație de opinie și atitudine fondată în 1997 în New York City. Revista are peste 20 de colaboratori permanenți și este editată de Grigore L. Culian și Prof. Dana Maria Dezotell.

Lumea Liberă Românească - Ziarul săptămânal a fost înființat în 1988 sub denumirea „Lumea Liberă”, iar în 1990 și-a schimbat numele în „Lumea Liberă Românească”. În acest moment site-ul ziarului nu este funcțional și activitatea publicației pare a fi suspendată.

Lumea Românească²³³ este o publicație cultural-politică editată în Grand Rapids, Michigan. A luat ființă în 1998 și are ca tematică principală cultura. Colaboratorii revistei contribuie cu analize politice, portrete, recenzii și alte informații.

Frandza Vlah este un newsletter online editat de John Zdru, care are ca scop păstrarea tradițiilor și culturii aromânilor în S.U.A.

Curentul Internațional²³⁴ este un săptămânal online de limbă română care apare și lunar în format tipărit, începând din 2010. Echipa redacțională și de colaboratori include peste 30 de persoane din U.S.A., Canada, România și alte țări europene.

Revista **Creștinul în Acțiune**²³⁵ este oferită gratuit de Romanian Christian Television, o ramură a organizației religioase “International Mission Alliance”. Site-ul web al revistei nu este funcțional.

²²⁸ <http://www.rvtvny.com/>

²²⁹ <http://www.romaniantimes.org/>

²³⁰ <http://rtnchicago.com/>

²³¹ <http://www.romaniantribune.net/>

²³² <http://www.nymagazin.com/>

²³³ <http://www.lumearomaneasca.net/>

²³⁴ <http://www.curentul.net/about/>

²³⁵ <http://romaniantv.org/>

Clipa²³⁶ se prezintă drept cea mai veche revistă românească din S.U.A. și este editată săptămânal de o echipă redacțională coordonată de redactorul-șef Vera Luchian-Patton.

The Diplomat RomPost²³⁷ este un blog colaborativ este editat în parteneriat cu Camera de Comerț Româno-Americană. Informațiile publicate includ știri de ultimă oră, opinii, video și revista presei.

Las Vegas Romanian²³⁸ este o publicație editată exclusiv online de mai mulți români stabiliți în Las Vegas, Nevada.

Meridianul Românesc²³⁹ - săptămânalul a fost înființat în 1973 și este editat de "Meridianul Românesc, Inc.", cu sediul în Santa Clara, California, având peste 903 de ediții la activ.

Mesagerul Românesc²⁴⁰ este un săptămânal ce apare în fiecare vineri, tipărit în Portland, Oregon, cu peste 74 de numere editate până în prezent.

Gândacul de Colorado²⁴¹, înființat în decembrie 2000, este singura publicație românească din zona Munților Rocky și din America Centrală din Nord. Cele 4.500 de exemplare tipărite sunt distribuite, gratuit sau pe bază de abonament, în majoritatea centrelor comunității românești în 49 de state din SUA (cele mai importante fiind Colorado, Florida, Illinois, New York, California) și în 9 țări.

Diaspora TV Online²⁴² este un post de televiziune online care face parte din proiectul cultural-educativ Diaspora Online. Postul de televiziune se adresează românilor din diaspora, în general, și românilor din SUA, în mod particular, cu interviuri și emisiuni interesante. Misiunea lor este de a fi un factor de unitate pentru românii din diaspora și o punte de legătură între diaspora și România.

²³⁶ <http://www.clipa.com/>

²³⁷ <http://rompost.com/>

²³⁸ <http://lasvegasromanian.com/about/>

²³⁹ <http://www.meridianul.com/>

²⁴⁰ <http://www.mesagerulromanesc.info/>

²⁴¹ <http://www.gandaculdecolorado.com/>

²⁴² <http://www.diasporatvonline.com/>

CONCLUZII

Comunitatea românească din Statele Unite ale Americii este una foarte importantă, nu doar din punct de vedere numeric, deși în anul 2012 se aflau 474.209 persoane de origine română în SUA, reprezentând doar 0,13% din populația țării, ci și din perspectivă istorică și culturală. Imigrația românilor în Statele Unite ale Americii a început la 1880 și este esențială în înțelegerea culturii românești din diaspora.

Pentru a analiza populația ce se declară de origine română în statisticile oficiale am folosit microdatele puse la dispoziție de biroul de statistică, utilizând un fișier agregat cu toate datele colectate în perioada 2008 – 2012 (5 ani), ce conține 221 de variabile proprii și alte 32 de variabile generate pentru această cercetare din cele anterioare. Selecția a fost făcută după variabilele ANCESTR1D și ANCESTR2D, unde valoarea acestora era POPGROUP Românian (144-147). Astfel, am putut analiza toate persoanele care au declarat că au, ca prim sau al doilea răspuns, origine română. Numărul total al cazurilor analizate, respondenți de origine română, a fost de 23.091 – fiind vorba de 4,87% dintre cele 474.209 persoane de origine română stabilite în Statele Unite ale Americii.

Coridorul de migrație România – Statele Unite ale Americii este unul deschis în urmă cu mulți ani, spre deosebire de coridoarele moderne spre Spania, Italia și Marea Britanie. Majoritatea românilor stabiliți în Statele Unite ale Americii au ajuns aici înainte de 1928 – peste 63,5% sau 301.034 de persoane. Între 1929 și 1946, din cauza războiului mondial, au imigrat doar 0,2% dintre românii care se află acum în SUA. Între 1947 și 1989, în perioada comunistă, au reușit să scape din ghearele regimului comunist 11,5% dintre românii din America – 54.416 persoane. Și după căderea regimului comunist procesul imigraționist a continuat – între 2000 și 2010 au sosit peste 51.027 de români în SUA, 10,8% din populația existentă. Între 2010 și 2014 au venit doar 0,5% sau 2479 persoane.

Cea mai mare grupare de comunități românești, numărând fiecare câteva zeci de mii de persoane, se află în statele din nord-est - New York, New Jersey, Pennsylvania, Ohio, Michigan, Illinois, zone de destinație ale primelor valuri de imigranți români, începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea. California și Florida, destinații mai recente de imigrare a celor veniți din România și de reșezare a unor români americani din valurile anterioare de imigrare, cunosc o dinamică aparte a comunității româno-americane, ajungând să se plaseze pe locurile doi și după New York, în privința numărului de membri. În ultimii ani, s-au constituit comunități românești care se află într-un proces de consolidare și de crește-

re numerică, în state precum Oregon, Washington, Georgia, Texas, Arizona. În fapt, comunități românești există în toată SUA, chiar dacă, în unele cazuri, de dimensiuni foarte mici.

55,4% dintre respondenții chestionarului aplicat în rândul românilor din Statele Unite ale Americii sunt femei, în timp ce 44,6% sunt de sex masculin. Feminizarea migrației a devenit, începând cu secolul XIX, un fenomen tot mai accentuat. Relația dintre migrație și gen a fost accentuată odată cu creșterea necesității forței de muncă feminine și cu creșterea numărului de slujbe în domeniul serviciilor.

Caracteristicile legate de vârstă constituie indicatori importanți ai potențialului rol pe care o comunitate îl poate avea în societatea în care se află. Astfel, vârsta medie în rândul populației analizate este de 39,1 de ani, cu 2,5 ani mai înaintată decât media la nivelul populației generale. 21% dintre românii stabiliți în SUA au sub 18 ani, în timp ce 15,2% au peste 65 de ani, numărul persoanelor aflate în grupele de vârstă “dependente” nefiind foarte ridicat. 9,5% dintre aceștia au între 18 și 24 de ani, în timp ce grupul cel mai mare este cel al celor între 25 și 44 de ani - 27,9%. 26,4% dintre ei au între 45 și 64 de ani. Structura pe grupe de vârstă este asemănătoare cu cea a populației Statelor Unite ale Americii.

Studierea unui grup de imigranți ridică o serie de probleme de natură practică și metodologică, iar studiarea unui grup de imigranți într-o țară de dimensiunile Statelor Unite ale Americii este foarte dificilă. Românii din SUA sunt răspândiți pe întreg teritoriul Statelor Unite ale Americii și nu locuiesc în enclave, așa cum fac alte grupuri de imigranți (precum chinezii și irlandezii), făcând astfel cercetarea lor pe teren aproape imposibilă, din rațiuni practice și financiare. Cercetarea online ne-a permis să ajungem la un număr mult mai mare de români decât am fi putut face prin aplicarea personală a chestionarului, în timp ce aplicarea personală în cele trei state: New York, District of Columbia. și Illinois ne-a permis să verificăm și corectitudinea datelor obținute online.

În spațiul conceptual al acestei cercetări au fost luate în calcul mai multe aspecte și domenii de cercetare relevante atât pentru studiul proceselor migratorii, cât și pentru cel al identității imigranților:

- Literatura de specialitate referitoare la domeniul migrației;
- Literatura de specialitate în domeniul identității sociale și culturale a indivizilor;
- Literatura istorică privind migrația românilor în Statele Unite ale Americii;
- Legislația națională a Statelor Unite ale Americii în privința migrației;
- Datele statistice emise de Institutul Național de Statistică privind numărul emigranților români;
- Recensământul Statelor Unite ale Americii, elaborat de US Census Bureau;

- Studiul Comunităților Americane, elaborat de US Census Bureau;
- Datele statistice publicate de EUROSTAT privind migrația românilor în lume;
- Sondajul Valorilor Mondiale, Valurile 1-6 1981-2014, elaborat de World Values Survey Association;
- Articole publicate atât în presa din România, cât și în media comunității româno-americane;
- Grupurile de discuții online ale românilor din Statele Unite ale Americii;

Prin cercetarea efectuată, am descoperit că imigranții de origine română au un sistem de valori mult mai asemănător cu cel al cetățenilor Statelor Unite decât cu cel al românilor. Într-o cercetare ulterioară ar fi foarte important de aflat dacă motivul acestei diferențe este dat de procesul selectiv al migrației, persoanele cu valori similare Statelor Unite dorind să emigreze în Statele Unite sau schimbarea are loc odată cu trecerea timpului și cu integrarea lor în societate.

În același timp, nivelul româno-americanilor de încredere în cei din jur este mult mai ridicat decât în România, acordă mai puțină importanță egalității între sexe, au mai multă încredere în sistemul democratic și sunt mai sceptici față de autoritate și, foarte important, se simt în control asupra propriului destin și a libertății de alegere.

Migrația românilor către Statele Unite ale Americii este una atipică față de cea către țările europene. Respondenții noștri ne confirmă că în momentul în care vorbim de româno-americani, ne referim la un grup ce a trecut prin procesul selectiv al unei migrații dificile. Aceștia sunt foarte bine educați, 14,6% dintre respondenți având studii postuniversitare înainte de a pleca din România. Totodată, 50,3% din aceștia au absolvit o facultate și 3,8% o școală postliceală. Doar 21,2% dintre aceștia au reușit să termine în țara noastră doar liceul, o mare parte din ei venind în America tocmai cu scopul de a studia. Numărul persoanelor cu o instruire de bază este foarte scăzut – 3,9% au finalizat doar școala generală, 3,1% școala primară și 2% nu aveau studiile făcute la plecarea din România. Aceștia nu reprezintă un reper în analiza noastră, fiind vorba în general de persoane plecate la vârste foarte fragede.

Observăm și că aceștia au venituri foarte de ridicate – 44,7% câștigând mai mult de \$87.851 / an – un salariu foarte bun pentru Statele Unite ale Americii. Relația cu comunitatea locală este foarte importantă pentru a ne putea raporta la integrarea cetățenilor în comunitatea lor – iar 76,4% dintre românii din SUA se consideră membri ai comunității lor locale, în timp ce 23,6% nu s-au integrat atât de ușor în comunitatea în care locuiesc.

Cu privire la slujbele pe care le ocupă, din cele 227.915 persoane angajate, 49,7% lucrează în management, afaceri, știință sau profesii liberale. Pe locul doi se situează vânzările și munca de birou, cu 19,8%, iar pe locul trei, locurile de muncă în domeniul serviciilor – 15,9%. Doar 7,6% dintre românii din SUA lucrează în producția sau transportul de materiale, și 7% în construcții

sau extracția de resurse naturale. Putem observa astfel că predomină locurile de muncă în domenii specializate, ce necesită o calificare relativ înaltă, spre deosebire de alte comunități de români din Spania sau Italia, unde principalele ocupații disponibile pentru români sunt în construcții sau agricultură, în general ilegal. Conform unui Sondaj LTS, coordonat de Dumitru Sandu, plecările temporare pentru lucru în străinătate, în rândul persoanelor de 15-64 de ani, s-au finalizat în perioada 2002 – 2006 cu munca în următoarele domenii: 16% agricultură, 28% construcții, 28% menaj și doar 26% altele.

Nivelul de religiozitate al românilor din Statele Unite ale Americii este mai scăzut decât cel al românilor și al americanilor – doar 52,3% se consideră religioși, în timp ce în România și Statele Unite nivelul este între de 87,5%, respectiv 77,1%. Ne-am fi așteptat și ca numărul persoanelor care și-au schimbat religia să fie ridicat – însă doar 3,2% au făcut acest lucru, trecând de la ortodoxism la protestantism. Este de remarcat și faptul că românii din Statele Unite ale Americii se consideră foarte fericiți în proporție de 23,5%, destul de fericiți în proporție de 69,0%. Doar 7,0% din aceștia nu sunt foarte fericiți și 0,5% sunt deloc fericiți.

Felul din care românii din Statele Unite ale Americii se raportează la originea lor este probabil diferit față de imigranții români din alte țări – datorită imaginii bune pe care românii au în societatea americană. 44,6% dintre româno-americanii intervievați declară că sunt foarte mândri de originea română, în timp ce 38,4% sunt destul de mândri de faptul că ei sau ascendenții lor s-au născut și au trăit în România. Doar 11,7% din aceștia declară că nu sunt foarte mândri de originea lor, în timp ce 3,3% nu sunt deloc mândri de faptul că sunt români.

Analiza prezentată în această lucrare poate fi considerată un început de drum în studierea comunității românilor din Statele Unite ale Americii – un proces care s-a dovedit dificil, în ciuda numărului lor foarte ridicat, din cauza răspândirii geografice și a lipsei unor comunități grupate în cartiere sau orașe, așa cum este cazul în rândul imigranților de origine asiatică, italiană sau mexicană.

Metoda folosită de stabilire a identității având la bază valorile și diferența dintre valorile unui grup studiat poate fi dezvoltată și perfecționată, pentru a avea un cadru de lucru atunci când comparăm grupurile de imigranți de diverse naționalități, indiferent de țară.

Pentru dezvoltarea ulterioară a acestei teze în vederea publicării, îmi propun și includerea unei analize distincte a trei grupuri semnificative de imigranți români ce au foarte multe particularități: cel al studenților, cel al evreilor de origine română și cel al elitelor intelectuale din SUA. În plus, deși am tratat succint acest lucru în capitolul II în funcție de perioadă, statutul imigranților în Statele Unite ale Americii din punct de vedere legislativ poate fi dezvoltat.

BIBLIOGRAFIE

Cărți

1. Anghel, Remus, Gabriel, Istvan, Horvath (coord.), *Sociologia migrației: teorii și studii de caz românești*, Editura Polirom, Iași, 2009.
2. Baltasiu, Radu, *Elemente de sociologie. Națiune și capitalism. Considerații de sociologie românească și weberiană*. Editura Beladi, Craiova, 2000.
3. Barton, Josef, *Peasants and strangers, Italians, Rumanians, and Slovaks in an American City, 1890-1950*, Editura Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1975.
4. Batâr, Dumitru, *Sociologia devianței*, Editura Universității Lucian Blaga din Sibiu, Sibiu, 2011.
5. Baumat, Zygmunt, May, Tim, *Gândirea sociologică*, Editura Humanitas, București, 2008.
6. Berger, Peter, Luckmann, Thomas, *Construirea socială a realității*, Editura Art, București, 2008.
7. Betts, Julian R., Magnus Lofstrom, *The Educational Attainment of Immigrants: Trends and Implications*, în Goerge J. Borjas, *Issues in the Economics of Immigration*, Editura University of Chicago Press, Chicago, 2000.
8. Bodie, Bertrand, Prêface în Ariel Colonomos, *Sociologie des réseaux transnationaux*, Editura L'Harmattan, Paris, 1995.
9. Borjas, George J., *Mexican Immigration to the United States*, Editura University of Chicago Press, Chicago and London, 2007
10. Borjas, Goerge J, *Issues in the Economics of Immigration*, University of Chicago Press, Chicago, 2000.
11. Bourdieu, Pierre, *Distinction. A social critique of the judgement of taste*, Editura Routledge, London, 1998.
12. Brettell, Caroline, James F. Hollifield, (coord.), *Migration Theory: Talking Across Disciplines*, Editura Routledge, New York, 2007.
13. Brooks, Elaine S., Eliza M. Ghil and S. George Wolf (coord.), *Romance Studies Today: In Honor of Beatriz Varela*, Editura Juan de la Cuesta, Newark, Delaware, 2004.
14. Carlisle, Rodney P., *Multicultural America: Volume VI: The European Americans*, Editura Infobase Publishing, New York, 2011
15. Chelcea, Septimiu, Mărginean Ioan, Cauc, Ion, *Cercetarea sociologică. Metode și tehnici*, Editura Destin, Deva, 1998.

16. Chiswick, Barry R., *Immigration: Trends, Consequences and Prospects for the United States*, Editura JAI Press, Oxford, 2008.
17. Csikszentmihalyi, Mihaly, *Flow: The Psychology of Optimal Experience*, Editura HarperCollins, New York, 2008.
18. de Haas, Hein, *Migration and Development: A theoretical perspective*, Editura COMCAD, Bielefeld, 2007;
19. DiPrete, Thomas A., Buchmann, Claudia, *The rise of women: the growing gender gap in education and what it means for American schools*, Russel Sage Foundation, New York, 2013.
20. Dobrescu, Emilian M (coord.), *Cartea crizelor. O privire optimistă*, Editura Wolters Kluwer, București, 2010.
21. Dobrescu, Emilian M, *Sociologie economică*, Editura Fundație România de Măine, București, 2007.
22. Dobrescu, Emilian M. (coord.), *Cartea crizelor. O privire optimistă*, Editura Wolters Kluwer, București, 2010.
23. Drăguț, Aurel, *Teorii despre migrație*, Viitorul social, 1978.
24. Drutzu, Șerban, *Românii în America*, Tipografia S. Alexandru, Chicago, 1922.
25. Dumitrescu, Petrișor Ionel, *Comunitățile românești din afara granițelor țării*, Teză de doctorat, Universitatea din București, 2010.
26. Dumitru, Sandu, *Lumile sociale ale migrației românești în străinătate*, Editura Polirom, Iași, 2010.
27. Egyed, Akos, *Problema emigrării țărănimii din Transilvania la începutul secolului XX*, extras din Acta Musei Napocensis VII, Cluj, 1971.
28. Fairchild, Henry Pratt, *Immigration, a world movement and its American significance*, Editura Macmillan Co, New York, 1925.
29. Favell, Adrian, *Philosophies of Integration: Immigration and the Idea of Citizenship in France and Britain*, Editura Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2001.
30. Feraru, Petronela, Daniela, *Migrație și dezvoltare: aspecte socioeconomice și tendințe*, Editura Lumen, Iași, 2011.
31. Feraru, Petronela, Daniela, *Românii din Torino între integrare, dezintegrare și reintegrare*, Editura Lumen, Iași, 2011.
32. Foner, Nancy, *In a New Land. A Comparative View of Immigration*, Editura New York University Press, New York și Londra, 2005.
33. Fornade, Dan, *Românians in America, Proeminent Românians in the USA and Canada*, Editura Foreign Languages Press Group, București, 2004.
34. Galitzi Avghi, Christine, *A Study of Assimilation among the Românians in the United States*, Editura Columbia University Press, New York, 1929.
35. Giddens, Anthony, *Sociology – 5th Edition*, Editura Polity Press, Manchester, 2006.
36. Hațegan, Vasile, *Românian culture in America*, Cleveland, Ohio, 1988.

37. Ilie, Cristina, *Comunitatea românilor din Spania*, Editura Universității din București, București, 2014;
38. Ingram, W. Scott, *Immigration to the United States: Japanese Immigrants*, Editura Facts on File, New York, 2005
39. International Organization for Migration, *Migration in Romania: A Country Profile 2008*, Geneva, 2008
40. International Organization for Migration, *World Migration Report 2011*, Geneva, 2011
41. Isin, Engin F., și Wood, Patricia K., *Citizenship and identity*, Editura Sage, Londra, 1999.
42. Johnson, Kevin R., *Opening the Floodgates. Why America Needs to Rethink Its Borders and Immigration Laws*, Editura New York University Press, New York, 2007.
43. Kalb, Don et. al, *The ends of Globalization. Bringing society back in*, Editura Rowman & Littlefield Publishers Inc., New York, 2000.
44. Kennedy, John F., *A Nation of Immigrants – Revisited and Enlarged Edition*, Editura HarperCollins, New York, 2008.
45. Klein, Herbert S., *A Population History of the United States*, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
46. Kreidl, Martin, *Perceptions of Poverty and Wealth in Western and Post-Communist Countries*”, Editura Springer Netherlands, Cehia, 2000.
47. Koser, Khalid, *International migration. A very short introduction*, Editura Oxford University Press, New York, 2007.
48. Kritz.M., Lim, L, Zlotnik, H. (coord.), *International migration systems – a global approach*, Editura Clarendon Press, Oxford, 1992.
49. Lăzăroiu, Sebastian, *Migration Trends in Selected Applicant Countries. Volume IV- Romania. More ‘Out’ than ‘In’ at the Crossroads between Europe and the Balkans*, International Organization for Migration, Geneva, 2003
50. Maatsch, Aleksandra, *Ethnic Citizenship Regimes. Europeanization, Post-war Migration and Redressing Past Wrongs*, Editura Palgrave Macmillan, Basingstoke, 2011.
51. Marga, Andrei, *Religia în era globalizării*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2006.
52. Marshall, T. H., *Citizenship and social class, and other essays*, Cambridge University Press, Cambridge, 1950.
53. Massey, Douglas et. al, *Return to Aztlan. The social process of international migration from Western Mexico*, Editura University of California Press, Berkley and Los Angeles, 1987.
54. Massey, Douglas, Arango, Joaquin, Hugo, Graeme, Kouaouci, Ali, Pellegrino, Adela Taylor, Edward J., *Worlds in motion. Understanding international migration at the end of the millennium*, Editura Clarendon Press, Oxford, 1998.

55. Massey, Douglas, Sanchez, Magalay, *Brokered boundaries: creating immigrant identity in anti-immigrant times*, Editura Russell Sage Foundation, SUA, 2010.
56. Mather, Mark, *Children in immigrant families chart new path*, Population Reference Bureau, Washington, D.C, 2009.
57. Meilaender, Peter, *Toward a Theory of Immigration*, Editura Palgrave Macmillan, New York, 2001.
58. Mihăilescu, Ioan, *Sociologie generală. Concepte fundamentale și studii de caz*, Editura Polirom, Iași, 2003.
59. Morawska, Eva, *A Sociology of Immigration. (Re)Making Multifaceted America*, Editura Palgrave Macmillan, London, 2009
60. Nemoianu, Alexandru, *Cuvinte despre românii-americiani. Vol I.*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1997.
61. Nemoianu, Alexandru, *Cuvinte despre românii-americiani. Vol II.* Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1999.
62. Olivier J. A. K., *Accommodating and promoting multilingualism through blended learning (teză de doctorat)*, North-West University, Vanderbijlpark, South Africa, 2011.
63. Otovescu, Adrian, Otovescu-Frăsie, Cristina, Motoi, Gabriela, Otovescu, Dumitru, *Criza mondială*, Editura PRO Universitaria, București, 2011.
64. Otovescu, Adrian, *Românii din Italia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
65. Otovescu, Dumitru (coord.), *Tratat de sociologie general*, Editura Beladi, Craiova, 2010.
66. Otovescu, Dumitru, *Sociologie Generală, Ediția a III-a*, Editura Beladi, Craiova, 2006 .
67. Pickel, Gert și Sammet, Korenlia, *Transformations of Religiosity. Religion and Religiosity in Eastern Europe 1989 – 2010*, Editura Springer, Heidelberg, 2012.
68. Portes, Alejandro, Ruben G. Rumbaut, *Immigrant America. A Portrait. Third edition, revised expanded and updated*, Editura University of California Press, Los Angeles, 2006.
69. Raica, Eugene S., Nemoianu, Alexandru T., *History of the "United Romanian Society"- Istoria Societății "Unirea Românilor,"* Editura The Society, Southfield, MI., 1995.
70. Richardson, J (coord.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, Ed. Greenwood, New York, 1986.
71. Richardson, J. (coord.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, Editura Greenwood, New York, 1986.
72. Riza, Radu, *Imigrația românilor în Franța – teză de doctorat*, Școala Doctorală de Sociologie, Universitatea din Craiova, Craiova, 2012;
73. Rotariu, Traian, *Demografie și sociologia populației: structuri și procese demografice*, Editura Polirom, Iași, 2009.

74. Rotariu, Traian, Voineagu, Vergil, *Inerție și schimbare: dimensiuni sociale ale tranziției în România*, Editura Polirom, Iași, 2012.
75. Salzmann, Thomas, Barry Edmonston, James Raymer (coord.), *Demographic Aspects of Migration*, Editura VS Verlag, Germania, 2010.
76. Sandu, Dumitru (coord), *Locuirea temporară în străinătate – Migrația economică a românilor: 1990-2006*, Fundația pentru o Societate Deschisă, București, 2006.
77. Sandu, Dumitru, Cosmin Radu, Monica Constantinescu, Oana Ciobanu, *A Country Report on Romanian Migration Abroad: Stocks and Flows After 1989, Study for www.migrationonline.cz*, Multicultural Center Prague, 2004.
78. Sandu, Dumitru, *Dezvoltare comunitară și regională*, Editura Polirom, 2005.
79. Sandu, Dumitru, *Fluxurile de migrație în România*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1984.
80. Sasu, Aurel, *Comunitățile românești din Statele Unite și Canada*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2003.
81. Schaefer, Richard T., *Encyclopedia of Race, Ethnicity and Society. Romanian Americans*, SAGE Knowledge, 2008
82. Schaefer, Richard T., *Sociology, 5th edition*, Editura McGraw-Hill, New York, 2005
83. Schifirneț, Constantin, *Sociologie, ediția a 3-a*, Editura comunicare.ro, București, 2003.
84. Schmidtke, Oliver, Saime Ozcurumez, *Of States, Rights, and Social Closure. Governing Migration and Citizenship*, Editura Palgrave Macmillan, New York.
85. Șerban, Monica, *Dinamica migrației internaționale: un exercițiu asupra migrației românești în Spania*, Editura Lumen, Iași, 2011.
86. Silverman, Maxim, *Deconstructing the Nation: Immigration, Racism and Citizenship in Modern France (Critical Studies in Racism and Migration)*, Editura Routledge, Londra și New York, 1992,.
87. Stănescu, Gabriel, *Românii din lumea nouă, Valori native și adaptive la românii americani*, Criterion Publishing, 2003.
88. Staring, Richard, *Flows of People: Globalization, Migration, and Transnational Communities*, în Don Kalb et. al, *The ends of Globalization. Bringing society back in*, Editura Rowman & Littlefield Publishers Inc., New York, 2000.
89. Stoica, Ionel, Neguț, Silviu, *Tentația migrației: necesitate și oportunitate într-o lume globalizată*, Editura Militară, București, 2011.
90. Thernstrom, Stephan, et al., *Harvard Encyclopedia of American Ethnic Groups*, Editura Belknap Press, Cambridge, MA, 1980.
91. Thomas, William, Zaniecki, Florian. *Țăranul polonez în Europa și America, monografia unui grup de imigranți*, Editura Beladi, Craiova, 2015.

92. Traian, Ilie, *O societate româno-americană la centenar "Dorul"*, Editura Danubius, București, 2003.
93. Ueda, Reed (coord.), *A Companion To American Immigration*, Editura Blackwell Publishing, Malden, MA, 2006.
94. Vervotec, Steven, *Transnationalism*, Editura Routledge, New York, 2009.
95. Vlasceanu, Lazăr (coord.), *Sociologie*, Editura Polirom, Iași, 2011.
96. Voicu, Bogdan, Voicu, Mălina, *The values of Romanians: 1993-2006: a sociological perspective*, Editura Institutul European, Iași, 2008..
97. Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Editura Incitaius, București, 2003.
98. Wertsman, Vladimir, *The Romanians in America 1748-1974, A chronology and fact book*, Editura Oceana Publications, Inc., Dobbs Ferry, New York, 1975.
99. World Bank, *Migration and Remittances Factbook 2011*, disponibil la <http://go.worldbank.org/QGUCPJTOR0>
100. Zmerli, Sonja, Hooghe, Marc, *Political Trust: Why Context Matters*, Editura ECPR Press, United Kingdom, 2013.
101. Zolberg, Aristide R., *A Nation by Design. Immigration policy in the Fashioning of America*, Editura Harvard University Press, Cambridge, MA, 2008.

Article

1. Acemoglu, Daron, Ticchi, Davide, Vindigni, Andrea, *A theory of military dictatorships*, National Bureau of Economic Research Working Paper Series, Aprilie 2008, disponibil la <http://www.nber.org/papers/w13915.pdf>
2. Albu, Vicki, *Thousand Dollars and Home Again?: Romanian Women's Influence on the Immigrant Experience in South St. Paul, Minnesota, 1900 – 1925*, Major paper, University of Minnesota, 2008.
3. Alessandrini, Megan, *A New Pillar of Society*, Australasian Political Studies Association Conference, 1 octombrie 2004, disponibil la https://www.adelaide.edu.au/apsa/docs_papers/Others/Alessandrini.pdf
4. Althoff, Andrea, *Religious identities of Latin American immigrants in Chicago: Preliminary findings from field research*, Religion and Culture Web Forum, 2006.
5. Ambrosini, J. William, Karin Mayr, Giovanni Peri și Dragos Radu, *The Selection of Migrants and Returnees: Evidence from Romania and Implications*, NBER Working Paper No. 16912, 2011.
6. Arango, Joaquin, *Explaining Migration: A Critical View*, International Social Science Journal, Nr 52/2000.
7. Baker, Joseph O., *An Investigation of the Sociological Patterns of Prayer Frequency and Content*, Sociology of Religion. 69:2, 2008.
8. Bauer, Thomas, Epstein, Gil, Gang, Ira N, *What are Migration*

- Networks?*, IZA Discussion Paper No. 200, 2000, disponibil la <http://ftp.iza.org/dp200.pdf>.
9. Bleahu, Ana, *Fenomenul migrației externe în rândul tinerilor din România*, Revista Calitatea Vieții, I.C.C.V., București, nr. 3 -4, 2004.
 10. Camarota, Steven A., *Immigrants in the United States, 2010: A Profile of America's Foreign-Born Population*, Center for Immigration Studies, 2012, <http://www.cis.org/2012-profile-of-americas-foreign-born-population>, accesat la 21 decembrie 2014.
 11. Castles, Stephen, *The factors that make and unmake migration policies*, International Migration Research, Vol. 38, Nr.3, 2004;
 12. Castles, Stephen, *Twenty-first-century migration as a challenge to sociology*, Journal of Ethnic and Migration Studies, Vol. 33, Nr. 3, 2007;
 13. Castles, Stephen, *Understanding Global Migration: A Social Transformation Perspective*, Journal of Ethnic and Migration Studies, 36:10, 2010.
 14. Center for Migration Studies, *Socio-demographic characteristics of New York's foreign-born residents*, Volume 4, 1992, doi: 10.1111/j.2050-411X.1992.tb00644.x
 15. Chiswick, Barry R., Miller, Paul W., *Where Immigrants Settle in the United States*, IZA Discussion Papers, Institute for the Study of Labor, Bonn, 2004.
 16. Ciocanescu, Andrei Eduard, *Migrația externă: de la țara de origine România, la țările de destinație din spațiul Uniunii Europene – scurtă analiză pentru anii 1998 – 2009*, Revista Română de Statistică nr.7/2001.
 17. Codrescu, Andrei, *Notes of an Alien Son: Immigrant Visions*, Review of Contemporary Fiction, 30, 1, 2010.
 18. Cohen, N. Philip, *Recession and Divorce in the United States, 2008-2011*, Population Research and Policy Review, 5 februarie 2014.
 19. Coleman, James S., *Social Capital in the Creation of Human Capital*, The American Journal of Sociology, Vol.94, Supplement: Organizations and Institutions: Sociological and Economic Approaches to the Analysis of Social Structure.
 20. Constantinescu, Monica, *Teorii ale migrației internaționale*, Sociologie Românească, 3-4/2002.
 21. Coposescu, Silviu, *Aspects of identity construction in the context of globalization*, Bulletin of the Transylvania University Brasov, Vol. 4 (53), No.2, 2011.
 22. Dan, M.C., Vasilache, S., *Changes in family structure in transition of România. A lifestyle approach*, Revista de Cercetare si Interventie Sociala, 27, 2009.
 23. Deardorff, Kevin E., Lisa M. Blumberman, *Evaluating Components of International Migration: Estimates of the Foreign-Born Population by*

- Migrant Status in 2000*, Population Division, Working Paper Series No. 58; U.S. Bureau of the Census, Decembrie 2001.
24. Dustmann, Chirtisan, *Savings Behaviour of Return Migrants – A Life-Cycle Analysis*, Zeitschrift für Wirtschafts – u Sozialwissenschaften (ZWS), Numărul 115 / 1995.
 25. Easterlin, R. A, *Does Economic Growth Improve the Human Lot? Some Empirical Evidence*, Nations and Households in Economic Growth: Essays in Honor of Moses Abramovitz. Editura Academic Press, New York, 1974.
 26. Faist, Thomas, *A Review of Dominant Theories of International Migration*, The Volume and Dynamics of International Migration and Transnational Social Spaces. Accesat la 17 Ian. 2013, la <http://www.oxfordscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780198293910.001.0001/acprof-9780198293910-chapter-2>.
 27. Faist, Thomas, *Migrants as Transnational Development Agents: An Inquiry into the Newest Round of the Migration-Development Nexus*, Population, Space and Place, Nr. 14, 2008.
 28. Faist, Thomas, *Towards a political sociology of transnationalization. The state of the art in migration research*, European Journal of Sociology / Archives Européennes de Sociologie, Vol. 45, 2004.
 29. Faist, Thomas, *Transnationalization in international migration: implications for the study of citizenship and culture*, Ethnic and Racial Studies, Vol 23 (2), 2000.
 30. Findlay, Allan, Geddes, Alistair, McCollum, David, *International Migration and Recession*, Scottish Geographical Journal, 126:4, 2010.
 31. Findlay, Geddes et. al, *International Migration and Recession*, Scottish Geographical Journal, 2010, 126:4.
 32. Gălățeanu-Fărnoagă, Georgiana, *Two Decades Of Romanian Teaching at The University Of Los Angeles, California*, Philologica Jassyensia, An VII, Nr. 2 (14), 2011
 33. Gărdan, G, M Eppel, *The Romanian Emigration to the United States*, Journal for the Study of Religions and Ideologies 11, no. 32, 2012.
 34. Glich Schiller, Nina, Basch, Linda, Blanc – Szantos, Cristina, *Transnationalism: A new analytic framework for understanding migration*, Annals of the New York Academy of Sciences, 1992;
 35. Gorun, Adrian, *Visul American despre democrație*, Analele Universității “Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Seria Litere și Științe Sociale, Nr. 2/2012.
 36. Goschin, Zizi, Roman, Monica și Danciu Aniela-Raluca, *The brain drain phenomenon in România. Magintude, characteristics, implications*, Revista Economică, 65:5, 2013.
 37. Guarnizo, Luis E. Portes, Alejandro, Heller, William, *Assimilation and Transnationalism: Determinants of transnational political action amo-*

- ung contemporary migrants, *American Journal of Sociology*, vol 108, Number 6 (May), 2003, 1211-48.
38. Hans-Zanker, Jessica, *Why do people migrate? A review of the theoretical literature*, working paper, Maastricht Graduate School of Governance, Maastricht, 2011.
 39. Hirschman, Charles, *The Role of Religion in the Origins and Adaptation of immigrant Groups in the United States*, *International Migration Review* Vol. 38, No. 3, Conceptual and Methodological Developments in the Study of International Migration, 2004.
 40. Jennissen, Roel, *Economic theories of international migration and the role of immigration policy*, accesat la 17 Ianuarie 2013 la <http://epc2006.princeton.edu/papers/60112>.
 41. Kerr, William R, *U.S. High-Skilled Immigration, Innovation, and Entrepreneurship: Empirical Approaches and Evidence*, National Bureau of Economic Research – Working Paper, Series 19377, 2013.
 42. Khoser, Khalid, *Why migration matters*, *Current History*, Aprilie 2009.
 43. King, Russel et. al, *Internal and International Migration: Bridging the Theoretical Divide*, Manuscris nepublicat, Sussex Centre for Migration Research, University of Sussex.
 44. Kumpikaite, Vilmante, Ineta Zickute, *Synergy of Migration Theories: Theoretical Insights*, *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics*, 23(4), 2012
 45. Lee, Everett, *A theory of migration*, *Demography*, Vol. 3, No. 1., 1966.
 46. Lipset, Seymour Martin, *Some Social Requisites of Democracy: Economic Development and Political Legitimacy*, *American Political Science Review*, 53 (1), 1959.
 47. Ludger, Pries, *Determining the Causes and Durability of transnational Labour Migration between Mexico and United States: Some Empirical Findings*, *International Migration Review*, Vol 42 (2), 2004;
 48. Mabogunje, Al, *Systems approach to a theory of rural-urban migration*. *Geographical Analysis*, 2:1-18, 1970;
 49. MacHarg, Kenneth D., *Romanian roots. Immigrants in S. Florida find it easy to remain a close-knit community through religion*, *South Florida Sun-Sentinel*, 23 Noiembrie 2003.
 50. Maha, Sorin-Ştefan, *The migration of europeans to the United States at the middle of the 19th century – the irish and german wave*, *CES Working Papers*, III, (4), 2011.
 51. Massey, Douglas et al, *Theories of International Migration: A Review and Appraisal*, *Population and Development Review*, Vol. 19, Nr. 3, 1993;
 52. Massey, Douglas S., et al, *Theories of International Migration, Population and Development Review*, volume 19, issue 3, 1993.
 53. Massey, Douglas S., *International migration and economic development*

- in comparative perspective*, Population and Development Review, No. 14, 1989.
54. Massey, Douglas S., *The New Immigration and Ethnicity in the United States*, Population and Development Review, Vol. 21, No. 3, 1995
 55. Motoi, Gabriela. *L'occupation de la force de travail et le manque de main d'œuvre en Roumanie*, Revista Universitară de Sociologie, Anul IV, nr. 1, 2008
 56. Obama, Barack, *Remarks by the President in Address to the Nation on Immigration*, 20 noiembrie 2014.
 57. Pedraza, Silvia, *Women and Migration: The Social Consequences of Gender*, Annual Review of Sociology, Vol. 17, 1991.
 58. Piche, Victor, *Contemporary Migration Theories as Reflected in their Founding Texts*, Population-E, 68 (1), 2013
 59. Portes, Alejandro, *Conclusion: Towards a new world – The origins and effects of transnational activities*, Ethnic and Racial Studies, Vol 2, Number 22, 1999.
 60. Portes, Alejandro, *Immigration theory for a new century: some problems and opportunities*, The International Migration Review, 1997, nr. 31, vol. 4;
 61. Portes, Alejandro, *Migration and Social Change: Some Conceptual Reflections*, Journal of Ethnic and Migration Studies, 36:10, 2010.
 62. Quffa, Wedad Andrada, *The Phenomenon Of Transnationalism From The Perspective Of International Migration*, Studies on Literature, Discourse and Multicultural Dialogue, Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, Mureș, 2013
 63. Ravenstein, E.G., *The laws of migration*, Journal of the Statistical Society of London, Vol. 48, No. 2, 1885,
 64. Robilă, Mihaela, *Eastern European immigrants in the United States: A socio-demographic profile*, The Social Science Journal, Nr. 44, 2007.
 65. Schwartz, Shalom H., *A Theory of Cultural Value Orientations: Explanation and Applications*, Comparative Sociology, Volume 5, issue 2-3, 2006
 66. Ștefănescu, Florica, Bekesi, Delia, Săveanu, Sorana, *Religie și natalitate*, în Bălțătescu S., Chișea, F., Cioară I., Hatos A., Săveanu S. (coord.), *Educație și schimbare socială. Perspective sociologice și comunicaționale*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2010.
 67. Tobler, Waldo, *Migration: Ravenstein, Thornwaite and beyond.*, Urban Geography, Volume 16, Issue 4, 1995.
 68. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, *The number of international migrants worldwide reaches 232 million*, Population Facts, No. 2 / 2013, Septembrie 2013.
 69. Vecoli, Rudolph T., *The Significance of Immigration in the Formation of an American Identity*, The History Teacher, Vol 30, No. 1, 1996.

70. Voinea, Dan-Valeriu, *A demographic portrait of Romanian immigrants In California*, Social Sciences and Education Research Review, Nr. 1, 2014.
71. Voinea, Dan-Valeriu, *Analysis Of The Socio-Demographic, Cultural And Economic Status Of Romanian Immigrants In Illinois*, Studies on Literature, Discourse and Multicultural Dialogue, Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, Mureș, 2013.
72. Yang, Fenggang, Ebaugh, Helen Rose, *Religion and Ethnicity Among New Immigrants: The Impact of Majority/Minority Status in Home and Host Countries*, Journal for the Scientific Study of Religion. Volume 40, Issue 3, 2001.

Statistici și documente oficiale

1. "US Religious Landscape Survey". 2012. Accesat la 24 august 2014. Disponibil la <http://www.pewforum.org/2012/10/09/nones-on-the-rise/>
2. Central Intelligence Agency, *The World Factbook*, 2014.
3. <http://data.bls.gov/timeseries/LNS14000000>, accesat la 13.10.2013
4. Instituto Nacional de Estadística. *Population and Housing Censuses 2011*. Disponibil la http://www.ine.es/en/prensa/np788_en.pdf, ultima accesare 12 iulie 2014.
5. Istituto Nazionale di Statistica. *Gli stranieri al 15° Censimento della popolazione - Dec 23 2013*, disponibil la http://www.istat.it/it/files/2013/12/Notadiffusione_stranieri20122013.pdf, ultima accesare 12 iulie 2014.
6. Secția de Relații Externe a CC al PRM din 3 februarie 1947, *NOTĂ: Românii din America*.
7. Transparency International, Corruption Perceptions Index 2013, disponibil la <http://cpi.transparency.org/cpi2013/results/>, ultima accesare 1 august 2014.
8. United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA), *Trends in International Migrant Stock: The 2008 Revision*, disponibil la <http://esa.un.org/migration/index.asp?panel=1>

Resurse web

1. Ambasada României la Washington. *Comunitatea română*. Disponibil la <http://washington.mae.ro/node/286> . Ultima accesare 4 august 2014.
2. AR-NE, <http://www.ar-ne.org/>, ultima accesare 9 decembrie 2014.
3. Arhiepiscopia Ortodoxă Română din Cele Două Americi, *Parohiile din US*, <http://www.romarch.org/ro/parohii.php>, accesat la 6 decembrie 2014.
4. Asociația Medicală Română din America, *Misiune*, <http://www.Romanianmaa.org/MissionStatementRomVersion.html>, ultima accesare 9 decembrie 2014.

5. Business Insider, *The Most Important Values Of People Around The World* , <http://www.businessinsider.my/what-do-people-find-important-in-life-2014-7/>, ultima accesare 1 august 2014.
6. Casa Română, <http://www.casaromana.org/about-us.htm>, ultima accesare 10 decembrie 2014.
7. Consulatul General Al României la Los Angeles, *Competența Consulară*, <http://losangeles.mae.ro/node/258>, accesat la 5 decembrie 2014.
8. <http://data.bls.gov/timeseries/LNS14000000>, accesat la 13.10.2013
9. <http://washington.mae.ro/node/286>
10. <http://washington.mae.ro/node/286>
11. <http://www.icrny.org/>, accesat la 5 decembrie 2014.
12. Liga Studenților Români din Străinătate, *Despre LSRS*, <http://www.lsr.ro/despre-lsr/>, ultima accesare 10 decembrie 2014.
13. Romanian Baptist Association of USA and Canada, *Biserici Baptiste Române din Asociație*, <http://baptisti.org/biserici/>, ultima accesare 6 decembrie 2014.
14. Romanian Catholic Diocese Eparchy of St. George in Canton, *Parishes in USA*, <http://www.Romaniancatholic.org/directory/parishes-usa/>, ultima accesare 6 decembrie 2014.
15. Romanian Folk Art Museum, <http://www.Romanianculture.us/museum.html>, ultima accesare 10 decembrie 2014.
16. Societatea Română Creștină Dorul, *Istorie*, <http://www.dorul.org/Isorie.html>, ultima accesare 10 decembrie 2014.
17. The Romanian Orthodox Episcopate of America, *Parishes*, <http://www.roea.org/parishes.html>, accesat la 6 decembrie 2014.
18. United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA), *Trends in International Migrant Stock: The 2008 Revision*, disponibil la <http://esa.un.org/migration/index.asp?panel=1>
19. Uniunea și Liga Societăților Românești, http://www.Romaniansocieties.com/rom_societies/info.php, ultima accesare 9 decembrie 2014.
20. US Census Bureau, *American Community Survey – Information Guide*, ACS–331(C)(2013), U.S. Department of Commerce, 2013.
21. US Census Bureau, *What is the American Community Survey*, http://www.census.gov/acs/www/about_the_survey/american_community_survey/, ultima accesare 26.07.14.

LISTĂ TABELE

TABELUL 1. PERSOANE STABILITE ÎN STATELE UNITE CARE AU DECLARAT DREPT ULTIMĂ ȚARĂ DE REZIDENȚĂ ROMÂNIA – 1881 – 1920	42
TABELUL 2. LOCUITORI AI STATELOR UNITE ALE AMERICII NĂSCUȚI ÎN ROMÂNIA.	48
TABELUL 3. PERSOANE CE SE DECLARĂ DE ORIGINE ROMÂNĂ.	48
TABELUL 4. LOCUITORI AI STATELOR UNITE ALE AMERICII NĂSCUȚI ÎN ROMÂNIA.	50
TABELUL 5. NUMĂRUL DE IMIGRANȚI ROMÂNI ADMIȘI ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII, ÎN FUNCȚIE DE SEX ȘI DISTRIBUȚIE PE PROCENTE, 1899-1928.	51
TABELUL 6. PERSOANE STABILITE ÎN STATELE UNITE CE AU DECLARAT CA ULTIMA ȚARĂ DE REZIDENȚĂ ROMÂNIA - 1930 – 1949	52
TABELUL 7. NUMĂRUL PERSOANELOR CE SE DECLARĂ DE ORIGINE ROMÂNĂ.	53
TABELUL 8. PERSOANE STABILITE ÎN STATELE UNITE CE AU DECLARAT CA ULTIMA ȚARĂ DE REZIDENȚĂ ROMÂNIA - 1947 – 1989	58
TABELUL 9. NUMĂRUL LOCUITORILOR AI STATELOR UNITE ALE AMERICII NĂSCUȚI ÎN ROMÂNIA	59
TABELUL 10. PERSOANE STABILITE ÎN STATELE UNITE CE AU DECLARAT CA ULTIMA ȚARĂ DE REZIDENȚĂ ROMÂNIA - 1990 – 2010	61
TABELUL 11. ANUL COLECTĂRII DATELOR PENTRU AMERICAN COMMUNITY SURVEY	70
TABELUL 12. METODA DE COLECTARE A DATELOR – AMERICAN COMMUNITY SURVEY	71
TABELUL 13. DISTRIBUȚIA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII PE REGIUNI	71
TABELUL 14. NUMĂRUL DE ANI DE CÂND SE AFLĂ ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	73
TABELUL 15. PERIOADA ÎN CARE AU IMIGRAT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	74
TABELUL 16. PERIOADA ÎN CARE AU DOBÂNDIT CETĂȚENIA	75
TABELUL 17. RĂSPÂNDIREA PE STATE A PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ ÎN SUA	77
TABELUL 18. LOCUL NAȘTERII AL ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII (PESTE 1000 DE PERSOANE)	79
TABELUL 19. ORIGINEA ETNICĂ A ROMÂNILOR DIN SUA – PRIMA OPȚIUNE	81
TABELUL 20. ORIGINEA ETNICĂ A ROMÂNILOR DIN SUA – A DOUA OPȚIUNE	81
TABELUL 21. ÎNSUȘIREA LIMBII ENGLEZE LA ROMÂNII DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	82
TABELUL 22. ÎNSUȘIREA LIMBII ENGLEZE LA COMUNITATEA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII, ANALIZATĂ PE GRUPE DE VÂRSTĂ	84
TABELUL 23. ÎNSUȘIREA LIMBII ENGLEZE LA COMUNITATEA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII, ANALIZATĂ ÎN FUNCȚIE DE CETĂȚENIE	86
TABELUL 24. VÂRSTA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	87
TABELUL 25. TIPUL GOSPODĂRIEI ROMÂNNO-AMERICANE	88
TABELUL 26. STAREA CIVILĂ A ROMÂNILOR DIN SUA	89
TABELUL 27. NUMĂRUL CĂSĂTORIILOR	91
TABELUL 28. NIVELUL DE STUDII AL ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	91
TABELUL 29. OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN RÂNDUL ROMÂNILOR DIN SUA	92
TABELUL 30. SĂPTĂMÂNI LUCRATE ÎN ULTIMUL AN	93
TABELUL 31. ROMÂNII DIN SUA. OCUPAȚIA PE DOMENII DE ACTIVITATE.	93
TABELUL 32. ROMÂNII DIN SUA. OCUPAȚIE.	94
TABELUL 33. VENITUL ANUAL TOTAL AL GOSPODĂRIEI	95
TABELUL 34. ROMÂNII DIN SUA. VENITURI / FAMILIE ÎN ULTIMELE 12 LUNI (2012, ÎN DOLARI)	96
TABELUL 35. VENITURI / PERSOANĂ ÎN ULTIMELE 12 LUNI (2012, ÎN DOLARI)	97

TABELUL 36. NUMĂRUL ȘI PERIOADA ACTIVĂ A VETERANILOR	99
TABELUL 37. RATELE SĂRĂCIEI PENTRU FAMILII ȘI PENTRU PERSOANE PENTRU CARE NIVELUL DE SĂRĂCIE ESTE DETERMINAT ÎN RÂNDUL IMIGRANȚILOR ROMÂNI	100
TABELUL 38. STAREA DE SĂRĂCIE ȘI NATIVITATEA IMIGRANȚILOR DE ORIGINE ROMÂNĂ	101
TABELUL 39. DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA LOCUINȚEI	102
TABELUL 40. CHIRIA BRUTĂ LUNARĂ PLĂTITĂ DE ROMÂNII DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	102
TABELUL 41. VALOAREA PLĂȚII LUNARE PENTRU PRIMA IPOTECĂ	103
TABELUL 42. COSTUL ANUAL DE ASIGURARE A BUNURILOR	104
TABELUL 43. CHELTUIELI ANUALE CU ELECTRICITATEA	105
TABELUL 44. COMBUSTIBILUL FOLOSIT PENTRU ÎNCĂLZIREA DOMICILIULUI	105
TABELUL 45. CHELTUIELI ANUALE CU ÎNCĂLZIREA CASEI	106
TABELUL 46. CHELTUIELI ANUALE CU APA	106
TABELUL 47. CHELTUIELI ANUALE CU COMBUSTIBIL	107
TABELUL 48. STRUCTURA UNITĂȚILOR DE LOCUINȚĂ	107
TABELUL 49. NUMĂRUL DE FAMILII ÎN GOSPODĂRIE	108
TABELUL 50. VECHIMEA LOCUINȚELOR ROMÂNILOR DIN SUA	108
TABELUL 51. VALOAREA LOCUINȚELOR ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	109
TABELUL 52. AUTOVEHICULE DISPONIBILE ÎN GOSPODĂRIE	110
TABELUL 53. STRUCTURA EȘANTIONULUI CERCETĂRII – ÎMPĂRȚIREA PE STATE	117
TABELUL 54. STRUCTURA EȘANTIONULUI CERCETĂRII – ÎMPĂRȚIREA PE SEX	119
TABELUL 55. STRUCTURA EȘANTIONULUI CERCETĂRII – ÎMPĂRȚIREA PE GRUPE DE VÂRSTĂ	120
TABELUL 56. LIMBA COMPLETĂRII CHESTIONARULUI	120
TABELUL 57. SEXUL	120
TABELUL 58. VÂRSTA (GRUPA DE VÂRSTĂ)	122
TABELUL 59. CORELAȚIE ÎNTRE VÂRSTĂ (GRUPA DE VÂRSTĂ) ȘI SEXUL	123
TABELUL 60. STAREA CIVILĂ	124
TABELUL 61. CORELAȚIE ÎNTRE STAREA CIVILĂ ȘI SEXUL	125
TABELUL 62. NUMĂRUL DE COPII ÎN FAMILIE	126
TABELUL 63. CORELAȚIE ÎNTRE LOCUIREA ÎMPREUNĂ CU PĂRINȚII ȘI GRUPA DE VÂRSTĂ	127
TABELUL 64. CEL MAI ÎNALT NIVEL DE EDUCAȚIE FINALIZAT	128
TABELUL 65. CORELAȚIE ÎNTRE CEL MAI ÎNALT NIVEL DE EDUCAȚIE FINALIZAT ȘI SEXUL	129
TABELUL 66. STAREA ANGAJĂRII	130
TABELUL 67. CORELAȚIE ÎNTRE STAREA ANGAJĂRII ȘI POSESIA CETĂȚENIEI AMERICANE	132
TABELUL 68. CORELAȚIE ÎNTRE STAREA ANGAJĂRII ȘI SEXUL	132
TABELUL 69. PROFESIE/OCUPAȚIE ÎN ACTIVITĂȚILE GENERALE PREZENTE SAU TRECUTE.	133
TABELUL 70. CORELAȚIE ÎNTRE PROFESIE/OCUPAȚIE ÎN ACTIVITĂȚILE GENERALE PREZENTE SAU TRECUTE ȘI SEXUL.	134
TABELUL 71. DISTRIBUȚIA PE STATE	135
TABELUL 72. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR: MAI MULTĂ IMPORTANTĂ ACORDATĂ VIEȚII DE FAMILIE	137
TABELUL 73. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR: MAI MULTĂ IMPORTANTĂ ACORDATĂ VIEȚII DE FAMILIE (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	138
TABELUL 74. DOMICILIUL STABIL AL PĂRINȚILOR	139

TABELUL 75. DOMICILIUL STABIL AL BUNICILOR	140
TABELUL 76. ANUL STABILIRII PĂRINȚILOR / BUNICILOR ÎN SUA	141
TABELUL 77. DOMICILIUL PARTENERULUI DE VIAȚĂ	142
TABELUL 78. ANUL STABILIRII PARTENERULUI DE VIAȚĂ ÎN SUA	143
TABELUL 79. ULTIMA ȘCOALĂ ABSOLVITĂ ÎN ROMÂNIA	144
TABELUL 80. OCUPAȚIA PRINCIPALĂ ÎN ROMÂNIA ÎNAINTE DE A EMIGRA	146
TABELUL 81. LOCALITATEA ÎN CARE A TRĂIT ÎN ROMÂNIA ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN SUA	147
TABELUL 82. JUDEȚUL ÎN CARE A TRĂIT ÎN ROMÂNIA ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN SUA	149
TABELUL 83. NĂSCUT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	151
TABELUL 84. PERIOADA ÎN CARE FAMILIA S-A STABILIT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	151
TABELUL 85. MOTIVELE EMIGRĂRII FAMILIEI	152
TABELUL 86. PERIOADA STABILIRII ÎN SATELE UNITE ALE AMERICII	153
TABELUL 87. VÂRSTA LA MOMENTUL STABILIRII ÎN SUA (GRUPA DE VÂRSTĂ)	155
TABELUL 88. FACTORUL DE DECIZIE PRIVIND EMIGRAREA	157
TABELUL 89. MODALITATEA DE IMIGRARE ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	158
TABELUL 90. CORELAȚIE ÎNTRE MODALITATEA DE IMIGRARE ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII ȘI SEXUL RESPONDENȚILOR	160
TABELUL 91. MOTIVELE EMIGRĂRII ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	160
TABELUL 92. POSESIA CETĂȚENIEI AMERICANE	162
TABELUL 93. CORELAȚIE ÎNTRE POSESIA CETĂȚENIEI AMERICANE ȘI SEXUL RESPONDENȚILOR	162
TABELUL 94. CORELAȚIE ÎNTRE VÂRSTA (GRUPA DE VÂRSTĂ) ȘI POSESIA CETĂȚENIEI AMERICANE	163
TABELUL 95. ANUL OBȚINERII CETĂȚENIEI AMERICANE	164
TABELUL 96. INTENȚIA DE SOLICITARE A CETĂȚENIEI AMERICANE	165
TABELUL 97. POSESIA UNEI PROPRIETĂȚII SEMNIFICATIVE ÎN ROMÂNIA (APARTAMENT, MAȘINĂ ETC.)	165
TABELUL 98. CORELAȚIE ÎNTRE VÂRSTA (GRUPA DE VÂRSTĂ) ȘI POSESIA UNEI PROPRIETĂȚII SEMNIFICATIVE ÎN ROMÂNIA (APARTAMENT, MAȘINĂ ETC.)	166
TABELUL 99. LIMBĂ VORBITĂ ÎN MOD NORMAL ACASĂ	166
TABELUL 100. CORELAȚIE ÎNTRE VÂRSTA LA MOMENTUL STABILIRII ÎN SUA (GRUPA DE VÂRSTĂ) ȘI LIMBA VORBITĂ ÎN MOD NORMAL ACASĂ	167
TABELUL 101. CORELAȚIE ÎNTRE VÂRSTĂ (GRUPA DE VÂRSTĂ) ȘI LIMBĂ VORBITĂ ÎN MOD NORMAL ACASĂ	168
TABELUL 102. EDUCAȚIE RELIGIOASĂ ÎN CADRUL FAMILIEI	169
TABELUL 103. EDUCAȚIE RELIGIOASĂ ÎN SÂNUL FAMILIEI (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	169
TABELUL 104. RELIGIOZITATE, INDEPENDENTĂ DE MERSUL LA BISERICĂ	170
TABELUL 105. RELIGIOZITATE, INDEPENDENTĂ DE MERSUL LA BISERICĂ (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	171
TABELUL 106. CREDINȚA ÎN DUMNEZEU	171
TABELUL 107. CREDINȚA ÎN DUMNEZEU (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	171
TABELUL 108. CORELAȚIE ÎNTRE CREDINȚA ÎN DUMNEZEU ȘI SEXUL	172
TABELUL 109. CORELAȚIE ÎNTRE CREDINȚA ÎN DUMNEZEU ȘI VÂRSTA (GRUPA DE VÂRSTĂ)	172
TABELUL 110. FRECVENȚA LA CARE SE ROAGĂ LA DUMNEZEU ÎN AFARA SLUJBELORE RELIGIOASE	173

TABELUL 111. FRECVENȚA LA CARE SE ROAGĂ LA DUMNEZEU ÎN AFARA SLUJBELOR RELIGIOASE (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	174
TABELUL 112. FRECVENȚA LA CARE MERGE LA SLUJBE RELIGIOASE, ÎN AFARĂ DE NUNȚI ȘI ÎNMORMÂNTĂRI	174
TABELUL 113. FRECVENȚA LA CARE MERGE LA SLUJBE RELIGIOASE, ÎN AFARĂ DE NUNȚI ȘI ÎNMORMÂNTĂRI (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	176
TABELUL 114. IMPORTANȚA LUI DUMNEZEU ÎN VIAȚĂ	176
TABELUL 115. IMPORTANȚA LUI DUMNEZEU ÎN VIAȚĂ (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	178
TABELUL 116. SCHIMBAREA APARTENENȚEI RELIGIOASE	178
TABELUL 117. APARTENENȚA LA O RELIGIE SAU O CONFESIUNE RELIGIOASĂ ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII (DETALIAT)	179
TABELUL 118. APARTENENȚA LA O RELIGIE SAU O CONFESIUNE RELIGIOASĂ ÎN PREZENT	181
TABELUL 119. APARTENENȚA LA O RELIGIE SAU O CONFESIUNE RELIGIOASE ÎN PREZENT (DETALIAT)	181
TABELUL 120. CORELAȚIE ÎNTRE APARTENENȚA LA O RELIGIE SAU O CONFESIUNE RELIGIOASĂ ÎN PREZENT ȘI LIMBĂ VORBITĂ ÎN MOD NORMAL ACASĂ	181
TABELUL 121. SATISFAȚIE FAȚĂ DE SITUAȚIA FINANCIARĂ A FAMILIEI (GOSPODĂRIEI)	182
TABELUL 122. SATISFAȚIE FAȚĂ DE SITUAȚIA FINANCIARĂ A FAMILIEI (GOSPODĂRIEI) (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	184
TABELUL 123. PERCEPȚIA ASUPRA NUMĂRULUI DE OAMENI CARE TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE ÎN SUA FAȚĂ DE ACUM 10 ANI	185
TABELUL 124. PERCEPȚIA ASUPRA NUMĂRULUI DE OAMENI CARE TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE FAȚĂ DE ACUM 10 ANI (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	186
TABELUL 125. ATITUDINEA FAȚĂ DE MOTIVUL PENTRU CARE OAMENII TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE	187
TABELUL 126. ATITUDINEA FAȚĂ DE MOTIVUL PENTRU CARE OAMENII TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	188
TABELUL 127. ATITUDINEA FAȚĂ DE ȘANSELE OAMENILOR SĂRACI DE A SCĂPA DE SĂRĂCIE	188
TABELUL 128. ATITUDINEA FAȚĂ DE ȘANSELE OAMENILOR SĂRACI DE A SCĂPA DE SĂRĂCIE (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	189
TABELUL 129. CORELAȚIE ÎNTRE VENITURILE TOTALE DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARII, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ETC. ȘI ATITUDINEA FAȚĂ DE ȘANSELE OAMENILOR SĂRACI DE A SCĂPA DE SĂRĂCIE	190
TABELUL 130. EVOLUȚIA SITUAȚIEI FINANCIARE A FAMILIEI ÎN ULTIMUL AN	190
TABELUL 131. VENITURILE TOTALE DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARII, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ETC.	192
TABELUL 132. CORELAȚIE ÎNTRE VENITURILE TOTALE DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARII, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ȘI EVOLUȚIA SITUAȚIEI FINANCIARE A FAMILIEI ÎN ULTIMUL AN	193
TABELUL 133. CORELAȚIE ÎNTRE VENITURILE TOTALE DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARII, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ETC. ȘI SEXUL	194
TABELUL 134. CORELAȚIE ÎNTRE VENITURILE TOTALE DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARII, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ETC. ȘI VÂRSTA (GRUPA DE VÂRSTĂ)	195
TABELUL 135. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR: MAI PUȚINĂ	

IMPORTANTĂ ACORDATĂ MUNCII ÎN VIAȚA NOASTRĂ	196
TABELUL 136. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR: MAI PUȚINĂ	
IMPORTANTĂ ACORDATĂ MUNCII ÎN VIAȚA NOASTRĂ (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	196
TABELUL 137. ATITUDINE: IMPORTANȚA MUNCII VERSUS IMPORTANȚA TIMPULUI LIBER	197
TABELUL 138. ATITUDINE: IMPORTANȚA MUNCII VS IMPORTANȚA TIMPULUI LIBER (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	199
TABELUL 139. ATITUDINE: RESPECTAREA INSTRUCȚIUNILOR PRIMITE LA SERVICIU	199
TABELUL 140. ATITUDINE: RESPECTAREA INSTRUCȚIUNILOR PRIMITE LA SERVICIU (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	200
TABELUL 141. SURSE DE INFORMAȚII FOLOSITE ÎN ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ	201
TABELUL 142. SURSE DE INFORMAȚII FOLOSITE ÎN ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ ÎN ROMÂNIA	202
TABELUL 143. SURSE DE INFORMAȚII FOLOSITE ÎN ULTIMA SĂPTĂMÂNĂ ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	202
TABELUL 144. IMPORTANT ÎN VIAȚĂ	204
TABELUL 145. IMPORTANT ÎN VIAȚĂ. ROMÂNIA	204
TABELUL 146. IMPORTANT ÎN VIAȚĂ. STATELE UNITE ALE AMERICII	205
TABELUL 147. ÎNCREDERE ÎN:	207
TABELUL 148. ÎNCREDERE ÎN. ROMÂNIA	208
TABELUL 149. ÎNCREDERE ÎN. STATELE UNITE ALE AMERICII	209
TABELUL 150. GRUPURI PE CARE NU LE-AR DORI CA VECINI:	211
TABELUL 151. GRUPURI PE CARE NU LE-AR DORI CA VECINI (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	211
TABELUL 152. ACTIVISM POLITIC ÎN ULTIMII CINCI ANI	212
TABELUL 153. ACTIVISM POLITIC ÎN ULTIMII CINCI ANI: STATELE UNITE ALE AMERICII)	213
TABELUL 154. ACTIVISM POLITIC ÎN ULTIMII CINCI ANI. ROMÂNIA	213
TABELUL 155. APARTENENȚA ORGANIZAȚIONALĂ	214
TABELUL 156. APARTENENȚA ORGANIZAȚIONALĂ. ROMÂNIA	215
TABELUL 157. APARTENENȚA ORGANIZAȚIONALĂ. STATELE UNITE ALE AMERICII	216
TABELUL 158. CONTROLUL ASUPRA PROPRIULUI DESTIN ȘI A LIBERTĂȚII DE ALEGERE	217
TABELUL 159. CONTROLUL ASUPRA PROPRIULUI DESTIN ȘI A LIBERTĂȚII DE ALEGERE (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	218
TABELUL 160. GRADUL DE FERICIRE (SUBIECTIV)	219
TABELUL 161. GRADUL DE FERICIRE (SUBIECTIV) (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	220
TABELUL 162. STAREA SĂNĂTĂȚII (SUBIECTIV)	221
TABELUL 163. STAREA SĂNĂTĂȚII (SUBIECTIV) (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	222
TABELUL 164. MÂNDRIA FAȚĂ DE FAPTUL CĂ ESTE ROMÂN SAU DE ORIGINE ROMÂNĂ	222
TABELUL 165. MÂNDRIA FAȚĂ DE NAȚIONALITATE (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	223
TABELUL 166. MÂNDRIA FAȚĂ DE FAPTUL CĂ TRĂIEȘTE ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	224
TABELUL 167. RELAȚIA CU LUMEA: MĂ VĂD CA UN CETĂȚEAN AL LUMII.	225
TABELUL 168. RELAȚIA CU LUMEA: STATELE UNITE ALE AMERICII	226
TABELUL 169. RELAȚIA CU LUMEA: ROMÂNIA	226
TABELUL 170. EGALITATEA DE ȘANSE.	227
TABELUL 171. EGALITATEA DE ȘANSE. ROMÂNIA	228

TABELUL 172. EGALITATEA DE ȘANSE. STATELE UNITE ALE AMERICII	229
TABELUL 173. SISTEM POLITIC DEMOCRATIC. ROMANII DIN SUA.	230
TABELUL 174. SISTEM POLITIC DEMOCRATIC. ROMÂNIA.	231
TABELUL 175. SISTEM POLITIC DEMOCRATIC - STATELE UNITE ALE AMERICII	232
TABELUL 176. CARACTERISTICI ESENȚIALE ALE DEMOCRAȚIEI	234
TABELUL 177. CARACTERISTICI ESENȚIALE ALE DEMOCRAȚIEI. ROMÂNIA	235
TABELUL 178. CARACTERISTICI ESENȚIALE ALE DEMOCRAȚIEI: STATELE UNITE ALE AMERICII	236
TABELUL 179. CÂT DE IMPORTANT ESTE PENTRU DVS. SĂ TRĂIȚI ÎNTR-O ȚARĂ CU GUVERNARE DEMOCRATICĂ?	237
TABELUL 180. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR	238
TABELUL 181. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR. ROMÂNIA	239
TABELUL 182. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR. STATELE UNITE ALE AMERICII	239
TABELUL 183. ATITUDINE: PROPRIETATEA PRIVATĂ VS PROPRIETATEA DE STAT	240
TABELUL 184. ATITUDINE: PROPRIETATEA PRIVATĂ VS PROPRIETATEA DE STAT (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	241
TABELUL 185. ATITUDINE: CONCURENȚA ESTE BUNĂ VS CONCURENȚA ESTE REA	242
TABELUL 186. ATITUDINE: CONCURENȚA ESTE BUNĂ VS CONCURENȚA ESTE REA (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	243
TABELUL 187. ATITUDINE: „FOLOSIREA VIOLENȚEI PENTRU ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR POLITICE NU ESTE NICIODATĂ JUSTIFICATĂ”	244
TABELUL 188. ATITUDINE: „FOLOSIREA VIOLENȚEI PENTRU ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR POLITICE NU ESTE NICIODATĂ JUSTIFICATĂ” (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	245
TABELUL 189. IMPORTANT ÎN GUVERNAREA ȚĂRII: SĂ AIBĂ UN SISTEM POLITIC DEMOCRATIC	245
TABELUL 190. IMPORTANT ÎN GUVERNAREA ȚĂRII: SĂ AIBĂ UN SISTEM POLITIC DEMOCRATIC (COMPARAȚIE STATELE UNITE ALE AMERICII – ROMÂNIA)	246
TABELUL 191. IMPORTANT ÎN GUVERNAREA ȚĂRII: SĂ AIBĂ LA CONDUCERE UN REGIM MILITAR	247
TABELUL 192. IMPORTANT ÎN GUVERNAREA ȚĂRII: SĂ AIBĂ LA CONDUCERE UN REGIM MILITAR (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	248
TABELUL 193. IMPORTANT PENTRU BUNUL MERS AL SOCIETĂȚII.	249
TABELUL 194. IMPORTANT PENTRU BUNUL MERS AL SOCIETĂȚII: (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	249
TABELUL 195. PERCEPȚIA ASUPRA DEMOCRAȚIEI DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	250
TABELUL 196. PERCEPȚIA ASUPRA DEMOCRAȚIEI DIN ROMÂNIA	251
TABELUL 197. PERCEPȚIA ASUPRA DEMOCRAȚIEI ÎN PROPRIA ȚARĂ (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	252
TABELUL 198. PERCEPȚIA ASUPRA RĂSPÂNDIRII CORUPȚIEI ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	253
TABELUL 199. PERCEPȚIA ASUPRA RĂSPÂNDIRII CORUPȚIEI ÎN ROMÂNIA	254
TABELUL 200. PERCEPȚIA ASUPRA RĂSPÂNDIRII CORUPȚIEI ÎN PROPRIA ȚARĂ (COMPARAȚIE ROMÂNIA - STATELE UNITE ALE AMERICII)	255

LISTĂ GRAFICE

FIGURA 1. NUMĂRULUL ȘI PROCENTUL IMIGRANȚILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII – 1900 – 2010.	36
FIGURA 2. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1900	65
FIGURA 3. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1910	67
FIGURA 4. EVOLUȚIA NUMĂRULUI IMIGRANȚILOR ROMÂNI DIN SUA	46
FIGURA 5. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1920	70
FIGURA 6. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1930	73
FIGURA 7. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1940	80
FIGURA 8. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1960	85
FIGURA 9. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1970	89
FIGURA 10. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 1990	92
FIGURA 11. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM RECENSĂMÂNTULUI DIN 2000	95
FIGURA 12. IMIGRANȚI ROMÂNI DEVENIȚI CETĂȚENI AMERICANI 1880-2010	65
FIGURA 13. NUMĂRULUL PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ DIN STATELE UNITE ALE AMERICII CONFORM AMERICAN COMMUNITY SURVEY 2010	100
FIGURA 14. DISTRIBUȚIA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII PE REGIUNI	72
FIGURA 15. NUMĂRUL DE ANI DE CÂND SE AFLĂ ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	73
FIGURA 16. PERIOADA ÎN CARE AU IMIGRAT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	75
FIGURA 17. PERIOADA ÎN CARE AU DOBÂNDIT CETĂȚENIA	76
FIGURA 18. RĂSPÂNDIREA PE STATE A PERSOANELOR DE ORIGINE ROMÂNĂ ÎN SUA	78
FIGURA 19. ÎNSUȘIREA LIMBII ENGLEZE LA COMUNITATEA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	83
FIGURA 20. ÎNSUȘIREA LIMBII ENGLEZE LA COMUNITATEA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII, ANALIZATĂ PE GRUPE DE VÂRSTĂ	85
FIGURA 21. VÂRSTA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	87
FIGURA 22. STAREA CIVILĂ A ROMÂNILOR DIN SUA	89
FIGURA 23. EVOLUȚIA CĂSĂTORIILOR ÎN RÂNDUL ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	90
FIGURA 24. VENITUL ANUAL TOTAL AL GOSPODĂRIEI	96
FIGURA 25. VENITURI / PERSOANĂ ÎN ULTIMELE 12 LUNI (2012, ÎN DOLARI).	97
FIGURA 26. ROMÂNII DIN SUA. VENITURI / PERSOANĂ ÎN ULTIMELE 12 LUNI (2012, ÎN DOLARI).	98
FIGURA 27. VALOAREA PLĂȚII LUNARE PENTRU PRIMA IPOTECĂ	104
FIGURA 28. VÂRSTA	122
FIGURA 29. VÂRSTA (GRUPA DE VÂRSTĂ)	123
FIGURA 30. STAREA CIVILĂ	125

FIGURA 31. NUMĂRUL DE COPII ÎN FAMILIE	127
FIGURA 32. CEL MAI ÎNALT NIVEL DE EDUCAȚIE FINALIZAT	129
FIGURA 33. STAREA ANGAJĂRII	131
FIGURA 34. PROFESIE/OCUPAȚIE ÎN ACTIVITĂȚILE GENERALE PREZENTE SAU TRECUTE	134
FIGURA 35. DISTRIBUȚIA PE STATE	136
FIGURA 36. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR: MAI MULTĂ IMPORTANȚĂ ACORDATĂ VIEȚII DE FAMILIE	138
FIGURA 37. DOMICILIUL STABIL AL PĂRINȚILOR	139
FIGURA 38. DOMICILIUL STABIL AL BUNICILOR	141
FIGURA 39. ANUL STABILIRII PĂRINȚILOR / BUNICILOR ÎN SUA	142
FIGURA 40. ANUL STABILIRII PARTENERULUI DE VIAȚĂ ÎN SUA	143
FIGURA 41. ULTIMA ȘCOALĂ ABSOLVITĂ ÎN ROMÂNIA	145
FIGURA 42. OCUPAȚIA PRINCIPALĂ ÎN ROMÂNIA ÎNAINTE DE A EMIGRA	147
FIGURA 43. JUDEȚUL ÎN CARE A TRĂIT ÎN ROMÂNIA ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN SUA (PRIMELE 20)	150
FIGURA 44. PERIOADA ÎN CARE FAMILIA S-A STABILIT ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	152
FIGURA 45. PERIOADA STABILIRII ÎN SATELE UNITE ALE AMERICII	154
FIGURA 46. VÂRSTA LA MOMENTUL STABILIRII ÎN SUA	155
FIGURA 47. VÂRSTA LA MOMENTUL STABILIRII ÎN SUA (GRUPA DE VÂRSTĂ)	156
FIGURA 48. FACTORUL DE DECIZIE PRIVIND EMIGRAREA	158
FIGURA 49. MODALITATEA DE IMIGRARE ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	159
FIGURA 50. ANUL OBȚINERII CETĂȚENIEI AMERICANE	164
FIGURA 51. RELIGIOZITATE, INDEPENDENTĂ DE MERSUL LA BISERICĂ	170
FIGURA 52. FRECVENȚA LA CARE SE ROAGĂ LA DUMNEZEU ÎN AFARA SLUJBELOR RELIGIOASE	173
FIGURA 53. FRECVENȚA LA CARE MERGE LA SLUJBE RELIGIOASE, ÎN AFARĂ DE NUNȚI ȘI ÎNMORMÂNTĂRI	175
FIGURA 54. IMPORTANȚA LUI DUMNEZEU ÎN VIAȚĂ	177
FIGURA 55. APARTENENȚA LA O RELIGIE SAU O CONFESIUNE RELIGIOASĂ ÎNAINTE DE A EMIGRA ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII (DETALIAT)	180
FIGURA 56. SATISFAȚIE FAȚĂ DE SITUAȚIA FINANCIARĂ A FAMILIEI (GOSPODĂRIEI)	183
FIGURA 57. PERCEPȚIA ASUPRA NUMĂRULUI DE OAMENI CARE TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE ÎN SUA FAȚĂ DE ACUM 10 ANI	186
FIGURA 58. ATITUDINEA FAȚĂ DE MOTIVUL PENTRU CARE OAMENII TRĂIESC ÎN SĂRĂCIE	187
FIGURA 59. ATITUDINEA FAȚĂ DE ȘANSELE OAMENILOR SĂRACI DE A SCĂPA DE SĂRĂCIE	189
FIGURA 60. EVOLUȚIA SITUAȚIEI FINANCIARE A FAMILIEI ÎN ULTIMUL AN	191
FIGURA 61. VENITURILE TOTALE DIN ULTIMUL AN, INCLUZÂND SALARI, PENSII, ALOCAȚII, CHIRII, DIVIDENDE ETC.	192
FIGURA 62. SCHIMBĂRI ALE STILULUI DE VIAȚĂ ÎN VIITOR: MAI PUȚINĂ IMPORTANȚĂ ACORDATĂ MUNCII ÎN VIAȚA NOASTRĂ	197
FIGURA 63. ATITUDINE: IMPORTANȚA MUNCII VERSUS IMPORTANȚA TIMPULUI LIBER	198
FIGURA 64. ATITUDINE: RESPECTAREA INSTRUCȚIUNILOR PRIMITE LA SERVICIU	200
FIGURA 65. CONTROLUL ASUPRA PROPRIULUI DESTIN ȘI A LIBERTĂȚII DE ALEGERE	218
FIGURA 66. GRADUL DE FERICIRE (SUBIECTIV)	220
FIGURA 67. STAREA SĂNĂTĂȚII (SUBIECTIV)	221
FIGURA 68. MÂNDRIA FAȚĂ DE FAPTUL CĂ ESTE ROMÂN SAU DE ORIGINE ROMÂNĂ	223

FIGURA 69. MÂNDRIA FAȚĂ DE FAPTUL CĂ TRĂIEȘTE ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	224
FIGURA 70. CÂT DE IMPORTANT ESTE PENTRU DVS. SĂ TRĂIȚI ÎNTR-O ȚARĂ CU GUVERNARE DEMOCRATICĂ?	238
FIGURA 71. ATITUDINE: PROPRIETATEA PRIVATĂ VS PROPRIETATEA DE STAT	240
FIGURA 72. ATITUDINE: CONCURENȚA ESTE BUNĂ VS CONCURENȚA ESTE REA	242
FIGURA 73. ATITUDINE: „FOLOSIREA VIOLENȚEI PENTRU ÎNDEPLINIREA OBIECTIVELOR POLITICE NU ESTE NICIODATĂ JUSTIFICATĂ”	244
FIGURA 74. IMPORTANT ÎN GUVERNAREA ȚĂRII: SĂ AIBĂ UN SISTEM POLITIC DEMOCRATIC	246
FIGURA 75. IMPORTANT ÎN GUVERNAREA ȚĂRII: SĂ AIBĂ LA CONDUCERE UN REGIM MILITAR	247
FIGURA 76. PERCEPȚIA ASUPRA DEMOCRAȚIEI DIN STATELE UNITE ALE AMERICII	251
FIGURA 77. PERCEPȚIA ASUPRA DEMOCRAȚIEI DIN ROMÂNIA	252
FIGURA 78. PERCEPȚIA ASUPRA RĂSPÂNDIRII CORUPȚIEI ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII	254
FIGURA 79. PERCEPȚIA ASUPRA RĂSPÂNDIRII CORUPȚIEI ÎN ROMÂNIA	255

ANEXA 1

CHESTIONAR PRIVIND MIGRAȚIA ȘI IDENTITATEA ROMÂNILOR DIN STATELE UNITE ALE AMERICII

Dvs. sunteți de origine română ?

Se poate considera de origine română o persoană pentru care unul dintre părinți, bunici sau străbunici este român.

- ☐
☐

Da
Nu

Locuiți în Statele Unite ale Americii ?

- ☐
☐

Da
Nu

Citiți, vă rog, afirmațiile de mai jos, pe care oamenii le fac uneori în legătură cu un sistem politic democratic. Spuneți-mi, vă rog, care este atitudinea dvs. față de fiecare afirmație, sunteți „total de acord”, „de acord”, „în dezacord” sau „în dezacord total”.

	Total de acord	Sunt de acord	Nu sunt de acord	În dez- acord total	Nu știu
În democrație, sistemul economic funcționează prost	☐	☐	☐	☐	☐
Democrațiile sunt nestatornice și au prea multe ambiguități	☐	☐	☐	☐	☐
Democrațiile nu sunt eficiente pentru menținerea ordinii	☐	☐	☐	☐	☐
Poate că democrația are problemele sale, dar este mai bună decât orice altă formă de guvernare	☐	☐	☐	☐	☐

În ce măsură considerați că următoarele afirmații reprezintă caracteristici esențiale ale democrației sau nu reprezintă caracteristici esențiale ale democrației?

Folosiți o scară de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „Nu reprezintă o caracteristică esențială pentru democrație” iar 10 înseamnă că este cu siguranță „O caracteristică esențială pentru democrație”

	Nu reprezintă o caracteristică esențială pentru democrație	2	3	4	5	6	7	8	9	O caracte- ristică esențială pentru democra- ție
Guvernele im- pозitează boga- ții și subvențio- nează săracii.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oamenii își aleg conducătorii prin alegeri libere.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oamenii pri- mesc ajutor de stat pentru șomaj.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Infractorii sunt pedepsiți aspru.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oamenii pot modifica legisla- ția prin refe- rendumuri.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Femeile au ace- leași drepturi ca bărbații.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Cât de important este pentru dvs. să trăiți într-o țară cu guvernare democratică?

Pe o scară de la 1 la 10, unde 1 înseamnă „deloc important”, iar 10 înseamnă „extrem de important”, ce poziție ați alege?

Deloc important	2	3	4	5	6	7	8	9	Extrem de important
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vă voi citi o listă cu schimbări ale stilului de viață care ar putea surveni în viitorul apropiat. Vă rog să-mi spuneți, pentru fiecare schimbare care s-ar putea să se petreacă în viitor, dacă ați considera-o „un lucru bun”, „un lucru rău” sau „nu v-ar deranja”?

	Un lucru bun	Nu mă deranjează	Un lucru rău	Nu știu
Mai puțină importanță acordată muncii în viața noastră	☐	☐	☐	☐
Mai multă importanță acordată dezvoltării tehnologiei	☐	☐	☐	☐
Respect mai mare pentru autoritate	☐	☐	☐	☐
Mai multă importanță acordată vieții de familie	☐	☐	☐	☐

Citiți, vă rog, aprecierile de mai jos. Pentru bunul mers al societății, care considerați, din punctul dvs. de vedere, că este cea mai importantă? Dar a doua ca importanță, care este?

Trageți cu mouse-ul cele două afirmații alese de dvs. în casuțele din dreapta, în ordinea importanței.

	Prima opțiune	A doua opțiune
Mentținerea ordinii în cadrul națiunii	☐	☐
Oamenii să aibă un grad mai mare de influență la luarea unor decizii guvernamentale importante	☐	☐
Combaterea creșterii prețurilor	☐	☐
Protejarea libertății de exprimare	☐	☐

Aș dori să îmi spuneți acum opiniile dvs. cu privire la următoarele două aspecte economice. Cum ați poziționa opinia dvs. pe această scară?

Proprietatea privată în afaceri și industrie ar trebui crescută	2	3	4	5	6	7	8	9	Proprietatea de stat în afaceri și industrie ar trebui crescută
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Concurența este bună. Stimulează oamenii să muncească și să dezvolte idei noi	2	3	4	5	6	7	8	9	Concurența este rea. Scoate la suprafață ce e mai rău în oameni.
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

În ce măsură sunteți sau nu sunteți de acord cu următoarea apreciere: „Folosirea violenței pentru îndeplinirea obiectivelor politice nu este niciodată justificată”?

Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord
☐	☐	☐	☐

Pentru fiecare afirmație, ați spune că este o modalitate „foarte bună”, „relativ bună”, „relativ proastă” sau „foarte proastă” de guvernare a unei țări?

	Foarte bună	Relativ bună	Relativ proastă	Foarte proastă
Să aibă la conducere un regim militar	☐	☐	☐	☐
Să aibă un sistem politic democratic	☐	☐	☐	☐

Pentru următoarele afirmații pe care le veți citi, vă rog să îmi spuneți în ce măsură sunteți sau nu sunteți de acord cu fiecare dintre ele. Sunteți „total de acord”, „de acord”, „nu sunteți de acord” sau „nu sunteți deloc de acord”?

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord
O femeie, dacă stă acasă și este casnică, este la fel de satisfăcută ca atunci când muncește și câștigă bani	☐	☐	☐	☐
Atât soțul, cât și soția trebuie să contribuie la venitul familiei (gospodăriei)	☐	☐	☐	☐
În general, bărbații sunt lideri politici mai buni decât femeile	☐	☐	☐	☐
Educația universitară este mai importantă pentru băieți decât pentru fete	☐	☐	☐	☐

Ce punct de pe această scară descrie cel mai clar importanța pe care o acordați muncii (inclusiv munca în gospodărie și activitatea școlară), în comparație cu activitățile din timpul liber și activitățile de recreere?

	2	3	4	
Activitățile din timpul liber, nu munca, fac viața să merite trăită	☐	☐	☐	Munca, nu activitățile din timpul liber, fac viața să merite trăită

Oamenii au idei diferite în ceea ce privește respectarea instrucțiunilor la serviciu. Unii spun că trebuie să respecti instrucțiunile date de un superior, chiar dacă nu ești în totalitate de acord cu ele. Alții spun că trebuie să respecti instrucțiunile date de un superior doar dacă ești convins că acesta are dreptate.

Alegeți o variantă de mai jos.

- ☐ Trebuie să respecti instrucțiunile, chiar dacă nu ești în totalitate de acord cu ele
- ☐ Trebuie să fii convins în prealabil
- ☐ Depinde
- ☐ Nu știu

Vă rog să-mi spuneți cât de importante sunt următoarele lucruri în viața dvs.

	Foarte important	Destul de important	Nu foarte important	Deloc important
Familia	☐	☐	☐	☐
Prietenii	☐	☐	☐	☐
Timpul liber	☐	☐	☐	☐
Politica	☐	☐	☐	☐
Munca	☐	☐	☐	☐
Religia	☐	☐	☐	☐

Aș dori să vă întreb cât de multă încredere aveți în persoane aparținând unor diverse grupuri. Îmi puteți spune, pentru fiecare grup, dacă aveți „încredere totală”, „relativă”, „nu prea multă” sau „deloc”?

	Am încredere totală	Am încredere relativă	Nu am prea multă încredere	Nu am deloc încredere
Familia dumneavoastră	☐	☐	☐	☐
Vecinii dumneavoastră	☐	☐	☐	☐
Oamenii pe care îi cunoașteți personal	☐	☐	☐	☐
Oamenii pe care îi întâlniți pentru prima dată	☐	☐	☐	☐
Oamenii de altă religie	☐	☐	☐	☐
Oamenii de altă naționalitate	☐	☐	☐	☐

Această listă include grupuri diverse de persoane. Puteți menționa grupurile pe care nu ați vrea să le aveți ca vecini?

Puteți bifa unul, două sau mai multe grupuri. Puteți, bineînțeles, dacă este cazul, să nu bifați nimic

Dependenți de droguri	☐
Persoane aparținând unei alte rase decât a dumneavoastră	☐
Persoane cu SIDA	☐
Imigranți / Muncitori străini	☐
Homosexuali	☐
Persoane aparținând unei alte religii decât a dumneavoastră	☐
Consumatori de alcool	☐
Cupluri necăsătorite care trăiesc în concubinaj	☐
Persoane care vorbesc altă limbă decât a dumneavoastră	☐

Cât de democratic este sistemul de guvernământ în prezent, în Statele Unite ale Americii? Dar în România?

Folosind o scară de la 1 la 10, unde 1 înseamnă că „nu este deloc democratică”, iar 10 înseamnă că este „total democratică”, ce poziție ați alege?

	Nu este deloc democratică	2	3	4	5	6	7	8	9	Total democratică
Cât de democratică este guvernarea SUA în prezent?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Și cât de democratică este guvernarea României în prezent?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Cât de răspândite credeți că sunt luarea de mită și corupția în Statele Unite ale Americii? Dar în România?

	Aproape nici un funcționar public nu le practică	Doar câțiva funcționari publici le practică	Cei mai mulți funcționari publici le practică	Aproape toți funcționarii publici le practică	Nu știu
Corupția în SUA	☐	☐	☐	☐	☐
Corupția în România	☐	☐	☐	☐	☐

Cum apreciați evoluția sărăciei în Statele Unite ale Americii: ați spune că, în prezent, mai mulți, aproximativ la fel de mulți sau mai puțini oameni trăiesc în sărăcie, comparativ cu situația pe care o aveau în urmă cu zece ani?

- ☐ Mai mulți
- ☐ Aproximativ la fel de mulți
- ☐ Mai puțini
- ☐ Nu știu

Gândiți-vă la oamenii afectați de sărăcie din Statele Unite ale Americii. Care considerați că este motivul principal pentru care au ajuns în această situație?

- ☐ Sunt săraci pentru că sunt leneși și nu au ambiție
- ☐ Sunt săraci pentru că societatea îi tratează incorect
- ☐ Nu știu

În opinia dvs., cei mai mulți dintre oamenii săraci din SUA au șanse să scape de sărăcie sau au șanse foarte mici să scape de această situație?

- ☐ Au șanse să scape
- ☐ Au foarte puține șanse
- ☐ Nu știu

Cât de mulțumit sunteți cu situația financiară a familiei (gospodăriei) dvs.? Dacă „1” înseamnă că sunteți complet nemulțumit, iar „10” înseamnă că sunteți foarte mulțumit, ce valoare ați alege pentru nivelul de satisfacție în ceea ce privește situația dvs. financiară?

Foarte nemulțumit	2	3	4	5	6	7	8	9	Foarte mulțumit
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Unii oameni au sentimentul că dețin controlul pentru ceea ce se întâmplă în viața lor și simt că au libertatea de a alege, alții însă cred că nu au niciun fel de control și simt că nu au prea multă libertate de a alege. Pe o scară de la 1 la 10, dvs. unde vă situați, 1 însemnând că „nu aveți opțiuni de alegere”, iar 10, „foarte multe opțiuni de alegere”.

Fără opțiuni de alegere	2	3	4	5	6	7	8	9	Foarte multe opțiuni de alegere
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Având în vedere toate aspectele vieții dvs., ați spune că sunteți...?

- ☐ Foarte fericit
- ☐ Destul de fericit
- ☐ Nu foarte fericit
- ☐ Deloc fericit

În general, cum ați descrie starea dvs. de sănătate din prezent? Ați spune că este...?

- ☐ Foarte bună
- ☐ Bună
- ☐ Relativ bună
- ☐ Proastă

Cât de mândru sunteți de faptul că ...?

	Foarte mândru	Destul de mândru	Nu foarte mândru	Deloc mândru
Sunteți român sau de origine română?	☐	☐	☐	☐
Trăiți în Statele Unite ale Americii?	☐	☐	☐	☐

Oamenii au păreri diferite despre ei înșiși și despre felul în care relaționează cu lumea. Îmi puteți spune în ce măsură sunteți de acord sau nu sunteți de acord cu fiecare dintre următoarele afirmații privind felul în care vă vedeți propria persoană?

	Total de acord	De acord	Nu sunt de acord	Nu sunt deloc de acord
Mă văd ca un cetățean al lumii.	☐	☐	☐	☐
Mă văd ca făcând parte din comunitatea mea locală.	☐	☐	☐	☐
Mă văd ca făcând parte din națiunea română.	☐	☐	☐	☐
Mă văd ca fiind o persoană autonomă.	☐	☐	☐	☐
Mă văd ca fiind cetățean al Statelor Unite ale Americii	☐	☐	☐	☐
Mă văd ca fiind membru al regiunii în care am trăit în România (Oltenia, Moldova, Muntenia, Ardeal, etc.)	☐	☐	☐	☐

Ați avut o educație religioasă în sânul familiei?

- ☐ Da
- ☐ Nu

Indiferent dacă mergeți sau nu la biserică, ați spune că...?

- ☐ Sunteți o persoană religioasă
- ☐ Nu sunteți o persoană religioasă
- ☐ Sunteți un ateu convins
- ☐ Nu știu

Credeți în Dumnezeu?

- ☐ Da
☐ Nu

Cât de des vă rugați la Dumnezeu în afara slujbelor religioase? Ați spune că...?

- ☐ În fiecare zi
☐ Mai mult de o dată pe săptămână
☐ O dată pe săptămână
☐ Cel puțin o dată pe lună
☐ De mai multe ori pe an
☐ Mai rar
☐ Niciodată
☐ Nu știu

În afară de nunți și înmormântări, cât de des mergeți la slujbe religioase?

- ☐ Mai mult de o dată pe săptămână
☐ O dată pe săptămână
☐ O dată pe lună
☐ Doar la sărbători religioase
☐ O dată pe an
☐ Mai rar
☐ Niciodată, aproape niciodată

Cât de important este Dumnezeu în viața dvs.? Vă rugăm să răspundeți dând o notă de la 1 la 10:

Deloc important	2	3	4	5	6	7	8	9	Foarte important
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ați făcut sau nu ați făcut una dintre aceste activități în ultimii cinci ani?

	Am făcut	Nu am făcut
Ați semnat o petiție	☐	☐
Ați participat la boicoturi	☐	☐
Ați participat la demonstrații pașnice	☐	☐

O să dau citire unei liste cu organizații de voluntariat. Pentru fiecare dintre ele, îmi puteți spune dacă sunteți membru activ, membru inactiv sau dacă nu sunteți membru al respectivului tip de organizație?

	Membru activ	Membru inactiv	Nu sunt membru
Organizație bisericească sau religioasă	☐	☐	☐
Organizație sportivă sau de recreere	☐	☐	☐
Organizație artistică, muzicală sau educațională	☐	☐	☐
Sindicat	☐	☐	☐
Partid politic	☐	☐	☐
Organizație umanitară sau caritabilă	☐	☐	☐

Oamenii folosesc surse diverse pentru a afla ceea ce se întâmplă în țara lor și în lume. Pentru fiecare dintre următoarele surse, vă rugăm să indicați dacă ați folosit-o sau nu ați folosit-o în săptămâna anterioară pentru a obține informații?

	Am folosit sursa în săptămâna anterioară	Nu am folosit sursa în săptămâna anterioară
Ziar cotidian	☐	☐
Jurnale de știri difuzate la radio sau TV	☐	☐
Reviste tipărite	☐	☐
Reportaje difuzate la radio sau TV	☐	☐
Cărți	☐	☐
Internet, E-mail	☐	☐
Discuții cu prieteni sau colegi	☐	☐

Dvs. personal v-ați născut în Statele Unite ale Americii?

- ☐ Da
☐ Nu

În ce an s-a stabilit familia dumneavoastră în Statele Unite ale Americii?

- ☐ înainte de 1900
☐ 1901 – 1920
☐ 1921 – 1945
☐ 1946 - 1989
☐ după 1990

Care sunt principalele două motive pentru care predecesorii dvs. au decis să emigreze în SUA?

Trageți cu mouse-ul cele două afirmații în căsuțele din dreapta, în ordinea importanței.

	Cel mai important	Foarte important
Pentru a reîntregi familia	☐	☐
Din cauza opresiunii politice din perioada comunistă	☐	☐
Din cauza nivelului de trai scăzut din România	☐	☐
Dezamăgirea față de problemele societății românești	☐	☐
Din motive medicale	☐	☐
Pentru dezvoltarea carierei profesionale	☐	☐
Pentru studii	☐	☐
Din cauza primului război mondial	☐	☐
Din cauza celui de-al doilea război mondial	☐	☐
Alt motiv	☐	☐

Din ce an sunteți stabilit în Statele Unite ale Americii?

- ☐ înainte de 1940
- ☐ 1941 – 1970
- ☐ 1971 – 1989
- ☐ 1990 - 2000
- ☐ după 2001

Ce vârstă aveți în momentul stabilirii în SUA?

Varsta dumneavoastră

Grupa de varsta

- ☐ sub 18
- ☐ 18 - 25
- ☐ 26 - 34
- ☐ 35 - 45
- ☐ 46 - 55
- ☐ 56 - 64
- ☐ 65+

Decizia de emigrare în SUA a fost o...?

- ☐ decizie personală
- ☐ decizie luată împreună cu partenerul
- ☐ decizie luată de părinți sau alte rude
- ☐ decizie luată împreună cu părinții sau alte rude
- ☐ decizie luată împreună cu prietenii
- ☐ altă situație _____

Care este modalitatea prin care ați emigrat în SUA?

- ☐ Loteria vizelor
- ☐ Azil politic
- ☐ Contract de muncă (semnat înaintea emigrării)
- ☐ Prin căsătorie cu un cetățean american

- ☐ Pentru reîntregirea familiei
- ☐ O modalitate clandestină / ilegală
- ☐ Altă modalitate _____

Care sunt principalele două motive pentru care ați decis să emigrați în SUA ?

Trageți cu mouse-ul cele două afirmații în casutele din dreapta, în ordinea importanței.

	Cel mai important	Foarte important
Pentru a reîntregi familia	☐	☐
Nu am decis eu. Am emigrat împreună cu familia.	☐	☐
Din cauza opresiunii politice din perioada comunistă	☐	☐
Din cauza nivelului de trai scăzut din România	☐	☐
Dezamăgirea față de problemele societății românești	☐	☐
Din motive medicale	☐	☐
Pentru dezvoltarea carierei profesionale	☐	☐
Pentru studii	☐	☐
Pentru a trăi într-o societate foarte dezvoltată	☐	☐
Alt motiv	☐	☐

Care a fost ultima școală absolvită de dvs. în România ?

- ☐ Fără studii
- ☐ Școala primară
- ☐ Școala generală (gimnaziu)
- ☐ Școala profesională
- ☐ Liceu
- ☐ Școala postliceală
- ☐ Facultate
- ☐ Studii postuniversitare

Care a fost ocupația dvs. principală în România, înainte de a emigra?

- ☐ Angajator / director al unei unități cu 10 sau mai mulți angajați
- ☐ Angajator / director al unei unități cu mai puțin de 10 angajați
- ☐ Lucrător profesional, avocat, economist, cadru didactic etc.
- ☐ Supervizare - activitate de birou: supervizarea altor persoane
- ☐ Activitate de birou, non-fizică: fără activități de supervizare
- ☐ Maistru/Șef de șantier și supraveghetor
- ☐ Muncitor calificat
- ☐ Muncitor semi-calificat
- ☐ Muncitor necalificat
- ☐ Agricultor: deține propria fermă
- ☐ Muncitor în agricultură

- ☐ Membru al forțelor armate, personal de pază/securitate
- ☐ Nu am fost angajat niciodată

Care este localitatea în care dvs. sau familia dvs. a trăit în România înainte de a emigra în SUA?

- ☐ Alba Iulia
- ☐ Alexandria
- ☐ Arad
- ☐ Bacău
- ☐ Baia Mare
- ☐ Bârlad
- ☐ Bistrița
- ☐ Botoșani
- ☐ Brăila
- ☐ Brașov
- ☐ ... 43 additional choices hidden ...
- ☐ Târgu Jiu
- ☐ Târgu Mureș
- ☐ Tecuci
- ☐ Timișoara
- ☐ Tulcea
- ☐ Turda
- ☐ Vaslui
- ☐ Voluntari
- ☐ Zalău
- ☐ Alta localitate

În ce județ este localitatea respectivă ?

- ☐ Alba
- ☐ Arad
- ☐ Arges
- ☐ Bacau
- ☐ Bihor
- ☐ Bistrita Nasaud
- ☐ Botosani
- ☐ Braila
- ☐ Brasov
- ☐ Bucuresti
- ☐ ... 21 additional choices hidden ...
- ☐ Salaj
- ☐ Satu Mare
- ☐ Sibiu
- ☐ Suceava
- ☐ Teleorman

- ☐ Timis
- ☐ Tulcea
- ☐ Valcea
- ☐ Vaslui
- ☐ Vrancea

Aveți cetățenie americană?

- ☐ Da
- ☐ Nu

Intenționați să solicitați cetățenia americană?

- ☐ Da
- ☐ Nu

În ce an ați obținut cetățenia americană?

Unde au domiciliul stabil părinții și bunicii dvs.?

	Amândoi trăiesc în România	Amândoi trăiesc în SUA	Amândoi trăiesc în altă țară	Unul trăiește în Ame- rica, unul în România	Unul trăiește în Ame- rica, celălalt în altă țară	Unul trăiește în Româ- nia, celă- lalt în altă țară	Altă situație
Părinții	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bunicii	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Din ce an s-au stabilit în SUA ?

Unde locuiește partenerul dumneavoastră de viață ?

- ☐ În România
- ☐ În SUA
- ☐ În altă țară

Din ce an s-a stabilit în SUA ?

Aveți vreo proprietate semnificativă în România (apartament, mașină etc) ?

- ☐ Da
- ☐ Nu

Ne pregătim de încheiere ! Au mai rămas doar câteva întrebări.

Sexul

- ☐ Masculin
- ☐ Feminin

Ce vârstă aveți ?

Varsta dumneavoastră

Grupa de varsta

- ☐ 18 - 25
- ☐ 26 - 34
- ☐ 35 - 45
- ☐ 46 - 55
- ☐ 56 - 64
- ☐ 65+

Care este cel mai înalt nivel de educație pe care l-ați finalizat?

- ☐ Fără educație formală
- ☐ Școala primară nefinalizată
- ☐ Școala primară finalizată
- ☐ Școala secundară nefinalizată: filieră tehnică/profesională
- ☐ Școala secundară finalizată: filieră tehnică/profesională
- ☐ Educație secundară nefinalizată: școală post liceală
- ☐ Educație secundară finalizată: școală post liceală
- ☐ Educație universitară, fără diplomă
- ☐ Educație universitară, cu diplomă

Sunteți sau nu angajat în prezent? Dacă da, câte ore lucrați pe săptămână? Dacă aveți mai mult de o slujbă: doar pentru slujba principală

- ☐ Angajat cu normă întreagă (30 de ore pe săptămână sau mai mult)
- ☐ Angajat cu normă parțială (mai puțin de 30 de ore pe săptămână)
- ☐ Propriul angajat
- ☐ Retras din activitate / Pensionat
- ☐ Casnică sau fără slujbă
- ☐ Student
- ☐ Șomer
- ☐ Altă situație (completați): _____

Ce profesie/ocupație îndepliniți în activitățile dumneavoastră generale? Dacă nu lucrați în prezent, caracterizați activitățile generale executate în trecut! Care este/era funcția dumneavoastră?

- ☐ Angajator / director al unei unități cu 10 sau mai mulți angajați
- ☐ Angajator / director al unei unități cu mai puțin de 10 angajați
- ☐ Lucrător profesional, avocat, economist, cadru didactic, etc.
- ☐ Supervizare - activitate de birou: supervizarea altor persoane
- ☐ Activitate de birou, non-fizică: fără activități de supervizare
- ☐ Maistru/Șef de șantier și supraveghetor
- ☐ Muncitor calificat
- ☐ Muncitor semi-calificat
- ☐ Muncitor necalificat
- ☐ Agricultor: deține propria fermă
- ☐ Muncitor în agricultură
- ☐ Membru al forțelor armate, personal de pază/securitate
- ☐ Nu am fost angajat niciodată

În prezent, starea dumneavoastră civilă este?

- ☐ Sunteți căsătorit/ă
- ☐ Trăiți în concubinaj
- ☐ Sunteți divorțat/ă
- ☐ Sunteți separat/ă de partener
- ☐ Sunteți văduv/ă
- ☐ Necăsătorit/ă

Locuiți împreună cu părinții?

- ☐ Da
- ☐ Nu

Aveți sau ați avut copii?

- ☐ Fără copii
- ☐ Un copil
- ☐ Doi copii
- ☐ Trei copii
- ☐ Patru copii
- ☐ Cinci copii
- ☐ Șase copii
- ☐ Șapte copii
- ☐ Opt sau mai mulți copii

Ce limbă vorbiți în mod normal acasă?

- ☐ Engleza
- ☐ Romana
- ☐ Alta limba

Din momentul în care ați emigrat în Statele Unite ale Americii v-ați schimbat apartenența la un cult religios ?

- ☐ Da
- ☐ Nu
- ☐ Nu am fost afiliat

Care a fost cultul la care ați avut apartenență înainte de a emigra în Statele Unite ale Americii ?

- ☐ Romano-catolic
- ☐ Protestant
- ☐ Ortodox
- ☐ Iudaic
- ☐ Musulman
- ☐ Hindus
- ☐ Budist
- ☐ Altul _____

În prezent, aparțineți unei religii sau unei confesiuni religioase?

- ☐ Da
- ☐ Nu

Care este apartenența dvs. religioasă, în prezent?

- ☐ Romano-catolic
- ☐ Protestant
- ☐ Ortodox
- ☐ Iudaic
- ☐ Musulman
- ☐ Hindus
- ☐ Budist
- ☐ Altul _____

În ultimul an, familia dvs...?:

- ☐ A economisit bani
- ☐ S-a descurcat
- ☐ A cheltuit economii
- ☐ A cheltuit economii și a luat bani cu împrumut
- ☐ Nu știu / Nu răspund

Îmi puteți spune, vă rog, care sunt veniturile totale ale dvs. din ultimul an, incluzând salarii, pensii, alocații, chirii, dividende etc.?

Vă rog selectați una dintre variante.

- ☐ Până la 8.925 \$
- ☐ Între 8.925 \$ și 36.250 \$
- ☐ Între 36.251 \$ și 87.850 \$
- ☐ Între 87.851 \$ și 183.250 \$
- ☐ Între 183.251 \$ și 398.350 \$
- ☐ Între 398.351 \$ și 400.000 \$
- ☐ Peste 400,000 \$

Localitate

În ce stat locuiți în prezent?

- ☐ Alabama
- ☐ Alaska
- ☐ American Samoa
- ☐ Arizona
- ☐ Arkansas
- ☐ California
- ☐ Colorado
- ☐ Connecticut
- ☐ Delaware
- ☐ District of Columbia
- ☐ ... 35 additional choices hidden ...
- ☐ Tennessee
- ☐ Texas
- ☐ Utah
- ☐ Vermont
- ☐ Virginia
- ☐ Virgin Islands
- ☐ Washington
- ☐ West Virginia
- ☐ Wisconsin
- ☐ Wyoming

Email

Tipărit în România

Craiova, Aleea Teatrului, nr.2, bl. T1, parter

Tel./Fax: 0251 414 003;

Mobil: 0722 216 508, 0722 216 509, 0741 205 715

e-mail: sitech@rdslink.ro; editura_sitech@yahoo.com

